

66. møde

Tirsdag den 28. marts 2006 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene.

(Spørgetimen).

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 14:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Begrænsning af arbejdsgiverens strafansvar og skærpelse af straffene for visse overtrædelser, der begås af ansatte m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 5/10 2005. Første behandling 3/11 2005. Betænkning 15/3 2006. Anden behandling 21/3 2006).

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om ændring af lov om et videnskabetisk komitéssystem og behandling af biomedicinske forskningsprojekter. (Videre adgang til udførelse af kliniske forsøg med lægemidler på inhabile forsøgspersoner m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 30/11 2005. Første behandling 24/1 2006. Betænkning 15/3 2006. Anden behandling 21/3 2006).

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om krav til kvalitet og sikkerhed ved håndtering af humane væv og celler (vævsloven).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 25/1 2006. Første behandling 2/2 2006. Betænkning 15/3 2006. Anden behandling 21/3 2006).

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af lov om tandpleje m.v. (Større valgfrihed og fleksibilitet i børne- og ungdomstandplejen).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 25/1 2006. Første behandling 2/2 2006. Betænkning 15/3 2006. Anden behandling 21/3 2006).

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om hjemmevernet. (Ændring af reglerne om uddannelse, udpegelse til distriktsudvalg m.v.).

Af forsvarsministeren (Søren Gade).

(Fremsat 9/12 2005. Første behandling 19/1 2006. Betænkning 2/3 2006. Anden behandling 14/3 2006. Ændringsforslag nr. 1 af 27/3 2006 til tredje behandling af forsvarsministeren (Søren Gade)).

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 77:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Afskaffelse af hensættelsesafgiften).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsat 16/11 2005. Første behandling 1/12 2005. Betænkning 15/3 2006. Anden behandling 21/3 2006).

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 67:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven.

(Gennemførelse af EU-regler om håndhævelse af immaterialrettigheder m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 16/11 2005. Første behandling 9/12 2005. Betænkning 2/3 2006. Anden behandling 14/3 2006. Ændringsforslag nr. 1 af 21/3 2006 til tredje behandling af justitsministeren (Lene Espersen)).

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 94:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. (Fremrykket ansøgningstidspunkt i sager om humanitær opholdstilladelse, indberetningspligt ved mistanke om genopdragelsesrejser, begrænsning af adgangen til familiesammenføring for personer, der er dømt for børnebortførelse, ændrede regler om undervisning og aktivering af voksne asylansøgere m.v.).

Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj).

(Fremsat 30/11 2005. Første behandling 20/1 2006. Betænkning 28/2 2006. Anden behandling 14/3 2006. Tillægsbetænkning 21/3 2006).

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 52:

Forslag til lov om ændring af lov om forsikringsformidling. (Forsikringsmæglervirksomheders oplysningspligter og forbud mod, at forsikringsmæglervirksomheder modtager provision fra forsikringsselskaber).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 9/11 2005. Første behandling 22/11 2005. Betænkning 14/3 2006. Ændringsforslag nr. 9 af 24/3 2006 uden for betænkningen af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)).

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Sikkerhedsudstyr, samarbejde om kommunal parkeringskontrol m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 30/11 2005. Første behandling 20/1 2006. Betænkning 14/3 2006).

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om udgivelsen af en Lovtidende og en Ministerialtidende. (Lovtidende i elektronisk form).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 14/12 2005. Første behandling 20/1 2006. Betænkning 21/3 2006).

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om Ørestaden m.v. (Opløsning af Østamagerbaneselskabet I/S).

Af transport- og energiministeren (Flemming Hansen).

(Fremsat 25/1 2006. Første behandling 2/2 2006. Betænkning 21/3 2006).

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om kystbeskyttelse. (Formålsbestemmelse, præcisering af lovbestemmelser, forenkling af klageadgang, berigtigelse af ulovlige forhold m.v.).

Af transport- og energiministeren (Flemming Hansen).

(Fremsat 25/1 2006. Første behandling 2/2 2006. Betænkning 21/3 2006).

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 95:

Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte og lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser. (Justering af betingelserne for udenlandske statsborgeres ret til statens uddannelsesstøtte (SU), SU uden for klippekortet til visse studieforbereende kurser på gymnasialt niveau efter fuldført gymnasial uddannelse og forenkling af rabatordning m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 30/11 2005. Første behandling 17/1 2006. Betænkning 14/3 2006).

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Styrket evaluering og anvendelse af nationale test som pædagogisk redskab samt obligatoriske prøver m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 7/12 2005. Første behandling 17/1 2006. Betænkning 21/3 2006).

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 113:

Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv. (Inddragelse af forældre i vejledningen af de 15-17-årige).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 15/12 2005. Første behandling 17/1 2006. Betænkning 21/3 2006).

18) Forespørgsel nr. F 32:

Forespørgsel til integrationsministeren [om den internationale konkurrence om højt kvalificeret arbejdskraft].

Af Elsebeth Gerner Nielsen (RV) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 21/2 2006. Fremme af forespørgslen vedtaget 24/2 2006).

19) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 76:

Forslag til folketingsbeslutning om en undersøgelse af de sager, hvor der er givet afslag på familiesammenføring med henvisning til mistanke om tvangsægteskab.

Af Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og John Dyrby (S) m.fl.

(Fremsat 10/2 2006).

20) Første behandling af lovforslag nr. L 172:
Forslag til lov om ændring af lov om Vækstfonden. (Lovmæssige rammer for en ny kapitalstærk venturefond).
Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 15/3 2006).

21) Første behandling af lovforslag nr. L 170:
Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Præcisering af folkeskolens formål, ekstratimer i dansk og historie, elevplaner, offentliggørelse af landsresultater af test, præcisering af det kommunale ansvar samt etablering af nyt råd for evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen).
Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 1/3 2006).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Medlemmer af Folketinget Rune Lund (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om revision af Euratom-traktaten.
(Beslutningsforslag nr. B 98).

Medlemmer af Folketinget Steen Gade (SF) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission for at sikre større udsyn og større viden om den globale fremtid.
(Beslutningsforslag nr. B 99).

Medlemmer af Folketinget Line Barfod (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en social retssikkerhedskommission.
(Beslutningsforslag nr. B 100).

Forslag til folketingsbeslutning om hjælp og frihed til ofre for menneskehandel.
(Beslutningsforslag nr. B 101).

Forslag til folketingsbeslutning om at anmode Straffelovrådet om en udtalelse om juridiske personers strafansvar.
(Beslutningsforslag nr. B 102).

Medlemmer af Folketinget Per Clausen (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til familie- og forbrugerministeren:

Vil ministeren give en fyldestgørende forklaring på den lange række af svigt i Fødevarestyrelsens fødevarekontrol, som vi har set i løbet af de sidste år, og oplyse, hvad han har foretaget sig med hensyn til disse sager, og hvordan han har informeret Folketinget om disse forhold?
(Forespørgsel nr. F 37).

Medlemmer af Folketinget Per Clausen (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til videnskabsministeren:

Hvilke konkrete forskningspolitiske initiativer vil ministeren tage i forlængelse af Globaliseringsrådets rapport?
(Forespørgsel nr. F 38).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgetime til ministre.

Spørgetimen

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget forsvarsministeren og integrationsministeren.

Til forsvarsministeren er anmeldt følgende spørgere:

1. Niels Sindal
2. Per Kaalund
3. Bjarne Laustsen

Til integrationsministeren er anmeldt følgende spørgsmål:

4. Jørgen Arbo-Bæhr
5. John Dyrby
6. Karen Hækkerup
7. Troels Ravn

Ønsker flere at tilmelde sig som spørgere? (*Ophold*). Da det ikke er tilfældet, vil de pågældende medlemmer få ordet i den rækkefølge, der her er nævnt.

Spm. nr. US 95

Niels Sindal (S):

Jeg vil gerne spørge forsvarsministeren, om han kan redegøre for, hvorfor Farvandsvæsenet allerede nu, før vi har vedtaget en ny lodslov, og før vi er begyndt at behandle den her i salen, begynder at diskutere en strukturændring – en strukturændring, der vender op og ned på det lodseri, vi kender i dag, nedlægning af lodsstationer m.v. Det vil jeg gerne høre et svar på.

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Nu er jeg ikke vidende om, hvad det er for en debat, hr. Niels Sindal henviser til, men jeg kan sige, at der her i Folketinget vil blive fremsat forslag om en ny lodslov, som vi vil få rig lejlighed til at diskutere her i Tinget.

Formålet med den nye lodslov er jo at modernisere lodslovgivningen, at skabe mulighed for at effektivisere det statslige lodsvæsen i overensstemmelse med bl.a. de anbefalinger, som et enigt lodsudvalg afleverede til Forsvarsministeriet den 20. december 2004. Og jeg vil gerne sige herfra, at det jo er her i Folketinget, vi tager stilling til, hvordan lodseriet i Danmark fremover skal være.

Kl. 13.05

Niels Sindal (S):

Tak for svaret.

Nu var det ikke lodsloven, jeg henviste til. Jeg henviste til de strukturbestræbelser, som Farvandsvæsenet gør sig i øjeblikket med nedlægning af lodsstationer og ændringer af sejladsruter, med, hvor lang tid man skal have lods osv. Det er, så vidt jeg forstår, uafhængigt af lodsloven, idet jeg i lodslovens forslag ikke kan se at der står noget om strukturændring.

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Vi skal have et effektivt lodsvæsen i Danmark. Og det skal til stadighed effektiviseres, således at prisen på lodsninger er så tilpas lav, at skibsfarten vælger at tage lods om bord. Det betyder også, at man til stadighed i lodsvæsenet skal se på en hensigtsmæssig opbygning. Og det er vel det, man ser på i øjeblikket i lodsvæsenet, nemlig om man kan have et effektivt lodsvæsen med en anden struktur end den, man har i dag. Der må jeg sige, at det har man ikke alene ret til, det har man også pligt til i lodsvæsenet.

Men det overordnede mål er stadig at have så godt og velfungerende et lodsvæsen, at det er med til at øge sikkerheden til søs.

Niels Sindal (S):

Jeg er slet ikke uenig med ministeren i sigtelinjerne. Det, jeg snakker om, er procedurerne, at man tager det ene før det andet.

Men lad mig så spørge til en anden ting. I det, der er sendt ud til høring, er der også omtalt en aktieselskabsmodel. Jamen hvorfor skal det på aktier? Skal det kunne sælges? Skal lodsvæsenet samlet kunne sælges?

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Den lodslov, vi skal behandle i Folketinget, lægger op til, at vi konkurrenceudsætter mellem 40 og 45 pct. af lodsningerne, nemlig de lodsninger, der ydes på sejlads, der påbegyndes og afsluttes i dansk havn. Det skulle gerne være med til at medføre en yderligere effektivisering af lodsvæsenet, og at vi dermed får sænket vores lodspriser.

Jeg vil sige, at det at få sænket lodspriserne jo er afgørende for, at kunderne, dvs. skibene, tager lods om bord. Inden for de sidste 3-4 år er priserne på lodsninger faldet med godt 10 pct., og det er håbet, at den udvikling fortsætter.

Men der er jo ikke i det lovforslag, vi kigger på her, lagt op til det, som hr. Niels Sindal skitserer.

Formanden:

Så er det hr. Niels Sindal for et sidste spørgsmål.

Niels Sindal (S):

Jeg føler, at vi ligesom taler forbi hinanden, så jeg foreslår, at vi venter, til loven kommer på bordet.

Men jeg vil gerne spørge ministeren, om han vil gå tilbage i ministeriet og se på de forslag, der ligger fra Farvandsvæsenet om strukturæn-

dringer, og tilbageholde dem, indtil lovforslaget er gennemført.

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg er ansvarlig for, at vi har et effektivt og vel-drevet lodsvæsen i Danmark, og det ansvar agter jeg at leve op til. Derfor er det klart, at når og hvis der kommer ændringer omkring lodsvæsenet frem, skal det jo stadig væk kunne opfylde det formål at sikre effektiv og billig og sikker lodsning. Og i det lys vil jeg selvfølgelig også se på de foreslåede strukturændringer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 96

Per Kaalund (S):

Vi var jo i forrige uge desværre vidne til endnu en tragisk ulykke i Irak med vores styrker dernede. Og det bringer mig til at spørge ministeren: I lyset af de anslag, der er i den sydlige del af Irak i vores område omkring Basra og endnu værre oppe nordpå omkring Bagdadområdet, er sikkerheden så i højsædet?

Vi går jo alle sammen ind for, at der skal være størst mulig sikkerhed omkring vores styrker dernede. Men mit spørgsmål går i og for sig på, om man nu er nødt til at tage så mange foranstaltninger omkring selvbeskyttelse, altså det at passe på hinanden, som jo er meget vigtigt også i denne opgave, at man mister sigtet med de opgaver, som man rent faktisk er sat til at udføre, dvs. almindelig overvågning og også deltagelse i nogle genopbygningsopgaver af forskellig art i den sydlige del af Irak i Basraområdet.

Er vores egentlige aktiviteter efterhånden blevet reduceret så meget, at vi stort set bruger al tiden på, havde jeg nær sagt, at passe på os selv, som selvfølgelig er vigtigt?

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Det korte svar er nej. Og jeg vil godt uddybe det lidt.

Siden vi kom til Irak og frem til den 12. marts, har der været 222 angreb på de danske styrker. Desværre skete der det i sidste uge, at en ung soldat blev slået ihjel i et af de angreb.

Man kan sige, at vi i mange tilfælde har været heldige, og at soldaterne er godt uddannede, således at vi ikke har oplevet tab. Men det er ikke således, at danske styrker i øjeblikket oplever flere angreb, end det er tilfældet, hvis vi ser bag-

ud. Tilbage i april 2004 var vi oppe på 18-19 angreb, og i februar måned i år var vi på omkring 9, og her i marts er vi indtil nu, så vidt jeg husker, på 5 eller 6, så der er ikke tale om markant flere angreb på de danske styrker.

Kl. 13.10

Lad mig så også sige til spørgsmålet om, hvorvidt vi kun passer på hinanden: Nej, det gør vi ikke, vi løser stadig væk den opgave, der hedder, at vi skal træne irakiske politifolk, at vi skal træne irakiske militærfolk, og at vi skal løse nogle opgaver, som gør det lettere at være iraker, altså nogle små CIMIC-opgaver, humanitære opgaver og samtækningsprojekter.

Per Kaalund (S):

Jeg takker for svaret. Opfølgende vil jeg gerne stille et spørgsmål om det materiel, vore styrker i Irak har. Vi har jo været enige om, at vi helst skal køre med det højeste mulige sikkerhedsniveau der, det vil sige pansrede mandskabsvogne, og hvad der ellers er behov for. Der findes jo forskellige typer, og mit spørgsmål går på, om det er sådan, at vi rent faktisk har materiel på det høje niveau, vi bør have, så vi bedst muligt beskytter vores soldater imod bl.a. vej bomber.

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Styrken i Irak råder over alt lige fra pansrede køretøjer til letpansrede køretøjer og upansrede køretøjer, og det er således, at det ikke bliver en beslutning truffet i København, hverken i Forsvarskommandoen eller i Folketinget, som afgør, hvilke typer køretøjer man skal køre i, for det er meget afhængigt af den situation, man er i.

Der er jo ingen tvivl om, at isoleret set kunne man sige: Hvorfor kører vi ikke altid rundt i store, pansrede køretøjer, for det må yde en bedre beskyttelse end de let pansrede køretøjer? Men problemet er, at distancen mellem lokalbefolkningen og vores soldater bliver større, hvis man sidder – populært sagt – buret inde i store, pansrede køretøjer. Den bedste beskyttelse af vores soldater, den bedste beskyttelse, vi har, er at have et tæt samarbejde med de civile irakere, fordi de civile irakere jo mange gange også hjælper vores soldater med at fortælle, hvor der eksempelvis kunne være angreb.

Så derfor kan man ikke give et entydigt svar, men der er materiel – gående fra pansrede køretøjer til upansrede køretøjer – til rådighed for vores soldater i Irak.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 97

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil benytte anledningen til at stille forsvarsministeren et spørgsmål – måske er spørgsmålet egentlig rettet til hele regeringen, men jeg ved i hvert fald, at forsvarsministeren har det som ressortområde.

Spørgsmålet drejer sig om Ålbækbugten i Nordjylland, hvor der ud af de 4 mio. t olie, tror jeg det er, der bliver omlagret i hele Danmark, bliver omlagret 3 mio. t. Det er ikke ufarligt, når man laver de ship to ship-operationer, som det hedder, og derfor rejste jeg spørgsmålet over for forsvarsministeren for et par år siden, tror jeg, om at få et miljøskib til området. Hvis uheldet er ude, er det simpelt hen uacceptabelt, at man skal vente i 12 timer på at få et miljøskib fra Korsør op til Nordjylland.

Derfor vil jeg godt spørge, hvem der har myndighedsansvar. Jeg forstår, at der ikke rigtig er nogen, der præcis ved det i dag, men jeg vil i hvert fald blive meget glad for at få forsvarsministerens bedømmelse af den situation, der er opstået.

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg skal sige til hr. Bjarne Laustsen, at jeg selvfølgelig har fulgt med i de nordjyske medier, som behandlede spørgsmålene, jeg tror over 4 dage. Faktisk bliver der her i dag afsendt et brev til borgmestrene og politikere i Nordjylland, som har behandlet det her emne, for selvfølgelig ligger det også mig meget på sinde, at det, der hedder ship to ship, altså hvor man flytter olie fra det ene skib til det andet, foregår fuldt forsvarligt.

Der er allerede planlagt en forstærkning af havmiljøberedskabet i Nordjylland. Et af de nye marinehjemmeværnsfartøjer vil tilgå Skagen i 2007. Jeg har indgået en aftale med Fiskeridirektoratet om faktisk at betale nogle penge, således at Fiskeridirektoratets skib også kan bruges i beredskabet for havmiljøet. Og der er den 1. januar i år indgået en beredskabsaftale mellem forsvarret og Maersk Olie og Gas om gensidig støtte til det beredskab, som er oprettet i forbindelse med olieudvinding. Det kan også bruges i forbindelse med andre ulykker.

Så jeg vil sige, at det ligger mig meget på sinde.

Vi har nu taget initiativ til at lancere en havmiljøkampagne, således at vi får borgere i Danmark til at hjælpe med at overvåge miljøet til søs og indberette, når der sker noget.

Men det, som hr. Bjarne Laustsen selvfølgelig siger til, er: Hvad sker der, hvis der kommer den store ulykke? Og der må jeg sige at vi jo løbende ser på risiciene. Det er ikke sådan, at situationen i Nordjylland er blevet forværret igennem den senere tid, men vi ser jo hele tiden på, om beredskabet er, som det skal være, om der skal flyttes materiel, og nu kigger vi altså på at få nogle skibe op.

Kl. 13.15

Lad mig så lige sige her, at det jo er i de indre danske farvande, altså Lillebælt, Storebælt og Øresund, hvor vi har den allerstørste trafik, og det er bl.a. derfor, at vi har miljøskibe liggende forholdsvis tæt på de områder. Vi skal tænke på, at vi har, jeg tror, det er over 60.000 større danske skibe, der gennemsejler de indre danske farvande om året, og det vil altså sige, at vi har lagt miljøskibene, hvor risikoanalyser viser, at risici er størst.

Bjarne Laustsen (S):

Jamen det bekymrer mig meget, at en ellers fornuftig mand som forsvarsministeren tilsyneladende tager så let på opgaven. Det kan da godt være, at der sejler mange skibe andre steder, men når der flyttes 3 mio. t olie om året fra et skib til et andet i et bestemt område, behøver man ikke at have den store forestillingsevne for at se, hvad det kan gøre ved naturen, turismeerhvervet, fugleliv osv. Derfor spørgsmålet om, hvem der har myndigheden.

Jeg forstår godt, at man er kommet frem til den analyse, for der er ingen kontrol af det i dag. Man kan sagtens komme frem til en analyse af, at der ingen problemer er, når man ikke har registreret problemets omfang. Det er vel derfor, at vi ikke kan forhindre det.

Dernæst er mit spørgsmål: Hvem har kontrollen på det her område, således at vi er sikre på, at det, der rent faktisk foregår, foregår sikkerheds-mæssigt og miljømæssigt forsvarligt? Kontrolspørgsmålet er jo utrolig vigtigt.

Og så er jeg ikke til sinds at tro, at en hjemmeværnsskutter i Skagen kan løse det problem, hvis det måtte opstå.

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Det er vigtigt for mig at sige, at jeg har ansvaret for bekæmpelse af en eventuel forurening til søs.

Selve ulykken, hvis den skulle ske, ligger jo under Søfartsstyrelsen.

Lad mig så også sige, at det er rigtigt, at der bliver flyttet meget olie fra det ene skib til det andet. Vi har stadig væk et beredskab i det nordjyske, men jeg er også nødt til at sige til hr. Bjarne Laustsen, at der jo er forskel på to skibe, der ligger ved siden af hinanden og tapper olie fra det ene skib til det andet, og så to skibe, der kommer buldrende mod hinanden ned igennem Øresund eller Storebælt og klapper mod hinanden.

Det er klart, at der er en risiko for, at der kan gå hul på en ledning eller andet, og det vil i sig selv være en tragedie, derom ingen tvivl, og det vil påvirke miljøet meget. Men det vil være en tragedie af en helt anden dimension, hvis to tankskibe klapper sammen i de indre danske farvande. Det er jo netop derfor, at vi har vores miljøskibe liggende, hvor de ligger, fordi man har afvejet risiciene med hensyn til, hvor der er størst fare i de indre danske farvande.

Det betyder ikke, at der ikke kan ske noget i Nordjylland. Og det betyder også, at jeg selvfølgelig ser på, om der er noget, der kan gøres bedre. Bl.a. derfor har vi indgået aftale med Mærsk Olie og Gas, og vi flytter det skib, som hr. Bjarne Laustsen åbenbart er ligeglad med, derop, og så har vi lavet en aftale med Fiskeridirektoratet.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er meget glad for, at der ligger en hjemmevernsskutter i Skagen, intet problem i det. Men det, jeg siger i dag, er, at uanset hvilken myndighed medierne har spurgt, har det været uklart, hvem der har ansvaret for de ship to ship-operationer, der foregår deroppe. Dernæst er der en mangelfuld kontrol på området.

Jeg har forstået i dag, at der vil man gøre lidt mere, men hvordan kan man sige, at det ikke er farligt, hvis man ikke ved præcist, hvad det er, der foregår? Derfor må vi, hvis man ikke kan forhindre det og det er noget, der foregår fuldt lovligt i henhold til internationale regler, spørge til det danske beredskab, hvis det skulle ske.

Det vil være en katastrofe, hvis der er to skibe, der støder sammen. Ingen tvivl om det. Men det er altså også en katastrofe, hvis der slipper millioner af ton olie ud i et område, der i forvejen er udpeget som nødhavn og som nød område, hvor skibe kan ankre op, hvis de får problemer.

Dernæst vil jeg godt sige til forsvarsministeren: Der er jo folk, der tjener penge på det her.

Derfor vil det være rimeligt, at de, der foretager de her operationer, også kommer til at betale for det. Det, vi skal være sikre på, er, at samfundet har den størst mulige sikkerhed for, at de aktiviteter, der foregår, foregår på en ordentlig og ansvarlig måde.

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg kan sige til hr. Bjarne Laustsen, at fokusområdet for Forsvarsministeriets virke i år faktisk er havmiljøet, og der er iværksat en risikoanalyse, som skal belyse de forureningsmæssige risici, vi har i farvandene omkring Danmark, og den analyse vil også omfatte de STS-operationer, som foregår oppe i det nordjyske.

Den risikoanalyse vil, når den foreligger, blive fulgt op af en kapacitetsundersøgelse af det samlede havmiljøberedskab: Har vi det rigtige beredskab? Har vi det rigtige materiel? Ligger materiellet de rigtige steder? Det kan jeg hermed give hr. Bjarne Laustsen et tilsagn om, og den er undervejs.

Der er jo et fælles formål, for jeg har fuldstændig samme dagsorden som hr. Bjarne Laustsen, nemlig at sikre vores indre danske farvande bedst muligt og sikre Danmark mod en miljøkatastrofe, som vi jo i og for sig alle sammen frygter kan ske på et eller andet tidspunkt med de mange skibe, vi har i vores farvande.

Kl. 13.20

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen for et sidste spørgsmål til ministeren.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg takker for, at forsvarsministeren har fokus på det her. Men hele regeringen må også have fokus på det, for der har været tvivl om, hvem der har ansvaret for området. Er det erhvervsministeren eller miljøministeren, eller er det forsvarsministeren?

Nu får jeg at vide, og det er jeg tilfreds med, at det er forsvarsministeren, hvis uheldet er ude. Der synes jeg bare, at beredskabet med et skib, der ligger 12 timer væk, ikke er nok. Der har været nævnt noget med, at man kan trække på svensk assistance. Det vil jeg selvfølgelig gerne orienteres om også, hvis det er tilfældet.

Jeg synes bare, at så længe myndighederne ikke har styr på de her operationer, må der som minimum være et miljøskib i området, der kan gribe ind og afværge en truende katastrofe i området. For det er vi jo enige om det vil være, hvis

der under sådan en omladning smutter en forbindelse imellem to skibe.

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Som jeg sagde før, har jeg ansvaret, hvis der sker en ulykke, og jeg skal sørge for at have det bedst mulige beredskab.

Jeg kan sige til hr. Bjarne Laustsen, at vi også arbejder meget for at få internationale aftaler om det her. For med al respekt, uanset om vi har alt vores materiel liggende på det rigtige sted, vil vi under ingen omstændigheder kunne løse den store oliekatastrofe alene, så meget materiel findes der simpelt ikke. Her vil det være nødvendigt at trække på vores partnere i Norge, Sverige, Tyskland og andre steder. Det arbejder vi selvfølgelig til stadighed på, fordi vores materiel kan så også i givet fald gøre nytte i andre områder. Vi så det bl.a. ved oliekatastrofen nede ved Frankrig – tror jeg det var – hvor vi også sendte vores miljøskib ned.

Så jeg kan sige til hr. Bjarne Laustsen, at jeg arbejder på den samme boldbane som hr. Bjarne Laustsen. Det er klart, at der er nogle ting, som hr. Bjarne Laustsen mener er usikkert med ansvarsområde til et andet ministerium, så synes jeg, at hr. Bjarne Laustsen skulle spørge. Jeg er meget bevidst om mit ansvar for at samle olie op, hvis ulykken sker.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 98

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

I dagens aviser er Dansk Folkeparti ude med nye krav om stramninger af familiesammenføringsreglerne som en betingelse for, at de også vil være med til at forringe velfærdsordningerne. Der er bl.a. et forslag om at importere den hollandske model, hvor man skal bestå sådan en særlig immigrationstest som betingelse for at kunne komme til at bo sammen med sin ægtefælle her i Danmark.

Det er en tanke, som får opbakning af Venstres ordfører, fru Irene Simonsen, der siger, at hun er varm på modellen, fordi den sikrer, at vi kan tiltrække folk med integrationspotentiale. På den baggrund kunne jeg godt tænke mig at høre integrationsministeren, om det er nogle tanker, som integrationsministeren bakker op om.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg har selv været i Holland og set nærmere på den såkaldt hollandske model, og jeg synes, der er mange ting ved den, der er interessante. Det, der er mit fokus, og det, jeg synes er interessant ved den, er, at det er en model, som sikrer, at de, der beslutter sig for permanent ophold – i Hollands tilfælde personer, som vil slå sig ned permanent i Holland – er så godt forberedte som overhovedet muligt til at starte den nye tilværelse. Det synes jeg er interessant.

Man skal bl.a. se en næsten 2 timer lang film om Holland, så man får nogen viden om, hvad det er for et samfund, man kommer til, og man skal kunne noget hollandsk, som man skal lære sig, inden man kommer til landet.

Så jeg synes, det er en interessant model at se nærmere på, og jeg synes også godt, at den kan inspirere os herhjemme.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu snakker vi jo om nogle mennesker, som er blevet gift med en herboende dansker, og betingelsen – så vidt jeg forstod ministeren – for at kunne komme til at bo sammen med sin ægtefælle i Danmark er så, at man skal have bestået en bestemt prøve allerede i sit hjemland; en prøve i så vel kultur som sprog. Er det den slags stramninger, ministeren vil være med til som betingelse for, at man kan bo sammen med sin ægtefælle i Danmark? Er det sådan, jeg skal forstå svaret?

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Vi har ikke i regeringen forholdt os konkret til den hollandske model. Jeg har sagt, at jeg synes, det er en model, det er interessant at se nærmere på og lade sig inspirere af, men det er sådan set der, den er nu.

Kl. 13.25

Det er i høj grad i Holland. De har lige kørt den i gang med startskud her den 15. marts, og jeg synes, det er interessant at se, hvad den medfører, og hvilken bedre forberedelse af folk, der ønsker at slå sig permanent ned i et nyt land, den giver; se på, hvordan den her model kan være med til at forbedre det og dermed også forbedre den start i et nyt land, som den giver.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg forstår på ministeren, at ministeren altså er enig med Dansk Folkeparti i de her stramninger på familiesammenføringsområdet.

Så kunne jeg godt tænke mig at høre, om ministeren også er enig i den del af den hollandske model, som går ud på, at det er forskelligt fra land til land, hvordan man behandler folk. Folk, der kommer fra visse vestlige lande, er ikke omfattet af de her regler. Der er således tale om en form for forskelsbehandling til fordel for nogen og til ulempe for andre. Er det også tanker, som integrationsministeren går ind for?

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):
Jamen så langt har jeg slet ikke været inde i overvejelserne. Men det er rigtigt, at i den hollandske model har de valgt nogle lande ud, som de har nogle særlige aftaler med, hvor befolkninger derfra ikke skal leve op til det. Det er den hollandske model.

Jeg har sådan set blot sagt, at jeg da synes, at vi skal følge den hollandske model og se, om der er noget, som vi kan blive inspireret af for at forbedre den start, som familiesammenførte får her i landet, og for at se, om vi kan forbedre den endnu mere og gøre dem endnu bedre forberedte til en ny tilværelse i et nyt land.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):
Når nu ministeren snakker så meget om forberedelse til at bosætte sig i et nyt land, kunne jeg godt tænke mig at høre, hvordan ministeren vil sikre, at de mennesker, som så vil blive omfattet af det her, får muligheder for i deres hjemland dels at lære sproget, dels at lære kulturerne at kende, altså ud over det, at man kan købe en film – i Holland kan man købe den film, der er basis for prøverne, for 500 kr.

Skal man til at lave sådan en omfattende kursusvirksomhed i de forskellige lande, for at folk kan bestå den prøve? Ville det ikke være mere hensigtsmæssigt, at de, når de kommer til landet, får de tilbud om uddannelse, bl.a. i det danske sprog, som vi har i den nuværende ordning?

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):
Jamen altså, hr. Jørgen Arbo-Bæhr spørger jo, som om vi først behandler et lovforslag i dag, men det gør vi jo ikke. Det er hr. Jørgen Arbo-Bæhr, som bringer det her på banen. Det er ikke et forslag, som regeringen har fremsat. Derfor synes jeg, det er lidt svært for mig at gå ind i sådan nogle detaljer. Det er ikke overvejelser, der har ligget på regeringens bord på nuværende tidspunkt. Jeg har sådan set blot sagt, at jeg synes, den hollandske model er interessant at følge og også kan være værd at lade sig inspirere af.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 99

John Dyrby (S):
Jeg vil godt spørge integrationsministeren, om ministeren har set de artikler, der har været i weekenden i bl.a. Politiken om forholdene på asylcentre og forholdene for nogle af vores asylansøgere. Og så vil jeg godt spørge ministeren, om hun har nogen kommentarer til artiklerne.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):
Det må jeg sige er et noget åbent spørgsmål. Hr. John Dyrby vil jo være ringe stillet, hvis jeg sagde, at jeg ikke havde læst dem og derfor ikke kan kommentere dem, men jeg har læst dem. Jeg har dem ikke med her, men jeg læste dem i weekenden, og det er ikke sådan, at jeg har sidet og taget notater til artiklerne.

Men det, jeg gerne vil kommentere til de historier, er, at der altså også findes en anden virkelighed, som er, at vi jo til stadighed arbejder på at sikre, at der er så tælelige forhold som overhovedet muligt, at vi sørger for, at der er muligheder for at leve i den tid.

Jeg tror aldrig nogen sinde, at vi kan skabe en lyserød situation i forbindelse med det at være asylansøger og være afvist asylansøger. Men det, vi kan sikre, og det, vi arbejder på hele tiden, og som faktisk også er lykkedes, er at sikre så kort en sagsbehandlingstid som muligt. Så hvis man får tilsagn om asyl, har vi sikret, at man hurtigst muligt kommer ud i en kommune.

Kl. 13.30

Sagsbehandlingstiden er kommet ned på et niveau, hvor man siger, at den nu faktisk ikke kan komme meget længere ned; den er på omkring de 100 dage. Det er nogle komplicerede sager, og der er en masse papirer og fakta, der skal behandles. Det er det, man stiler efter.

Samtidig skal vi faktisk i dag tredjebehandle et lovforslag, som der jo er bred opbakning til, for så vidt jeg har forstået, siger Socialdemokraterne også, at de er med på det. Jeg lægger her op til, at vi endnu en gang kigger på det indhold af aktivering og uddannelse, der er i den tid, man opholder sig i asylcentre. Det er netop for at sikre, at der er et indhold for de folk i den tid, hvor de venter på en afgørelse, så vi sikrer, at de enten er så godt forberedte som muligt til at starte en tilværelse i Danmark, eller, hvis vi giver

dem afslag på asyl, at vi faktisk også putter et indhold i, så vi kan hjælpe dem så godt som muligt til at starte på tilværelsen igen hjemme i deres hjemland.

John Dyrby (S):

Tak for svaret. Det er jo ikke, fordi ministeren og jeg er uenige om de forhold, som ministeren nævnte, og jeg er selvfølgelig også bekendt med lovforslaget, og det stemmer vi ganske rigtigt for.

Men det, der jo er interessant i den her sammenhæng, er, at jeg slet ikke er i tvivl om, at der gøres et meget stort stykke arbejde på vores asylcentre, og jeg synes også, der er grund til at rose Dansk Røde Kors og deres indsats i den her sammenhæng, men vi bliver også nødt til at spørge os selv, om forholdene er gode nok for en del af de asylansøgere, der bor i længere tid på asylcentre.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren, om ministeren i virkeligheden mener det, når hun siger, at vi skal gøre forholdene så tålelige som muligt. Det lyder lidt som en modsætning, for i virkeligheden er det jo ikke et spørgsmål om at lave nogle minimumsbestemmelser, som mennesker har mulighed for at leve under. I virkeligheden er det et spørgsmål om at lave nogle forhold, under hvilke mennesker ikke tager skade af at opholde sig.

Så jeg vil spørge, om ministeren ikke er enig i det synspunkt.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jamen det er skam derfor, regeringen er meget optaget af at sikre, at der også er et indhold i dagligdagen i den tid, man opholder sig der. Men de, som er der i lang tid, er i høj grad – for ikke at sige stort set alle – afviste asylansøgere. Det er folk, der har søgt om asyl og fået afslag. De har fået at vide: Der er ikke grundlag for at få flygtningestatus i Danmark.

Når man får det afslag, er man faktisk forpligtet til at rejse ud af landet. Det er der så nogle, der vælger ikke at gøre, og der er vi selvfølgelig nødt til at sende et klart signal om, at de nu faktisk opholder sig ulovligt i landet, og at de skal rejse ud. Vi sender dem så ikke på gaden. Selv om de ikke frivilligt rejser ud, så sørger vi faktisk for, at de har tag over hovedet og får noget mad, men det er klart, at vi ikke sætter alle mulige foranstaltninger i gang, som fastholder dem her, for det, de faktisk skal, er at rejse hjem, fordi de har fået afslag på asyl.

John Dyrby (S):

Nu er jeg lidt i tvivl om, hvad det så egentlig betyder, for hvis man nu tager nogle af de forhold, som nogle af de mennesker lever under, bl.a. dem, der har fået afslag på asyl, må det jo stadig være det grundlæggende, at vi i hvert fald skal stille nogle forhold til rådighed, som ikke direkte skader de mennesker.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at være lidt mere konkret og spørge ministeren, om hun føler, at de ressourcer, vi giver Dansk Røde Kors til at drive asylcentre, de ressourcer, vi lægger i bl.a. boligforholdene for dels asylansøgere, dels dem, der bor der, efter at de egentlig har fået afslag, i virkeligheden er tilstrækkelige; om vi ikke med en måske ikke ret stor forøgelse af det her i virkeligheden kunne gøre nogle forhold væsentlig bedre for nogle mennesker, der i forvejen har det meget, meget svært.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Min vurdering er, at ressourcerne er tilstrækkelige. Det her handler jo om folk, som ikke skal blive i landet og sådan set heller ikke i asylcentre. Deres fremtid ligger i hjemlandet. Og vi gør faktisk også med lovforslaget mere for at hjælpe dem til at starte en tilværelse igen.

Jeg ved ikke, om hr. John Dyrby skal med, men på fredag skal jeg i hvert fald sammen med Integrationsudvalget rundt og besøge bl.a. Sandholmløjren, og der har vi jo en god anledning til at se på forholdene og diskutere forholdene.

Formanden:

Så er det hr. John Dyrby for et sidste spørgsmål.
Kl. 13.35

John Dyrby (S):

Det er fuldstændig rigtigt, at vi skal rundt, og det tror jeg bliver en god tur, og det er måske også vigtigt for os at se. Men det, der jo er det korte af det lange, er, at uanset om vi har bedt folk om at rejse hjem til der, hvor de kom fra, så er vi nødt til at behandle dem menneskeligt og give dem nogle menneskelige vilkår her i landet. Og der skal jeg bare have bekræftet:

Er det sådan, at integrationsministeren ikke er indstillet på at se på de forhold endnu en gang? Og er det sådan, at integrationsministeren ikke er villig til at sige: Det kan godt være, at vi i virkeligheden har været lidt for smålige i den her sammenhæng, og det kan da godt være, at vi med ganske få midler i virkeligheden kunne

give dem en noget bedre tilværelse, så vi ruster de her mennesker til at komme tilbage til en ordentlig tilværelse der, hvor de kom fra?

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det er jo lige præcis de initiativer, jeg har taget. Jeg håber dog også, at hr. John Dyrby er enig med mig i, at vi skal fastholde en balance. Med hensyn til folk, som sådan set har fået afslag, og som selv er pligtige til at rejse ud af landet, fordi de ikke har et lovligt ophold her, skal vi jo ikke sikre, at vi gør det så attraktivt, at der slet ikke er nogen incitamenter til at rejse hjem.

Altså, de afviste asylansøgere vil vi meget gerne hjælpe med at klæde på til, at de kan starte en tilværelse i hjemlandet. Og det er faktisk det, som det lovforslag, jeg har fremsat, og som vi tredjebehandler i dag, bl.a. er udtryk for. Så det er jo sådan set noget, vi kigger på hele tiden, og som sagt håber jeg også, at Socialdemokraterne vil være med til at stemme for lovforslaget her senere i dag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 100

Karen Hækkerup (S):

Jeg har bedt om ordet, fordi jeg har modtaget nogle skrivelser fra Dragør Kommune, som har rettet henvendelse til ministeren, og som nu retter henvendelse til mig og beder mig om at hjælpe og gå ind i en sag, de har problemer med.

Det drejer sig om, at Dansk Røde Kors har sit eneste omsorgscenter, nemlig Kongelunden, beliggende i Dragør Kommune. Der er anbragt enlige, traumatiserede mænd og traumatiserede familier. Når børn skal tvangsfjernes fra de familier, hvad jo desværre sker, men som også sker af hensyn til børnene, så bliver Dragør Kommune sat i en ualmindelig svær situation, fordi lovgivningen ikke har sørget for at få det ordnet sådan, at Dragør Kommune undgår at betale regningen, indtil børnene bliver 18 år.

Jeg vil spørge ministeren, om hun har en løsning på, hvordan den kommune, der tilfældigvis er beliggenhedskommune, kan undgå at have den urimelige regning.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Vi har været i dialog med Dragør Kommune. Nu har jeg ikke lige sagen med her i dag og forbe-

redt den konkrete sag, men det er sådan: Tilsynsmyndigheden ligger hos kommunen, men så længe det er personer, som er under Udlændingestyrelsens ansvar, så bliver der også betalt derfra. Det er reglerne.

Som sagt har vi været i dialog med Dragør Kommune, og jeg kan ikke her på stående fod huske det præcise svar og de helt konkrete elementer, men vi er i kontakt med Dragør.

Karen Hækkerup (S):

Så kan jeg oplyse, at det er rigtigt, at udlændingemyndighederne har udgiften, når børnene er i præasylfasen, og der bliver også givet en refusion i 3 år, efter at barnet har fået tilbud om asyl. Men der kan jo godt gå mange år, før barnet bliver 18 år, og reglerne er altså sådan i dag, at uanset om forældrene bliver placeret i Jylland, på Fyn eller et andet sted på Sjælland, så er det Dragør Kommune, der som oprindelig hjemkommune får regningen, frem til barnet bliver 18 år. Og det synes jeg er en meget urimelig situation.

Det er, som om der er kommet til at ske en eller anden fejltagelse mellem nogle lovgivningsstykker, hvor man ikke har fået tænkt den her situation igennem. For det kan da ikke være rimeligt, at en enkelt kommune skal bære den udgift. Udgiften er selvfølgelig berettiget, for de her børn skal hjælpes, og der skal støttes op om dem, men det kan da ikke være rimeligt, at én kommune skal bære den udgift i al evighed, frem til børnene bliver 18 år, uanset hvor mange der så bliver fjernet.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det er en meget konkret sag, der bliver henvist til, og jeg må blankt erkende, at den er jeg ikke så langt nede i dybden i, at jeg kan give et svar her og slet ikke under ministeransvarlighedsloven. Men jeg vil meget gerne svare fru Karen Hækkerup i et skriftligt svar, for så vil jeg kunne redegøre meget mere præcist om forholdene på området.

Karen Hækkerup (S):

Det takker jeg selvfølgelig for. Sådan et spørgsmål vil jeg selvfølgelig straks gå ned og få stillet, for der er da mange ude i Dragør, der er bekymrede for, hvad det her kommer til at betyde. Det, kommunen selv anslår, er, at de står til at kigge frem mod en yderligere udgift på et tocifret millionbeløb. Og det er mange penge også for en kommune som Dragør.

I øvrigt kan jeg oplyse, at de midler, man får i kommunen til at føre tilsyn med de her familier, som altså har det rigtig svært, og hvor børnene er omsorgssvigtet og har det rigtig skidt, ikke er blevet reguleret siden 2004. Dengang havde man 156 beboere på omsorgscenteret, og det får man så penge til, men i dag bor der faktisk 253, og det er ikke blevet reguleret op.

Men jeg takker for ministerens interesse og håber, ministeren vil gå ind i sagen, for det er et problem, som trænger til at blive løst. Jeg vil sende nogle skriftlige spørgsmål.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg har ikke mulighed for at bekræfte de oplysninger, som fru Karen Hækkerup kommer med, men jeg synes, at vi skal klare det, og jeg svarer som sagt meget gerne skriftligt på fru Karen Hækkerups spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 101

Troels Ravn (S):

Jeg vil gerne spørge ind til emnet starthjælp.

Regeringen og Socialdemokraterne er jo enige om, at det gælder om at integrere de flygtninge, der kommer til landet, bedst muligt i det danske samfund. For at det så ikke bare bliver til tomme ord, bliver vi jo indimellem nødt til at vurdere den indsats, der så aktivt gøres. Og jeg vil gerne fortælle, at vi altså får flere og flere eksempler fra kommunerne på, at den såkaldte starthjælp er en alvorlig barriere i forhold til at integrere flygtninge i samfundet og give menneskene her en ordentlig start på tilværelsen i Danmark.

Starthjælpen for en familie på eksempelvis to voksne og tre børn udgør omkring 5.000 kr. om måneden, der så skal gå til mad, tøj, medicin, fritidsinteresser osv. Og den her familie modtager altså starthjælp de første 3 år, den er i landet. Vi får at vide, at starthjælpen er en direkte hindring for integration, at den skaber social ulighed og fastholder flygtningene i fattigdom.

Gør de oplysninger indtryk på integrationsministeren? Og vil integrationsministeren måske genoverveje det fornuftige i at fastholde flygtninge på starthjælp?

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det er jo ikke en ny debat. Starthjælpen popper op mange gange. Det, som jeg kan henvise til og

opfordre hr. Troels Ravn til at bemærke sig, er, at når vi sammenligner personer, som er på starthjælp, med en tilsvarende gruppe, der efter de gamle regler er på kontanthjælp, så bliver folk hurtigere selvforsørgende i den gruppe, der har været på starthjælp. Og det synes jeg er et rigtig godt resultat, for det er målet, at vi med de her ydelser skal sikre, at det bedst kan betale sig at tage et arbejde og dermed forsørge sig selv. Så det er resultatet af starthjælpen, når vi gør det op rent statistisk.

Må jeg så ikke tilføje, at der derudover for starthjælpsmodtagere så vel som for kontanthjælpsmodtagere er mulighed for at modtage enkeltydelse, og det sker også. Det sker ikke i noget specielt større omfang, end det gør for kontanthjælpsmodtagere, for nogle ville måske sige, at det ville kommunerne bare bruge, men det gør de ikke. Der er ikke en vurdering af, at der i højere grad er behov for at give enkeltydelse end til folk på kontanthjælp.

Og endelig har jeg da lyst til at sige, at når det gælder en familie på starthjælp, så er ydelsen faktisk højere, end den er i Sverige, og vi plejer ikke at betegne Sverige som et land, der lader folk gå for lud og koldt vand. Så jeg synes sådan set sagtens, vi kan være ved niveauet, og vi har faktisk også resultater ud af det.

Troels Ravn (S):

Jeg er selvfølgelig meget enig med ministeren i, at det gælder om at gøre folk selvhjulpne og selvforsørgende. Det kan der slet ikke være nogen tvivl om. Til gengæld kunne jeg godt ønske mig lidt mere indlevelse fra ministerens side i de her menneskers situation.

Det er jo sådan, at det er dybt, dybt traumatiserede mennesker, meget ofte med alvorlige psykiske, fysiske lidelser, der kommer til landet og havner på den her starthjælp, altså mennesker, som simpelt hen ikke umiddelbart har en jordisk chance for at påtage sig et arbejde.

Og i den forbindelse er der egentlig et lille paradoks: Vi har oplevet i de senere år, at man som flygtning skal være mere og mere belastet, fysisk og psykisk, for at få opholdstilladelse i Danmark, og samtidig har vi altså strammet kravene til selvforsørgelse og integrationsparathed meget, meget væsentligt. Der er et misforhold her.

Kl. 13.45

Jeg kunne godt tænke mig, at integrationsministeren tog udgangspunkt i virkeligheden og i, at det her altså er nogle mennesker, der har meget, meget alvorlige sociale problemer, hvor net-

op det så at fastholde dem på en starthjælp, et eksistensminimum, ikke beforder mulighederne for at blive selvhjulpne og integrerede.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Regeringen har så sandelig også haft et øget fokus på forholdene for de traumatiserede flygtninge og støttet initiativer til at hjælpe netop den gruppe, samtidig med at regeringens indsats jo generelt i langt højere grad end under den tidligere regering har fokus på at sikre at hjælpe dem, der kommer her til landet; at hjælpe dem, der er uden beskæftigelse, ind i beskæftigelse; sikre, at kommunerne har de rette redskaber til at få hjulpet med det; og sikre, at de unge får en uddannelse.

Det er den måde, vi gerne vil leve os ind i de her menneskers situation på, og det er faktisk at hjælpe dem meget bedre, end vi har gjort tidligere, til netop at få en selvhjulpne tilværelse.

Troels Ravn (S):

I den oplistning af regeringens mange initiativer bliver jeg altså nødt til at fastholde, at integrationsministeren sammen med regeringen har været med til at lave det her forslag om starthjælp og fastholde, at de her mennesker, flygtninge med meget, meget dårlige forudsætninger for at integrere sig i samfundet under de her økonomiske vilkår, stadig væk skal være på starthjælp.

Jeg vil give et par enkelte eksempler. Med hensyn til boligforhold vil det være sådan, at de her mennesker på starthjælp kun har råd til meget små boliger. Starthjælpen er årsag til, at børn og unge ikke har råd til at gå til fritidsinteresser, i idrætsforeninger osv., ellers i øvrigt en god måde at blive integreret på. På starthjælpen har flygtninge kun råd til den allerdårligste og billigste mad, hvilket kan give ernæringsproblemer.

Og så et meget, meget konkret eksempel i forhold til det at tage en uddannelse: Jeg har kendskab til en familie på starthjælp, der ikke har råd til at købe briller til børnene, som ellers har behov for briller, hvilket gør muligheden for at tage en uddannelse langt, langt vanskeligere end for andre mennesker i vores samfund.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jamen det er rigtigt, at regeringen har indført en starthjælp, som har medført, at flere er blevet

selvforsørgede, og det synes vi er et rigtig godt resultat.

Og så er der altså ikke noget til hinder for, at hvis kommunen vurderer, at der er behov for individuelle tilskud, bl.a. til briller, så kan man give det, plus at regeringen også har været med til at sætte øget fokus på at hjælpe bl.a. børn med anden etnisk baggrund, også flygtningebørn, til at blive aktive i foreningslivet, så det er der skam muligheder for.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Så siger vi tak til integrationsministeren, og hermed er spørgetimen sluttet. Vi venter lige 1 minut, inden vi fortsætter mødet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 14: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Begrænsning af arbejdsgiverens strafansvar og skærpelse af straffene for visse overtrædelser, der begås af ansatte m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 5/10 2005. Første behandling 3/11 2005. Betænkning 15/3 2006. Anden behandling 21/3 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Kl. 13.50

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 60 stemmer (V, DF og KF) mod 52 (S, RV, SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

4972

Tirsdag den 28. marts 2006 (L 87)

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 87: Forslag til lov om ændring af lov om et videnskabetisk komitéssystem og behandling af biomedicinske forskningsprojekter. (Videre adgang til udførelse af kliniske forsøg med lægemidler på inhabile forsøgspersoner m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 30/11 2005. Første behandling 24/1 2006. Betænkning 15/3 2006. Anden behandling 21/3 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det Radikale Venstre stemmer for L 87, men for god ordens skyld vil jeg gøre opmærksom på, at vi hurtigst muligt vil fremsætte et beslutningsforslag, hvor vi lægger op til en ændring af hele det videnskabetiske komitéssystem, og samtidig vil vi stille forslag om, at det bliver sådan, at alle kemiske forsøg på mennesker selvfølgelig skal godkendes af det videnskabetiske komitéssystem.

Problemet i dag er, at man f.eks. kan lave forsøg med pesticider og deres virkning på mennesker, uden at det kommer igennem komitésystemet. Det kan vi ikke acceptere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 110 stemmer (V, S, DF, KF, RV og SF) mod 3 (EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 138: Forslag til lov om krav til kvalitet og sikkerhed ved håndtering af humane væv og celler (vævsloven).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 25/1 2006. Første behandling 2/2 2006. Betænkning 15/3 2006. Anden behandling 21/3 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 112 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 139: Forslag til lov om ændring af lov om tandpleje m.v. (Større valgfrihed og fleksibilitet i børne- og ungdomstandplejen).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 25/1 2006. Første behandling 2/2 2006. Betænkning 15/3 2006. Anden behandling 21/3 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 71 stemmer (V, DF, KF og RV) mod 3 (EL); 37 (S og SF) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 100: Forslag til lov om ændring af lov om hjemmevernet. (Ændring af reglerne om uddannelse, udpegelse til distriktsudvalg m.v.).

Af forsvarsministeren (Søren Gade).

(Fremsat 9/12 2005. Første behandling 19/1 2006. Anden behandling 14/3 2006. Ændringsforslag nr. 1 af 27/3 2006 til tredje behandling af forsvarsministeren (Søren Gade)).

Der var stillet 1 ændringsforslag af forsvarsministeren (Søren Gade).

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 100 stemmer (V, S, DF, KF og RV) mod 10 (SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 77: Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Afskaffelse af hensættelsesafgiften).

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsat 16/11 2005. Første behandling 1/12 2005. Betænkning 15/3 2006. Anden behandling 21/3 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kl. 13.55

Forhandling**Morten Homann (SF):**

Det her er jo et ret fantastisk lovforslag, som går ud på at give en skattelettelse på godt 100 mio. kr. om året. Og det er ikke til hvem som helst, men til bankerne, der som bekendt i forvejen skovler penge ind som aldrig nogen sinde før i de her år. Der har vi fra SF's side ikke været i tvivl om, at hvis der var nogen, der skulle have en skattelettelse, så var det da bestemt ikke bankerne, som år efter år sætter rekord og sidste år tjente over 30 mia. kr.

Det var en betænkelighed, som Dansk Folkeparti også gav udtryk for ved førstebehandlingen, hvor de også sagde, at man ikke synes, at bankerne stod først for, når der skulle uddeles skattelettelser. Derfor er det jo lidt tankevækkende, at Dansk Folkeparti alligevel vælger at stemme for lovforslaget her ved tredjebehandlingen og altså er med til at give en skattelettelse på over 100 mio. kr. om året til bankerne.

Derfor tror jeg, at ikke bare jeg, men ganske mange andre mennesker i det her land godt kunne tænke sig at høre, hvad der har fået Dansk Folkeparti til at skifte mening og synes, at det nu lige pludselig er helt rimeligt at give skattelettelse til bankerne, som altså som sagt tjente over 30 mia. kr. alene sidste år. Så jeg glæder mig til at høre, hvad Dansk Folkepartis ordfører vil sige for at forsvare den her skattelettelse.

Formanden:

Så er det hr. Mikkel Dencker som ordfører.

Mikkel Dencker (DF):

Som SF's ordfører ganske rigtigt sagde, så udtrykte jeg skepsis ved førstebehandlingen af det her lovforslag, netop fordi vi ikke mener, at den

her skattelettelse, som der ganske rigtigt er tale om til pengeinstitutterne, er vores førsteprioritet.

Vores ændring er så kommet ind, fordi vi ved førstebehandlingen ikke var opmærksomme på, at dette lovforslag faktisk er omfattet af finanslovaftalen mellem Dansk Folkeparti og regeringen, og vi lever derfor selvfølgelig op til de forpligtelser, der ligger i den aftale. Så det er baggrunden for, at vi stemmer for.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Så hvis jeg forstod hr. Mikkel Dencker ret, så var man altså lodret imod at give skattelettelser til bankerne, men man gør det alligevel. Er det korrekt forstået? Når Dansk Folkeparti sidder og forhandler finanslov med regeringen, har man altså så lidt styr på, hvad man laver, at der lige smutter en skattelettelse for et trecifret millionbeløb ud mellem sidebenene til nogle af dem, der tjener allermost i de her år.

Jeg synes, det er meget bekymrende, hvis det er den seriøsitet, Dansk Folkeparti lægger for dagen, når man skal forhandle finanslov. De penge kunne have gjort rigtig, rigtig meget gavn hos nogle af det her samfunds dårligst stillede, hvis Dansk Folkeparti havde været vågen i stedet for at give pengene som skattelettelse til bankerne. Jeg synes helt ærligt, at hr. Mikkel Dencker skylder en bedre forklaring.

(Kort bemærkning).

Mikkel Dencker (DF):

Som jeg også sagde i min kommentar for få minutter siden og også ved førstebehandlingen, så var vores opfattelse i Dansk Folkeparti, at det formål, som tjenes her, ikke var det optimale for os. Vi havde hellere set, at de her penge var brugt til anden side, eksempelvis til afgiftslempler på grænsehandelsfølsomme varer.

Nu er det lang tid siden, der var førstebehandling. Jeg mener, det var tilbage i januar, hvis ikke det var sidste år, tilbage i 2005. Og grunden til, at der er gået så lang tid, er, at vi har haft nogle diskussioner med regeringen om, hvorvidt det her punkt var omfattet af finanslovaftalen eller ej. Det mente vi ikke det var til at begynde med, men det har vi måttet bøje os for.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Jeg kan oplyse hr. Mikkel Dencker om, at førstebehandlingen var i december, og det vil altså si-

ge, at man har skullet bruge 3 måneder på at diskutere, hvorvidt det her var en del af finanslovaftalen eller ej. Er det den klarhed, som aftalerne mellem regeringen og Dansk Folkeparti har, at det er så svært at finde ud af, om noget er omfattet af en aftale eller ej?

Der må da være sket et eller andet. Det må være ret hurtigt at fastslå, om det er aftalestof eller ej. Det tror jeg ville kunne gøres på en eftermiddag. Så kan hr. Mikkel Dencker fortælle lidt mere om, hvad det er for nogle diskussioner, der har været mellem regeringen og Dansk Folkeparti i de 3 måneder, der er gået, uden der er kommet andet ud af dem, end at Dansk Folkeparti altså støtter, at bankerne skal have en skattelettelse? Hvad i alverden er der foregået i de 3 måneder, som hr. Mikkel Dencker har diskuteret med regeringen i?

Formanden:

Vi går videre i ordførerrækken med hr. Poul Erik Christensen.

Kl. 14.00

Poul Erik Christensen (RV):

Jeg synes, at Dansk Folkeparti med støtte til det her lovforslag virkelig er ude på den tynde is. Man søger i pressen at give det indtryk, at man er støtte for de svageste i dette samfund. Alligevel går man nu ud og støtter regeringens forslag med 100 mio. kr. til bankerne, fuldstændig umotiveret.

Jeg kunne tænke mig at få hr. Mikkel Dencker til at præcisere, hvad Dansk Folkeparti har fået for at give denne indrømmelse på de 100 mio. kr. i de 3 måneder, der er gået.

(Kort bemærkning).

Mikkel Dencker (DF):

Jeg kan oplyse til hr. Poul Erik Christensen, at vi efter vores drøftelser er nået til den konklusion, at det her lovforslag er omfattet af aftalen om finansloven for indeværende år, så den er ikke længere end det.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Christensen (RV):

Altså, konklusionen på det, som hr. Mikkel Dencker kommer med, er jo, at uanset hvem dette lovforslag rammer, er en aftale om finansloven vigtigere end at hjælpe de svage i dette samfund.

(Kort bemærkning).

Mikkel Dencker (DF):

Jamen jeg kan bekræfte over for hr. Poul Erik Christensen, at for Dansk Folkeparti er en aftale om finansloven en aftale, og den overholder vi.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 62 stemmer (V, DF og KF) mod 49 (S, RV, SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 67: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Gennemførelse af EU-regler om håndhævelse af immaterialrettigheder m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 16/11 2005. Første behandling 9/12 2005. Betænkning 2/3 2006. Anden behandling 14/3 2006. Ændringsforslag nr. 1 af 21/3 2006 til tredje behandling af justitsministeren (Lene Espersen)).

Der var stillet 1 ændringsforslag af justitsministeren (Lene Espersen).

Ændringsforslaget sattes første til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 101 stemmer (V, S, DF, KF og RV) mod 3 (EL); 7 (SF) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 94: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. (Fremrykket ansøgningstidspunkt i sager om humanitær opholdstilladelse, indberetningspligt ved mistanke om genopdragelsesrejser, begrænsning af adgangen til familiesammenføring for personer, der er dømt for børnebortførelse, ændrede regler om undervisning og aktivering af voksne asylansøgere m.v.).

Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj). (Fremsat 30/11 2005. Første behandling 20/1 2006. Betænkning 28/2 2006. Anden behandling 14/3 2006. Tillægsbetænkning 21/3 2006).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

4976

Tirsdag den 28. marts 2006 (L 52)

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 108 stemmer (V, S, DF, KF, RV og SF) mod 3 (EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 52: Forslag til lov om ændring af lov om forsikringsformidling. (Forsikringsmæglervirksomheders oplysningspligter og forbud mod, at forsikringsmæglervirksomheder modtager provision fra forsikringselskaber).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 9/11 2005. Første behandling 22/11 2005. Betænkning 14/3 2006. Ændringsforslag nr. 9 af 24/3 2006 uden for betænkningen af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

Formanden:

Økonomi- og erhvervsministeren har meddelt, at han ønsker at tage ændringsforslag nr. 6 i betænkningen tilbage. Er der nogen, der ønsker at optage dette forslag? (*Ophold*). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling**Colette L. Brix (DF):**

Jeg ønsker, at forslaget tages tilbage til udvalget mellem anden og tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-5 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7 og 8 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 85: Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Sikkerhedsudstyr, samarbejde om kommunal parkeringskontrol m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 30/11 2005. Første behandling 20/1 2006. Betænkning 14/3 2006).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 15 stemte for, 95 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 106: Forslag til lov om ændring af lov om udgivelsen af en Lovtidende og en Ministerialtidende. (Lovtidende i elektronisk form).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 14/12 2005. Første behandling 20/1 2006. Betænkning 21/3 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 126: Forslag til lov om ændring af lov om Ørestaden m.v. (Opløsning af Østamagerbaneselskabet I/S).

Af transport- og energiministeren (Flemming Hansen).
(Fremsat 25/1 2006. Første behandling 2/2 2006. Betænkning 21/3 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Gitte Lillelund Bech (V):**

Den 2. februar i år var jeg rigtig, rigtig glad. Jeg var glad, fordi vi rent faktisk med et meget, meget stort flertal i Folketinget kunne indgå en aftale om, at man skulle bygge en metrocityring.

Aftalen er indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og SF – der var faktisk også enighed – og det fremgår af aftaleteksten, at som en del af aftalen skal lov om Ørestaden ændres, således at man opløser Østamagerbaneselskabet, og også under hvilke konditioner selskabet skal opløses. Alle forligsparterne forpligtede sig til at stemme for den her opløsning af Østamagerbaneselskabet.

I forbindelse med betækningsafgivelsen kunne Socialdemokraterne og SF ikke angive, i hvert fald i betænkningen, hvad de havde tænkt sig at stemme til lovforslaget. Derfor ser jeg nu frem til, at de to partier tilkendegiver, at de har tænkt sig at stemme for lovforslaget. For hvis de ikke kan stemme for lovforslaget, må jeg betragte det sådan, at de så ikke længere er forligsparter i metroforligskredsen, og det vil jeg være meget, meget ked af. Så jeg har en forhåbning om, at de to ordførere vil tilkendegive, at de stemmer for lovforslaget ved tredjebehandlingen.

Kl. 14.10

Formanden:

Tak til fru Gitte Lillelund Bech. Vi skal videre i ordførerrækken, og det er lettere at høre ordførerne, når medlemmerne dæmper sig lidt. Værsgo til hr. Klaus Hækkerup.

Klaus Hækkerup (S):

Det er fuldkommen korrekt, at vi i udvalget havde en diskussion om, hvorvidt vi skulle afgive betænkning sidste tirsdag eller vi kunne udskyde det til senere. Det kunne regeringspartierne og Dansk Folkeparti, må jeg forstå, ikke imødekomme, og derfor blev betækningsafgivelsen løst på den måde, at vi ville redegøre for vores stilling her i salen. Og vores stilling til forslaget er, at vi vil stemme for det.

Vi er selvfølgelig stærkt kritiske både over for den proces, der har været i relation til Københavns Amt, og også over for de økonomiske problemer, der er efterladt i den nye Region Hovedstaden. De betænkeligheder ønsker vi selvfølgelig at give udtryk for også i skriftlig form, og derfor vil vi gerne have lovforslaget tilbage

mellem anden og tredje behandling, med henblik på at vi kan afgive et skriftligt betækningsbidrag til lovforslaget. Og i det betækningsbidrag, som er skrevet, vil der selvfølgelig også stå, at vi stemmer for loven.

Formanden:

Tak til Hr. Klaus Hækkerup. Fru Henriette Kjær? Nej. Så er det hr. Poul Henrik Hedeboe som ordfører.

Poul Henrik Hedeboe (SF):

I SF har vi også tilkendegivet, at vi vil have lovforslaget tilbage i udvalget, men vi er også med på at stemme for det her forslag.

Vi synes ikke, det er smukt, og vi synes også, at det burde være skilt ad, men nu er det ikke sådan. Vi har også nogle kritiske bemærkninger, som vi kommer med i den endelige betænkning.

Formanden:

Tak til hr. Poul Henrik Hedeboe. Er der flere, der ønsker ordet? Ja, hr. Søren Egge Rasmussen.

Søren Egge Rasmussen (EL):

Enhedslisten kan allerede nu sige klart, at vi ikke kan støtte lovforslaget. Lovforslaget er endnu en konsekvens af kommunalreformen, der viser sig at give problemer.

Amterne nedlægges den 1. januar 2007, og det giver anledning til, at boet efter Københavns Amt skal deles. Det gøres efter procedureloven, bortset fra når det gælder Østamagerbanen. Procedureloven gælder åbenbart ikke her. Her vil procedureloven gælde for den kedelige del af arven, nemlig den store gæld på 695 mio. kr., som Københavns Amt har stiftet til indskuddet i Østamagerbaneselskabet, mens den mere spændende del, den del, der giver indflydelse på metroens fremtid, overlades til Københavns Kommune og til staten.

Metrobyggeriet er et særligt projekt, og derfor kunne der være gode grunde til at gøre det anderledes, men her sker det, mens de nye regioner knap har fundet deres egne ben. Hovedstadsregionen, som modtager broderparten af gælden, er ikke engang blevet hørt. Det kan selvfølgelig også være svært for regionerne, når de ikke formelt har magt endnu, men det er alligevel en væsentlig forudsætning for den kommende region.

At vedtage dette lovforslag nu er i realiteten at gennemføre lovgivningen på et uoplyst

grundlag, idet reglerne for håndtering af finansielle aktiver og passiver, der overtages af regionerne, er under udarbejdelse, og det er altså ikke fastlagt endnu. Vi ved således ikke, om det er sundhedsområdet, de regionale udviklingsopgaver eller driften af institutioner i Region Hovedstaden, som bliver berørt af den gæld, som her overdrages.

For at gøre ondt værre vil den fremtidige organisering af trafikken på Sjælland heller ikke give hovedstadsregionen reel mulighed for at have en fornuftig indflydelse på den kommende metroudvikling, fordi der dannes et stort trafik-selskab på Sjælland, som ikke får noget med hverken metro eller S-tog at gøre.

Havde man delt trafikselskabet for Sjælland i to, havde koordineringen af trafikken i Hovedstadsområdets Trafikselskab inklusive metro og S-tog været naturlig. Det kunne give trafikudviklingen i hovedstadsområdet den tiltrængte sammenhæng og et pres på at få de fødelinjer til en kommende metro, så den også har mulighed for at få det kalkulerede passagergrundlag, som er en del af beslutningen.

Enhedslisten kan ikke støtte denne særlov, som overfører en gæld på 695 mio. kr. til Københavns Amt.

Kl. 14.15

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Lad mig først konstatere, at jeg synes, hr. Søren Egge Rasmussen taler sig selv lidt imod. Først siger han, at det gældsproblem, der er, bør løses i overensstemmelse med fordelingslovens regler, og det kan han slet ikke forstå man ikke gør. Derefter siger han, at metroprojektet er et særligt projekt, og derfor kan der også være grund til en særlig ordning. Den synes jeg er indeholdt i lovforslaget.

Lad mig så sige, at når hr. Søren Egge Rasmussen efterlyser koordineringen med den øvrige trafik i området, så er det netop blevet besluttet, i gentagne trafikforlig i øvrigt, at der skal udarbejdes en sammenhængende trafikplan for området – især på radikal insisteren, men selvfølgelig også med tilslutning fra alle os andre. Derfor vil jeg sige, at den koordinering, som Enhedslisten her efterlyser, er fuldt ud tilgodeset.

Lad mig så endelig sige, at jeg synes, det er meget, meget mærkeligt, at Enhedslisten ikke kan støtte et så stort projekt, der fremmer den kollektive trafik. Det er virkelig besynderligt.

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det, vi behandler her, er et lovforslag, som vedrører noget økonomi. Det er sådan set ikke et lovforslag, som vedrører hele det store metroprojekt til 15 mia. kr. Men jeg kan sige klart, at Enhedslistens holdning er, at det ville have været fornuftigt at udarbejde den sammenhængende trafikplan først, før man havde besluttet sig for at bruge 15 mia. kr. på at bygge en metro. For den her metro løser ikke problemerne. Det vil ende med, at det kun er ganske få procent af bilerne, man får lokket over i metroen.

Vi tror sådan set, at hvis man som udgangspunkt havde sagt, at man gerne ville bruge 15 mia. kr. på den kollektive trafik, og havde spurgt, hvordan man kan få mest miljø for de penge, få mest kollektiv trafik for de penge, så var man endt med en helt anden løsning, som Enhedslisten helt sikkert havde været med på. Så var vi endt med en løsning, hvor der havde været et net af forskellige sporvejslinjer over jorden, som var gået ind, og måske havde der været en lille del metro inde i centrum.

Det her er altså at gribe tingene an på den forkerte måde, så derfor er det slet ikke så unaturligt, at Enhedslisten ikke er med i det store metroforlig.

Men jeg synes ikke, man skal snakke uden om den økonomi, der er i det her lovforslag. Det er sådan set det, der er essensen: Vil man tørre en gæld på 695 mio. kr. af på Københavns Amt? Det er et beløb, der er lige så stort som 5 pct. af amtets budget.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Søren Egge Rasmussen efterlyser en samlet trafikplan, før man går i gang med investeringerne i metroen, og henviser til trafikken i det samlede hovedstadsområde. For mig at se er der to grundlæggende problemer i hovedstadsområdet. Det ene er den trafik, der kommer fra omegnen og ind til centrum, og det andet er at få trafikken rundt i centrum.

Der har løbende været gjort og gøres fortsat overvejelser om at forbedre trafikforholdene, både i den kollektive trafik og i den individuelle trafik fra områderne uden for centrum og ind til centrum. Det, vi tager stilling til i dag, er, hvordan vi får folk transporteret rundt inde i centrum.

Der vil jeg godt sige, at jeg synes, at metroen er en formidabel løsning. Den går utrolig hurtigt, når vi sammenligner med trafikken på overfladen. Den transporterer folk meget sikkert, og med hensyn til frekvens eller hyppighed tror jeg, at hvis man skal fra Kongens Nytorv til Frederiksberg, så går der en Metro hvert andet minut. Det er en frekvens eller hyppighed, som slår alt, og det kan lade sig gøre, fordi vi har et moderne og effektivt kollektivt transportsystem. Metrocityringen er en helt fornuftig og nødvendig udbygning af den del af vores transportopgave.

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det bliver spændende at se, hvad Socialdemokratiet stemmer til den her særlov, som tørrer den store gæld af på Københavns Amt. Det svarer sådan set til, at hver borger i den nye Region Hovedstaden får pålagt en gæld på 700 kr., selv de borgere, som bor på Bornholm, i Hundested, Frederiksværk osv. Er det rimeligt?

Kl. 14.20

Er det rimeligt, selv om man er så glad for den metro, at det er borgere på Bornholm, som skal betale gildet? Så kan de tage færgen over til Køge, og så kan de tage S-toget op, og så kan de stige på metroen og få glæde af den gæld, som de er blevet pålagt med 700 kr. pr. borger på Bornholm. Det er da ikke rimeligt. Hvis man er så glad for løsninger i København, må man da selv betale for dem eller finde et flertal i Folketinget, så det er staten, der betaler for dem.

Så jeg ser frem til, at Socialdemokratiet finder ud af, hvordan de vil forholde sig til den store gæld. Det kan ikke nytte noget, at man bare siger, at det her projekt er godt, og så lader de andre betale. Jeg synes ikke, det er rimeligt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 127: Forslag til lov om ændring af lov om kystbeskyttelse. (Formålsbestemmelse, præcisering af lovbestemmelser, forenkling af klageadgang, berigtigelse af ulovlige forhold m.v.). Af transport- og energiministeren (Flemming Hansen).
(Fremsat 25/1 2006. Første behandling 2/2 2006. Betænkning 21/3 2006).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.
Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Walter Christophersen (DF):

Dansk Folkeparti kan ikke stemme for det fremsatte lovforslag, idet forslaget ikke tager hensyn til de kommende vandstandsstigninger samt til forældede kystbeskyttelsessystemer såsom høfder og bølgebrydere, som ødelægger vore kyster. Det er ikke forsvarligt at vedtage en ny kystbeskyttelseslov, som ikke tager hensyn til de kommende globale vandstandsstigninger.

Større anlæg inden for infrastrukturen sikres mod en vandstandsstigning på 48 cm inden for de næste 100 år. Danmark har en kystlinje på ikke mindre end 7.000 km, og det er derfor utroværdigt, når Kystdirektoratet ikke tager hensyn til de kommende vandstandsstigninger i lighed med rådgivende ingeniørfirmaer; jeg kan her f.eks. nævne metroen.

Faktum er, at den gamle kystbeskyttelseslov fra 1988 aldrig kom til at fungere på grund af manglende økonomi, idet kystbeskyttelsen af Danmark er henlagt til de private grundejere, som bor nærmest havet, i modsætning til i vores nabolande, hvor kystbeskyttelse er en offentlig opgave. Kystbeskyttelse er efter Dansk Folkepartis mening en offentlig opgave i Danmark.

Hertil kommer, at der blandt yngre kysteksperter i dag er enighed om, at hårde konstruktioner i form af høfder og bølgebrydere forøger kysterosionen i stedet for at stoppe den. Dette bekræftes af regionplanen for Nordjyllands Amt, hvor det fremgår af punkt 5.5.6, at hårde

konstruktioner ikke længere kan tillades i Nordjyllands Amt.

Hertil kommer, at Skagens Innovationscenter med Kystdirektoratets egne tal og bilag har dokumenteret, at kystbeskyttelsen på Vestkysten har en effektivitet på minus 170 pct. efter en årlig investering på ca. 80 mio. kr.

Dette bekræftes af situationen ved Søndervig, hvor Kystdirektoratet mellem den 15. og den 20. oktober 2005 pumpede 90.000 m³ sand ind foran Søndervig, som var skyllet i havet 14 dage senere. Efterfølgende tog havet yderligere 250.000 m³ af klitterne foran Søndervig, hvorefter Kystdirektoratet byggede en granitmur foran Søndervig og pumpede sand ind for yderligere 25 mio. kr. En stor del af dette sand var skyllet i havet inden udgangen af 2005, og Kystdirektoratet har nu igen i februar måned i år pumpet 300.000 m³ ind foran Søndervig, idet havet nu igen er på vej ind i klitterne – efter en samlet investering på ca. 40 mio. kr. ved Søndervig.

Situationen ved Søndervig er igen meget alvorlig nogle få hundrede meter syd for Badevej, idet havet vil gå direkte ind i klitterne ved den første storm. Der foreligger således nu en klar dokumentation for, at sandfodring ikke har kunnet stoppe kysterosionen ved Søndervig.

Det er ikke et sagligt argument, at der ikke er fare, fordi klitterne er meget brede på det pågældende sted, når der i Danmark er udviklet et miljøvenligt kystbeskyttelsessystem, som samtidig kompenserer for den kommende globale vandstandsstigning.

Dansk Folkeparti ønsker derfor trykudligningsmoduler boret ned på en 20 km lang strækning ved Søndervig, således at denne metode kan gøres direkte sammenlignelig med tidligere kystbeskyttelsestiltag såsom sandfodring, høfder og bølgebrydere.

Dansk Folkeparti finder det ikke betryggende, at Kystdirektoratet forvalter statens midler inden for kystbeskyttelse, samtidig med at Kystdirektoratet selv udfører arbejdet på Vestkysten og fører tilsyn med sig selv. Vi finder fremgangsmåden i strid med god forvaltningsskik og hører gerne, hvad transport- og energiministeren vil gøre i den anledning.

Kl. 14.25

Jeg kan afslutningsvis oplyse, at jeg selv har besøgt Vestkysten, og at man ikke behøver være ekspert på kystbeskyttelsesområdet for at se, at høfder og bølgebrydere direkte ødelægger strandene.

Formanden:

Tak til hr. Walter Christophersen. Så er det hr. Poul Andersen som ordfører.

Poul Andersen (S):

Vores ordfører, som af naturlige årsager ikke kan være til stede her i dag, da jeg er kommet ind i Folketinget igen efter min sygdomsperiode, har stillet en række spørgsmål, hvor han har gjort ministeren opmærksom på, at det måske var en god idé, at netop interesseorganisationer kunne komme til orde, hvis der var nogle ting, som de ikke mente foregik korrekt.

Nu er det ikke hver dag, at jeg roser ministeren. Det skal heller ikke gå hen og være en hverdagsbegivenhed, men det vil jeg gerne gøre i den her sag, fordi der er blevet lyttet til det, og fordi de to konkrete ændringsforslag, som vi kommer til senere, er en direkte udløber af det. Det vil vi gerne kvittere for.

Formanden:

Hr. Søren Egge Rasmussen som ordfører.

Søren Egge Rasmussen (EL):

Ministeren har fremsat ændringsforslag med hensyn til klageberettigede. Dem kan Enhedslisten støtte.

Enhedslisten har valgt at støtte lovforslaget, men har en række bemærkninger. Enhedslisten mener som udgangspunkt, at det er godt, at kommunerne er med til at foretage kystbeskyttelse, men med kommunalreformen kan man risikere, at den enkelte kommune får færre ressourcer til at klare opgaverne, end amterne har haft indtil nu.

Forvaltningen af kysterne bliver splittet op mellem flere myndigheder og geografiske enheder, og det giver risiko for uens praksis og mangel på sammenhæng. Faren for, at forvaltningen af kysterne fremover vil tage udgangspunkt i andre interesser end dem, der er foreslået i lovforslagets formål, nemlig lokale erhvervsinteresser, er også større, når kommunerne overtager forvaltningen. Derfor er det meget væsentligt, at lovforslagets formål understreger, at kysten er natur og skal beskyttes som natur.

Derfor lægger Enhedslisten vægt på transport- og energiministerens besvarelse af spørgsmål 14, hvor det fremgår, at hensynet til landskabets bevarelse, kysternes naturlige dynamik og den rekreative udnyttelse af kysten fortsat vil indgå med væsentlig vægt.

Det fremgår ligeledes, at Kystdirektoratet har myndighedskompetence, og at ministeren har fuld tillid til, at direktoratet vil sikre en efterlevelse af intentionerne i lovforslaget.

Kysterne er noget helt unikt, og at vi i Danmark har så lange sammenhængende kyststrækninger og samtidig også mange forskellige typer af kystnatur, gør Danmark til noget særligt.

Klimaforandringer kan stille Danmark over for helt nye udfordringer, når det gælder investeringer i kystbeskyttelse og sikring af arters muligheder for at vandre langs kyster og kystnære områder, hvis drastiske forandringer sætter ind. En bedre samordning af nationale strategier over for klimaforandringer og beskyttelse af kystområder som natur vil efter Enhedslistens mening kræve, at kystbeskyttelsen bliver en statslig opgave. Det er et tema, som har været drøftet meget indgående, og jeg kan egentlig godt forstå Dansk Folkepartis holdning til den her sag.

Flere høringssvar har omtalt, at kystbeskyttelsesloven ikke indeholder samme dialog med offentligheden, som andre anlægsarbejder kræver, og at det ikke er tydeligt, i hvilket omfang VVM-bestemmelser gælder for kystarbejder. Dette ligger Enhedslisten stærkt på sinde, og vi hæfter os derfor ved ministerens besvarelse af spørgsmål 16 og 17, idet vi forventer, at Kystdirektoratet tolker skade på miljøet bredt og således også vurderer påvirkninger af kysten og den omgivende natur, når der gennemføres kystbeskyttelse.

Formanden:

Tak til hr. Søren Egge Rasmussen. Så er det transport- og energiministeren.

Transport- og energiministeren (Flemming Hansen):

Jeg takker for den brede opbakning til lovforslaget, gentaget her under andenbehandlingen i flere af indlæggene, og takker også hr. Poul Andersen for de venlige ord om den ændring, jeg har stillet forslag om gennem ændringsforslag. Jeg synes, det er rigtigt og fornuftigt, at vi får det gjort.

Kl. 14.30

Så vil jeg gerne sige til hr. Walter Christophersen, hvis saglighed jeg har meget stor respekt for, at der er et punkt, hvor vi indtil videre er uenige. Når jeg siger indtil videre, er det jo, fordi jeg som den første minister overhovedet har lavet en meget håndfast aftale med Skagen Inno-

vationscenter om at udføre et forsøg for at finde ud af: Virker disse trykrør, eller virker de ikke? Skagen Innovationscenter er enig i, at forsøget skal udføres, og det bliver endda et forsøg, hvor der på en tilsvarende strækning bliver mulighed for at undersøge, hvordan det virker, hvis man bruger den gammeldags metode, altså den vi bruger i dag. Det synes jeg er en meget god ting.

Jeg tror, det er mellem 15 og 17 mio. kr., vi bruger på forsøget, fordi vi nu én gang for alle vil have at vide, hvad der er bedst. Indtil nu har jeg ikke kendskab til, hvad der foreligger, for det er et forsøg, der først startede for et års tid siden. Men vi vil selvfølgelig følge det meget nøje, og først efter dets afslutning vil vi tage stilling: Virker det, som Skagen Innovationscenter påstår, eller virker det ikke?

Jeg er glad for, at både Skagen Innovationscenter og det daværende Trafikministerium gik ind i forhandlingerne med et åbent sind. Vi fandt ud af, at vi ville se, om det virker eller ikke virker. Men man er altså midt i forsøget, og før vi får klarhed over, hvad der er opad, og hvad der er nedad, og om det virker eller ikke virker, er der ikke grund til at foretage nogen ændringer. Men jeg vil gerne sige, at jeg synes, Kystdirektoratet arbejder rigtig godt og klarer sine opgaver godt, og det er jo også meget, meget anerkendt, både i Danmark og i udlandet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 95: Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte og lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser. (Justering af betingelserne for udenlandske statsborgeres ret til statens uddannelsesstøtte (SU), SU uden for klippekortet til visse studieforberedende kurser på gymnasialt niveau efter fuldført gymnasial uddannelse og forenkling af rabatordning m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 30/11 2005. Første behandling 17/1 2006. Betænkning 14/3 2006).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 101: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Styrket evaluering og anvendelse af nationale test som pædagogisk redskab samt obligatoriske prøver m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 7/12 2005. Første behandling 17/1 2006. Betænkning 21/3 2006).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.
Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er et meget, meget godt lovforslag, og det er et, vi har set frem til længe, fordi det giver et redskab, der virkelig er nødvendigt.

Vi laver nu nogle nationale test, som kan bruges som et værktøj, der kan give lærerne et overblik over den enkelte elevs faglige niveau og derigennem bidrage til, at grundlaget for de faglige fremskridt for den enkelte elev bliver meget målrettet. Undervisningen kan også blive målrettet elevens behov og forudsætninger.

Testene skal anvendes sammen med andre elementer, både som led i den løbende evaluering og som led i vejledningen af den enkelte elev, og testene forventes også at blive brugt i så vel den videre planlægning af undervisningen som ved tilbagemeldingen til forældrene. Forældresamarbejdet vil altså blive mere præcist, og det vil blive lettere for lærerne at dokumentere, at undervisningen understøtter eleven på bedst mulig måde.

Derfor er det et lovforslag, som Venstre bager op, og vi har ventet på det længe.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Ordføreren bedes blive på talerstolen. Der er flere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger.

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er anden behandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Undskyld!

Næste ordfører er hr. Kim Mortensen – nej, der er en kort bemærkning. Undskyld.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Man kan nok høre, at formanden ikke er udgået af nutidens folkeskole.

Jeg har bare ét spørgsmål til ordføreren. Grunden til, at det er interessant at tage debatten i dag, er jo, at L 101 må ses i lyset af et andet lovforslag, som regeringen har fremsat, nemlig L 170. Venstre skriver i betænkningen, at testene er pædagogiske, men hvordan hænger det sammen med, at de skal bruges til kommunens kontrol af skolens kvalitet, som efterfølgende skal bruges til ministerens kontrol af skolens kvalitet?

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er ganske enkelt. Det pædagogiske består jo i, at læreren får overblikket, overblikket afleveres hos skolelederen, og for nogle læreres vedkommende kan skolelederen måske se et behov for noget efteruddannelse og noget opfølgning på, hvad der foregår i klassen. Lærerne skal have de kvalifikationer, de har brug for, det skal skolelederen til kommunalbestyrelsen for at få klaret, så altså er han nødt til at have garantien i orden hele vejen igennem, og derfor bliver testene automatisk et pædagogisk værktøj.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg er ikke helt sikker på, at Venstres ordfører kender den resterende del af folkeskoleforliget, som blev indgået efter den del, vi andenbehandler i dag.

Det er jo ikke sådan, at skolelederen skal gå til kommunen for at få midler til efteruddannelse som opfølgning på pædagogiske test. Det er sådan, at kommunen skal forholde sig til skolens testresultat i en kvalitetsrapport, som er udformet efter en statslig skabelon, så rapporterne bliver ens over hele landet. Hvis kommunen på baggrund af testen som det mest centrale element finder, at kvaliteten er utilstrækkelig, skal kommunalbestyrelsen – altså ikke de udvalg, som har forstand på skoleområdet, men kommunalbestyrelsen selv – lave en indsatsplan, som ministeren senere kan vurdere om er tilstrækkelig eller ej.

Det vil altså sige, at alt det, ordføreren sagde for et øjeblik siden om samspejlet med skolelederen, slet ikke vedkommer sagen. Det, der vedkommer sagen, er, at testen skal give grundlag for kommunens kontrol, som igen skal give grundlag for ministerens kontrol, og det er altså første gang i verdenshistorien, at noget, der er lærerens redskab, samtidig kan fungere som kontrolredskab i statens tjeneste.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg er langtfra enig, og det må jo være en af grundene til, at der er forskellige partier repræsenteret i dette Folketing.

Jeg betragter testene som et pædagogisk redskab, der også kan bruges til at følge op, så kommunalbestyrelsen ikke er i tvivl om, hvad den skal sætte fokus på, så jeg kan overhovedet ikke følge de belæring, der lige er kommet.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Mit spørgsmål går egentlig på, at man indfører disse test med den argumentation, at vi får en bedre skole af dem, og at børnene bliver klogere.

Hvordan forestiller man sig, at nogen skal blive klogere af at gennemgå en test, hvis det ikke er, fordi hele undervisningen kun er indrettet på, at eleverne skal blive bedre til at blive testede? Hvordan skal man kunne blive klogere af at få taget sin temperatur eller blive vejret tit? Det er jo i virkeligheden det, testen er. Den er et udtryk for et øjebliksbillede af, hvad barnet kan svare på de konkrete spørgsmål, men ikke et billede af, om barnet er blevet dygtigere og har fået flere kompetencer.

Det er jo præcis derfor, lærerne har angrebet og har protesteret kraftigt imod, at de test bliver indført. Et barn bliver jo ikke klogere af at gennemgå en test, og hvilke andre ressourcer har regeringen forestillet sig der skal komme ud af det?

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Formålet med testen er jo at finde frem til børnenes behov, så undervisningen kan tilrettelægges sådan, at børnene hele tiden får de udfordringer, de har brug for. Derfor kan testen også finde dem, som fagligt er meget stærke, men sidder lige så stille med det og derfor ikke får de udfordringer, de burde have. På denne måde bliver det altså muligt at følge op på alle børns behov, de får lige nøjagtig de udfordringer, de har brug for, og samarbejdet med forældrene bliver mere præcist, fordi man kan drøfte, hvordan resultaterne er.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det, der er fuldstændig skævt i denne diskussion, er jo, at der ikke er noget i det lovforslag, vi behandler nu, eller i det forslag, vi skal behandle

senere i dag, altså L 170, der tilsiger, at man har tænkt sig at tilføre skolen yderligere ressourcer til at sætte ind over for de børn, som ikke klarer testen så godt, og det er jo i virkeligheden det, der er problemet.

Kl. 14.40

Hvad med tolærerordninger? Hvor kommer der mere efteruddannelse ind i billedet? Hvad med spørgsmålet om mere specialundervisning? Alle de problemer, som det påpeges at skolen har i dag, løser man altså ikke ved at indføre nationale test, tværtimod er der intet belæg for, at nationale test rent faktisk tjener et formål. I udlandet går man f.eks. væk fra det, man er ved at indføre i Danmark, og derfor mener jeg virkelig, at det er en falliterklæring at stemme for forslaget her.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg kunne ikke drømme om at tage ordet falliterklæring i min mund, fordi vore skoler gennem 10 år eller mere tester eleverne systematisk to gange om året for at følge op på deres behov og for at give dem de udfordringer, de har brug for. Jeg kunne ikke drømme om at kalde disse test for en falliterklæring, og i øvrigt er der jo på finansloven afsat millioner af kroner til ekstra timer i dansk, så det er meget søgt, hvis man påstår, at det ikke er en hjælp.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg var lige ved at blive positiv, da jeg hørte Venstres ordfører begynde med, at det er et spørgsmål om at bruge testene til at finde ud af, om lærerne skal have efteruddannelse, til at finde frem til børnenes behov og til at følge dem op, for det er jo lige præcis sådan, SF ønsker at bruge test, og så er vi jo enige.

Men det, der bare er ærgerligt, er, at det slet ikke er det, lovforslaget her handler om. Lovforslaget handler ikke om nogen som helst opfølgning på nogen test. Det eneste, det handler om, er at målrette undervisningen mod at få nogle ordentlige testresultater, så i bedste fald er de test meningsløse. Hvis det ikke var, fordi vi senere i dag skal behandle et andet lovforslag, som går på, at testene faktisk skal bruges til at opstille præstationsprofiler og sådan nogle ting, var testene meningsløse, fordi der ikke er nogen opfølgning på dem. Er Venstres ordfører ikke enig i det?

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg kunne svare ganske kort: Nej. Vi har afsat 175 mio. kr. til efteruddannelse af lærere, og vi har afsat 680 mio. kr. til ekstra timer i dansk, så jeg kan virkelig ikke forstå, at man ikke synes, der er fokus på området, og at man mener, at der overhovedet ikke er styr på noget som helst.

Testene er et rigtig godt værktøj. Nogle elever siger, at de er rigtig gode, fordi de kan se, at de hermed får hjælp og ikke skal høre brok over, at de ikke løser deres terminsprøver, som de skal. Hjælpen bliver faktisk givet allerede tidligt i deres skolegang, og derfor vil de ikke komme ud for, at de står uden at kende deres eget niveau og standpunkt, når de kommer til 8. klasse.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Der er nogle ting, vi ikke er enige om, men det er også i orden.

Jeg vil godt stille et andet spørgsmål. Vi er forhåbentlig enige om, at lovforslaget ikke tilfører kommunerne nogen ekstra midler. Man siger, det er udgiftsneutralt for kommunerne og altså også udgiftsneutralt for de enkelte lærere, som skal bruge tid på disse test, som skal bruge tid på at forberede eleverne til testene, og som skal målrette undervisningen mod testene, for at det hele kan komme til at fungere, som man ønsker, og eleverne kan klare sig godt i præstationsprofilerne.

Mit spørgsmål er ganske klart: Hvad er det så for nogle ting, lærerne ikke skal undervise i? Hvad er det for nogle ting i undervisningen, som skal nedprioriteres? Hvad er det for nogle ting i undervisningen i dag, som Venstre ikke ønsker i folkeskolen? Når man skal bruge tid på noget nyt uden at få ekstra tid til det, kan konsekvensen ikke være anderledes, end at der er nogle andre ting, tiden skal tages fra.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det kan absolut ikke blive aktuelt, at der skal tages tid fra noget andet. Disse test lægger sig op ad trinmål, og trinmål har vi haft i folkeskolen i over 10 år, der er ikke nogen lærere, der ikke ved, hvordan trinmålene er formuleret, og altså underviser de også efter dem. Disse test lægger sig lige op ad trinmålene, så derfor vil det f.eks. blot betyde, at det år, hvor eleverne skal testes i dansk, vil en dansktime på 45 minutter blive

brugt til, at eleverne sidder ved computeren og svarer på spørgsmål.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Hr. Kim Mortensen som ordfører.

Kim Mortensen (S):

Mange tak. Jeg var lige ved at blive i tvivl om, hvordan debatten her ved andenbehandlingen foregår, men det gør jo ikke så meget, for det kan jeg høre at formanden også er, og så er vi andre jo også tilgivet.

Jeg vil nøjes med at sige, at det fremsatte forslag er første del af en række ændringer af folkeskoleloven med henblik på at styrke evalueringsskulturen i folkeskolen. Lovpakken indeholder som en del af det samlede evalueringsprogram indførelse af et antal nationale test a 45 minutter på hver årgang fra 2. til 8. klasse som et pædagogisk redskab for lærere og for ledere i folkeskolen.

Kl. 14.45

Men nationale test løser selvfølgelig ikke alle de problemer, vi har i folkeskolen. For Socialdemokratiet har det været afgørende for vores stillingtagen til indførelse af nationale test, at de for det første er et pædagogisk redskab og for det andet ikke skal stå alene, men være en del af en styrket evalueringskultur, der ikke kun måler det faglige indhold, men bredt måler alle aspekter af undervisningen.

Eleverne i en klasse vil få forskellige test, hvilket muliggør en differentieret evaluering af elevernes styrke, ligesom gennemførelsen af de nationale test kan foregå i løbet af skoleårets sidste halvdel, alt efter hvordan den enkelte lærer ønsker at indpasse arbejdet med test i sin planlægning af undervisningen.

Resultaterne af test er ikke offentligt tilgængelige og kan dermed ikke anvendes til rangordning af skoler, som man eksempelvis kender det fra England, men kan efter afholdelsen udelukkende formidles i skriftlig form til den enkelte elev med henblik på en hurtig og en konkret opfølgning.

Indførelse af nationale test er et nyt og uprøvet land at bevæge sig på, det gælder så vel nationalt som internationalt. Derfor har Socialdemokratiet i forhandlingerne fået tilsagn om, at hele forløbet med arbejdet med udviklingen af de forskellige elementer i en styrket evalueringskultur i folkeskolen evalueres løbende, og at der efter en treårig forsøgsperiode gives en redegørelse til Folketinget af undervisningsministeren

med mulighed for at foretage de nødvendige ændringer.

Lovforslaget, vi diskuterer nu, indeholder tilføjede bestemmelser om obligatoriske afgangsprøver efter folkeskolens 9. klasse og har dermed tilgodeset det socialdemokratiske ønske om, at vi ligestiller alle fag i folkeskolen ved at gøre alle fag til prøvfag.

Jeg vil godt på Socialdemokratiets vegne sige, at vi også ved andenbehandlingen støtter lovforslag L 101 om indførelse af nationale test og obligatoriske prøver i folkeskolen.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det overrasker mig egentlig ikke voldsomt meget, at regeringen kommer med det her forslag, som i min optik er at gå tilbage til den gamle skole, men det undrer mig meget kraftigt, at Socialdemokraterne er med på det. Det undrer mig meget kraftigt, bl.a. fordi ordføreren for Socialdemokraterne siger, at testen ikke vil blive offentliggjort, og at der vil være sikkerhed omkring den.

Virkeligheden er, at når testen er blevet gennemført, bliver der lavet en handleplan for den enkelte skole, en handleplan, som ifølge Kommunernes Landsforening kan blive offentliggjort.

Så står vi i en situation, hvor de test, den enkelte elev har taget, ikke er offentliggjort, men hvor testene for skolen er offentliggjort. Dermed kommer vi ud i den ædle kappestrid, som ministeren i Berlingske Tidende har sagt at han ønsker mellem skolerne, og vi står i en situation, hvor vi risikerer, at enkelte områder i landet vil få svært ved at tiltrække lærere, fordi skolerne har dårlige ressourcer, på grund af at kommunerne har dårlig økonomi.

Spørgsmålet til Socialdemokraterne er: Er det her virkelig Socialdemokratiets vision for den danske folkeskole?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Se, nu vil jeg sige her, at der jo er en grund til, at Socialdemokratiet er med i det her folkeskoleforlig. En af grundene er, at vi ikke får det scenarie, som Enhedslistens ordfører prøver at mane frem her.

Man kan jo diskutere på mange måder. Man kan eksempelvis opstille et scenarie, der er forkert. Derefter kan man bruge sin taletid til at prøve at tale det scenarie, som i øvrigt er forkert,

og det er sådan set det, jeg synes at Enhedslistens ordfører gør.

Jeg er med på, at der er partier her i Folketinget, der er organisationer, der er samfundsdebattører, som vil noget helt andet med folkeskolen end både det, Enhedslisten og Socialdemokratiet vil.

Nu har vi et folkeskoleforlig, vi har nogle konkrete lovgivninger. I de konkrete lovgivninger står der ordret, at man ikke kan offentliggøre test. Og så kan det jo ikke nytte noget, at Enhedslistens ordfører bliver ved med at prøve at fortælle både Folketinget og personer uden for Folketinget, at de test bliver offentliggjort. Det bliver de ikke; de er et pædagogisk redskab til lærerne i folkeskolen og til lederne i folkeskolen.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Ja, man kan jo altid nægte, hvordan virkeligheden kommer til at se ud. Nu er det jo Kommunernes Landsforenings egen vurdering af, hvordan det her vil gå, jeg refererer til, og de må trods alt have fingeren bare lidt på pulsen, med hensyn til hvordan sådanne handleplaner vil blive håndteret. Så det undrer mig meget, at Socialdemokratiet på den måde fuldstændig ser bort fra, hvad det er for en kritik, der rejses, af det her lovforslag.

En anden kritik, der har været rejst meget kraftigt, kommer jo fra lærerne selv. Den kommer ud fra den betragtning, at indfører man denne test, ja, så er det et angreb på den metodefrihed, som vi har i den danske folkeskole; en metodefrihed, der gør, at vi rent faktisk har en meget kreativ folkeskole, en god folkeskole, hvor eleverne bliver dygtige til at håndtere mange ting. Og det er lige præcis den kreativitet, som jeg mener er et adelsmærke for den danske folkeskole, hvis man skal se i den optik. Og test vil foretage angreb på den kreativitet og den metodefrihed, som vi i Danmark har valgt igennem mange år at sikre at lærerne har.

Hvorfor har man i Socialdemokratiet fuldstændig overset den kritik? Hvorfor overser man de protester, som kommer udefra?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg skal sige til Enhedslistens ordfører, at Socialdemokratiet ikke hverken har overset eller overhørt nogen af de protester, der er kommet. Vi har faktisk lyttet meget til dem og har taget pro-

testerne og bekymringerne meget alvorligt. Men det ændrer jo ikke ved, at man er nødt til at forholde sig til, hvad vi beslutter, når vi vedtager det her lovforslag, og det er, at testene ikke offentliggøres.

Så kan man lave mange andre scenarier og finde mange citater om, at det er der mange der gerne vil have at de bliver, men det bliver de ikke i forbindelse med det her lovforslag. Det kan være, at de bliver det i forbindelse med andre lovforslag. Det kan også være, at det bliver muligt via en minister, men så bliver det uden Socialdemokratiets medvirken. Og så længe vi er i forligskredsen, er der ikke tale om offentliggørelse af test.

Det andet faktum er jo sådan set, at der testes på livet løs i den danske folkeskole. Vi, der har børn i folkeskolen, oplever jo, at de testes hele tiden; de testes i læsning, de testes i stavning, de testes i at lære at regne, og de testes i at lære at skrive. De tester hele tiden i den danske folkeskole, så proportionerne i det her er, at der er tale om ti test, hvoraf de tre ligger i 8. klasse og i naturfag, de er af 45 minutters varighed, og der er ingen forberedelsestid.

Så fru Berlau skal ikke bilde mig ind, at de i øvrigt meget dygtige, fremragende lærere i den danske folkeskole ikke er i stand til at abstrahere fra, at der én gang i løbet af en elevs skoleperiode eksempelvis skal testes i engelsk, og at man så indretter samtlige undervisningsår efter den ene 45-minutters-test.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er en meget glædelig meddelelse, hvis Socialdemokratiet ikke vil stemme for L 170, som vi skal behandle senere i dag. L 170 skal nemlig være perspektivet for det her lovforslag.

I L 170 fastslås det, at kommunen får skolens testresultat. Kommunen skal med testresultatet som det centrale parameter lave en kvalitetsvurdering. Hvis kvaliteten er for dårlig, skal der laves en handlingsplan, og hvis den handlingsplan ikke er tilstrækkelig, kan ministeren gribe ind for at lave en anden handlingsplan.

Hvis det ikke er kontrol, så ved jeg ikke, hvad kontrol er. De handlingsplaner og de kvalitetsvurderinger skal være offentlige, og det vil sige, at man bare kan tage handlingsplanerne, hvor man kan se, om skolen har fået karakteren dårlig kvalitet, middel kvalitet, god kvalitet, og så har man rangordningen. Men vi kan ikke diskutere

testresultatet, for det er nemlig hemmeligt, fordi man har fundet det nødvendigt at reparere på den i bund og grund dårlige idé, nemlig de statslige test.

Og derfor er spørgsmålet: Gør det slet ikke indtryk på Socialdemokratiet, at man faktisk har prøvet det her i udlandet med rigtig dårlige resultater?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg kan godt afsløre over for fru Margrethe Vestager, at når vi senere kommer til førstebehandling af L 170, vil jeg meddele, at Socialdemokratiet også stemmer for den del af folkeskoleforliget, nemlig lovpakke 2. Det skal der ikke herske nogen tvivl om.

Det, jeg mener jeg sagde før, er, at der gentagne gange i det her lovforslag står, at testresultaterne er fortrolige. Det vil sige, at de ikke kan offentliggøres. Det er det, jeg synes er vigtigt at understrege, selv om man bliver ved med at fortælle det modsatte fra bl.a. fru Margrethe Vestagers side. Så det synes jeg er vigtigt at få præciseret her. Det har sådan set ikke noget hverken med L 170 at gøre eller med det, jeg sagde lige før, at gøre. Det handler simpelt hen om, at det er et faktum, hvad angår den lovgivning, der er.

Kl. 14.55

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Der er selvfølgelig en disciplin, man som politiker skal være dygtig til, og som tit testes i salen, nemlig evnen til overhovedet ikke på nogen måde at indgå i en diskussion. Jeg vil sige, at den socialdemokratiske ordfører består med glans.

Pointen er jo ikke, om der står i en paragraf i L 101, at resultaterne er hemmelige. Pointen er, at lovforslag L 101 i samspil med L 170 vil betyde, at skolerne vil kunne rangordnes efter kommunernes kvalitetsvurdering, hvor testene er det centrale element. Det bliver Socialdemokratiet nødt til at forholde sig til. Så kan man ikke bare sige, at der står i det her lovforslag, at de er hemmelige. Hvad er det for et signal, man sender?

Vi har lige haft et glimrende samarbejde rettet mod regeringens forslag om at afskaffe gruppeeksaminer, fordi vi ved, at den måde, man tester på, påvirker undervisningsformen. Den måde, staten nu tester på, kommer til at påvirke undervisningsformen, og det signal, man sender med

den kontrol og den risiko for rangordning, er et mistillidssignal af dimensioner.

Er det overhovedet i overensstemmelse med det socialdemokratiske værdigrundlag, hvad angår lærernes arbejde? Det vækker undren.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg har bemærket mig, at det vækker undren. Vi har forsøgt at argumentere for, hvorfor Socialdemokratiet anbefaler, at man stemmer for det her. Jeg har også forsøgt at argumentere for, hvorfor vi er en del af folkeskoleforliget. Det kunne også være, at det kunne have kvalificeret forliget endnu mere, hvis Det Radikale Venstre ikke havde valgt at stå uden for det her folkeskoleforlig.

Uanset om vi snakker L 101, eller om vi snakker L 170, ændrer det altså ikke ved, at testresultaterne er fortrolige for offentligheden, og at testresultaterne er et pædagogisk redskab for de lærere, der skal undervise i folkeskolen, og for de ledere, der skal lede skolerne. Så det er faktum.

Hvad der ellers kan opstilles af scenarier, har jeg været inde på i en tidligere ordførertale. Det nytter jo ikke noget, at man gentager og gentager og gentager et scenarie, der ikke er belæg for i den lovgivning, som vi behandler.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes, at det ville klæde den socialdemokratiske ordfører at forholde sig til faktum. Faktum er, som fru Margrethe Vestager sagde, at L 170 drejer sig om, at de her test jo skal bruges som et centralt element i den kvalitetsvurdering af skolerne. Det vil sige, at forældrebestyrelser, kommunalbestyrelser osv. også skal bruge de kvalitetsvurderinger i arbejdet, og det vil sige, at de kvalitetsvurderinger, altså testene, ikke er hemmelige.

Resultatet kan kun blive, at nogle skoler vil blive mere attraktive end andre skoler. Hvad er det så for nogle forældre, der kan flytte hen til nogle skoler, der er mere attraktive? Jamen det er jo de ressourcerstærke forældre, som kan få huse i de områder, hvor de har lyst til at bo, som kan komme hen, hvor de stærke skoler ligger. Det synes jeg den socialdemokratiske ordfører skulle forholde sig til.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Nu bliver jeg nødt til at sige, at uanset hvor mange gange man gentager det, er de her test ikke et redskab til at rangordne skolerne med. Men jeg er da sådan set enig med SF's ordfører i, at der er store forskelle blandt skolerne i eksempelvis en kommune. Det er et meget stort problem, at mange ressourcerstærke forældre flytter deres børn fra de skoler, der ligger i socialt belastede områder, til andre skoler. Det er der masser af eksempler på.

Det er sådan set ikke de nationale tests skyld. Det er sådan set, fordi vi har skruet vores boligstruktur og vores skolestruktur sammen på en måde, hvor vi har en række skoler, hvor der er mange sociale problemer. Det kan forældrene sådan set godt finde ud af, uanset om vi har en national test, eller om vi ikke har en national test. Så lad være med at give det her lovforslag og de nationale test skylden for, at der er sociale problemer i nogle bydele rundt omkring.

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Der kan jeg godt være enig med den socialdemokratiske ordfører i, at der er sociale problemer. Nogle skoler er mere socialt belastede end andre, men derfor er der jo ingen grund til ligefrem at lovgive om at forstærke de uligheder. Det vil jeg gerne have at den socialdemokratiske ordfører også forholder sig til.

Så synes jeg, at vi også skal snakke de svage elever. Jeg har lyst til at stille den socialdemokratiske ordfører et spørgsmål i forbindelse med, at der skal være ti test, som man skal op til, og som man ikke længere bare kan vælge til ved folkeskolens afgangseksamen.

Vi har jo igennem de seneste uger hørt massevis af efterskoler og andre, der arbejder med de her elever, der ikke hører til de stærkeste, komme og sige, at det her er ødelæggende, det her er farligt, det her betyder, at nogle elever, som tidligere kunne komme op til nogle eksaminer og komme videre ud i uddannelsessystemet, komme videre ud på arbejdsmarkedet, nu siger fra; ti eksaminer er for mange for dem. Det betyder, at de helt stopper, ikke kommer op til nogen eksaminer og dermed går i stå i stedet for at komme videre med uddannelse og videre ud på arbejdsmarkedet.

Er det ikke et uheldigt element set fra socialdemokratisk side?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jo, og nogle af de besøg, vi har haft i Folketingets Uddannelsesudvalg, har eksempelvis været fra efterskoler, der har ønsket særlige regler. Efterskolerne er ikke omfattet af lovforslaget her. Der står også i et af svarene fra undervisningsministeren – det går jeg ud fra at han lever op til – at der vil blive afholdt et møde eksempelvis med De Samvirkende Invalideorganisationer for at finde ud af, om vi så kunne finde en anden model.

Jeg har eksempelvis holdt et møde med DSI, De Samvirkende Invalideorganisationer, i Ribe Amt, der siger, at deres store problem er, at der er mange børn, der forlader folkeskolen uden at have det her stykke eksamenspapir, der gør, at de kan få en uddannelse, og deres entre på arbejdsmarkedet er rent faktisk, at de kan få en videregående uddannelse, fordi jobmarkedet for de korte uddannelser er meget lille.

Så derfor handler lige præcis det spørgsmål, der rejses, og som jeg synes er meget alvorligt, om ressourcer i folkeskolen, om man har de redskaber, om man har de lærere, om man har de pædagogiske virkemidler, der hjælper den her gruppe børn. Så det er jeg sådan set meget enig i er alvorligt, og jeg håber også på, at lige præcis den del omkring eksamen bliver løst i udvalgsarbejdet.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Vi vender nu tilbage til ordførerrækken. Den næste ordfører, der ønsker ordet, er fru Carina Christensen.

Carina Christensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi meget, meget glade for det her lovforslag – særlig den del, der handler om indførelse af de nye nationale test. Vi glæder os også over, at lovforslaget bygger på en bred politisk aftale mellem regeringspartierne, Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne, hvorved vi tager et stort skridt i retning af at nå vores mål om at skabe verdens bedste folkeskole.

Som vi alle sammen ved, er der lavet en række undersøgelser af den danske folkeskole. Der er en meget stor undersøgelse lavet af OECD, og Danmarks Evalueringsinstitut har også i 2004 lavet to meget store undersøgelser. Resultatet er entydigt. Det peger på, at den danske folkeskole mangler en kultur for evaluering og for tilbagemelding til eleverne og forældrene.

Den mangel på en evalueringskultur betyder, at vi har svært ved at følge og måle resultaterne af skolernes undervisning, men det allerværste er, at det har den negative konsekvens, at vores skolebørn får en utilstrækkelig feedback i forhold til deres præstationer, at vi taber skolebørn på gulvet, og at forældrene har svært ved at vurdere deres børns fremskridt.

Intet barn må tabes på gulvet i den danske folkeskole, og for os Konservative er det helt afgørende, at alle børn hele tiden udfordres og får optimale muligheder for at udnytte deres potentiale fuldt ud. Alle børn skal have så mange faglige kundskaber og færdigheder som overhovedet muligt, når de forlader folkeskolen.

Det kræver ikke alene, at vi har en undervisning af meget høj kvalitet – det skal vi selvfølgelig have, det er vi helt enige om – men det kræver altså også, at vi har en konsekvent og en løbende tilbagemelding til eleverne og til forældrene om den enkelte elevs præstation i forhold til de bindende trinmål inden for de enkelte fag. En stærk evalueringskultur er en forudsætning for, at vi kan se en virkning af de mange andre initiativer, som vi sætter i værk, og hæve kvaliteten i vores skoler.

Alt i alt er vi meget glade for det her lovforslag, som vi naturligvis støtter.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Ordføreren for De Konservative siger, at ambitionen er at få verdens bedste folkeskole, og at børnene skal have en bedre tilbagemelding. Det er jo alt sammen ord, som jeg tror at et bredt flertal i Folketinget synes er fornuftige. Jeg tror faktisk, alle Folketingets partier kan tilslutte sig, at den danske folkeskole skal blive bedre. Det er der ikke nogen tvivl om.

Kl. 15.05

Det, der er diskussionen, er: Vil centrale nationale test gøre vores folkeskole til en bedre folkeskole, eller vil de ikke?

Det, som jeg synes er det helt katastrofale i den her behandling, er jo, at en række eksperter, og her tænker jeg på lærerne selv, eleverne selv, har protesteret meget kraftigt imod, at man indfører de her centrale test, ikke fordi man er imod test – for som lærerne siger, bruger de masser af lokale test hver dag til at måle børnene – men fordi test i sig selv ikke gør børnene dygtigere.

Nej, det er nogle helt andre ting, vi skal ind i at operere med, hvis vi skal tage de udfordringer op, som folkeskolen står over for. Der skal

mere efteruddannelse på dagsordenen for lærerne; der skal mindre klassekvotienter for eleverne osv. Det er lige præcis mangelen på kvalitet, som forarger udeomkring.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi hundrede procent enige i, at test i sig selv ikke er nogen løsning. Det er et overhovedet ikke nogen løsning. Det er et middel og et redskab blandt mange andre redskaber og mange andre knapper, vi skal dreje på for at nå det mål at skabe en rigtig, rigtig god folkeskole, hvor vi ikke taber nogen børn på gulvet.

Jeg er helt enig i, at nationale test i sig selv ikke sikrer, at vi får en bedre folkeskole, men de sikrer, at der er fokus på hvert eneste barn, at vi ikke taber en eneste på gulvet, der så kan komme igennem skolen og nå helt op til 9. klasse, før man finder ud af, at vedkommende rent faktisk ikke har tilstrækkelige læsefærdigheder. Det er det, vi skal undgå. Og det vil de nationale test kunne hjælpe os til sammen med en række andre initiativer.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg synes faktisk, det er himmelråbende, at man står og siger, at det er korrekt, at test ikke løser noget, og alligevel er det det eneste, man har på dagsorden af forslag, ud over at vi behandler et folkeskoleforlig senere i dag, som bygger på, at al evaluering foregår omkring de her test.

Det, der er absurditeten i alt det her, er, at hvis man virkelig vil komme de her problemer til livs, er det nogle helt andre områder, man skal sætte ind på, og de områder koster i øvrigt penge – penge, som jeg godt ved regeringen ikke er særlig begejstret for at afsætte til folkeskolen. Men det koster altså klejner, for nu at sige det sådan, hvis man vil løfte nogle af de opgaver, som ligger i folkeskolen. Derfor mener jeg, det er absurd, at vi står og behandler et forslag, hvor man siger, at man vil have verdens bedste folkeskole, og så diskuterer vi kun test, test, test.

Det er det, som er absurditeten i det. Hvis man vil lægge vægt bag sine ord, er man altså nødt til at komme med nogle andre forslag eller stemme for nogle af de forslag, som andre gode partier, ikke mindst Enhedslisten, har fremsat for at forbedre folkeskolen i Danmark.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Nu synes jeg sådan set ikke, at der er noget unaturligt i, at man drøfter nationale test, eftersom det er det lovforslag, vi andenbehandler her og nu. Men at påstå, at vi ikke har andet på dagsordenen, synes jeg sådan set er temmelig absurd. Faktisk får vi snarere beskyldninger fra brede kredse i hele landet om, at vi er for ambitiøse på den danske folkeskoles vegne.

Men jeg vil ikke foregribe begivenhedernes gang. Vi ved jo alle sammen, at vi skal førstebehandle L 170, og vi vil senere i dag komme tilbage til en række andre initiativer, regeringen har på dagsordenen.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

En af fornøjelserne ved at drøfte det her med den konservative ordfører er jo, at der ikke er nogen tvivl om, at Det Konservative Folkeparti ønsker statsstyring. Altså, det er et andet skolesyn, der er kommet ind i skolepolitikken, og derfor kan man sige, at her ved vi, hvad vi har med at gøre. Det er ikke som med Socialdemokraterne, og det er ikke som med Venstres svigt. Her ved vi, hvad vi har med at gøre. Derfor synes jeg, det er interessant at komme tættere på, hvordan man fra konservativ side vil kunne konstatere, om vi har verdens bedste folkeskole, hvis det ikke er sådan, at det ligesom er testen, der er udslagsgivende.

For hvis man ser på f.eks. Finland, som jeg har forstæet er det store forbillede, og som man gerne vil måle sig op imod, så bruger de jo der præcis den samme balance, som vi har i dag, altså før L 101's vedtagelse, og de har en helt anden tradition for, at det er lærerstyret: Det er lærernes test, der ligger til grund for vurderingen af, om undervisningens mål er noget, eleverne har tilegnet sig, i modsætning til at statens test er statens mål.

Derfor vil jeg gerne vide: Hvornår ved vi, om vi har verdens bedste folkeskole? Hvad er egentlig målestokken?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg må jo starte med at tilbagevise, at vi skulle ønske en statsstyret folkeskole og en meget stærk grad af centralisme. Og igen: Vi vender tilbage til L 170 senere i dag.

Men det, der er et af de meget store punkter i det lovforslag, er, at vi nu præciserer, at det er

kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for, at alle børn lærer det, de skal i den danske folkeskole. Og som det ene af regeringspartierne har vi sådan set været med til at bringe det lovforslag på fode, og det støtter vi hundrede procent. Det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for, at alle børn kommer igennem folkeskolen med et godt og tilfredsstillende resultat, at de kommer igennem en ungdomsuddannelse osv. osv. Og det ansvar forventer vi selvfølgelig at kommunalbestyrelsen lever op til.

Kl. 15.10

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu synes jeg, det bliver meget rodet. Betyder det, at Det Konservative Folkeparti ikke længere fører konservativ politik, at man ikke længere ønsker den nationale skole, som ellers har været en central del af den konservative retorik i en årække?

Det er jo også lidt snyd, for det der kommunale tilsyn er jo under ministerens tilsyn. Ministeren har meget generøst udtalt, at han ikke håber, det bliver nødvendigt at gribe ind. Det synes jeg på en eller anden måde er meget, meget betryggende, at ministeren lever i det håb. Men pointen er jo fuldstændig indlysende, nemlig at staten ikke styrer direkte, men det gør den sandelig indirekte, fordi dens greb omkring kommunerne bliver skabelonagtigt og overhængende i forhold til, hvad det er, vi har med at gøre.

Så skal jeg minde den konservative ordfører om spørgsmålet: Hvornår ved vi, om vi har verdens bedste folkeskole? Er det via testene, eller er det via nye PISA-undersøgelser, eller er det ved, at det faktisk går meget godt i Danmark, sådan som det i øvrigt har gjort med den folkeskole, vi har som grundlag indtil videre?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg kan da sige til fru Margrethe Vestager, at hun så sandelig ikke behøver at bekymre sig om, om vi ikke længere fører konservativ skolepolitik; vi fører i høj grad konservativ skolepolitik. Og vores politik er, at vi vil have en folkeskole i verdensklasse, og det er altså en folkeskole, hvor alle børn lærer mest muligt, hvor alle udfordres på det niveau, de nu engang er på, og det mål skal de nationale test være et middel til at hjælpe os med at nå.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Hvis man alene lytter til, hvad den konservative ordfører siger, så kunne den misforståelse opstå, at det ligger De Konservative meget på sinde, om vi taber nogle børn på gulvet i den danske folkeskole. Det var det, den konservative ordfører sagde flere gange.

Men hvad er det, der sker med de her test, der laves om til nationale præstationsprofiler? Der er det jo et problem med børn, der trækker gennemsnittet ned. Det er et problem for den enkelte lærer: Gør man ikke sit arbejde godt nok? Det er et problem for den enkelte skole: Gør man ikke sit arbejde godt nok? Det er et problem for den enkelte kommune i forhold til at være attraktiv for de her stærke familier, der gerne vil flytte dertil.

Så kan man jo stille spørgsmålet: Hvad er konsekvensen for de her børn, som den konservative ordfører ikke vil tabe på gulvet? Er det ikke, at de netop falder for den rummelighed, at rummeligheden i folkeskolen netop bliver mindre på grund af det her, og at vi dermed lige præcis taber børnene på gulvet i stedet for at samle dem op?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg blev egentlig lidt overrasket over det, SF's ordfører sagde, og jeg synes, det var ret kynisk. Han syntes, det var overraskende, at vi bekymrede os om, at der blev tabt børn på gulvet. Og der opfattede jeg det næsten, som om SF ikke bekymrer sig om, at der bliver tabt børn på gulvet i den danske folkeskole, men at man i øvrigt havde andre overvejelser, som var vigtigere at gøre sig.

For mig er det altafgørende hensyn i den danske folkeskole, at der skal være fokus på hvert eneste barn. Derfor bekymrer det mig, når vi laver store undersøgelser af det danske skolesystem – OECD har lavet en meget stor undersøgelse, Danmarks Evalueringsinstitut laver løbende store undersøgelser – der entydigt peger på, at der mangler en evalueringskultur, at der ikke er fokus nok på det enkelte barn, og at det betyder, at der kommer børn igennem den danske folkeskole, som simpelt hen ikke lærer nok.

Det må og skal vi have rettet op på, og det kan jeg simpelt hen ikke forstå hvis SF ikke også synes må være en målsætning.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg prøvede sådan set bare at gøre den konservative ordfører opmærksom på det misforhold, der er mellem, hvad den konservative ordfører sagde her fra talerstolen, og så det lovforslag, vi behandler.

SF støtter bestemt arbejdet med test. Vi støtter, at der kommer en styrkelse af hele evalueringkulturen i forhold til test, der både samler de børn op, der er læsesvage, og også dem, som er socialt svage. Det er noget, som vi har sagt igen og igen, men det er jo ikke noget, som indgår i det her.

Derfor vil jeg godt lige prøve at stille mit spørgsmål igen, som den konservative ordfører så overhovedet ikke svarede på: Er det ikke et problem netop for de svage elever, som den konservative ordfører i hvert fald i talen sagde at man var bange for at tabe på gulvet, at de netop er nogle elever, der trækker gennemsnittet ned og dermed bliver et problem for de lærere og for de skoler osv., som så skal måles ud fra de her kvalitetstest, og er det ikke på den måde med til at gøre rummeligheden i folkeskolen mindre?

Kl. 15.15

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg hæfter mig ved, at hr. Thomas Krog sagde, at SF støtter arbejdet med test, og at de også ønsker at samle alle børn op, og derfor forventer jeg sådan set, at SF også ender med at stemme for lovforslaget. Det ville i hvert fald glæde os utrolig meget.

Jeg er ikke enig i, at de svage børn er et særligt problem. De er et af problemerne i folkeskolen, og vi skal have alle børn med. Det handler om, at vi skal udfordre de svage børn, men vi skal så sandelig også udfordre de dygtige børn. Vi skal have en rummelig folkeskole, som kan rumme muligheder og udfordringer for flest mulige af de danske skolebørn.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Vi går tilbage til ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Margrethe Vestager.

Margrethe Vestager (RV):

Når vi på den måde bruger tid på en andenbehandling, hvor det jo helt åbenlyst ikke er ændringsforslagene, vi drøfter, er det jo ikke kun, fordi det her er et meget væsentligt lovforslag i

forhold til folkeskolens udvikling, så er det jo, fordi det for alvor bliver sat i perspektiv, og fordi man kan gennemskue, hvad det er, der egentlig er meningen, når man ser på det lovforslag, som vi skal førstebehandle senere i dag, nemlig L 170.

Når man ser L 101 i perspektiv af L 170, kan man se perspektivet i det lovforslag, som vi skal behandle i dag.

Hvis nogen troede, at man gennemførte en evalueringkultur, så står det nu fuldstændig klart, at det, man gennemfører, er en statslig kontrolkultur. Flertallet har lavet et betænkningsskildring, hvor man skriver:

»Formålet med testene er at skabe et pædagogisk evalueringsredskab, der kan bidrage til en nuanceret vurdering af den enkelte elevs udbytte af forskellige undervisningsemner inden for udvalgte fag på bestemte klassetrin.«

For dem, der har skrevet det her, må det være noget af en brat opvågning at stifte bekendtskab med den måde, som L 170 er skruet sammen på. For der står meget klart, at testene og skolens testresultat er et led i en kæde af statsstyring.

En ting er, hvordan testene virker inde fra i forholdet mellem børn og lærere og i undervisningens faktiske udførelse. For som det er blevet fuldstændig klart i diskussionen om bl.a. gruppepeeksamen, hænger den måde, man tester på, sammen med den undervisning, der faktisk bliver givet. Jeg må sige, at det er en manipulation af de større, når man henviser spørgsmålet om test eller ikke test til at være et spørgsmål om, hvorvidt det tager 45 minutter eller mere.

Pointen er jo, at det er langt mere vidtgående, det handler nemlig om det, man skal bruge testene til, og det, testene gør ved undervisningen. Og det er en helt særlig ting, at man tilsyneladende ikke finder, at man kan have tillid til, at lærernes test og deres evaluering af undervisningen kan være udgangspunktet for evalueringen og for undervisningens fremdrift.

Det andet er, at testene, som det har været nævnt under de korte bemærkninger, skal være et centralt element i det statslige skema, som kommunen skal følge, når kommunen skal lave sin kvalitetsrapport. Dermed også sagt, at kommunen kommer til at lave en rangordning af kommunens skoler, i forhold til om kommunen vurderer, at kvaliteten er god, mindre god, dårlig eller helt utilstrækkelig.

Fordi testene og resultaterne af testene er hemmelige, kan hverken lærere, ledere, forældre eller borgere som sådan vurdere, hvad det er,

der måtte have givet sig udslag i karakteren god eller i karakteren dårlig. Man ved faktisk ikke, hvad det er, man har med at gøre.

Det hemmelighedskræmmeri, som vi nu har hørt rost til skyerne af bl.a. den socialdemokratiske ordfører, er jo bare en reparation, en nødtørftig og lidt ynkelig reparation på en meget dårlig idé, fordi man tror, at man kan gennemføre statslige test, som kan sammenlignes, som kan samles op i en national præstationsprofil, som kan være offentlig, og som forældrene kan tage deres børns resultater og måle op imod; at man kan lade det være hemmeligt, at man kan undertrykke det som information i vores samfund, når det gøres til genstand for kommunernes kvalitetsvurdering af skolens virke, og når kommunens kvalitetsvurdering skal gøres til genstand for ministerens kvalitetsvurdering!

Ministeren kan gribe ind, og som sagt tidligere, er det selvfølgelig generøst, at ministeren ikke håber, at det bliver nødvendigt, men det illustrerer også med al ønskelig tydelighed, hvad det er for en statsstyring, der venter rundt om hjørnet.

Det Radikale Venstre synes, der er mange positive udviklinger i folkeskolen i øjeblikket, som det også har været nævnt. De af os, der har børn i folkeskolen, kan følge det på allertætteste hold, og vi kan også følge, hvad det er for nogle test, som lærerne giver for at finde ud af, om deres egen iagttagelse af børnene i undervisningen skal suppleres med en skriftlig test, f.eks. diktat eller andet, som jeg tror de fleste af os også kender fra vores skolegang, ligesom der jo nu i dag findes langt mere avancerede og udmærkede test, som lærerne kan bruge i deres pædagogiske arbejde.

Kl. 15.20

Men de statslige test, der hermed indføres, og den statslige styring, der hermed indføres, giver jo begrebet forsøgsvirksomhed et helt nyt perspektiv: det, at man gennemfører et landsdækkende eksperiment med vores skolesystem uden at vide, hvad der kommer ud af det, men derimod med en meget, meget stærk tro.

Jeg forstår godt, hvis andre lande kigger med interesse på, hvordan det går, for det er meget svært at finde andre lande, hvor man har succes med den her type systemer. Som nævnt har Finland, der meget tit bliver udråbt til at have et eksemplarisk skolesystem, en balance mellem lærernes test og statslige test, som fuldstændig svarer til den balance, vi har i det danske skolesystem i dag.

I Det Radikale Venstre kunne vi godt tænke os at forsøge os med noget, som er afprøvet mange steder, endda rigtig mange steder, nemlig at vise lærerne tillid til, at vi tror, at de gerne vil løfte det ansvar, som de har fået, og give skolerne ansvar for at udarbejde konkrete handlingsplaner i forhold til de ting, som man måtte finde var mindre velfungerende, men på baggrund af det, som er skolens succeser, sådan at man sammen kunne skabe rammerne for, at skolen faktisk blev bedre på det grundlag, som den har – et bedre materiale, efteruddannelse, samarbejde med forældrene. Der er faktisk talrige muligheder, medmindre man til stadighed vil læne sit hoved mod statens test og statens kontroller.

Det er ikke nogen stor overraskelse, at Dansk Folkeparti støtter det her forslag. Dansk Folkeparti går ind for en delt skole – statskole, tror jeg vist endda.

Det er heller ikke nogen stor overraskelse, at Konservative går ind for det her. Konservative har i mange år talt for en national skole af en eller anden type og har også en skolepolitik, som på mange måder ligner den, der gennemføres i øjeblikket.

Man kan diskutere, om det er et svigt fra Socialdemokratiets side; det er i hvert fald overraskende, kan man sige, men jeg tror godt, man kan finde rødder af en lignende centralisme i den socialdemokratiske historie. At man så ikke kan finde et socialdemokratisk værdifundament, der understøtter den mistillid, der vises til lærerne, er så noget andet.

Men der, hvor der egentlig er svigtet i det her skolespørgsmål, er i Venstre – i Danmarks liberale parti. Den statskontrol, som indføres med de statslige test, den kontrol i flere led, den opbinding af kommunerne på en statslig måde at gøre tingene på burde være Venstre – Danmarks liberale parti – meget, meget fremmed.

Ikke desto mindre er det Venstre, der går foran i statsstyringen, i kontrollen af, hvad det er, der foregår; en politik og en skolepolitik, som burde ligge meget, meget fjernt fra det, som er Venstres værdigrundlag. Derfor er det egentlig der, kritikken og diskussionen bør rettes, frem for mod dem, som selvfølgelig helt forståeligt griber det historiske moment til at lave den skole, de drømte om at kunne gennemføre i midten af det 20. århundrede.

Jeg synes sådan set, det er en meget god dag, for i samspillet mellem L 101 og L 170 kan vi se, hvad det er for en skole, flertallet forestiller sig.

Så kan den egentlige skolepolitiske debat gå i gang, for det, vi har oplevet hidindtil, er jo et slør, et dække; vi har ikke kunnet få at vide, at vi skulle have en ny formålsparagraf, at vi skulle have en anden forståelse af, hvad det var, der var skolens opgave i forhold til kundskaber og balancen til den enkelte elevs personlige og alsidige udvikling. Det ved vi nu.

Nu begynder den egentlige diskussion om, hvilken skole vi skal have, om vi skal have en skole, der understøtter det kreative Danmark og børnenes lyst og evne til at lære og deres personlige, alsidige udvikling, eller om vi skal have den statsstyrede skole, som her tegner sig med et helt andet og desværre meget sort læringsperspektiv for alle de børn, der er elever i den danske folkeskole, og de lærere, som troede, at man viste dem tillid i forhold til at løfte det vigtige hverv, som det er at være lærer i den danske folkeskole.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Der er en række ordførere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger. Det er først hr. Martin Henriksen.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Man hører, at problemet er test. Det forstår jeg ikke. Jeg tror sådan set, at det er meget sundt, og at en del af lærerne kan bruge det her i deres arbejde, og at forældrene bl.a. kan se, hvordan det går med børnene. Jeg tror også, det er meget sundt, at man som elev ved, at man har noget at se frem til, at man ved, at man bliver hørt i noget.

Man taler meget om, at Dansk Folkeparti og forligspartierne har mistillid til lærerne. Vi hører fra de partier, som ikke er med, at al undervisning kommer til at rette sig hen imod de her test, at al undervisning kommer til at dreje sig om de her test. Men *det* er da at have mistillid til lærerne.

Jeg tror godt, at lærerne er i stand til at se, at testene er en del af det, men der er da også en hel masse andre ting, som undervisningen skal rumme. Så det er da at have mistillid til lærerne, at man tror, at lærerne lige pludselig siger, at der kommer en test, og at de så kører det hele hen imod testen og udelukkende fokuserer på testen. Lærerne kan da godt finde ud at tage flere forskellige elementer med i undervisningen. Det tror jeg faktisk godt lærerne kan finde ud af.

Kl. 15.25

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det var velgørende, at min tale kunne lokke Dansk Folkepartis ordfører på talerstolen – ganske vist i en position, hvor vi ikke kan stille spørgsmål til ham, men det er dog altid noget, at vi også kan få Dansk Folkepartis bidrag til den her diskussion. At det så er et bidrag, som ser hen over det, som er det væsentlige indhold i den her lovgivning, er noget andet.

Det at henvise den her lovgivning og dens effekter til, at eksamen er den flittige elevs fest, og at det er godt at have noget at se frem til, synes jeg er fundamentalt at undervurdere, hvad det er for en opgave, man har som lovgiver, og hvad det er for nogle mekanismer, man sætter i værk.

For hvis man tror, at den enkelte lærer så at sige ved civil ulydighed kan kæmpe sig fri af den ramme, der bliver lagt ned i form af de statslige test, når de gøres til genstand for den forpligtende samtale med forældrene, elevjournalen, kommunens vurdering og statens vurdering, så tror jeg altså, at man er forholdsvis naiv.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg vælger så i modsætning til fru Margrethe Vestager at bevare min tillid til lærerne. Og der vil blive rig lejlighed til og mulighed for at gå mig på klingen senere i dag, når vi behandler det andet lovforslag.

Men jeg kunne egentlig også godt tænke mig at høre, hvad Det Radikale Venstre har imod, at man f.eks. gør afgangsprøverne obligatoriske. Og jeg kunne egentlig også godt tænke mig at høre, hvad Det Radikale Venstre har imod, at kommunerne skal kvalitetssikre folkeskolen, og at kommunerne, hvis det ikke går godt nok i folkeskolen, så skal lave en handlingsplan, og at ministeren, hvis kommunerne ikke gør det, så kan sørge for, at de gør det. Altså, hvad er der galt ved det, hvis vi virkelig gerne vil have en god folkeskole? Så skal vi da netop – for at sige det, som det er – kontrollere, at det går godt nok, sikre, at det går godt nok.

En gang imellem må man jo kontrollere for at se, om det går, som det skal gå.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg skal kun, hvis der var enkelte, der var uopmærksomme, mens Dansk Folkepartis ordfører talte, gentage, hvad det var, Dansk Folkepartis ordfører sagde, nemlig at Dansk Folkeparti har

fuld tillid til lærerne, men at vi da skal kontrollere, hvordan det går. Så meget for den tillid.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Margrethe Vestager, om forældresamarbejdet ikke må være struktureret. Og hvorfor må de centrale faglige kundskaber og færdigheder, trin- og slutmålene ikke blive evalueret? Er der noget, som vi ikke kan være bekendt?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg ved sandelig ikke, om der er noget, vi ikke kan være bekendt. Altså, jeg synes ikke, Venstre kan være det bekendt, men det er sådan en mere generel betragtning om den politik, der føres i Danmark i øjeblikket.

Men hvis man nu ser bort fra det, vil jeg sige, at jeg tror, der er en lang række mere konstruktive ... nå, det var måske ikke ment som et spørgsmål, så jeg behøver ikke ordførerens opmærksomhed, når jeg svarer på det ... måder at få netop et struktureret forældresamarbejde på, som ikke kun handler om, hvordan læreren melder tilbage om et testresultat, men som handler om, hvordan læreren og forældrene og eleven i samspil med hinanden kan finde ud af, hvordan man støtter elevens indlæring i forhold til de mål, som bliver sat op; både i forhold til det, som er elevens styrkesider, og det, som eleven skal arbejde mere med.

Det, som jo er det springende punkt, er, om man har tillid til, at man kan oparbejde en evalueringskultur, uden at man lægger den kontrol ned over, som statens test vil medvirke til.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Så vil jeg gerne prøve at spørge til noget andet, for jeg kunne egentlig godt tænke mig at vide, om det så er sådan, at det er o.k., at man taber børn på gulvet, fordi man ikke har fulgt op på, hvor deres standpunkt var.

Og må kommunerne ikke få et redskab til at følge undervisningen i folkeskolen? Det kunne eksempelvis være – som der står i lovforslaget – at den løbende evaluering skal omfatte alle aspekter af elevens udbytte af undervisningen. Hvordan forholder Det Radikale Venstre sig til den ordlyd?

Kl. 15.30

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Først vil jeg godt sige, at det billede af børn, der bliver tabt på gulvet, synes jeg er mærkeligt. Det er lidt i retning af den rigtig dårlige vittighed om, at her slår vi ikke børn, her kaster vi dem op i luften, så de kan slå sig selv, når de falder ned.

Det er en mærkelig terminologi, for det, der er kernen i det hele, er jo, at der er nogle børn, der burde have fået større udfordringer, mens de gik i folkeskolen, men ikke nødvendigvis fordi der ikke er levet op til det herskende flertals forestilling om et godt skoleresultat. Den nuance synes jeg det er vigtigt at få med i billedet, for der kan faktisk være rigtig mange ting forbundet med det at få et vellykket skoleforløb, og jeg synes ikke, der er nogen grund til at stille det op, som om der kun er to ting: enten regeringens løsning eller også at gøre ingenting.

Det er en falsk modsætning, for man kan jo gøre en lang, lang, lang række andre ting end det, som det herskende flertal gør i øjeblikket. Man kunne f.eks. lade skolerne selv tage ansvar og byde ind på lærerforeningens forslag om, hvordan antallet af dårlige læsere kan halveres inden for en 5-års-periode. Men den dialog siger man bare nej tak til.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg lytter altid med stor interesse, når den radikale ordfører taler skolepolitik, for jeg anerkender faktisk, at fru Margrethe Vestager er en af de personer i det danske samfund, som engagerer sig mest i den danske folkeskole.

Det, jeg imidlertid hæftede mig ved i netop denne ordførertale, var, at fokus blev rettet mod, hvor forfærdeligt det er at gennemføre nationale test, som skal kunne hjælpe det enkelte barn til at blive evalueret med henblik på at støtte det enkelte barn i sin udvikling. Der blev også fokuseret på, hvor forfærdeligt det dog er, at vi har valgt at indføre afgangsprøver i samtlige fag i folkeskolen, for det bryder man sig i virkeligheden heller ikke om, fordi det er statslig styring, selv om fru Margrethe Vestager faktisk selv foreslog noget tilsvarende i efteråret.

Men det virkelig interessante i fru Margrethe Vestagers ordførertale var, at hun savner den egentlige skoledebat. Den egentlige skoledebat er jo netop den debat, som fru Margrethe Vestager selv tog fat på som undervisningsminister: Vi oplever, at for mange børn og unge kommer gennem folkeskolen uden tilfredsstillende resul-

tater. Hvad er fru Margrethe Vestagers løsning herpå?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

På sin vis er jeg glad for, at man ikke kan reddegøre udtømmende for radikal skolepolitik inden for den tidsramme, der er for et svar på en kort bemærkning, for der er faktisk betydelig mere end det.

Men jeg synes, det er helt centralt at slå fast, at vi ved, at det, som virker, når der skal skabes en stadig bedre skole, bedre undervisning og bedre resultater, er lærernes engagement og deres uddannelsesbaggrund. Når man skærer alt muligt andet væk, altså laver en egentlig rangorden for, hvad der virker for at skabe en bedre skole, er det lærernes engagement og lærernes uddannelse, der gør forskellen, og det tror jeg man skulle sætte i centrum for sin skolepolitik i stedet for at sige til lærerne: Det har sådan set ikke noget med jer at gøre. Hvis vi kontrollerer jer noget mere med vore statslige test, så kan I lære det.

I stedet skulle man tage udgangspunkt i, at der faktisk sker noget ret fantastisk, når den engagerede og veluddannede lærer møder børnene og dermed skaber et læringsrum i skolen. Så flytter tingene sig for alvor.

Jeg har ikke noget imod den del af lovforslaget, som handler om at gøre flere fag til prøvefag, fordi jeg ganske rigtigt selv har været inde på at foreslå det, men jeg tror heller ikke, at fru Tina Nedergaard har hørt mig kritisere den del af forslaget i dag.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Aha, det er altså kun prøver og test, som rent faktisk kan bruges i forbindelse med udviklingen af barnet, der er problemstillingen, og ikke prøver og test, som simpelt hen bare er en adgangsbillet til at komme videre i uddannelsessystemet, for det er jo her, den eneste forskel ligger. Løbende test kan bruges løbende i undervisningen, men afgangsprøven har en anden karakter og skubber fremefter, og det anerkender fru Margrethe Vestager fuldt ud. Den eneste forskel er altså, at løbende test også kan bruges til at fremme resultaterne.

Jeg hæfter mig ved, at fru Margrethe Vestager peger på, at lærernes uddannelse er helt afgørende for kvaliteten i den danske skole. Hvis man vender blikket mod Finland, som fru Mar-

grethe Vestager selv gjorde og gjorde utrolig godt, må vi jo notere os, at i de store klasser i Finland er lærerne uddannet på universiteterne, og derfor er jeg nødt til at spørge fru Margrethe Vestager, om det er den form for læreruddannelse, hun ønsker i det danske samfund, for så er vi da villige til forhandlinger.

Kl. 15.35

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu er jeg helt sikker på, at finnerne er meget stolte af deres samfund, men der er faktisk flere ting i det finske samfund, som jeg ikke synes vi skal implementere i det danske, og bl.a. tror jeg ikke, at deres model for uddannelse af lærere er hensigtsmæssig i dansk sammenhæng.

Når jeg nævner det finske system, er det, fordi der er mange, der har noteret sig, at Finland har rigtig gode faglige resultater i PISA-undersøgelsen. Men det, man glemmer i den forbindelse, er to ting: Dels at man ikke har så mange andre gode resultater, i hvert fald ikke angående børnenes glæde ved at lære og ved at gå i skole, dels at man faktisk ikke har det statslige testsystem, som det herskende flertal nu er ved at indføre i Danmark. Det er det ene.

Det andet er, at jeg synes, fru Tina Nedergaard skal løfte blikket fra L 101 og prøve at se, hvad det er for et perspektiv, der tegnes. Det lyder jo sødt, ja, nærmest lidt yndigt med de test, som staten siger skal bruges inden for en given tidsramme, som skal være hemmelige, som skal meldes tilbage på en given måde, som skal gøres til genstand for kommunens kvalitetsvurdering, og som skal være udgangspunktet for, om kvalitetsvurderingen kræver ministerens indgriben eller ej. Det er ikke spor sødt, det er noget helt andet end den test, læreren bruger som et pædagogisk redskab i et forsøg på at udvikle skolen, og jeg synes, Venstre skulle anerkende, at man har skiftet politik, og at man ikke har tillid til, at det kan gå uden statens kontrol.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Vi går videre blandt dem, der har bedt om ordet for korte bemærkninger. Det er først hr. Kim Mortensen.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg vil godt takke fru Margrethe Vestager for gennemgangen af de enkelte partiers indsats her i Folketinget og ikke mindst gennemgangen af

det historiske forløb siden starten af forrige århundrede og karaktergivningen til de enkelte partiers indsats i folkeskoledebatten gennem de sidste mange år. Jeg kan forstå, at det kun er De Radikale, der har bestået testen i folkeskoledebatten.

Men sagen er jo sådan set, at siden starten af forrige århundrede har Socialdemokratiet, som fru Margrethe Vestager også var inde på, været en del af den forligskreds, der har været med til at udvikle den danske folkeskole og dermed også været med at designe den danske folkeskole, som trods alt skaber de resultater, den skaber i dag. Socialdemokratiet har sådan set også altid været på den side, der mener, at i nogle situationer skal nogle børn have et løft – tidligere var det landarbejdernes børn i skolerne på landet – og den situation mener jeg også vi er i nu.

Det, der er lidt ærgerligt, er, at vi gik helt glip af, hvad Det Radikale Venstre vil foreslå der skal ske, når man ikke kan gå ind for det meget kritiserede skoleforlig. Vi fik kun at vide, at skolerne selv kan finde en løsning, og det har jeg meget sympati for på baggrund af kvalifikationerne hos de lærere, jeg kender.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det er jo mærkeligt, at et parti, som er bygget op på myndighed og selvorganisering henviser til, at det kan skolerne selv finde ud af at tage ansvar for til næsten ingen penge. Det er meget mærkeligt, at det, som har været kernen i den skolepolitik, vi har ført i hundrede år sammen med Venstre, nemlig at udgangspunktet skal være, at de mennesker, som er veluddannede og engagerede i at skabe en god skole, har hovedansvaret, ikke holder længere. Det er det, der er det besynderlige, i hvert fald i min optik.

Jeg forsøger ikke at give karakter. Jeg forsøger bare at sige, at jeg synes, der er nogle partier, som det med Socialdemokratiets hjælp er lykkedes rigtig godt at gennemføre en helt anden politik end den, vi sammen har stået for i meget lang tid, og jeg er ked af, at det gik hen over hovedet på den socialdemokratiske ordfører.

Jeg skal gerne gentage, hvad jeg sagde om den radikale uddannelsespolitik på folkeskoleområdet. Hver enkelt skole skal med udgangspunkt i sine styrkesider og sine problemer lave en konkret handlingsplan for en 5-års-periode, hvor der sættes konkrete mål og foreslås, hvordan der skal rettes op på tingene, og det skal selvfølgelig gøres i en dialog med de bevilgende

myndigheder, herunder kommunen, og i samspil med skolens omgivelser. Det er et meget kort resumé.

Kl. 15.40

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg er ked af, at vi øjensynligt misforstår hinanden. Der kan være historiske uoverensstemmelser med hensyn til, hvilke bøger der skal læses, men det, der egentlig er sagen, og som jeg godt vil understrege, er, at det arbejde jo faktisk allerede foregår i folkeskolen i dag til og med kryds og slange. Der foregår vitterlig et kæmpearbejde med at udvikle pædagogik, med at udvikle evalueringsværktøjer og med at drive den danske folkeskole, så herinde fra Folketingets talerstol behøver vi ikke at sige: Kom i gang med det. Det foregår jo allerede i dag.

Vi er tilhængere af, at det udviklingsarbejde, der foregår på folkeskolerne, får så gode muligheder som overhovedet muligt for at trives, men vi er også tilhængere af, at der bliver mulighed for at gøre en indsats for den meget store gruppe børn, der ikke får et tilfredsstillende udbytte af folkeskolen i dag og derfor ikke får de kundskaber, de skal bruge for at kunne gennemføre en uddannelse, når de forlader folkeskolen.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Hvis jeg må kommentere det sidste først, er der jo mange grunde til, at unge ikke gennemfører en ungdomsuddannelse. Det meget, meget store flertal, mellem 94 og 96 pct., begynder på en ungdomsuddannelse, og de har faktisk mod på og vil gerne lære mere, så de har forstået budskabet om at tage en ungdomsuddannelse.

Men det er bestemt ikke alle dem, der falder fra, som f.eks. har dårlige boglige kundskaber eller dårlig læsevne. Det er et meget broget og differentieret billede, og derfor synes jeg, det er ærgerligt, at Socialdemokratiet er nødt til at begrunde sit skift i skolepolitikken med, at man vil gøre noget for en gruppe elever, der har anden undervisning behov eller har brug for en anden type lærerstøtte, for det kan sandelig gennemføres, uden at man ofrer hele folkeskolen på dets alter.

Jeg synes, det er meget tankevækkende i denne diskussion, at Socialdemokratiet synes at reducere den lovgivning, vi behandler i Folketinget, til en uvirksom detalje, når man siger: Det, der gøres i folkeskolen med udviklingsarbejde

og ansvar, er smadder godt, og vi viser jer tillid, og vi gør alt muligt, men nu skal I høre: Vi synes alligevel, der skal være nogle centrale test og noget kontrol med, hvordan det hele fungerer. De to ting passer ikke sammen, men de to ting påvirker hinanden, og problemet er, at statens test og statens styring vinder over det engagement, som er folkeskolens brændstof og udgangspunkt.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Som jeg er sikker på at fru Margrethe Vestager ved alt om, er der jo lavet en række undersøgelser af den danske folkeskole. OECD har lavet en meget stor undersøgelse, Danmarks Evalueringsinstitut evaluerer løbende folkeskolen, og i 2004 lavede instituttet to meget store undersøgelser, som entydigt konkluderede, at der er brug for en stærk evalueringskultur i den danske folkeskole.

Nu ved jeg godt, at Det Radikale Venstre ikke kan lide test – det er fremgået tydeligt ved andenbehandlingen her i dag – men jeg har bare et helt oplærende spørgsmål: Anerkender Det Radikale Venstre, at der er problemer i den danske folkeskole, og at der mangler en stærk evalueringskultur?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu er Det Radikale Venstres politik ikke betinget af, hvad vi kan lide, og hvad vi ikke kan lide. Den er betinget af, hvad vi vurderer vil virke på en god måde, og det er vores vurdering, at statens obligatoriske test, der skal gennemføres, som skal måle, hvor eleverne befinder sig i forhold til de bindende trinnål, og som skal holdes op imod den nationale præstationsprofil, er skadelige for udviklingen af folkeskolen.

Der er principielt meget stor forskel mellem statens test og den test, som læreren stiller og ofte selv udarbejder for at finde ud af, om eleverne har fået det ud af undervisningen, som er undervisningens mål. Det er to vidt forskellige ting, og ligesom vi viser tillid til læreren, tror vi også, det er vigtigt og rigtigt, at læreren har de pædagogiske redskaber, som læreren skal bruge. Men når man laver statslige test, som kun har til formål at kontrollere, tror vi, det trækker den forkerte vej, også når det gælder om at skabe en stærkt efterspurgt og meget påkrævet evalueringskultur.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg var lige ved at komme i tvivl om, hvorvidt jeg egentlig fik svar på mit spørgsmål, men jeg fornemmede her til sidst, at vi sådan set er enige om at anerkende, at der er behov for en stærk evalueringskultur i den danske folkeskole.

Nu har vi haft en lang debat, og det, jeg synes står tilbage, er, at vi simpelt hen mangler at få Det Radikale Venstres bud på, hvad løsningen er. Man er imod nationale test – endnu en gang brugte man sin taletid til at kritisere regeringens forslag – men vi får ingen konkrete forslag fra Det Radikale Venstre. Vi har intet at forholde os til, vi aner ikke, hvordan man vil løse problemet, så nu synes jeg, fru Margrethe Vestager skulle komme herop og give Det Radikale Venstres bud på, hvordan vi kan styrke evalueringskulturen i folkeskolen.

Kl. 15.45

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det takker jeg meget for anledningen til.

Når jeg gjorde noget ud af at præcisere, hvad der er forskel på statens test og lærernes test, er det jo, fordi det slang, som den konservative ordfører bruger, godt kunne bruges til et spin, som handler om, at Det Radikale Venstre er imod test i enhver forstand, hvilket jo er at se fuldstændig hen over det, der er centralt i debatten, nemlig at det handler om styring og om lærerens pædagogiske råderum i forhold til den statsstyring, som flertallet vil indføre.

Det Radikale Venstres skolepolitik tager udgangspunkt i det, som vi ved virker, nemlig at forudsætningen for en god undervisning, hvor børnene lærer noget, er en engageret og veluddannet lærer. Og derfor forudsætter et godt arbejde af den lærer også, at der bliver givet et ansvar for at løfte konkrete problemer.

Derfor er vores bud, at hver enkelt skole skal lave en konkret 5-årig handlingsplan for, hvad man vil sætte ind over for, herunder også i forhold til at få et bedre skole-hjem-samarbejde. Det tror jeg egentlig vi kunne have haft meget konstruktive udvekslinger om, for det ved jeg at De Konservative også går utrolig meget op i. Der ligger et potentiale, som vi ikke nærmer os endnu, og hvis undervisningsministeren får held med at få flere katedertimer, så er det i hvert fald helt sikkert, at det kommer til at ske på bekostning af samarbejdet med forældrene, for det tager nemlig også tid.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Den næste ordfører er hr. Thomas Krog.

Thomas Krog (SF):

I SF ønsker vi en styrket folkeskole. SF vil endda gå så vidt, at vi er villige til at bruge penge på at styrke folkeskolen, fordi vi mener, at det er en investering i fremtiden.

Vi er villige til at investere penge i efteruddannelse. Der er bevist et massivt efterslæb i øjeblikket, og i modsætning til de nationale test er der garanti for, at det giver en effekt. Vi er villige til at investere penge i en form for udslusning af nyuddannede lærere, og også der er der garanti for, at det kan give en effekt. Vi er villige til at investere penge i lærerkræfter og i, at folkeskolen reelt skal blive mere rummelig, så vi kan få flere folk med igennem systemet. Det er flertallet desværre ikke villige til, og det er derfor, vi står her i dag og diskuterer test.

SF anser faktisk test som et redskab, der med fordel kan anvendes i en fremadrettet evaluering af undervisningen. Test skal altid tænkes ind i en større sammenhæng, resultaterne skal bruges til at styrke undervisningen i forhold til den enkeltes behov. Test, der står alene og uden planer for, hvordan man følger op, er i bedste fald spild af tid. Det er de test, som vi har hørt bl.a. den socialdemokratiske ordfører og Venstres ordfører stå her og tale om i dag: de der 45 minutter en gang hvert andet år. Jamen hvis det bare var det, det handlede om, så kunne vi lige så godt lade være med at bruge dem.

I værste fald kommer de her test til at skævrive undervisningen i uønsket retning, mens vigtige elementer går tabt. Når resultaterne af testene kommer, så skal man se på de problemområder, testene har vist, og opfølgningen skal selvfølgelig fokusere på, hvordan man så løser problemerne. Der vil jeg igen sige, at efteruddannelse af lærere er et af de steder, vi skal sætte ind meget konkret.

Samtidig er det en vigtig pointe, at test som undervisningsredskab bliver lokalt forankret på den enkelte skole. Den enkelte skole og de enkelte lærere skal således selv afgøre, hvilke test de vil bruge. Vi mener, at de skal have nogle bedre test i rygsækken, altså at vi skal gøre mere ud af at udvikle de testmetoder, som ligger.

Test skal bygge på dialog og udvikling frem for kontrol, og test skal være arbejdsredskaber for den enkelte lærer i den enkelte klasse og i forhold til den enkelte elev; på den måde kan

det være et godt redskab. SF er på den måde fortalende for en afbalanceret brug af test.

Derimod er vi klare modstandere af nationale test. Der har vi jo erfaringer fra andre lande, der har vist, at det medfører en ensrettet undervisning med snæver fokus på de ting, de obligatoriske test så retter sig imod. Derved forsvinder det helhedsorienterede, det brede perspektiv i undervisningen, og det kan ingen jo være tjent med.

Kl. 15.50

En central målsætning i de her nationale test er – jævnfør lovforslag nr. L 170, der har været omtalt en hel del gange – jo også muligheden for en rangordning af skolerne med deraf følgende negativ konkurrence. Rangordning af skoler kombineret med frit skolevalg vil uvægerlig føre til dannelse af ghettoskoler, som vi selvfølgelig vender os skarpt imod.

For SF er det også afgørende, at der udvikles test, der kan opfange elevernes evne til samarbejde, livsglæde og livskvalitet. Testene skal opfange både dem, man kan sige er svage læsere, og dem, som er socialt svage. Øget faglighed gør det jo ikke alene, som man kan få indtrykket af ved at læse det lovforslag her.

Fremtidens krav til uddannelse handler i høj grad om kreativitet, samarbejde og fleksibilitet. Det er de krav, globaliseringen først og fremmest stiller til Danmark og til Danmarks skoler sammen med faglighed naturligvis. Men fagligheden kan kineserne altså også magte. Man kan også lynhurtigt lære at læse, skrive og regne på niveau med Danmark, det kan vi jo se i de PISA-undersøgelser, som ligger. Derfor skal vi i Danmark kunne noget andet, hvis vi vil begå os i den internationale konkurrence.

Faglighed skal forstås bredt. Det handler også om de sociale kompetencer; det handler også om nysgerrighed; det handler også om gåpåmod. Danske skoleelever er, jævnfør nogle af de undersøgelser, som også er lavet, jo betydelig gladere for at gå i skole end elever fra mange andre lande, som vi sædvanligvis sammenligner os med.

Vi har endnu en skole, der bygger på åndsfrihed, ligeværd, demokrati og respekt for den enkelte elevs alsidige og personlige udvikling. Og derfor er det jo af største vigtighed for SF, at vi fastholder fokus på de værdier. Elevernes livsglæde og livskvalitet er centralt, hvis eleverne skal kunne tilegne sig viden, og det ønsker vi bestemt at de skal kunne.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

På lange stræk kan jeg sådan set godt følge SF's ordfører. Jeg fornemmer også en åbning i forhold til hele diskussionen om test. Men jeg har et spørgsmål gående på: Kan det være, fordi man kan anskue problemerne, alt efter hvor man befinder sig henne?

Altså, nu står jeg med en artikel fra Politiken med SF's børne- og ungdomsborgmester i København, der faktisk roser brugen af test og faktisk gerne vil have flere test. Hans kommentar til det er:

Jeg står i en kommunal virkelighed, hvor vi skal opnå nogle resultater. Situationen her i København er helt speciel. Det nytter ikke noget, at vi fortsætter med mere af det samme, det er vigtigt, vi går konkret til værks. Det tror jeg også godt, vores folketingsgruppe kan forstå.

Mit spørgsmål er: Når nu man harcelerer så meget over de ti test, der er tale om i det her lovforslag, kunne det så hænge sammen med, at der er en forskellig virkelighed, afhængigt af om man ser det her fra Christiansborg, eller om man ser det i nogle af de store kommuner, hvor man faktisk har problemer på mange af skolerne?

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg har i min ordførertale også gjort klart, at der er mange fordele ved at bruge test. Spørgsmålet er, hvordan vi bruger dem.

Hvis den socialdemokratiske ordfører synes, at den københavnske borgmester er så stort et orakel, at man skal følge de ting, han siger, så synes jeg, den socialdemokratiske ordfører skulle ringe til borgmesteren og spørge, hvad hans holdning er til nationale test. Jeg har ikke lige telefonnummeret på mig, men jeg kan sige, at jeg har snakket med ham, og der er ingen tvivl om, at han vender sig skarpt imod, at man bruger de her nationale test. Tværtimod siger han, det er vigtigt, at det bliver rettet, så de kan bruges netop i den enkelte kommune.

Det er pæne ord, men det er i hvert fald ikke godt, tværtimod ret skidt, at man så også bruger testene til at rangordne skoler mellem de forskellige kommuner, som der er lagt op til, ikke med L 101, men med L 170, som kommer senere.

Kl. 15.55

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg går ud fra, at SF's ordfører kan bekræfte, at det op til flere gange er blevet nævnt, at de her nationale test ikke kan bruges til at rangordne hverken skoler, klasser eller elever. Og hvis man skal gøre ret meget mere end at skrive det i det lovforslag, der bliver vedtaget her i Folketinget, så kunne SF's ordfører måske sige, hvor vi mere skal skrive det, for at SF er beroliget med hensyn til, at testene ikke kan bruges til rangordning, og at de dermed helt til forveksling kommer til at minde præcis om de test, som SF's borgmester i København omtaler i det her interview i Politiken.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes jo, det kunne være rart, hvis man så var inddraget med hensyn til, hvordan de her test skulle bruges. Der er nogle, der har haft den misforståelse, at SF har vendt sig imod test. Det har ikke på noget tidspunkt været tilfældet. Derfor synes jeg også, det er rart at have haft mulighed for at sige det klart her i dag.

Det primære problem, når hr. Kim Mortensen snakker her, er, at han ikke vil erkende, at det lovforslag, som ligger, L 170, lægger op til en rangordning. Det er beskrevet herindefra mange gange, hvordan de her test skal være centrale elementer i kvalitetsvurderinger på den enkelte skole. Det er kvalitetsvurderinger, som skolebestyrelsen skal se på, som skal bruges af kommunerne, og som jo åbenlyst, når en avis har lyst til, at de skal offentliggøres i ytringsfrihedens navn, også kan bruges i det åbne rum. For det er jo kun dem, der er på skolerne, lærerne, og kommunalbestyrelsesmedlemmerne, der ikke må offentliggøre det, men forældre og andre må jo gerne have lov til at gøre det.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Inden jeg giver ordet til den næste spørger, skal jeg meddele, at det allerede nu er klart, at forhandlingen har trukket så meget ud, at afstemning i forbindelse med forespørgslen til integrationsministeren, F 32, vil blive udsat til på torsdag, således at Tingets medlemmer kan indrette deres tid efter det.

Den næste, der har bedt om ordet for en kort bemærkning, er fru Carina Christensen.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg lagde mærke til, at SF's ordfører, hr. Thomas Krog, indledte sin ordførertale med at sige, at SF er meget villig til at investere penge i folkeskolen – mange penge faktisk. Men så efterlod det sådan et indtryk af, at SF stod meget alene med det ønske om at investere i folkeskolen. Derfor vil jeg bare sige til hr. Thomas Krog, at SF så sandelig ikke står alene med det ønske.

Og så vil jeg høre, om hr. Thomas Krog vil komme herop og bekræfte, at regeringen rent faktisk på finansloven har afsat 680 mio. kr. til ekstra timer i dansk og historie, 175 mio. kr. til efteruddannelse af lærere og 105 mio. kr. til en ny national handlingsplan for læsning.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Så står vi her og snakker om nationale test. Den konservative ordfører var tidligere inde på, at det skulle sikre, jeg kan ikke huske, om ordet var verdens bedste folkeskole, men i hvert fald noget i den retning. Der kommer senere i dag et andet lovforslag, som lægger op til, at vi skal ændre formålsparagraffen, at vi skal en helt ny vej med vores folkeskole.

Derfor synes vi i SF, at det er væsentligt at sige: Hvad er det, vi vil? Hvad er det, der betyder noget at bruge pengene på? Der er ingen tvivl om, at efteruddannelse er et utrolig vigtigt element, hvilket jeg også nævnte i min indledende tale. Der er alt for mange lærere rundtomkring, som underviser i noget, de ikke er uddannet med linjefag i, eller som i hvert fald er uddannet for alt for mange år siden.

Der er alt for stort frafald af nyuddannede lærere, som kommer fra seminarier og ikke rigtig føler tilknytning, ikke rigtig får brugt teorien i praksis. Så der er masser af steder, vi skal sætte ind. Det vil SF gerne være med til at indgå i nogle forhandlinger om, for der er et stort, stort behov for, at vi kan gøre noget ved det. Og det kan vi desværre ikke med de ting, som ligger i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg prøver bare lige en gang til, for jeg synes faktisk ikke, at SF's ordfører svarede på mit spørgsmål. Jeg vil gerne bede hr. Thomas Krog om at komme herop og bekræfte, at der faktisk er afsat rigtig, rigtig mange penge til den danske folkeskole: 680 mio. kr. til ekstra timer i dansk, 175

mio. kr. til efteruddannelse af lærere og 105 mio. kr. til en ny national handlingsplan for læsning.

Anerkender man ikke, at der er afsat utrolig mange midler? Men det er måske et andet beløb, SF forestiller sig? Et mindre beløb?

Kl. 16.00

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Hvis man går i gang med at vurdere, hvad behovet er for efteruddannelse i folkeskolen – det er der faktisk nogle der har gjort sig umage med – kan man se, at alene halvdelen af de lærere, som i dag ønsker efteruddannelse, får et nej. Det er jo en katastrofe. At tænke sig, at de ønsker at øge fagligheden i den danske folkeskole! Ethvert andet sted, hvor man ønsker at øge fagligheden, ønsker at øge niveauet, siger man: I skal på efteruddannelse. Her kan man ikke engang give den efteruddannelse, som lærerne selv ønsker, som lærerne selv føler, at de har behov for.

SF går gerne skridtet videre. Vi har gang på gang foreslået, at lærerne ikke alene skal have mulighed for at få efteruddannelse, de skal have en pligt til at tage efteruddannelse, og der batter de beløb til efteruddannelse, som fru Carina Christensen snakker om, som en skrædder et vist sted. SF vil ganske rigtigt noget helt, helt andet med folkeskolen, ikke mindst når vi snakker om efteruddannelse.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Majbrit Berlau.

Majbrit Berlau (EL):

Nu har vi jo haft en rigtig lang debat, og den debat synes jeg har været præget af, at de partier, der går ind for det her forslag, er fuldstændig blanke over for, at vi står i en situation, hvor de her nationale, centrale test vil ende med at blive offentliggjort og vil ende med at skabe en rangorden i den danske folkeskole. Det er en uacceptabel situation, sådan som jeg og Enhedslisten ser det.

Hvorfor er det så, at man vil indføre de her test? Undervisningsministeren har jo selv sagt til Berlingske Tidende, at han rent faktisk ønsker den her ædle kappestrid mellem skolerne. Derfor til Socialdemokraternes konstante forsvar af, at testen ikke skal offentliggøres: Jeg tror, at vi kommer til at se en anden situation i løbet af ganske kort tid, fordi undervisningsministerens intentioner klart er at styrke konkurrencen mel-

lem folkeskolerne, og fordi undervisningsministeren må tro på, at konkurrence tilsyneladende må være godt og konkurrence mellem folkeskolerne må give et bedre resultat.

Jeg mener ikke, at der er noget belæg for, at der er nogen evidens for, at nationale, centrale test vil skabe en bedre folkeskole. Tværtimod viser alle undersøgelser fra udlandet, at vi vil bevæge os i den stik modsatte retning, hvis vi vil have verdens bedste folkeskole, når vi indfører de centrale test.

Derudover er der også et andet element ved de centrale test, som ligger Enhedslisten stærkt på sinde. Vores ambition for folkeskolen skal være, at det er et sted, hvor man lærer, at det er et sted, hvor man udvikler sig som barn, men den skal også være det arnested, hvor vi ophæver ulighedsspørgsmålet og klassetilhørsforholdet for mennesker i det her samfund. Folkeskolen skal, uagtet om man kommer fra en familie, der tilhører arbejderklassen, eller man kommer fra en familie, der tilhører overklassen, give den ballast, som giver mulighed for at gå videre i samfundet.

Der er en række sociologiske undersøgelser, som pæger, at ved indførelsen af centrale test er det, man faktisk tester, barnets sociale tilhørsforhold og egentlig ikke, om barnet kan den rigtige kongerække – i øvrigt en viden, som jeg vil betvivle er nødvendig for at kunne klare sig i et internationalt samfund.

Når det er, vi står i den her situation, og når det er, der er så store protester mod de her nationale test, så er det jo, fordi lærerne, ja, dem, der er eksperter på det her område, gang på gang pæger, at nationale test ikke er svaret på at styrke evalueringen, at nationale test ikke er svaret på at skabe verdens bedste folkeskole.

Jeg mener, det er arrogant, ja, det tenderer til mistillid, når Dansk Folkeparti, regeringen og Socialdemokraterne på den måde fuldstændig sidder de protester overhørig, som kommer fra ekspertland og fra lærerne.

Jeg synes, det er på tide, at vi stopper den hetz, der har været mod lærere. Der har igen flere år generelt været en hetz mod den danske folkeskole og mod de mennesker, der arbejder i folkeskolen. Jeg synes, det er på tide, at vi stopper den, at det er på tide, at vi starter med at vise tillid til de mennesker, som rent faktisk hver dag møder op og har lyst til at lære den danske ungdom, hvordan de bedre kan udvikle sig som mennesker med de kundskaber, som folkeskolen nu kan tilbyde dem.

Der er et sidste element, som jeg er nødt til at bringe på banen i forhold til den her diskussion omkring nationale test, og det er, at jeg faktisk også mener, at det er politisk ansvarsforflygtigelse, for det, man gør ved at indføre de nationale test, er, at man siger, at det er den enkelte skoles eget problem, hvis børnene ikke klarer sig godt i testene, så er det den enkelte skole, der skal udfærdige en handlingsplan.

Kl. 16.05

Men kære venner, sådan ser verden jo ikke ud. Det er ikke kun den enkelte skole, men en række andre problemer, der gør, at eleverne ikke klarer sig godt i en test. Det kan være et spørgsmål om indeklima; det kan skyldes, at der sidder op til 30 elever i en klasse, der er beregnet til 24; det kan være et spørgsmål om, at eleverne ikke får sund og nærende kost i folkeskolen, hvilket Enhedslisten flere gange har stillet forslag om at de skal have. Det kan være et spørgsmål om, at lærerne mangler inspiration, fordi de ikke får den efteruddannelse, som jeg mener de har krav på at få; det er spørgsmålet om, at når man står ene lærer over for 30 elever, er det svært at nå omkring dem alle sammen – det er derfor, at det er på tide, at vi begynder at eksperimentere med flerlærerordninger, tolærerordninger; og det er et spørgsmål om, at vi ikke giver nok specialundervisning i den danske folkeskole.

Der er en lang række kvalitetskrav, vi burde stille for at sikre, at den danske folkeskole blev verdens bedste folkeskole. Det kunne vi gøre. Men i stedet for laver man en politisk ansvarsforflygtigelse og siger: Det er ude af vores hænder; det er ikke vores ansvar; nej, vi privatiserer problemet hos den enkelte lærer, og hvis læreren ikke kan få eleverne til at klare testen ordentlig, ja, så må læreren have et problem.

Alt i alt tror jeg ikke, at der kan være nogen usikkerhed om, at Enhedslisten synes, at det her er et rigtig dårligt forslag – særlig kombineret med det forslag, vi skal behandle senere i dag, nemlig L 170, som er med i det folkeskoleforlig, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti har indgået med regeringen.

Jeg mener, det er meget ærgerligt, at det er den vej, vi trækker i den danske skolepolitik. Jeg kunne have håbet, at vi havde haft et mere ambitiøst mål i forhold til, hvordan vi skal have udviklet den folkeskole, som vi alle sammen godt ved at vi hele tiden skal have til debat, fordi samfundet udvikler sig, og derfor skal skolen også udvikle sig.

Tillid til lærerne mener jeg er helt centralt i det her; penge til folkeskolen mener jeg er helt centralt i det her; visioner og ikke bare simple test mener jeg også er helt centralt i det her.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører.

Martin Henriksen (DF):

Som jeg har sagt før, så støtter Dansk Folkeparti selvfølgelig det her forslag. Jeg kunne godt tænke mig at opridse nogle eksempler på, hvorfor vi støtter det.

I PISA-undersøgelsen fra 2000 blev Danmark placeret i midten, når vi taler om læsning, lidt over gennemsnittet i matematik, og Danmark blev placeret under gennemsnittet, hvad angår naturfagene. En sjettedel forlader folkeskolen uden de fornødne og relevante læsekundskaber. Det er ikke tilfredsstillende, det er ikke godt nok.

En OECD-rapport fra 2004 siger, at den danske folkeskole har visse styrker. Folkeskolen uddanner eleverne til demokrati. Det er jo positivt. Der er afsat betydelige ressourcer til uddannelsessystemet. Det er jo positivt. Forældre, skolelærere og skoleledere er engagerede. Det er jo også positivt. Det vil sige, at der er et godt fundament for udvikling i folkeskolen. Det fundament skal vi naturligvis bruge og videreudvikle.

OECD peger også på et utilstrækkeligt fagligt niveau, en manglende evalueringskultur og en utilstrækkelig indsats over for læseproblemer. Det kan vi gøre bedre. Det skal gøres bedre. Nu forsøger vi at gøre det bedre.

En rapport fra Danmarks Evalueringsinstitut peger på, at kommunernes ansvar er uklart og bør præciseres. Nu gør vi også det.

Det er altså derfor, at vi forsøger at løfte folkeskolen. Det er ikke, fordi vi har mistillid til skolelærerne. Det er faktisk, fordi vi tror, at skolelærerne kan noget mere, og nu vil vi godt give dem nogle redskaber, så de kan opnå det, som jeg tror at et bredt flertal i Folketinget er enige om er en god ting. Vi løfter folkeskolen. Det er det, der er formålet.

Når vi senere i dag behandler det næste lovforslag, som også er en udmøntning af folkeskoleforliget, vil de, der lytter til debatten, høre, at der faktisk er et flertal i Folketinget, som er engageret i folkeskolen, og som vil gøre noget for at løfte folkeskolen.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det fru Margrethe Vestager for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er tankevækkende, at det er Dansk Folkepartis ordfører, der på flertallets vegne ligesom opsummerer debatten. Jeg kan se, at ministeren ikke gør tilløb til at gå på talerstolen. Jeg synes, at det på mange måder er meget præcist og godt set, at det ligesom er Dansk Folkeparti, der sætter dagsordenen i skolepolitikken i øjeblikket.

Det, som kalder mig herop, er, at jeg tror, at Dansk Folkepartis ordfører er blevet lidt forvirret i forhold til rækkevidden. Ordførertalen kunne nemlig godt tyde på, at det, vi er ved at vedtage, sådan set ikke er noget særligt, at det er en ganske lille ting.

Kl. 16.10

Jeg tror, at de blandt Dansk Folkepartis støtter og inspiratorer i kommissionen til forsvar for kundskaber vil blive svært skuffede, hvis de hører, at vi skal til at tale om den bløde folkeskole, om den alsidige personlige udvikling og om, hvor godt det går; der er nogle detaljer, der skal laves om på, og det fikser vi så med nogle statslige test, men at det i øvrigt er et positivt, konstruktivt skolesyn.

Så bare til bogen: Jeg tror, at de fleste, som har lyttet til debatten, vil finde, at alle partier i Folketinget er dybt optaget af folkeskolens udvikling.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg remsede bare op fra nogle rapporter, hvor det siges, at der er nogle ting, vi skal rette op på, og der er nogle ting, der er gode.

Jeg synes da, det er fint, at folkeskolen uddanner eleverne til demokrati. Hvordan kunne jeg da have noget imod det? Hvis det skulle være en speciel blød værdi, så lad mig da være tilhænger af denne bløde værdi. Det har jeg sådan set ikke noget imod.

Men jeg synes da også bare, at når f.eks. PISA-undersøgelsen, som De Radikale tilmeldte os – det var, så vidt jeg ved, fru Margrethe Vestager – viser, at der er nogle problemer, så må vi selvfølgelig også tage det alvorligt, og så må vi selvfølgelig også komme med nogle bud på, hvordan vi kan løse de problemer.

Det er så det, vi forsøger at gøre her, og det gør vi altså ikke, fordi vi har noget imod lærerne eller noget i den stil. Det vil da ikke blive godt modtaget, hvis jeg sagde det, i og med at halvdelen af min svigerfamilie er lærere. Vi gør faktisk det her, fordi vi tror på, at lærerne kan løfte folkeskolen. Vi vil godt give dem nogle redskaber til at løfte folkeskolen. Det er det, vi gør her. Det har jeg svært ved at se skulle være en dårlig ting.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Har det strejft den konservative ordfører, at man kunne ændre folkeskolen på andre måder end ved statslig kontrol, at man kunne overveje, om der så at sige er mere i den redskabskasse i den måde, som man på landsplan kunne arbejde politisk på i forhold til skolen, ud over det at gøre det til en pligt at følge statens test og bruge statens metoder og lade sig kontrollere af kommunen og staten?

Dansk Folkeparti er jo traditionelt et parti, som slår sig op på at være imod bureaukrati og imod statslig overvågning af ting, som den enkelte i virkeligheden godt kan løse selv. Derfor synes jeg, at det er meget tankevækkende, at de på den her måde bliver instrument for, at der kan ske en endog særdeles detaljeret statslig styring af folkeskolen, og at de på den måde også øger bureaukratiet i skolen ved at indføre tilbagemeldinger, elevplaner, kvalitetsrapporter, og hvad vi har, i et bureaukrati, som hæmmer folkeskolens mulighed for faktisk at bygge videre på de styrkesider, den har i dag.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Nu startede fru Margrethe Vestager med at sige »den konservative ordfører«. Jeg ved ikke, om det er, fordi Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har skiftet plads. Det mener vi i Dansk Folkeparti faktisk at vi har gjort på en lang række områder, hvor De Konservative ikke er så konservative mere, og hvor Dansk Folkeparti ligesom har overtaget den rolle, men det er jo nok en anden sag.

Jeg er ikke enig i, at det øger bureaukratiet. Jeg har heller ikke forstået, at det har øget bureaukratiet i Sverige, hvor man har udviklingsplaner for den enkelte elev. Jeg har ikke forstået det sådan, at det skulle være et problem der. Jeg har heller ikke forstået det sådan, at det øger bu-

reaukratiet for de skoler, der i dag har elevplaner. Det har jeg ikke forstået.

Så vil jeg bare igen sige, at jeg har tillid til, at flertallet af danskerne opfører sig ordentligt og overholder lovgivninger og gør det så godt, de kan, men der skal stadig være et eller andet politi, der kontrollerer det, og hvis der er noget, der går galt, må de jo også kunne gribe ind. Det er det samme, der er tilfældet her. Jeg tror på, at lærerne kan gøre det godt, men der er da ikke noget galt i at kontrollere det og se, om det så går godt. Der er ikke noget galt i, at kommunen får et redskab og hvert år laver en kvalitetsrapport. Det er da fint nok. Hvis det går galt, skal de lave en handlingsplan, og jeg kan ikke se, at det skulle være en dårlig ting. Jeg synes faktisk, at det er en god ting.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg hørte godt Dansk Folkepartis ordfører remse op fra en række rapporter. Det, som jeg ikke hørte ordføreren gøre rede for, er, hvad sammenhængen er mellem de rapporter og så de test, som vi snakker om i det lovforslag her. Hvor er løsningerne? Hvad er det, vi skal med folkeskolen ud over bare at teste?

Til gengæld har jeg læst i avisen, at Dansk Folkepartis ordfører var hurtig til at bakke ministeren op, da ministeren havde tanker om en statsskole. Der kom pludselig nogle visioner frem om, at det er der, vi skal hen, og at vi skal styre det herfra. Er det Dansk Folkepartis bud på en skole fremover, at det er i orden med nogle test nu, det betyder ikke så meget, for den egentlige vision er statsskolen?

Kl. 16.15

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Så vidt jeg husker, sagde ministeren i Berlingske Tidende, at hvis ikke folkeskolen formåede at løfte det faglige niveau i forbindelse med folkeskoleforliget, så vil der være kræfter, som vil arbejde på en statsskole.

Så følte jeg mig kaldet til at sige, at det vil Dansk Folkeparti sådan set godt være med til. Hvis det her folkeskoleforlig ikke viser sig at virke, hvis de forpligtelser, som vi f.eks. siger kommunen har for at kvalitetssikre folkeskolen, ikke opfyldes godt nok, hvis kommunerne eksempelvis ikke sikrer, at der er de rigtige lærere til de rigtige fag, at historielæreren underviser i historie, hvis de ikke kan finde ud af at sikre så-

dan nogle helt elementære ting, jamen så prøver vi under staten, og så må vi sørge for, at det bliver gjort.

Hvad skal vi så bruge testene til? Vi skal bruge dem til at blive bedre til at evaluere. Det er jo helt fundamentalt, at hvis et menneske ved, at det bliver hørt i noget, at det kan se frem til, at det på det her tidspunkt bliver hørt i noget, så vil det selvfølgelig også gøre sig ekstra umage. Det er da også fuldstændig i overensstemmelse med, hvordan den virkelige verden ser ud rundt omkring, der bliver man jo også hørt i de ting, som man nu engang beskæftiger sig med.

Det er en sund udvikling, og der er intet problem i det. Det er et fremskridt, også selv om SF ikke synes det, men når SF er imod, kunne det jo være, at det var godt.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Det er jo en meget interessant argumentationsrække. Her indfører flertallet nogle nye ting i folkeskolen, som lærerne, eksperterne, vender sig imod og siger, at det her ikke er løsningen, at det ikke er den løsning, vi skal have, at vi skal bruge nogle andre redskaber.

Til de mennesker siger man så: Nu skal I få det her til at virke. Med de redskaber, som I selv har advaret imod, skal I få det til at virke, ellers laver vi bare en statsskole. Altså, er det måden, man motiverer på? Er det måden, man viser tilid på, som Dansk Folkepartis ordfører snakkede om før? Altså, jeg synes nærmest, det er afpresning.

Den måde, man så skal få det til at virke på, er netop ved at få de her testresultater til at blive så gode som overhovedet muligt. Der må jeg sige, at den her ensretning, vi har snakket om før, bliver jo virkelig voldsomt øget, når truslen igen er, at der siges: Hvis ikke I kan finde ud af at håndtere de her testresultater, så er det bare statsskole, vi snakker om. Nu er det sagt.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg har ikke noget imod at sige, at for Dansk Folkeparti er det indholdet, der er det vigtigste. Det handler om, at indholdet lever op til vores forventninger, og hvis kommunerne ikke er i stand til at gøre det, som vi forventer af kommunerne, så har jeg ikke noget imod at sige, at Dansk Folkeparti så vil arbejde for en statsskole, for så må staten tage sig af det.

Men det er jo ikke det, der ligger her. Der skal jeg da også være ærlig og sige, at det er det da ikke. Det er jo stadig væk kommunernes ansvar fremover. Det, vi bare siger, er, at nu forpligter vi kommunerne til en gang om året at lave en kvalitetsrapport, hvor de skal se på, hvordan det går i deres lokale skoler.

Hvorfor er det forfærdeligt? Jeg forstår det simpelt hen ikke. Hvorfor er det forfærdeligt? Hvorfor er det det? Det forstår jeg ikke. Det er mig simpelt hen ubegribeligt, hvorfor det skulle være forfærdeligt, og der er altså lærere, som er for det her. Danmarks Lærerforening har kørt en massiv kampagne, som de har kørt ganske udmærket, det skal jeg da ikke benægte, men det ændrer jo ikke ved, at der også er folk, som er for. Det ændrer ikke ved, at der også er forældreorganisationer, som er for, som synes, det er godt, som synes, det er fornuftigt, og det ændrer ikke ved, at der er en lang række internationale rapporter, som peger på, at Danmark ikke gør det godt nok. Nu forsøger vi at gøre det godt nok, og vi mangler stadig et klart svar fra oppositionens side: Hvad er det oppositionen vil?

Oppositionen siger bare, at det fra Dansk Folkepartis, fra regeringens, fra Socialdemokratiets side er dårligt, men vi mangler et klart alternativ. Hvorfor kommer alternativet ikke? Man siger bare, at vi skal overlade det hele til lærerne. Jo, jo, selvfølgelig skal vi da også overlade noget til lærerne, men vi må nu også lige sikre, at det går i den retning, som vi forventer, og som vi ønsker det skal gå. Det er da ikke for meget at forlange, men det mener SF måske.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Da jeg en enkelt gang har brugt udtrykket ædel kappestrid, og da det også er blevet citeret i dag, vil jeg gerne præcisere følgende:

Først og fremmest er resultaterne af disse test hemmelige, også når de behandles i kommunalbestyrelsen, og deri er der intet usædvanligt, intet usædvanligt, fordi kommunalbestyrelser nu engang behandler masser af sager, som er hemmelige.

Så forholdene omkring denne fortrolighed er fuldstændig som forholdene omkring de masser af andre fortrolige forhold og sager, som kommunalbestyrelser og udvalg beskæftiger sig med.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg tror, det er vigtigt for at forstå, hvorfor vi bruger så lang tid på det her ved andenbehandlingen, at se det, der indføres med L 101, i lyset af L 170.

Kl. 16.20

Det er jo korrekt, at der i lovforslaget står, at der er fortrolighed om testresultaterne, men testresultaterne skal være en central vurderingsparameter i den kvalitetsrapport, som kommunen skal lave efter statslige retningslinjer. Den kvalitetsrapport skal sige, hvad kommunen mener om skolens kvalitet.

Hvordan vil ministeren undgå, at de kvalitetsrapporter kommer til at blive meget centrale for borgernes, lærernes, omgivelsernes vurdering af skolen, uden at man – for det første – ved, hvilken rolle testresultatet har spillet i kvalitetsvurderingen? Og vil – for det andet – de kvalitetsrapporter med den indsats, der skal gøres, og den ramme, der er lagt ned over dem, ikke betyde, at der indirekte siges endog særdeles tydeligt, hvilke af kommunens skoler der er gode, mindre gode og decideret dårlige?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Man kan ikke offentliggøre rangordninger af hverken elever eller skoler, man kan ikke sætte navne på og sætte dem i avisen; det vil være forbudt og strafbart som så meget andet, man ikke må sætte i avisen.

Det, man gerne må, er i ledelsen på alle niveauer i kommunen, skolebestyrelsen, skoleledelsen, ministeriet, kvalitetsstyrelsen, kvalitetsnævnet osv., naturligvis at benytte resultaterne f.eks. til at dokumentere god praksis. Det er et af mine vigtigste formål med disse nationalobligatoriske test, at de kan give os dokumentation for den fortræffelige praksis, som findes rundt omkring, og som vi i dag har svært ved at dokumentere.

Der er hemmelighed som med så mange andre sager, men naturligvis kan man bruge det som et ledelsesredskab. Det er jo bl.a. derfor, vi indfører det.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Ministerens indlæg, for et svar på mit spørgsmål var det ikke, rejser en række nye spørgsmål. Ministeren nævnte en hel række aktører inden for skolepolitik og skoleadministration, som har ad-

gang til de her testresultater, og det gør, at man efter ministerens mening kan dokumentere god praksis.

Det vil jo også sige, at folketingspolitikere så skal sige, at der er dokumentation for god praksis, dokumentationen er bare hemmelig. Det, der er kernen i det, er, at vi ikke kan komme til at diskutere, hvad det er, der ligger til grund for, at noget bliver fremhævet som god praksis. Det er det ene.

Det andet er, at de test, som L 101 indfører, skal gøres til genstand for kommunens kvalitetsvurdering. Kommunens kvalitetsvurdering skal foregå inden for en central ramme. Hvis kommunen vurderer, at kvaliteten, altså skolens kvalitet, er dårlig, skal der laves en handlingsplan. Det vil sige, at man af kvalitetsrapporten må kunne se, hvilken kvalitet skolen har. Den kan være god, den kan være mindre god, den kan være dårlig.

Hvordan vil ministeren hindre, at det bliver til en kommunal rangordning af skolerne med den hemmelige test som udgangspunkt med stort hemmelighedskræmmeri om vurderingsparametrene til følge? Det kan umuligt være noget, som ministeren vægter som positivt i et demokrati.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg synes næsten, fru Margrethe Vestager nærmer sig det hjerteløse.

Hvis man nu ved hjælp af disse test finder frem til, at der er et fag på en skole, som er nødlidende, så er det da godt, at kommunalbestyrelsen iværksætter en handlingsplan for at få rettet dette nødlidende fag op. At man så i forbindelse med den beslutning kan gætte sig til, at der nok er nogle problemer på den skole, er da ubestrideligt. Hvordan skulle man ellers nogen sinde i en kommunalbestyrelse kunne beslutte at sætte ind imod problemer i skolen?

Kl. 16.25

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det, som fru Margrethe Vestager påpegede, var jo ikke, at vi, der afviser det her forslag, mener, at man ikke skal gribe ind, såfremt man ser, at der er en skole, der halter bagud på f.eks. naturfagsområdet.

Nej, det, hun påpegede, var, at i offentliggørelsen af testene ligger implicit, at de her handlingsplaner rangordnes med god, mindre god og dår-

lig som stempel på, hvad det er for en skole, man har med at gøre. Det er præcis den kombination, vi ser mellem det her lovforslag og så det lovforslag, der hedder L 170, vi behandler senere, som er skoleforliget, det miks, som vi er stærkt bekymrede for.

Det er jo derfor, jeg er nødt til at trække ministerens egne ord ædel kappestrid frem, fordi jeg synes, det indikerer meget godt, hvad det er for en vej, ministeren gerne vil gå med de her lovforslag, nemlig at skolerne skal rangordnes og konkurrere med hinanden. Det er det, jeg synes der er problemet.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har i dag været til en konference i Eigtveds Pakhus, hvor jeg fik den kæmpe oplevelse at se nogle fremragende lærere forelægge, dels hvordan de bruger disse såkaldte whiteboards, dels hvad det havde givet af resultater.

Vi fik minsandten også testresultater, og det fremgik tydeligt, at man havde fået andelen af børn, som ikke kan læse i de små klasser, ned fra omkring halvdelen og til 4 pct. Der var stor applaus efter indlægget. Ja, her fik vi dokumenteret god praksis, det er rigtigt. Gør det så meget?

Hvis man nu sidder i ledelsen og konstaterer, at der er andre steder, hvor der er alt for mange elever, der ikke får lært at læse, så kan man gøre noget ved det. Derved er disse test så altså blevet brugt som led i en beslutningsproces, der kan forbedre undervisningen for nogle børn. Hvad er problemet? Jeg kan ikke se det.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det første problem, jeg godt vil adressere, er, at ministeren ikke svarede på mit spørgsmål, nemlig om den meget stærke bekymring vi har for, at det her kommer til at medføre rangordning af skolerne.

Der er ikke nogen her, der vil bestride, at såfremt en skole får nogle gode ideer eller gode resultater med at bruge en specifik metode, skal man udbrede det kendskab. Det var f.eks. det, der var fantastisk ved Statens Pædagogiske Forsøgscenter, at man lavede denne form for opsamling, men det har ministeren jo nedlagt.

Det, jeg synes er problemet, er jo at hylde, at vi får bedre resultater. Der er ingen evidens for, at test skaber bedre resultater. Nej, det, der er evidens for, er, at ved en særlig engageret indsats fra lærernes side, hvor de bruger nogle me-

toder, som er udviklede, kan man få en god indsats. Det kommer ikke af at teste børnene, det kommer af at give lærerne den metodefrihed, der skal til, for at vi kan udvikle en metode, der sikrer, at børnene får en rigtig god uddannelse.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Hvis det handler om, at der skal sættes ind, hvor der er noget, der halter, så er det sådan set bare at gå i gang. Man skal jo ikke gå ret mange meter uden for dørene, før folk godt er klar over, hvad der er godt på forskellige skoler.

Det snakker vi da om i Brønderslev, hvor jeg bor, det snakker man da om i Aalborg, det snakker man da om i København. Alle steder ved man da, hvor de gode skoler er, hvad nogle skoler er gode til, og hvad de ikke er så gode til. Det er da bare at sætte ind, hvis man i øvrigt var villig til at bruge pengene på det.

Det er ministerens besøg i pakhuset her i formiddag jo også et godt eksempel på. Vi behøver jo slet ikke L 101 her med de nationale test, for at man kan bruge de her ting, for at man kan vise, at der er noget, som er godt, og at man kan gøre en målrettet indsats for at gøre nogle ting bedre. Det er fuldstændig unødvendigt, synes jeg eksemplet viser.

Det, som er det virkelige spørgsmål her, er, hvad man så bruger det her til sammen med L 170, som vi skal behandle senere, hvor vi laver den nationale præstationsprofil, hvor der er massevis af mennesker rundt omkring, som får at vide, hvordan testresultaterne er, og hvordan de skal bruges, inden man laver denne kvalitetsvurdering, og hvor risikoen, dvs. sandsynligheden, for, at de bliver offentliggjort, bliver enorm, sådan at der kommer en rangordning af skolerne.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er vi ved at være ved vejs ende på det her. En kort bemærkning igen? O.k.

Kl. 16.30

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes da, der er grund til at kommentere det her. Jeg stiller et spørgsmål til ministeren, men der er bare slet ikke nogen som helst lyst til at diskutere det.

Det siger lidt om processen i det hele taget. Det var jo det, lærerne i går, hvor vi var i Danmarks Lærerforening og snakke om det her, sag-

de, at sådan har det været hele vejen igennem. Man har ikke lyttet. Man har ikke villet inddrage nogen. Det er bare sådan, man vil have det, og så kører man det igennem.

Skal behandlingen her i dag i salen virkelig illustrere det så tydeligt? Jeg synes, ministeren skulle gå herop og svare på mit spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder): Så må jeg jo prøve at huske, hvad det var, hr. Thomas Krog spurgte om. Undskyld, men jeg har jo sagt det tre gange, og jeg har altså noget imod at gentage de samme svar. Jeg vil ikke forbyde andre at stille de samme spørgsmål ti gange, men man får ikke mig til at svare på dem ti gange.

Men o.k., jeg mener, det handlede om, hvorvidt vi behøvede de nationale obligatoriske test, for konferencen i Eigtveds Pakhus viste jo, at man ikke behøver dem. Vel, jeg tror, det var nogenlunde rigtigt husket.

Jeg kan huske, at indtil 1990 var hele den danske folkeskoleverden lullet ind i den forestilling, at vi havde verdens bedste skole. Så pludselig kom der dokumentation for, at der altså var visse problemer, bl.a. at danske børn var dårlige til at læse sammenlignet med andre landes børn.

Det gav et chok igennem hele skoleverdenen. Så kom ikke og sig, at landsdækkende test ikke kan have en virkning på skoledebatten på den måde, at de afdækker problemer, men også afdækker styrkesiderne. Det er da helt klart, og tilsvarende i en kommune gør det da en forskel, om man har det ledelsesredskab, at man kan se, hvordan det går sammenlignet med sidste år og forrige år, og at ledelsen også på den enkelte skole kan se, hvor det går godt, og hvor der skal sættes ind.

Det kan godt være, der er steder, hvor man allerede gør det godt nok. Det har jeg jo ikke bestridt. Der er masser af god praksis i Danmark. Men vi har notorisk brug for, at alle nu bliver mere bevidste om de problemer, der notorisk er nogle steder, det er Kommunernes Landsforening i øvrigt enig i, og derfor forstår jeg heller ikke al den snak om centralisme.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 113: Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv. (Inddragelse af forældre i vejledningen af de 15-17-årige).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 15/12 2005. Første behandling 17/1 2006. Betænkning 21/3 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Forespørgsel nr. F 32:

Forespørgsel til integrationsministeren:

»Vil regeringen redegøre for, hvad den vil gøre for at sikre, at Danmark ikke sakker agterud i den internationale konkurrence om højt kvalificeret arbejdskraft, set i lyset af den stadig større mangel på dansk arbejdskraft?«

Af Elsebeth Gerner Nielsen (RV), Elisabeth Gedday (RV), Marianne Jelved (RV) og Morten Østergaard (RV).

(Forespørgslen anmeldt 21/2 2006. Fremme af forespørgslen vedtaget 24/2 2006).

Begrundelse

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Danmark mangler arbejdskraft, ikke mindst veluddannet arbejdskraft, som kan udvikle fremtidens kreative økonomi. Alle økonomiske analyser viser, at den største barriere i dansk økonomi er mangel på arbejdskraft. Der er nemlig langt flere, som forlader og vil forlade arbejdsmarkedet, end der er unge, som kommer ind. De store årgange går på pension, det fortjener de, men samtidig skal arbejdet jo gøres, og ikke nok med det: Vi er nødt til at skabe mange nye arbejdspladser, hvis vi skal bevare vores velfærdssamfund i alt fald i den form, som vi kender det.

Kl. 16.35

Vi kan med andre ord ikke nøjes med at skaffe de nødvendige medarbejdere til de eksisterende job. Vi skal skabe nye job og finde medarbejdere til dem. Kun på den måde bliver der tilstrækkelige skatteindtægter til, at vi kan opretholde og videreudvikle det velfærdssamfund, der om noget er afgørende for sammenhængskraften i Danmark.

Forslagsstillerne er interesserede i at vide, hvordan regeringen vil gribe denne kolossale udfordring an. Det har glædet os at konstatere, at regeringen er opmærksom på problemstillingen. Det fremgår af regeringens egen globaliseringsrapport. Vores ønske i dag er, at regeringen løfter sløret for, hvordan den agter at gribe det videre arbejde an. Det haster nemlig. Danske virksomheder er på vej til udlandet eller er rejst, ikke fordi lønningerne er lavere i udlandet, men fordi det ikke er muligt at skaffe de relevante medarbejdere i Danmark.

Hvad vil regeringen gøre for at sikre, at danske virksomheder kan få den nødvendige arbejdskraft? Hvad vil regeringen gøre for at bringe

sagsbehandlingstiden i Udlændingestyrelsen ned og sikre en anstændig behandling af ansøgerne? Hvad vil regeringen gøre for at sikre, at de udenlandske studerende efter endt uddannelse bliver i Danmark frem for at rejse? Hvad vil regeringen gøre for at sikre, at Danmarks flossede renommé ikke ødelægger vores muligheder for at tiltrække veluddannet arbejdskraft? Hvad vil regeringen gøre ved, at den udlændingepolitik, som føres sammen med Dansk Folkeparti, forhindrer Danmark i at løse dets økonomiske udfordringer?

Med andre ord: Ønsker regeringen i virkelighedens verden at gå globaliseringen åbent i møde og kaste sig ind i konkurrencen om talenter? Eller skal det fortsat være Dansk Folkepartis utryghed ved verden og de fremmede, der skal afgøre regeringens politik og dermed velfærdsniveauet for os alle?

Besvarelse

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

En udlænding kan i dag få opholds- og arbejdstilladelse, hvis udlændingen har fået tilbudt et arbejde på et område, hvor der er mangel på arbejdskraft og løn- og arbejdsvilkår er sædvanlige efter danske forhold. På områder, hvor der er åbenbar mangel på særlig kvalificeret arbejdskraft, gælder jobkortordningen, som er en såkaldt fast track-procedure, hvor man hurtigt får behandlet sin sag.

Det er faktisk den her regering, der har sikret en lettere adgang til Danmark for at arbejde og for at studere, og resultaterne er da også til at tage og føle på. Siden 2002 er det antal, der er kommet til Danmark for at arbejde eller studere, steget fra ca. 15.100 til 25.760. Så resultaterne har allerede vist sig.

Men regeringen vil videre. Det fremgår af regeringsgrundlaget fra februar 2005, at forskning og innovation skal have topprioritet i de kommende år, at Danmark skal blive et af verdens mest idérige og højteknologiske samfund, og at Danmark skal blive bedre til at omsætte ny viden og nye ideer til produktion og nye arbejdspladser.

Regeringen er meget opmærksom på, at erhvervslivet mangler højt kvalificeret arbejdskraft på en række områder, og at ansættelse af højt kvalificerede medarbejdere medvirker generelt til at skabe flere job, også til faglærte og ufaglærte.

Samlet har Danmark, når vi gør det op, en lille nettoudvandring af højtuddannede i beskæftigelse. Hvert år udvander ca. 2.000 højtuddannede danskere. Indvandringen af højtuddannede er også ca. 2.000 om året. Hertil skal altså tilføjes, at det ikke er de samme, vi tæller som indvandrede og udvandrede. Nogle af dem, der tæller som udvandrede højtuddannede, er altså nogle, der er kommet hertil som studerende, og når de så bliver færdige med deres uddannelser, bliver de registrerede som højtuddannede færdiguddannede, når de udvander.

Men tiltrækning af udenlandsk kvalificeret arbejdskraft og studerende og forskere er et højt prioriteret indsatsområde for regeringen. Regeringen har allerede taget initiativer på området og flere vil komme.

Som bekendt har jeg i sidste uge offentliggjort en handlingsplan for en nyorientering af Udlændingestyrelsen, der bl.a. lægger op til organisatoriske ændringer af Udlændingestyrelsen.

Kl. 16.40

Den nye Udlændingesservice skal opdeles i to centre. Det ene center, Job & Visit, skal udelukkende behandle sager om visum, erhverv og studier.

Endvidere indeholder handlingsplanen en række initiativer til at sætte brugerne i centrum.

Denne styrkelse af administrationen af erhvervs- og studieområdet vil medvirke til at løfte opgaven med at tiltrække højtuddannede udlændinge.

Regeringen skal inden den 1. maj 2006 tage stilling til, om overgangsordningen for østeuropæisk arbejdskraft skal forlænges. Overgangsordningen har fungeret efter hensigten. En analyse udarbejdet af Rambøll Management har vist, at østeuropæisk arbejdskraft inden for udvalgte sektorer har medvirket positivt til at afhjælpe arbejdskraftmangel.

Beskæftigelsesrådet har i en vurdering af øst-udvidelsens betydning for det danske arbejdsmarked anført, at udvidelsen har haft en positiv betydning for arbejdsmarkedet og har modvirket balanceproblemer inden for landbrug, skovbrug og gartneri.

Regeringen er samtidig meget opmærksom på, at flere af arbejdsmarkedets hovedorganisationer har efterlyst en endnu mere smidig adgang til det danske arbejdsmarked. Spørgsmålet om forlængelse af overgangsordningen og justeringer, der yderligere skal smidiggøre adgangen til det danske arbejdsmarked, er på baggrund af et oplæg fra regeringen for tiden genstand for

drøftelser i forligskredsen bag overgangsordningen. Regeringen forventer inden længe at kunne offentliggøre et forslag til, hvordan overgangsordningen indrettes i de kommende år.

Regeringen nedsatte i april 2005 et Globaliseringsråd, som netop har offentliggjort 333 anbefalinger, herunder et forslag om at indføre en greencardordning. En greencardordning går ud på, at udlændinge kan få opholdstilladelse i en periode med henblik på at søge arbejde, hvis de opfylder en række kriterier efter et nærmere pointsystem. Der gives point efter bl.a. uddannelse, sprogkundskaber og arbejds erfaring. Der skal ved udformning af ordningen tages højde for de misbrugsmuligheder, som øget mulighed for indvandring kan indebære.

Endvidere foreslås der indført en særlig fast track-model, hvor der gives opholds- og arbejdstilladelse til enhver, der kan fremvise et konkret jobtilbud med en årlig aflønning af en vis størrelse.

Ministerudvalget for Globaliseringsrådet har tiltrådt disse forslag. Også Dansk Industri, CO-Metal og AC har i publikationen »Fra viden til vækst og beskæftigelse – hvad skal der til?« fra maj 2005 forslået, at der indføres en greencardordning i form af et pointsystem.

Endvidere har Velfærdskommissionen, som regeringen også har nedsat, i en rapport »Fremtidens velfærd – vores valg« fra december 2005 anbefalet, at der indføres en greencardordning, hvor der gives point efter kriterierne uddannelse, sprogfærdigheder, erhvervs erfaring, alder og ansættelsesforhold.

Regeringen finder, at vi nu har et rigtig godt grundlag for at komme videre med de forslag til konkrete regelændringer, der er nødvendige for at efterkomme arbejdsmarkedets behov, og regeringen vil nu tilrettelægge det videre arbejde med de mange anbefalinger og forslag. Men der skal ikke herske tvivl om, at regeringens ønske er at sikre, at vi får tiltrukket den arbejdskraft, som vi har brug for på det danske arbejdsmarked.

Men en yderligere åbning for indvandring af arbejdskraft kan ikke stå alene. Hvis vi indfører nye ordninger, så er det nødvendigt at overveje, hvordan vi sikrer os mod misbrug af de nye ordninger, og hvilke kontroltiltag der er nødvendige at gennemføre.

Det gælder således om at finde den rette balance mellem at åbne for indvandring og styrkelse af kontrollen. Det er bl.a. bygget på bitter erfaring. Der er en årsag til, at jeg har været nødt

til at stramme op på kontrollen, bl.a. for studerende, der kommer til Danmark, fordi vi har set, at selv om vi meget gerne vil invitere studerende til at komme til Danmark og derfor har nogle rimelig lempelige regler, så er de desværre også blevet udnyttet og er blevet misbrugt i en retning, som vi ikke har ønsket det. Derfor er det meget vigtigt, at vi overvejer, præcis hvordan vi indretter det, og at der også er den fornødne kontrol.

Kl. 16.45

Regeringen håber, at Folketingets partier vil gå konstruktivt ind i en debat med regeringen og sikre, at vi når de ambitiøse mål, regeringen har sat sig på dette område, og jeg glæder mig til den kommende debat.

Forhandling

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Hver gang der kommer en veluddannet i arbejde, skabes der arbejde til to medarbejdere med mindre uddannelse, og når B & O flytter dele af sin produktion fra Struer, fordi det er umuligt at skaffe ingeniører, er der desværre mange mennesker, som enten kun har en almindelig eller slet ingen uddannelse, der mister deres arbejde. Tingene hænger sammen.

I fremtiden skal vi leve af viden og kreativitet, af at bruge viden på stadig nye måder og af at skaffe ny viden. Det kræver veluddannede medarbejdere, som kan være med til at udvikle job til alle i Danmark, og derfor er det så afgørende, at Danmark virkelig lægger sig i selen for at skaffe mange flere veluddannede til landet. Vi har nemlig ikke de nødvendige kvalifikationer inden for landets grænser til at understøtte udviklingen af en økonomi, som er baseret på viden og kreativitet.

I dag står konkurrencen i verden om talenter. Australien åbner en arbejdsformidling i London med henblik på at stjæle talenter fra hele Europa, og Canada og USA er for længst gået i gang med at gøre det samme. I gamle dage konkurrerede man på råstoffer som levnedsmidler, mineraler osv., men i dag er råstoffet talent og viden, og Danmark er langt bagud i den konkurrence. Af den sidst tilgængelige opgørelse, jeg har kunnet finde, kan man konstatere, at Danmark har omkring 700 udenlandske ph.d.-kandidater, mens Sverige til sammenligning har mere end 13.000, og hvem klarer sig mon bedst i den globale konkurrence på sigt?

Danmark er oppe imod svære odds i konkurrencen om talenter: Det regner meget i Danmark, det er koldt, sproget er vanskeligt og tales kun af ca. 5 millioner mennesker, skattetrykket er højt, og hertil kommer, at Danmark i stigende grad er kendt som et land, hvis regering ikke bryder sig om udlændinge. Regeringen hævder, at den stramme udlændingepolitik er nødvendig for at redde den danske økonomi, men meget tyder på, at udlændingepolitikken og den hårde tone i udlændingebatten, som nu også er koblet på en Muhammedkrise, er den største barriere for at udvikle og fastholde vores velfærdssamfund.

På forsiden af Politiken kunne man i går se en glad lille pige, som var med sin far på Christiansborg for at fejre, at han var blevet dansk statsborger. Hendes mor bor i Elfenbenskysten og kommer kun på besøg en gang imellem via et turistvisum, for familien kan nemlig ikke få familiesammenføring i Danmark. Faderen fortalte, at fordi han den største del af tiden er alene med datteren, har han måttet opgive at tage en ny uddannelse, og at han nu arbejder som proceskonsulent på Novozymes.

Man må spørge: Hvad mon det betyder for en sådan families mulighed for at bidrage til udviklingen af Danmarks velfærd, at far og mor og barn ikke må bo sammen? Hvad skal det nytte? Vi mangler arbejdskraft, og hvad der måske er endnu værre: Udlændinge kan blive nervøse for at tage til Danmark, fordi de hører disse historier, og udlændingebatten i Danmark er global i løbet af få sekunder. Der er derfor brug for en række initiativer.

For det første må det sikres, at sagsbehandlingen og de nuværende ordninger bliver langt bedre – det vil min kollega, hr. Morten Østergaard, uddybe i sin ordførertale. For det andet er der brug for at forbedre den nuværende jobkortordning, samtidig med at udlændinge med en uddannelse på et vist niveau skal have langt bedre mulighed for frit at søge arbejde i Danmark, selv om de ikke har et konkret jobtilbud, når de kommer hertil. I Det Radikale Venstre synes vi, at Dansk Arbejdsgiverforenings forslag til en pointordning og mulighed for at give et jobsøgningsvisum er gode forslag, men vi er også åbne for andre ideer. Det er bare afgørende, at vi kommer i gang nu.

Kl. 16.50

For det tredje ønsker vi, at udenlandske studerende får bedre mulighed for at komme til Danmark, samtidig med at det må sikres, at de

bliver her efter endt uddannelse. Der er jo ikke megen fidus ved, at de bare får deres uddannelse her i landet. Der er også brug for, at de rent faktisk bliver efter endt uddannelse, og det vil kræve, at de får ret til at arbejde under studierne, og at de selvfølgelig alle sammen får mulighed for at søge arbejde i Danmark efter endt studium.

For det fjerde opfordrer vi til, at der iværksættes en undersøgelse af, hvilken betydning Danmarks renommé har for vores muligheder for at tiltrække veluddannet arbejdskraft. Tillad mig at bringe i erindring, at både fremtrædende danske erhvervsfolk og det anerkendte britiske analyseinstitut IEU har påpeget, at Danmarks største barriere for at fastholde den økonomiske vækst er Danmarks ry som et fremmedangst land.

Jeg skal derfor på Socialdemokraternes, SF's og Det Radikale Venstres vegne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at Danmark mangler højtuddannet arbejdskraft på en række områder, og at konkurrencen i verden står om talenter, viden og færdigheder, opfordres regeringen til inden udgangen af folketingsåret:

- at indføre en ordning, så højtuddannede udlændinge mere frit kan søge arbejde i Danmark på overenskomstmæssige vilkår over et vist lønniveau,
- at de danske ambassader får til opgave at bidrage til at skaffe velkvalificeret arbejdskraft til Danmark,
- at der gives langt bedre mulighed for, at flere udenlandske studerende kommer til Danmark,
- at alle udenlandske studerende efter endt videregående uddannelse får mulighed for at søge arbejde i Danmark på overenskomstmæssige vilkår,
- at sagsbehandlingen bliver hurtigere og reglerne smidigere, og
- at der iværksættes en undersøgelse af, hvilken betydning Danmarks omdømme i udlandet har for Danmarks muligheder for at tiltrække relevant højtuddannet udenlandsk arbejdskraft.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 47).

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg vil gerne starte med at medgive ordføreren, at jeg er meget positivt indstillet over for, at vi skal finde en måde, hvorpå vi kan tiltrække flere højt kvalificerede udlændinge til Danmark. Men jeg vil også godt lige spørge, om fru Elsebeth Gerner ikke er enig i og bekendt med, at hvis man kigger på tallene for 2002 og 2005, er det faktisk sådan, at der i 2002 kom 5.102 personer til Danmark på erhvervs- og studieområdet, men i 2005 kom der 25.760, og på jobkortordningen kom der næsten 150 flere til Danmark i 2005 end i 2002.

Vil ordføreren ikke godt medgive, at vi alligevel har arbejdet rigtigt, og at vi i dag står i en situation, hvor vi faktisk får det samme antal udlændinge til landet som tidligere, men nu får nogle, der kan bidrage positivt til samfundet?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Selvfølgelig synes jeg, det er glædeligt, at der er kommet flere studerende, og det er først og fremmest det, der trækker i den rigtige retning. Der er kommet ca. 1.500 flere udenlandske studerende, hvis vi sammenligner tallene fra 2000 og 2005.

Kl. 16.55

Men til gengæld er jeg ikke enig i resten af det, fru Irene Simonsen siger angående statistikkene. Jeg plejer at sige, at jeg ikke har tillid til en statistik, jeg ikke selv har manipuleret, og jeg tror, at regeringen må have det lidt på samme måde, for der er jo også sket det, at man gør tallene op på en særlig måde. F.eks. kan jeg ikke forstå, at antallet af adoptioner skal have indflydelse på det område, vi taler om her.

Hvis vi ser på det, der er meget relevant for erhvervslivet – og det er det, vi taler om her – nemlig tiltrækning af veluddannet arbejdskraft, er det sådan, at på jobkortordningen kom der 935 til Danmark i 2000, og i 2005 kom der 941, dvs. en stigning på 6 personer, og det skal ses i lyset af, at vi i den grad mangler veluddannet arbejdskraft, og at ministeren sagde, at man havde gjort ordningen mere fleksibel. Der er meget, der tyder på, at det på ingen måde er lykkedes.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg vil gerne lige prøve at korrigere, for jeg mener helt bestemt, at også ordføreren er bekendt med, at der i 2005 kom 25.760, heraf ca. 7.000 studerende, hvilket jo betyder, at der er kommet væsentlig flere for at arbejde her og yde en positiv indsats. Og så tror jeg i øvrigt ikke, der kommer manipulerede tal fra Udlændingestyrelsen.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Nej, men så kan det være, at enten ministeren eller Venstres ordfører på et tidspunkt vil forklare mig, hvorfor i alverden antallet af adoptioner skal tælle med, når vi opgør, hvor mange studerende og personer med arbejdstilladelse der kommer til Danmark.

Det, jeg kan konstatere, er, at der overhovedet ikke er sket nogen udvikling af jobkortordningen. Der kommer nøjagtig det samme antal mennesker på jobkortordning til Danmark i 2005, som der gjorde i 2000. Jeg står her med Udlændingestyrelsens egen statistik, så derfor er jeg ret sikker på, at det er sådan, det forholder sig.

Det er rigtigt, at der er kommet flere studerende til Danmark, men fru Irene Simonsen har jo ikke ret i, at de også bidrager til arbejdsstyrken. Jeg har netop spurgt ministeren angående udviklingen i antallet af færdiguddannede udenlandske kandidater, der efterfølgende får arbejde i Danmark, og de tal, jeg har kunnet få oplyst, er dem fra 2002. Det vil sige, at regeringen ikke undersøger, hvor mange der rent faktisk bliver her efter endt studium.

Jeg håber, at også Venstre vil være med til at sikre, at alle udenlandske studerende selvfølgelig har ret til at søge arbejde i Danmark efter endt uddannelse. Sådan er det jo ikke i dag.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jeg synes, fru Elsebeth Gerner Nielsen får det til at lyde, som om antallet af mennesker, der kommer hertil og arbejder og studerer, er faldet drastisk, men jeg håber, vi kan blive enige om, at det ikke er tilfældet.

Når det så er sagt, vil jeg også godt høre, om fru Elsebeth Gerner Nielsen er bekendt med, at praksis er blevet ændret nu, så studerende, der færdiggør deres uddannelse i Danmark, kan blive her. De har 3 måneder til at søge job, hvis de

har en uddannelse inden for et af de områder, hvor vi mangler højt kvalificeret arbejdskraft.

Derfor må jeg også sige, at netop i det spørgsmål har regeringen været offensiv, så den pind i De Radikales forslag til vedtagelse er overflødig. Vil fru Elsebeth Gerner Nielsen ikke også anerkende, at her er der taget action, og her har regeringen netop forsøgt at fastholde den arbejdskraft, der er resultatet af de uddannelser, vi giver de unge i Danmark?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg har sådan set forstået det på den måde, at regeringen har været endnu venligere, end fru Henriette Kjær gør opmærksom på, og at ordningen er udvidet til at gælde i 6 måneder. Men det kan altså godt være, det stadig kun er 3 måneder.

Men det, fru Henriette Kjær skal være opmærksom på, er jo netop, at ordningen kun gælder for de studerende, der gør en uddannelse færdig inden for de beskæftigelsesområder, der er på positivlisten, og det er jo smadderærgeligt. Prøv at tænke på alle de færdiguddannede udenlandske kandidater, hvis uddannelse vi har været med til at finansiere her i Danmark. Det er ikke alle de udlændinge, der rent faktisk får deres uddannelse i Danmark, som automatisk har ret til at søge arbejde efterfølgende. Det er kun en lille gruppe, der har ret til det, i modsætning til f.eks. i Sverige og Tyskland, hvor alle udenlandske studerende har ret til at søge arbejde i op til 1 år efter endt uddannelse. Det er den ordning, jeg synes, vi skulle gennemføre i Danmark, for vi mangler arbejdskraft.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jamen vi mangler vel ikke arbejdskraft på de områder, hvor der kommer masser af studerende ud fra de højere læreanstalter og kæmper om at få jobbene? Jeg ser da ikke nogen grund til, at man skaber en kunstig arbejdsløshed på de områder, og det håber jeg da også vi kan blive enige om.

Men nu jeg har ordet, vil jeg lige spørge til den sidste pind i De Radikales forslag til vedtagelse, nemlig at man vil have iværksat en undersøgelse af, hvilken betydning Danmarks omdømme i udlandet har for Danmarks muligheder for at tiltrække højt kvalificeret arbejdskraft. Hvad vil man bruge en sådan undersøgelse til? Jeg synes, det smager af, at De Radikale åben-

bart mener, at Danmark har et dårligt omdømme, og at det skulle betyde, at der kommer færre hertil. Men jeg må bare sige: Hvad så? En undersøgelse kan vise, at vi har et godt omdømme, men den kan også vise, at vi har et dårligt omdømme, og hvad har man så tænkt sig at gøre? Vi har nu engang det omdømme, vi har, og ønsker fru Elsebeth Gerner Nielsen, at vi skal ændre vores politik fuldstændig for at give et rosenrødt billede af, hvordan det er her i Danmark?

Kl. 17.00

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Ja, jeg synes sådan set, vi skal ændre vores politik fuldstændig, for jeg er helt enig med direktøren for Dansk Arbejdsgiverforening, der i dag gør opmærksom på i Politiken, at det er nødvendigt at begynde at tænke udlændingepolitikken fuldstændig anderledes. I stedet for bare at tænke på, hvordan vi undgår at få udlændinge til Danmark, skal vi vende tankegangen 180 grader og begynde at tænke på, hvordan i alverden vi kan gøre det på en sådan måde, at der kommer flere veluddannede udlændinge, for det er det, dansk økonomi er afhængig af.

Set i det lys vil det være vigtigt at få undersøgt, hvad det er for nogle barrierer, der spærrer for, at vi kan tiltrække veluddannet arbejdskraft. Det dårlige renommé er jeg sikker på spiller ind, men hvordan spiller det ind? Og hvad er det, vi kan ændre for at få ændret opfattelsen ude i verden af, at vi ikke kan lide udlændinge her i Danmark? Det passer jo ikke, eksempelvis kan danske arbejdsgivere godt lide udlændinge og er dybt afhængige af, at der er ansat udlændinge på deres virksomheder.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg synes, der var et enkelt punkt i fru Elsebeth Gerner Niensens indlæg, som jeg godt vil knytte en kommentar til, og det er synspunktet om, at vi skal støvsuge verden for talenter.

Jeg vil gerne spørge fru Elsebeth Gerner Nielsen, om det er fru Elsebeth Gerner Niensens opfattelse, at Danmark er et så fattigt land, at det er en ulykke for os, hvis der kommer udlændinge hertil, får en uddannelse og derefter rejser tilbage til deres hjemland eller til et helt tredje land. Man kunne nemlig godt få det indtryk, at Danmark er et fattigt land, som har meget få talenter blandt sine indbyggere og derfor er nødt til at

støvsuge over hele verden for at sikre, at vi også på videnområdet kan blive ekstra privilegerede.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det ville være meget dumt af Danmark at stille sig uden for konkurrencen, sådan som vi gør i øjeblikket, for hvis vi ikke kaster os ind i konkurrencen, kommer det altså til at gå alvorligt ud over den danske økonomi.

Jeg er selvfølgelig enig i, at vi ikke bare skal stjæle arbejdskraft fra ulandene, og jeg har haft den samme opfattelse som ordføreren for Enhedslisten, nemlig at vi ikke kan være bekendt at stjæle gode hjerner fra ulandene. Men nu har jeg læst en række analyser, der viser, at det også for ulandene er en meget stor fordel, hvis deres veluddannede borgere kommer til f.eks. Europa eller USA og arbejder her. De sender nemlig mange penge hjem til deres eget land, og på den måde er de med til at udvikle økonomien i deres eget land.

Mange af dem siger også: Vi vender sandsynligvis tilbage på det tidspunkt, hvor der er beskæftigelse at få. Men hvorfor skulle en læge gå rundt i f.eks. Sydafrika og være arbejdsløs, hvis lægen rent faktisk kan få beskæftigelse i Danmark og være i stand til at sende penge hjem til sin familie og dermed understøtte udviklingen af den sydafrikanske økonomi?

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Nu har jeg jo ikke nogen idé om, at vi ikke skal give folk mulighed for at arbejde i Danmark; det går jeg meget ind for. Men jeg må alligevel sige, at jeg er lidt overrasket over, at Det Radikale Venstres bedste bud på at støtte udviklingen i den tredje verden er, at deres bedste talenter skal tage til Danmark og arbejde og sende penge hjem. Jeg tror ærlig talt ikke, det er den mest effektive måde, hvis man skal skabe udvikling i den tredje verden, og jeg opfatter det som lidt af et udtryk for, at Det Radikale Venstre, Socialdemokraterne og SF nærmest har accepteret, at globaliseringen og skævheden i verden gør, at Danmark må konkurrere med de andre rige lande om, hvem der kan stjæle mest.

Det andet, jeg godt vil spørge fru Elsebeth Gerner Nielsen om, er: Hvad er begrundelsen for, at det kun er højtuddannede, der må komme til Danmark og arbejde? Det forstår jeg altså ikke helt. Jeg kan godt forstå, at Venstres ordfører taler om dem, der er nyttige, og dem, der er unyt-

tige og sådan noget, for det er vel et Venstre-standpunkt, men at Det Radikale Venstre også mener, at der kun skal være plads til de højtuddannede, forstår jeg ikke. Det afgørende må vel være, at folk kan få et arbejde og vel at mærke et arbejde på normale danske vilkår.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Lige en kommentar til det første. Jeg synes, det er vigtigt at være klar over, at Danmark i øjeblikket lider af brain drain, altså hjerneflugt fra Danmark. Der er simpelt hen flere veluddannede, der forlader Danmark, end der kommer veluddannede ind, så vi er altså på vej ind i det, man kunne kalde en traditionel ulandsproblematik, og det vil jeg simpelt hen ikke udsætte vores velfærdssamfund og hverken mine eller nogen andres børn for. Vi har et ansvar for at lave de reformer, der skal til for at sikre, at vi også i fremtiden har en velfærdsøkonomi, så vi kan sætte penge af til ulandsbistand osv.

Dernæst synes vi ikke, det kun er højtuddannede, der skal til Danmark. Men sagen er den, at forespørgslen i dag først og fremmest drejer sig om de højtuddannede, og det er derfor, jeg har koncentreret mit indlæg om de højtuddannede.

Kl. 17.05

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er fru Irene Simonsen.

Irene Simonsen (V):

Udenlandsk arbejdskraft er en del af nøglen til fremtidens vækst. Ligesom på fodboldbanen må danske virksomheder kunne stille i stærkeste opstilling, særlig når de spiller på udebane. Hvis de ikke har en nøglespiller med de efterspurgte kvalifikationer i talentafdelingen, skal det være muligt at hente en i udlandet. Det gælder også i erhvervslivet, og derfor ønsker Venstre at gøre det lettere for højt kvalificeret arbejdskraft at komme til Danmark.

Vandringen af arbejdskraften er en helt nødvendig konsekvens af den internationalisering, som følger af globaliseringen. Danske virksomheder udstationerer danskere til datterselskaber, danskere ansat i internationale virksomheder udstationeres til andre afdelinger, og danskere søger selv ud som led i deres karriere. Der er mange variationer og baggrunde for ind- og udvandring, men fælles er dog, at ind- og udvandring giver vitalitet i arbejdsstyrken. Det giver

bedre netværk og ikke mindst bedre viden, og begge dele er nøgleord for ønsket om at blive et mere konkurrencedygtigt og innovativt samfund.

Det store flertal af opholdstilladelser bliver givet til EU-borgere, men ser vi på landene uden for EU, kommer flere og flere herfra til Danmark for at studere; i 2005 var det næsten 7.000. Men også antallet af arbejdstilladelser, som der før blev givet meget få af, er i vækst. I 2005 fik 1.517 lønmodtagere og selvstændige fra lande uden for EU arbejdstilladelse i Danmark, og derudover fik 609 ingeniører, it-specialister, læger, sygeplejersker og naturvidenskabeligt uddannede specialister tildelt arbejdstilladelse under regeringens jobkortordning.

I sommeren 2005 gennemførte regeringen en yderligere lempelse af reglerne. Udenlandske studerende ved danske universiteter inden for naturvidenskab, tekniske videnskaber, medicin eller it har nu efter endt eksamen 3 måneder til at finde et job i Danmark, og lykkes det, får de arbejdstilladelse.

Dansk erhvervsliv er kendetegnet ved hurtig omstilling og fleksibilitet, og dette forhold plus denne regerings mange initiativer har været medvirkende til, at Danmark har alle chancer på det globale marked. Der er ikke tvivl om, at det er nødvendigt for dansk erhvervsliv fremover at tiltrække højtuddannet arbejdskraft for at kunne fastholde og udbygge en god position på det globale marked, og der er hårdt brug for flere af de såkaldte krøllede hjerner, som kan innovere, udvikle og forske på et højt niveau.

I Venstre har det høj prioritet, at vi i den nærmeste fremtid finder modeller, der kan tiltrække højtuddannet arbejdskraft, som kan være til stor gavn for Danmarks fremtid og være med til at sikre dansk velfærd. Når vi skal finde modellerne, er det samtidig vigtigt, at vi er opmærksomme på, hvordan vi får åbnet for de rette mennesker og får det gjort på en ubureaukratisk og smidig måde. Globaliseringsrådet er kommet med nogle forslag til, hvad man kan gøre, og disse forslag vil selvfølgelig blive debatteret i Venstre og indgå i de forhandlinger, der kommer på området. Venstre ser frem til at forhandle med de øvrige partier i Folketinget om at finde de bedste løsninger til at tiltrække flere højtuddannede til danske virksomheder.

Jeg vil gerne på vegne af Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget tager integrationsministerens redegørelse til efterretning.

Folketinget konstaterer,

- at integrationsministeren vil tage de nødvendige initiativer til at opfylde arbejdsmarkedets behov for udenlandsk højtuddannet arbejdskraft og samtidig sikre kontrol af indvandring, og
- at integrationsministeren i det videre arbejde vil inddrage politiske partier og relevante organisationer.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 48).

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Kl. 17.10

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Da der åbenbart var lidt talforvirring i starten af debatten, kunne jeg godt tænke mig, at fru Irene Simonsen lige ville bekræfte, at når det gælder jobkortordningen, var det 2001, der var rekordåret, for her blev der nemlig givet 953 tilladelser. Ikke i nogen af de efterfølgende år har der været givet flere tilladelser, så vi har ikke nået det samme niveau som i 2001, når det gælder jobkort. Det er det ene.

Det andet er: I de tal, som ministeren og fru Irene Simonsen har brugt, ligger også adoptioner, religiøse forkyndere og dem, der tilhører det tyske mindretal. De tilladelser er givet i den forbindelse, og vil fru Irene Simonsen lige bekræfte, at dem tæller man altså også med i denne debat om højt kvalificeret arbejdskraft?

Endelig vil jeg gerne prøve at spørge Venstres ordfører, som tidligere har været fremme med, at nu skal Danmark ind i hjernekampen: Hvis det går så fantastisk, som ordføreren indtil videre har givet udtryk for, hvad var det så, fru Irene Simonsen mente, da hun den 12. januar sagde til Fyens Stiftstidende, at vi bliver nødt til at tænke nye tanker for at sikre Danmark den kvalificerede arbejdskraft, vi har brug for? Og hvordan går det med det?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg har faktisk lige gentaget, hvad jeg tidligere har sagt til pressen, nemlig at vi skal sikre det

danske erhvervsliv en højt kvalificeret arbejdskraft.

Vi har haft en ordfører på talerstolen fra det parti, som hr. Morten Østergaard også tilhører, og ordføreren satte ligesom et kæmpe skræksce- nario op. Jeg kan ikke lige huske de nøjagtige tal, men jeg ved, at der var 941 på jobkortord- ning i 2005, og i 2002 mener jeg, at det var godt 800, hvis det endda ikke var færre. Det betyder, at der faktisk var flere i 2005, end der var i 2002. Det er ganske vist ikke mange, men jeg ser ikke det helt store skræksce- nario.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Ja, det er så det, vi andre kalder manipulation. Jeg spurgte konkret: Har der været noget år si- den 2001, hvor vi har givet lige så mange tilla- delser efter jobkortordningen som i 2001, hvor man altså gav 953? Det var det første korte spørgsmål.

Det andet korte spørgsmål var: Kan fru Irene Simonsen bekræfte, at man i tallet 25.000 tilla- delser fra sidste år, som ministeren og fru Irene Simonsen bruger, medregner adoptioner, religi- øse forkyndere og personer, der tilhører det ty- ske mindretal i Danmark?

Og endelig: Hvad var det for en nytænkning, fru Irene Simonsen vågnede med nytårsmorgen og en uge efter lancerede i Fyens Stiftstidende? Og hvad er det for en diagnose, som gør, at fru Irene Simonsen i hvert fald her i begyndelsen af 2006 mente, at der var brug for nytænkning?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jamen jeg mener, at jeg lige præcis sagde i min ordførertale, at jeg ser meget frem til de forhand- lingen, der kommer nu, og hr. Morten Øster- gaard ved lige så vel, som jeg gør, at når man går ind i forhandlinger, kommer der mange ideer på bordet, og det skal være velkomment.

Vi har hørt ministeren sige, at hun ser frem til at kunne drøfte spørgsmålet med Folketingets partier, så der bliver jo virkelig muligheder for at tage fat, og det er også nødvendigt. Men vi har altså ikke en situation, hvor regeringen har forsømt en hel masse, så det skræksce- nario ser jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Nu synes jeg ikke, hr. Morten Østergaard skal være så negativ. 90 nye forkyndere kan da også

bidrage til arbejdsstyrken i Danmark, og de omkring 515 børn, tror jeg det var, der kom til Danmark som adopterede, vil faktisk også bidrage til arbejdsstyrken i Danmark om 20 år. Men at de lige skal med i den statistik, kan jeg heller ikke se nogen grund til.

Venstres ordfører har på et tidspunkt været fremme med nogle meget progressive tanker om, hvad vi kan gøre for at tiltrække veluddannet arbejdskraft, og jeg må sige, at det forslag til vedtagelse, vi har fremsat sammen med Socialdemokratiet og SF, lægger sig meget tæt op ad det, som fru Irene Simonsen tidligere har udtalt, men lige pludselig ikke kan være med til.

Fru Irene Simonsen har tidligere sagt, at det er nødvendigt at give fri adgang til Danmark for udlændinge med en høj uddannelse. Hvad er så årsagen til, at fru Irene Simonsen lige pludselig ikke er med på, at der skal være friere adgang for højtuddannet arbejdskraft, som ønsker at søge arbejde i Danmark på trods af det dårlige vejr, på trods af vores vanskelige sprog og på trods af vores høje skattetryk?

Er fru Irene Simonsen ikke enig med direktøren for Dansk Arbejdsgiverforening, der i dag siger, at vi simpelt hen er nødt til at begynde at tænke helt anderledes på udlændingeområdet, end vi har gjort tidligere?

Kl. 17.15

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Først vil jeg godt sige om tallene, at jeg ikke kendte de nøjagtige tal, at det er 90 forkyndere og 517 børn. Men så får vi da tallene på det rene nu, for det er jo sådan, at for 2002-2005 er der kommet godt 10.000 mere ind, og der tæller de her godt 600 i hvert fald ikke ret meget i den sammenhæng. Så har vi tallene på plads.

Så vil jeg gerne pointere, at jeg netop her fra talerstolen – hvis fru Elsebeth Gerner Nielsen også vil tage det, jeg siger, positivt – lægger op til, at vi nu skal have nogle forhandlinger, hvor jeg ser frem til, vi går ind i flere detaljer og ser på, hvordan vi kan sikre det her.

Men jeg tror, at der er en meget stor forskel i holdningen til, hvordan man tager udlændinge ind i Danmark. Det har jeg i hvert fald fundet ud af i det sidste års tid, hvor fru Elsebeth Gerner Nielsen og jeg har debatteret. Vi bliver nok aldrig enige, for hvis det stod til De Radikale og fru Elsebeth Gerner Nielsen, så skal vi have alle ind, uanset hvad.

Men det er ikke det, vi går efter. Vi siger, at det er dem, der virkelig er brug for – og det er dem, jeg i min tale kaldte de krøllede hjerner.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det Radikale Venstre ønsker ikke, at alle skal kunne søge arbejde i Danmark. Det er heller ikke det, vores forslag til vedtagelse går ud på. Det går ud på, at mennesker, der har en uddannelse og noget arbejds erfaring, skal have mulighed for frit at søge arbejde i Danmark på overenskomst mæssige vilkår. Det er det, vi ønsker, for det er det, dansk erhvervsliv har brug for. Det er det, vores velfærdssamfund afhænger af. Vi har simpelt hen brug for at kunne tiltrække den arbejdskraft, det overhovedet kan lade sig gøre.

I den sammenhæng vil jeg gerne vide, om Venstre kunne tænke sig at være med til at sikre, at alle de udenlandske studerende, der kommer til Danmark, rent faktisk får mulighed for at søge arbejde i Danmark, når de er færdige med deres uddannelse. Jeg vil gerne minde om, at der er tale om en uddannelse, som den danske stat i mange sammenhænge har været med til at betale.

Hvad er baggrunden for, at man ikke netop forholder sig liberalt til det her og siger: Jamen selvfølgelig, hvis unge er taget til Danmark, har lært sig dansk, har taget en dansk uddannelse, skal de selvfølgelig alle sammen efterfølgende have mulighed for at søge arbejde i Danmark?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

De, som skal have mulighed for at søge job i Danmark, er dem, hvis arbejdskraft der er brug for og som der er mangel på, og hvis uddannelser der lige præcis er mangel på. Det er jo ikke sådan, at der er mangel på samtlige høje uddannelser, så der skal man selvfølgelig selektere.

Der er ikke spor idé i at bede nogle om at blive her og søge job, hvis ikke der er mulighed for at få det. Det ville da også være spild af tid for de mennesker.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg kan forstå på fru Irene Simonsen, at hun spændt venter på, at andre partier skal komme med gode ideer. Det er jo en positiv tilgang, som man kun kan rose Venstre for. Men alligevel ville det være rart, hvis fru Irene Simonsen ville løfte

sløret bare en lille smule for, hvad nyt Venstre selv kunne forestille sig, for det synes jeg ikke der var meget af. Der var noget med, at andre gerne måtte komme med noget nyt.

Jeg vil godt høre: Har fru Irene Simonsen et eneste bud på noget, der skal laves om, i forhold til som det er nu?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Venstre har et helt klart mål med det her, det er ikke spor utydeligt: Vi skal tiltrække den arbejdskraft, som der er brug for, og som vi kan få gavn af på sigt, men samtidig skal vi ikke lukke sluserne op og vende tilbage til en tidligere politik. Det er dem, vi har brug for, vi skal tiltrække.

Det vil sige, at den udlændingepolitik, der føres, og som er blevet ført de sidste år, ser Venstre ingen grund til at ændre på.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jamen det var bare det, jeg ville være fuldstændig sikker på, altså at fru Irene Simonsen ikke har tænkt sig at lave noget som helst om. Fru Irene Simonsen har ganske vist tidligere sagt, at man skulle lave noget om. Men nu skal der ingenting laves om.

Er sandheden så ikke bare den helt banale, at fru Irene Simonsens fantasi, når det skal handle om konkrete forslag, som Venstre kan foreslå, lige præcis rækker så langt, som Dansk Folkeparti vil tillade?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

For det første vil jeg sige, at jeg slet ikke forstår sådan et spørgsmål fra Enhedslisten, vendt på den måde. Det ville jo være aldeles synd for hele den gruppe, vi har – og vi har desværre en alt for stor gruppe med udenlandsk baggrund, der bor i Danmark, og som ikke har job i dag, ikke er på arbejdsmarkedet – hvis vi skulle lukke flere ind, som kunne stille sig op i den kø og føle sig uden for fællesskabet, når de bor her. Det kan jeg ikke tro er noget Enhedslisten kan være solidarisk med.

Kl. 17.20

Derfor er det nødvendigt, at vi netop tager de nye ideer frem, kigger på dem og spørger: Hvordan sikrer vi nu, at vi både tiltrækker nok af den arbejdskraft, der er brug for, og at det kun er den arbejdskraft, der er brug for, som vi tiltrækker?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det er jo synligt – eller hørligt – at fru Irene Simonsen har svært ved den her rolle, når der kommer udtryk om, at vi ikke skal åbne sluserne op. Vi diskuterer jo rent faktisk noget helt andet i dag. Vi skal have fat de krøllede hjerner, men somme tider kan man måske være i tvivl om, hvorvidt fru Irene Simonsen også synes, at vi skal have dem med krøllet hår.

Derfor vil jeg spørge fru Irene Simonsen, om ikke det gør indtryk, at Economist Intelligence Unit er citeret for at sige om Danmark, at den største risiko i Danmark er knyttet til de kulturelle faktorer. De seneste 3-4 år har vi kunnet iagttage en stigende fjendtlighed over for fremmede og indvandrere. Det kan i løbet af de kommende år forringe Danmarks evne til at tiltrække udenlandske virksomheder.

Gør det ikke indtryk på fru Irene Simonsen, og giver det ikke Venstre anledning til at se, at man ikke bare kan sige, at vi skal have nogle højtuddannede, og så samtidig fastholde den alt for restriktive udlændingelovgivning?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg kan ikke tælle til, hvor mange gange jeg fra denne talerstol har stået og sagt, at for Venstre har det ingen betydning, om man har krøllet hår, om man har glat hår, om man har lyst hår, om man har mørkt hår, eller om man har en længere næse end andre eller en anden hudfarve.

Det, der betyder noget, er, at de mennesker, vi lukker ind her i samfundet, er nogle, der også kan blive en del af fællesskabet i det her land; mennesker, der, som vi også kunne opleve her i Tinget i søndags, er en positiv del af vores samfund, og som både er med til at yde og nyde.

Til hr. Steen Gade må jeg sige: Der står desværre stadig væk for mange uden for fællesskabet, som vi skal bruge alle vores ressourcer på at få lukket ind i fællesskabet, nemlig dem, som SF sammen med den tidligere regering har været med til at klientgøre og ikke har lukket ind i vores fællesskab. Det ligger mig meget på sinde, at de kommer det. Og så skal vi tage dem ind, som umiddelbart kan integreres.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Så kan jeg forstå, at det ikke gør indtryk på fru Irene Simonsen, at folk, der kigger på os udefra, der ser på, om vi er et land, der er egnet til at

drive virksomhed i i fremtiden, advarer os, både fru Irene Simonsen og mig, om, at hvis vi fortsætter den kurs, vi har på udlændinge- og indvandrerpolitikken, vil det skade os også økonomisk, ikke bare menneskeligt, men også økonomisk.

Har fru Irene Simonsen ikke læst de ting? Der er jo heldigvis mange af den slags oplysninger i medierne for tiden.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jo, jeg har læst den slags ting, og jeg har set masser af oppositionspolitikere, der har gjort alt for at stille regeringen i et lys, hvor man er menneskefjendsk. Jeg kan kun konstatere, at det er regeringen ikke, og det er regeringspartierne ikke.

Det eneste krav, vi i modsætning til tidligere regeringer har stillet, er, at nu skal man ikke bare kunne modtage, men også give, når man går ind i det fællesskab her. Deri ligger en forskel. For vi vil ikke være med til at klientgøre folk og sætte dem uden for fællesskabet, som det tidligere er sket.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Jeg bemærkede før, at ordføreren ikke nævnte noget om de gråhårede, og det kan jeg sådan personligt godt være lidt bekymret over, men jeg håber, at vi kan råde bod på det på et andet tidspunkt.

Jeg vil godt spørge ordføreren om noget helt konkret, nemlig om greencardordningen. Jeg har set Venstre citeret for, at dansk erhvervsliv har fået lovning på, at man vil indføre en greencardordning. Kan ordføreren bekræfte det eller afkræfte det?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg ved ikke, hvad regeringen har lovet. Jeg ved, at Venstre ser frem til at indgå i de her forhandlinger, at Venstre har nogle klare mål om, at vi skal have tiltrukket den højtuddannede arbejdskraft, som der er brug for. Så kan jeg næsten ikke gentage mig selv mere nu.

Kl. 17.25

I øvrigt kan jeg sige med hensyn til gråhårede, at de også skal være vældig velkomne, på trods af at vi andre forsøger at skjule det med farve.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Fair nok med greencardet. Jeg tror i virkeligheden, at jeg har forstået, hvad Venstre mener. Når det kommer til stykket, er vi jo ikke så farlig meget uenige om behovet for højtuddannet arbejdskraft.

Men jeg vil godt spørge ordføreren fra Venstre: Hvad er så egentlig til hinder for, at Venstre kan stemme for det forslag til vedtagelse, der er fremsat af Socialdemokratiet, Radikale og SF?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg synes, det er dejligt at høre, at vi ikke er så farlig meget uenige, for noget af det, jeg siger i talen, er, at jeg ser frem til de her forhandlinger og har nogle klare forventninger om, at lige præcis det her område står vi sammen om.

Men det er jo ikke i en forespørgselsdebat, man starter forhandlingerne og bliver konkret. Det gør man omkring forhandlingsbordet på lukkede møder, hvor alt skal have lov at komme frem på bordet. Og i det forslag til vedtagelse, som Socialdemokraterne har lavet sammen med Radikale og SF, er der alt for mange konkrete ting, man låser sig fast på nu.

Hvis vi vil gøre det her godt for dansk erhvervsliv og for de mennesker, der skal arbejde, skal vi hele vejen rundt. Så skal forhandlingerne være åbne, dem skal man ikke stå og lukke i en forespørgselsdebat.

(Kort bemærkning).

Bjørn Medom Nielsen (S):

Nu får man jo ikke hjertebanken af det forslag, som Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti kommer med i den her sammenhæng. Hvis jeg må blive i hårdebatten, så handler det også meget om de helt unge, og der er nogle af dem, der slet intet hår har, når de er moderne nok.

Kan fru Irene Simonsen se forskel på den unge danske ingeniør, som fru Irene Simonsen startede sin ordførertale med at være glad for kunne tage til udlandet for at arbejde og tage kæresten med, og så den unge færdiguddannede ingeniør fra Tyrkiet, der også gerne ville til Danmark og have kæresten med? Kan fru Irene Simonsen se forskellen på situationen for de to unge mennesker?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Hvis de er over 24 år, og det er de som regel, når de er færdige som ingeniører, kan jeg ikke se nogen forskel – hvis det er det, hr. Bjørn Medom Nielsen mener.

(Kort bemærkning).

Bjørn Medom Nielsen (S):

Jeg troede, ordføreren ville gå lidt nærmere ind i at argumentere for den lovgivning, som vi har, og som vi jo er kendt for i udlandet, hvor det gang på gang bliver påpeget, at den har været med til at skabe det nettounderskud på indvandring, som vi har.

Det undrer mig meget, at de unge mennesker, som er kommet til landet, har lært det svære sprog, har fundet sig i vejrliget og alle de andre ting, ikke bliver her. Det må der jo være en grund til. Bl.a. kunne nogle af de regler og i øvrigt den holdning, der i det hele taget er i det danske samfund for øjeblikket, være begrænsende. Det var det, jeg ville gøre ordføreren opmærksom på.

Jeg håber sandelig også, at Venstre, hvad det angår, vil være til at snakke med i forbindelse med det meget uldne og meget brede forslag til vedtagelse, der foreligger.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Så må jeg igen gentage noget af det første. Det bliver udlagt, som om det her er en stor katastrofe, og som om der er et nettounderskud. Hvis der er et underskud, er det meget, meget lille. Der er jo næsten balance på ind- og udvandringen i Danmark i 2005.

Men det er ikke godt nok. Det er også, hvad jeg har sagt. Det er ikke godt nok, for erhvervslivet mangler flere. Derfor skal vi skabe et overskud, og det er det, jeg ser frem til at gå ind i for handlinger om.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. John Dyrby.

John Dyrby (S):

Under statsborgerskabsdagen i søndags havde jeg den store fornøjelse at snakke med en række af vores nye danske statsborgere. Det var en fornøjelse i sig selv, men jeg hørte også nogle historier, der viser, at alt ikke er, som det bør være, at

vi stadig har meget at lære, at vi kan gøre ting væsentlig bedre.

En af dem, jeg talte med, var forsker, og hun var netop blevet dansk statsborger. Hun fortalte om nogle af de praktiske vanskeligheder, der er for udenlandske forskere, når de kommer til Danmark; om hvordan det er at være helt uden cpr-nummer; om hvor svært det er at få et cpr-nummer og hvordan det er en kamp at få oprettet noget så simpelt som en lønkonto; om hvordan det er at komme til Danmark og få væsentlig mindre udbetalt i løn end aftalt, fordi det danske skattesystem er ufleksibelt; om hvordan det er at være højt kvalificeret forsker, flytte til Danmark og så skulle slås med ligegyldigheder frem for at gøre det, man er bedst til, nemlig f.eks. at forske.

Kl. 17.30

Så vi skal tage fat på de rent praktiske forhold. Men vi skal også tage fat i de rammebetingelser, der er for at tiltrække højtuddannede.

Jeg er bange for, at regeringen har en tendens til at gøre situationen måske lidt bedre, end den er. Det er der sådan set ikke noget mærkeligt i, men faren ved det er jo, at vi ikke ser de stopklodser, der er undervejs, og det er vigtigt, at vi får ryddet de stopklodser af vejen. Det er vigtigt for vores uddannelsesinstitutioner, og det er vigtigt for vores virksomheder. I Danmark skal vi leve af den viden og de færdigheder, som de mennesker, der lever i Danmark, har.

Vi kan inden længe være i den situation, at der er alvorlig mangel på højtuddannet arbejdskraft i Danmark, og spørgsmålet er sådan set ikke, hvor mange vi har, eller hvordan udviklingen har været. Spørgsmålet er, om vi har dem, vi har brug for, og om vi har mulighederne for at tiltrække dem, der er efterspørgsel efter.

Det ville være vidunderligt, hvis vi selv kunne uddanne vores unge mennesker, og det skal vi sådan set aldrig holde op med at stræbe efter, men vi skal også være realistiske. Vi kan ikke selv dække efterspørgslen, og det skal vi allerede nu forberede os på.

Vi ved, at der for hver højtuddannet skabes to andre ansættelser, og vi ved, at forudsætningen for fortsat velfærdsudvikling og et vedvarende højt beskæftigelsesniveau er, at vi får gjort noget ved sagen, specielt med de højtuddannede. Det værste, vi kan gøre, er ikke at gøre noget.

Det betyder ikke, at vi skal åbne sluserne for indvandring til Danmark. De højtuddannede, der kommer hertil, skal arbejde på danske vilkår. De skal arbejde under danske overenskom-

ster, og det er helt nødvendigt, at der stilles krav om et vist lønniveau, for at man kan tale om højtuddannede.

Når de vilkår er til stede, og det tror jeg sagtens vi kan skabe rammer for at de er, så tror jeg også, vi kan gøre noget spændende og noget rigtigt, men det er vigtigt, at regeringen kommer ud af starthullerne, og at vi får gjort noget snarest.

Jeg skal selvfølgelig opfordre til, at Folketinget bakker op om det forslag til vedtagelse, der er fra Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF.

Jeg skal også sige, at det forslag til vedtagelse, der er fra regeringen, er svært at stemme nej til. Der er ikke så meget indhold i det, men det er da et skridt i den rigtige retning.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går videre til den næste ordfører. Det er hr. Jesper Langballe.

Jesper Langballe (DF):

Er der nogen, der kan huske år 2004? Det er der formentlig nok, det er ikke så længe siden. Men dengang var det sådan, at en socialdemokrat dårligt kunne holde en tale uden ...

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
(Ringer med klokken). Der må ikke tales med mobiltelefon i Folketingssalen.

Jesper Langballe (DF):

... dengang var det sådan, at en socialdemokrat her i salen dårligt kunne holde en tale uden at hamre løs på statsministeren over den stigende ledighed, som den elendige regering og dens parlamentariske flertal afstedkom. Det er faktisk ikke længere siden end i 2004, og vi ved, at ledigheden steg fra 2002 til 2004.

Ganske vist så er det nuværende politiske flertal, som har gennemført skattestoppet, og da opsvinget var ved at vise sig, gennemførte skattelettelser på det rigtige tidspunkt, den bedst mulige garanti for, at vi ikke ryger tilbage igen, men vi ved også, at der ikke er nogen garantier, der er totale.

Vi kunne ryge tilbage, og vil det så være en god idé at have oparbejdet en arbejdsløshedskø af udlændinge foruden den, der vil være her i forvejen – en arbejdsløshedskø, som muligvis også vil tage jobbene fra danskerne?

Kl. 17.35

Den nuværende jobkortordning sikrer, at når der er et job ledigt til en højtuddannet, så vil den ledige dansker få chancen, før man ansætter en udlænding. Og det er jo simpelt hen det, at jobbet skal være der, før udlændingen hentes ind. Med en greencardordning, sådan som Globaliseringsrådet har foreslået, med et halvt års opholdstilladelse beregnet til at søge job kan man forestille sig, at der simpelt hen opbygges en ny arbejdsløshedskø af udlændinge. Jeg siger ikke, at det nødvendigvis vil ske, men jeg siger, at det er en mulighed.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen sagde, at når man ansætter en højtuddannet, så giver det to arbejdspladser mere. Og der er ingen tvivl om, at den sammenhæng er rigtig, men det behøver årsagsanalysen ikke at være, for det betyder jo ikke, at en virksomhed bare kan kalkulere: Nu ansætter vi fire højtuddannede, og så siger fru Elsebeth Gerner Nielsen, at vi vil få otte job mere derudover.

Sådan hænger tingene jo ikke sammen. De hænger sådan sammen, at der først er et jobbehov, fordi virksomheden har en god vare at producere og sælge, og det skaber så behovet for den højtuddannede og for de to andre.

Jeg vil også sige, at den stramme udlændingepolitik, hvormed regeringen og Dansk Folkeparti har afværget en katastrofekurs, ikke må gennemhulles.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen sagde også i sin ordførertale, at med den udlændingepolitik, der blev ført, kunne vi ikke løse de økonomiske udfordringer. Altså, hvis jeg nu vil medgive fru Elsebeth Gerner Nielsen, at det er muligt, at det forslag her kan være med til at bidrage til at løse økonomiske udfordringer, vil fru Elsebeth Gerner Nielsen så indrømme mig, at de, der kommer ind som asylansøgere, og hvoraf der altså kommer betydelig færre nu, ikke bidrager med stort set noget som helst, men er en økonomisk belastning? Så kan vi tale om det menneskelige en anden gang, men jeg har altså forstået det sådan, at vi i dag skulle tale om økonomi.

Og så vil jeg godt sige noget om al den der snak om det, som de politisk korrekte i salen selvfølgelig skulle benytte lejligheden til at tale om, nemlig Danmarks omdømme. For et par måneder siden var modeordet tonen, men nu er der ingen, der gider høre om det mere, nu bræker alle sig ved at høre om tonen. Nu er det Danmarks omdømme. Og hvordan er Danmarks omdømme kommet på tale? Ja, det er sket ved, at nogle danskere har bagtalt deres land i ind-

land og udland som f.eks. den konservative Gitte Seeberg. Danmarks omdømme ...

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Så er tiden gået, og det har den været i lang tid.

Jesper Langballe (DF):
Må jeg lige have lov at gøre det færdigt?

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Nej, for lampen har lyst i over et halvt minut, men der kommer mange korte bemærkninger, så ordføreren skal nok få mulighed for at komme tilbage. Foreløbig er der fire korte bemærkninger, og vi starter med fru Elsebeth Gerner Nielsen.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg vil gerne give Dansk Folkeparti mulighed for at redegøre for sin politik. Nu er der blevet stillet mange spørgsmål til Det Radikale Venstre. Dem vil jeg gerne svare på i anden runde.

Mit første spørgsmål drejer sig om Dansk Folkepartis syn på en række forskellige muligheder for at løse det her problem. En af dem er at lave en særlig udvidet ordning for opholdstilladelse for velkvalificeret arbejdskraft, altså en såkaldt greencardordning. Det indebærer, at udlændinge kan få opholdstilladelse i en periode med henblik på at søge arbejde, hvis de opfylder en række kriterier, som gør, at de let kan finde beskæftigelse her i landet.

Er Dansk Folkeparti indstillet på at være med til at gennemføre en sådan greencardordning?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg må begynde med at beklage, at jeg i min ordførertale fuldstændig havde forregnet mig, for det spørgsmål ville jeg selvfølgelig have været inde på til slut. Det er utilgiveligt for en ordfører, at han står til sidst og mangler at sige en tredjedel af det, han ville sige.

Kl. 17.40

Men jeg vil sige: Vi er ikke i tvivl om, at erhvervslivet har brug for flere højtuddannede, og det problem skal vi først og fremmest løse ved selv at uddanne nogle flere uden at slække på kvaliteten. Det er en langsom, men sikker metode. Vi vil heller ikke udelukke, at en greencardordning kan skrues sådan sammen, at den ikke frembyder de risici, jeg har talt om her. Men vi synes, at der er for mange usikkerhedsmomen-

ter, som ikke er afklarede, og jeg vil sige, at vi glæder os over ministerens slutbemærkninger, hvor hun henviste det her til velfærdsforhandlingerne. Det er der, sagen efter vores mening hører hjemme, og så må vi se, hvilke metoder vi kan nå frem til. Vi har bare villet hejse nogle advarselslamper.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Det passer jo fint med de andre lamper her. Og så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen for anden korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Kunne Dansk Folkeparti fortælle noget om, hvad prisen er, hvis Dansk Folkeparti skal være med til en greencardordning? Altså, hvad er det for krav, Dansk Folkeparti vil stille, hvis der skal gennemføres en greencardordning?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det var dog et besynderligt spørgsmål. Lad os nu sige, at jeg havde, hvad jeg ikke har, sådan en indre strategi, som vi havde siddet i tussmørket i Dansk Folkepartis gruppe og aftalt om priser og handel – lad os nu sige, jeg havde sådan en strategi – så ville jeg da i hvert fald ikke fortælle fru Elsebeth Gerner Nielsen det. Hun er måske oven i købet den sidste, jeg ville fortælle det til.

Vi går til velfærdsforhandlingerne med et åbent sind, og bl.a. er der mange tekniske spørgsmål i forbindelse med greencardordningen, som vi gerne vil have løst. Det kan være, vi har sådan nervøse pletter i os, som kan beroliges, men i hvert fald er det givet, at vi ikke foregriber velfærdsforhandlingerne ved her i dag at fortælle fru Elsebeth Gerner Nielsen, hvad vi vil sige.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes ikke, det er så overraskende, at hr. Jesper Langballe havde problemer med at få tiden til at slå til i forhold til alt det, Dansk Folkeparti kunne have at sige i denne sag, ikke mindst fordi vi jo står i en situation, hvor Dansk Folkeparti vel aldrig har været så uenig med regeringen om udlændingepolitikken, som man er netop nu. Dansk Folkeparti har lagt ud med, at man vil have flere stramninger for at gå ind i velfærdsreformer og efterlønsdiskussion, og har fået en

klar kurv fra regeringen, som siger: Det kan ikke lade sig gøre.

Derfor er det jo interessant i den her sag, hvor vi så kan forstå, at hr. Jesper Langballe og Dansk Folkeparti halser efter regeringen og nu gerne vil tale om greencardordninger, at spørge, om hr. Jesper Langballe som ordfører for Dansk Folkeparti er enig med fru Irene Simonsen, ordføreren fra Venstre, som Dansk Folkeparti normalt plejer at læne sig op ad, da hun var inde på, at Danmark skal ind i hjernekampen. Fru Irene Simonsen sagde:

Vi bliver nødt til at tænke nye tanker for at sikre Danmark den kvalificerede arbejdskraft, vi har brug for.

Og hun foreslog, at man skulle lade udlændinge med efterspurgte kompetencer få fri adgang til Danmark, hvis de kan forsørge sig selv. Er hr. Jesper Langballe enig med Venstre i det forslag?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg synes egentlig, spørgsmålet er overflødigt. Enhver, der har hørt vores ordførertaler, kan jo høre, at fru Irene Simonsen fra Venstre og jeg fra Dansk Folkeparti lægger vægten vidt forskelligt. Der er ingen, der siger, at vi er tvunget til altid at tale i kor.

Men jeg vil da gerne for mit partis vedkommende give udtryk for en forståelse for intentionen i den foreslåede greencardordning. Der er ikke tvivl om, at hensigten er god nok, men vi vil under ingen omstændigheder risikere for det første, at vi opbygger en arbejdsløshedskø af udlændinge, og for det andet, at danskerne mister job på grund af, at der importeres for mange udlændinge. Det undgår vi med den nuværende jobkortordning.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Nu spurgte jeg sådan set, om hr. Jesper Langballe og Dansk Folkeparti var enige med fru Irene Simonsen i, at der var behov for, at man simpelt hen gav udlændinge, som havde nogle efterspurgte kompetencer, fri adgang til at komme til Danmark og søge job, altså at man simpelt hen åbnede op for sluserne og lod det vælte ind med højtuddannet arbejdskraft, som så kunne søge job. Det var jo det, jeg forsøgte at få et svar på.

Jeg vil også gerne sige til hr. Jesper Langballe, at der nu bliver henvist til velfærdsforhandlingerne, og det er jo meget godt. Men er hr. Jesper

Langballe enig i den analyse, som en af dem, der måske ikke normalt bliver beskyldt for at være en del af godhedsindustrien og de politisk korrekte, nemlig hr. Jørn Neergaard Larsen, administrerende direktør i Dansk Arbejdsgiverforening, er kommet med? Han har i dag skrevet i Politiken, at hvis ikke vi får åbnet vores arbejdsmarked og tiltrukket kvalificeret udenlandsk arbejdskraft, så bliver det en dagligdag, og jeg citerer, som bliver præget af serviceforringelser, ventetider, mangelsituationer og meget mere, som ingen af os ønsker.

Kl. 17.45

Er Dansk Folkeparti enig med Dansk Arbejdsgiverforening, og for den sags skyld også Det Radikale Venstre i, at vi er nødt til at åbne vores arbejdsmarked på en markant anderledes og nytænkende måde, som fru Irene Simonsen fra Venstre siger?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jamen det er da klart, at jeg da ikke står her og siger, at vi skal åbne sluserne, så det vælter ind med fremmed arbejdskraft. Det har hr. Morten Østergaard åbenbart forventet af mig at jeg ville gøre, men der vil jeg altså ikke opfylde hans forventninger.

Det er jo ikke første gang, jeg oplever det her, men jeg har altid syntes, at det er en ejendommeligt debatform, det her med, at man river en ordfører i næsen, at en anden ordfører eller en minister har sagt noget helt andet – og hvad så? Man stiller spørgsmål til den anden om, hvad den første har sagt, i stedet for at diskutere med den, man nu taler med.

Fru Irene Simonsen og jeg holdt ikke den samme ordførertale, det er fuldstændig rigtigt. Hvorfor skulle vi da også gøre det? Vi tilhører to forskellige partier.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Hr. Jesper Langballe sagde noget om politisk korrekthed. Jeg tror, at hr. Jesper Langballe må vænne sig til, at det er hr. Jesper Langballe, der er politisk korrekt. Det er jo politisk korrekt i Danmark at tale dårligt om de fremmede og på den måde fremme en de mod os-holdning.

Så hvis nu hr. Jesper Langballe lige sætter sig ind i den situation, at det er Dansk Folkeparti, der er politisk korrekt, vil jeg spørge:

Hvordan har det politisk korrekte parti, Dansk Folkeparti, det så med, at man på den ene

side siger, at man vil åbne op for højtuddannede, vel i høj grad fra udviklingslandene, og på den anden side må se i øjnene, at en lang række indvandrere, som også kan komme fra nogle af de samme lande, når de bliver højtuddannede, så gerne vil væk fra Danmark, fordi vi faktisk har sådan et dårligt klima i Danmark? Hvordan klarer Dansk Folkeparti det dilemma?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hvis det var et rigtigt billede, ville jeg da synes, at det var skrækkeligt.

Det er da klart, at formålet med den store integrationsplan, som regeringspartierne og Dansk Folkeparti i fællesskab har lavet, men som Socialdemokratiet ikke turde gå med i, og som venstrefløjen slår syv kors for sig over, jo netop er at få så mange udlændinge som muligt i arbejde ved at motivere dem selv og samtidig motivere den del af erhvervslivet, som ikke på forhånd måtte være motiveret, til at tage dem.

Det er da klart, at det er idealet for os, så jeg forstår overhovedet ikke, at hr. Steen Gade stiller det spørgsmål.

Hvis hr. Steen Gade er så optaget af den integration, som vi er optagede af, hvorfor var hr. Steen Gade så ikke med til at skubbe på og hjælpe med at få den integrationsplan igennem?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nu er det jo ikke altid, at man får svar her i Folketingssalen. Men så vil jeg stille et andet spørgsmål. Det er, om det gør indtryk på hr. Jesper Langballe, at Economist Intelligence Unit, som har kigget på Danmark udefra, siger, at det går fantastisk godt i Danmark økonomisk, at vi er verdens mest stabile økonomi, og at der kun er én ting, der for alvor trækker ned, når man ser 5 år frem:

»Den største risiko er knyttet til de kulturelle faktorer. De seneste 3-4 år har vi kunnet iagttage en stigende fjendtlighed over for fremmede og indvandrere. Det kan i løbet af de kommende år forringe Danmarks evne til at tiltrække udenlandske virksomheder.«

Kl. 17.50

Gør det ikke indtryk? For det er jo lige netop i de sidste 3-4 år, at Dansk Folkeparti har fået lov til at skabe den stemning, som de her erhvervsfolk advarer imod.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jo, sådan noget gør indtryk på mig, men det gør et helt andet indtryk end det, jeg tror hr. Steen Gade efterlyser.

Med hensyn til hele den der trend, der nu er kommet, med at Danmarks omdømme i forhold til udlændinge er ramponeret, er jeg nemlig fuldstændig overbevist om, at det alt sammen stammer fra danskere, der skal rejse det store udlænding imod nogle indenrigspolitiske modstandere.

Jeg vil godt sige, at jeg simpelt hen synes, det er en led affære. Og det synes jeg, fordi vi altid har haft det sådan hjemme i min familie, at to af os kunne give sig til at skændes og slås om et eller andet, men hvis der var nogen udefra, der vovede at bagtale en anden i familien, så blev man gal i hovedet og forsvarede den pågældende.

Sådan synes jeg også, at den familie, der hedder Danmark, skulle bære sig ad. Jeg kan ikke fordrage alle de politisk korrekte, der går ud og sviner deres land til i udlandet og på den måde skader det danske omdømme. Det kommer man ikke uden om.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Det virker nogle gange, som om man ikke helt får svar på det, man spørger om, men jeg skal prøve igen.

Når vi nu snakker om behovet for højtuddannede i Danmark, så hørte jeg, at hr. Jesper Langballe sagde, at Dansk Folkeparti erkender, at der er et behov for højtuddannede i Danmark, og at det vil være en økonomisk gevinst. Det er bl.a., fordi virksomhederne har været ude at sige det, og det er også, fordi højtuddannede i Danmark skaber ny arbejdspladser. Det hørte jeg hr. Jesper Langballe sige. Men så hører jeg samtidig hr. Jesper Langballe sige: Det er svært at være med, man skal passe på, og de indvandrere, der er i Danmark, forsøger vi jo nu at få i arbejde.

De to ting hører jo slet ikke sammen, de har ikke noget med hinanden at gøre. Det virker lidt, som om hr. Jesper Langballe godt vil være med til at puste en ballon op, under forudsætning af at der ikke er nogen, der puster. Og så sker der ikke ret meget.

Er hr. Jesper Langballe uenig i, at vi i Danmark har behov for højtuddannet arbejdskraft, og at vi har behov for den for at vedligeholde og uddybe vores velfærdssamfund?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jamen det har jeg jo sagt. Jeg kan ikke forstå, at det skal være så besynderligt, at man holder en ordførertale, som er lidt nuanceret, og hvor man erkender, at der er et behov, men at man også samtidig er nervøs for, at en bestemt løsningsmodel, hvis man gennemfører den alt for bevidstløst, kan skabe noget stik modsat af det tilsigtede, nemlig en arbejdsløshedskø af udlændinge.

Det betyder, at det her spørgsmål skal belyses ordentligt, og det går jeg ud fra at det bliver igennem de kommende velfærdsforhandlinger. Men når nu næsten alle i salen synes at være så enige om, at det simpelt hen bare er med at spurte derudad, som Globaliseringsrådet har sagt, er det så egentlig ikke ganske velgørende, om ikke andet så for afvekslingens og underholdningens skyld, at der er et enkelt parti, der siger: Javist, der kunne måske være nogle risici, som man også lige skal tage i betragtning?

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Jo, det ville det sådan set være, hvis der også var nogle argumenter for, hvad man så i givet fald gør. Hvad er det for nogle ordninger, vi kan komme ind i og sådan noget? Hr. Jesper Langballe har jo ikke hørt et eneste parti sige, at vi nu bare skal åbne op for alle mulige erhvervsgrupper og alt muligt over hele linjen, ikke et eneste. Så hr. Jesper Langballe maner nogle billeder og skrækscenarier frem, der er uden bund i virkeligheden.

Er hr. Jesper Langballe så, for at gøre det kort, ikke enig i, at det, der er vigtigt i denne situation, er at sørge for, at danske virksomheder får den nødvendige højtuddannede arbejdskraft, de har brug for, så det dels skaber nogle arbejdspladser i Danmark, dels vil sørge for, at de virksomheder ikke overvejer at flytte væk fra Danmark, simpelt hen fordi de ikke kan få den nødvendige arbejdskraft; og i, at det ikke skal hindres af et eller andet skrækbillede om, at om 7, 10 år kan det da være, at der bliver arbejdsløse højtuddannede? Det kan vi jo ikke bruge til noget, for det er et skrækscenarie, vi ikke ved noget om.

Kl. 17.55

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Med hensyn til den tale om, at der ikke er et eneste parti, der vil åbne op, vil jeg bare lige gøre opmærksom på, at det ikke er ret mange minutter siden, at hr. Morten Østergaard spurgte mig, om ikke jeg mente, at man simpelt hen skulle åbne sluserne, så det væltede ind med fremmed arbejdskraft.

Nej, formentlig til alles overraskelse, så synes jeg ikke, at det er nogen god idé. Men jeg erkender behovet for højtuddannede, selv om der allerede i den her debat er blevet gjort opmærksom på, at det faktisk er gået rigtig godt med at tiltrække højtuddannede via jobkort. Til trods for visse indenlandske kræfters forsøg på at svinde Danmark til i udlandet er det gået nogenlunde godt. Det er også blevet sagt af ministeren, at der ikke kan siges ligefrem at tegne sig en katastrofe i horisonten ...

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Det blev så det sidste ord til ordføreren, og så kommer der en ny kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Bjørn Medom Nielsen (S):

Jeg vil godt spørge hr. Jesper Langballe, om han, når der i det forslag til vedtagelse, som han lægger navn til, står nødvendige initiativer, kunne komme med blot ét bud på noget, der rækker ud over jobkortet, som jo er et aktuelt initiativ, der er i gang. Kan jeg høre hr. Jesper Langballe komme med blot ét bud på noget, der rækker ud over det, som vi for øjeblikket har?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg vil så lige benytte lejligheden til at gøre mit svar til hr. John Dyrby færdigt. Det, jeg ville have fortsat med at sige, var, at ministeren jo har gjort opmærksom på, at der forsvinder 2.000 højtuddannede fra Danmark, og samtidig får vi 2.000 højtuddannede ind. Det regnestykke går nogenlunde o-p op, og det er vel i og for sig godt nok.

Så spørger hr. Bjørn Medom Nielsen mig, om jeg har et idékatalog med hensyn til, hvad vi kan gøre for at stimulere det, at vi har mange højtuddannede. Jeg har jo nævnt det, som er den mest nærliggende ting, og det er, at vi selv sørger for at investere i at fremme forskning og uddannelse mest muligt. Det er den rigtig gode og solide vej at gå. Den er ikke særlig hurtig, det er ikke

sådan noget, der giver øjeblikkelige resultater, men den er god nok.

Men derudover må jeg sige, at jeg ikke har noget idékatalog at komme frem med, men det kunne jo være, at ministeren har det, og det kunne være, at vi under velfærdsforhandlingerne kunne få os snakket frem til nogle løsninger, som vi alle sammen kan acceptere.

(Kort bemærkning).

Bjørn Medom Nielsen (S):

Det, jeg afkoder af hr. Jesper Langballes svar, er, at der tilsyneladende ikke er noget indhold, i hvert fald ikke fra Dansk Folkepartis side, i ordene nødvendige initiativer.

Jeg vil godt lige forlænge mit spørgsmål og spørge: Kan hr. Jesper Langballe ikke bekræfte, at det er det behov, som nu er godtgjort i en række forskellige sammenhænge, der er afgørende, og ikke spørgsmålet om, hvorvidt der rent tallemæssigt er et lille overskud eller et lille underskud på arbejdskraftens ud- og indvandring i Danmark?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det sidste er jeg da fuldstændig enig i. Når jeg nævner de tal eller gentager de tal, ministeren har nævnt, er det bare for at gøre opmærksom på, at der jo ikke er noget, der tyder på, at en katastrofe er i anmarch. Det går faktisk rigtig godt for dansk erhvervsliv.

Så vil jeg med hensyn til den der udlægning af mine ord, at de var fuldstændig indholdsløse, spørge: Er det fuldstændig indholdsløst, at Danmarks mest påkrævede opgave i de kommende år er at investere i forskning, udvikling og innovation? Er det fuldstændig indholdsløst? Bevar mig vel! Det var dog en mærkelig forskningspolitisk betragtning at anlægge fra Socialdemokratiets side.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Næste ordfører er den konservative ordfører, fru Henriette Kjær.

Kl. 18.00

Henriette Kjær (KF):

Det er et meget relevant tema, De Radikale har rejst med denne forespørgsel i dag, for forudsætningen for, at vores velfærdssamfund kan fortsætte, er jo, at virksomhederne har gunstige forhold, så de kan skabe arbejdspladser og produ-

cere de ydelser og varer, der er behov for, og klare sig i den internationale konkurrence. Kan de det, så bidrager de via skatter og afgifter til vores fælles velfærdssamfund, ligesom de mennesker, der via deres ansættelse kan klare sig selv og dermed også bidrage til den fælles kasse. Netop derfor er det meget vigtigt, at virksomhederne kan få den fornødne arbejdskraft.

Hvis der opstår flaskehalse på et givet område, mister vi fodfæste og står dårligere i den internationale konkurrence, hvilket på længere sigt er uholdbart. Det er derfor vigtigt, at vi har en veluddannet og omstillingsparat arbejdsstyrke her i Danmark, men det er også temmelig afgørende, at vi har et system, der er smidigt i forhold til at godkende udenlandsk arbejdskraft, sådan at mennesker, der gerne vil arbejde i Danmark og oven i købet har skaffet sig et job, kan komme til landet og passe det pågældende job.

I dag har vi jo jobkortordningen, hvilket betyder, at på de områder, hvor der er mangel på kvalificeret arbejdskraft, kan man give en udlænding opholds- og arbejdstilladelse efter en hurtig sagsbehandling. Spørgsmålet er så, om den ordning er god nok, om den er effektiv nok, eller om vi skal gøre mere for virksomheder, der ønsker udenlandsk arbejdskraft, og gøre mere for at gøre det muligt for udlændinge, der ønsker at bruge deres kvalifikationer i Danmark, at komme hertil og arbejde.

Regeringens Globaliseringsråd har netop offentliggjort deres forslag til, hvordan vi kan gøre Danmark til den fortsatte globalisering og dermed også øgede konkurrence. Et af deres forslag er at indføre en greencardordning samt det, man kalder en fast track-godkendelse af opholds- og arbejdstilladelse.

En greencardordning vil indebære, at man efter et bestemt fastsat pointsystem tillader udlændinge at komme hertil i en periode, hvor de endnu ikke har fået job, men hvor de så aktivt kan søge et job. Jeg har selv mine betænkeligheder ved en sådan ordning. Men jeg er sådan set meget åben over for at diskutere, hvordan vi kan skrue en sådan ordning sammen, og jeg mener, vi har en forpligtelse til at tage Globaliseringsrådets anbefalinger alvorligt.

Der har trods alt siddet nogle mennesker, der har de her problemer tæt inde på livet til hverdag. Jeg ser derfor frem til, at dette er noget, der skal forhandles, ligesom vi skal have genforhandlet overgangsordningen for østeuropæisk arbejdskraft. Netop den aftale har været medvirkende til, at vi ikke har fået overophedning i vis-

se sektorer, og det ser vi Konservative som meget positivt.

Forslaget om en fast track-ordning synes jeg er helt oplagt. Hvis en virksomhed vurderer, at der er behov for en højt specialiseret ekspert her og nu, skal det naturligvis også kunne lade sig gøre. Her kan vi ikke være en langsommelig og træg sagsbehandling bekendt. Så når der ligger en underskrevet kontrakt mellem virksomhed og medarbejder, mener jeg, at vi bør kunne give arbejds- og opholdstilladelse meget hurtigt.

Et helt andet element, når vi taler tiltrækning af udenlandsk arbejdskraft, er det danske skattesystem. For mange højtuddannede er det mindre attraktivt at bo og arbejde i Danmark grundet den meget høje personbeskatning. Det mener vi Konservative også er en vigtig brik i den internationale konkurrence om god og velkvalificeret arbejdskraft.

Så der er altså løsninger på vores arbejdskraftmangel, og jeg ser frem til, at vi skal have en grundig diskussion af, hvordan vi får sat nogle fornuftige rammer op netop i forbindelse med det spørgsmål. Men omvendt er det også vigtigt for mig at præcisere, at vi skal bruge de ressourcer, som de mange udlændinge, der er her allerede, også har. Nogle af de ufaglærte job eller lærlingejob i landbrug og gartnerisektoren bør kunne besættes med udlændinge, der allerede opholder sig her i landet. Her synes jeg faktisk vi har en meget stor opgave i at hjælpe dem ud på arbejdsmarkedet.

Så det offentlige skal kort sagt være bedre til at arbejde sammen med private, herunder også landbruget og gartnerisektoren.

Til sidst vil jeg sige, at vi jo er medforslagsstillerne på det forslag til vedtagelse, fru Irene Simonsen læste op, og vi kan derfor ikke støtte det af fru Elsebeth Gerner Nielsen oplæste.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Der er så en række korte bemærkninger, først fru Elsebeth Gerner Nielsen.

Kl. 18.05

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Hr. Jørn Neergaard Larsen, som er administrerende direktør i Dansk Arbejdsgiverforening, skriver i dag i Politiken:

»Debatten om indvandring skal vendes 180 grader nu. Der er ikke længere tid til kun at diskutere, hvordan vi undgår at for mange af dem, der belaster velfærdssamfundet, kommer hertil,

når det er åbenbart, at fokus fremover primært bør være på at få flere mennesker til landet, der kan gavne og udvikle det danske velfærdssamfund.«

Der er en række fremtrædende erhvervsfolk, der i den senere tid har været inde på nøjagtig det samme. Altså, udgangspunktet for disse erhvervsfolk er, at den udlændingepolitik, vi har i øjeblikket, i virkeligheden kan vise sig at være en alvorlig barriere for, at vi kan sikre vores velfærdssamfund fremover.

Er fru Henriette Kjær enig i den analyse?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Nej, det er jeg simpelt hen ikke. Jeg mener, det er en overdrivelse at gå ud og male sådan et skræmmebillede, som vi ser i avisen i dag. Jeg har respekt for, at man fra erhvervslivets og virksomhedernes side ønsker en orden, som gør, at der kan komme den kvalificerede arbejdskraft til landet, som man har brug for. Jeg mener så samtidig, at der er nogle andre hensyn, som vi også skal skele til i den her procedure, og jeg mener også, at vi jo netop er åbne over for – det siger jeg her i min ordførertale – at se på, om vi kan lave en bedre og mere effektiv orden end jobkortordningen, altså en direkte green-cardordning.

Så jeg kan sådan set ikke helt forstå den frygt og det sortsyn, der bliver tegnet et billede af fra hr. Jørn Neergaard Larsens side.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det vil sige, at Det Konservative Folkeparti mener, at direktøren for Dansk Arbejdsgiverforening er i gang med en skræmmekampagne. Og når SF og Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre fremsætter et forslag til vedtagelse, som ligger meget i forlængelse af det, industrien og Dansk Arbejdsgiverforening foreslår, så er vi altså også i gang med en skræmmekampagne. Er det ikke den omvendte verden?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Nu er det jo sådan, at overdrivelse fremmer forståelsen. Vi ved alle, at når man melder ud fra forskellige organisationers side, så har man et helt specielt formål, og det er at varetage sine medlemmers interesser.

Som politiker har vi en opgave i at varetage hele Danmarks interesser. Og derfor skal vi må-

ske lige en gang imellem sortere tingene, sådan at vi selvfølgelig tager budskaberne til os og tager, som jeg også sagde i min ordførertale, de råd, vi får, alvorligt. Derfor tager jeg også Globaliseringsrådets råd alvorligt og vil meget gerne diskutere dem.

Men at skulle stå her og sige, at nu vil vi ændre hele vores udlændingepolitik, fordi vi ellers er bange for, at der slet ikke er nogen, der vil komme her til landet, mener jeg slet ikke hænger sammen, og det mener jer i øvrigt også er at fejlfortolke hr. Jørn Neergaard Larsen.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Det er jo lidt skægt at skulle høre et medlem af og en ordfører for Det Konservative Folkeparti beskyldte Dansk Arbejdsgiverforening for bare at varetage sine medlemmers interesser. Det plejer jo sådan ligesom at være Det Konservative Folkeparti, der siger, at det netop er erhvervslivets parti, og man skulle derfor tro, at der i et eller andet omfang kunne være en sammenfaldende interesse med Dansk Arbejdsgiverforening, som trods alt må siges at repræsentere en væsentlig del af det danske erhvervsliv.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Henriette Kjær, som siger, at det intetsigende, absolut intetsigende forslag til vedtagelse, som fru Irene Simonsen har fremsat, hvori der jo altså decideret ingenting står, vil man stemme for, frem for at stemme for det, som fru Elsebeth Gerner Nielsen tidligere har fremsat: Hvad er det for nogle elementer i det forslag til vedtagelse, som er fremsat af fru Elsebeth Gerner Nielsen, som Det Konservative Folkeparti ikke kan være med til? Hvad er det for nogle konkrete ting?

Ønsker man ikke, at højtuddannede udlændinge mere frit kan søge arbejde i Danmark, eller at de danske ambassader får til opgave at bidrage til at skaffe velkvalificeret arbejdskraft til Danmark, eller bedre muligheder for udenlandske studerende osv.? Hvad er det for nogle konkrete ting, man er imod?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Der er tre ting, jeg her gerne vil fremhæve.

For det første er den vedtagelse, jeg er medforlagsstiller på, ikke indholdsløs. Vi pålægger integrationsministeren at tage de nødvendige initiativer til at opfylde arbejdsmarkedets behov

for udenlandsk højtuddannet arbejdskraft. Det synes jeg da sådan set er temmelig konkret.

Når den ikke er mere konkret, så er det jo også, som hr. Morten Østergaard ved, fordi vi skal forhandle, og der synes jeg da, det ville være helt vanvittigt at lægge sig fast på et eller andet fra tre partiers side. Vi er åbne over for de input, der kan komme fra andre partier. Og det står så også her i vedtagelsen. Det er en fremstrakt hånd. Det synes jeg egentlig er noget underligt noget at kritisere.

Kl. 18.10

Det andet, jeg lige vil kommentere, er, at jeg nu lige pludselig skal gøres til en, der direkte tager afstand fra Dansk Arbejdsgiverforening. Det gør jeg ikke, men man er da naiv, hvis ikke man ved, at sådan en organisation har nogle specielle hensyn, den arbejder meget målrettet for, og de kan somme tider – ikke altid – være i overensstemmelse med den politik, der føres bredt herinde. Det tror jeg også godt hr. Morten Østergaard ved.

Det tredje, jeg lige vil sige – nu tror jeg, min tid er brugt – er, at der er masser af ting i den vedtagelse, fru Elsebeth Gerner Nielsen har fremsat, jeg ikke bakker op om.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Det er jo meget sjovt. Der står altså i vedtagelsen, som regeringspartierne og Dansk Folkeparti vil stemme igennem, at integrationsministeren vil tage de nødvendige initiativer til at opfylde arbejdsmarkedets behov for højtuddannet udenlandsk arbejdskraft.

Så siger vi til os selv: Gad vide, hvad arbejdsmarkedets parter siger at behovet er? Vi kigger i avisen. Hov, der er søreme en af arbejdsmarkedets parter, nemlig Dansk Arbejdsgiverforening, som siger, at der er behov for at vende politiken 180 grader, og at der er behov for konkrete initiativer. Så kigger vi på den anden vedtagelse. Der er opridset to, fire, seks konkrete initiativer, og nu vil jeg så gerne høre: Hvad er det for nogle konkrete initiativer på den liste, som Det Konservative Folkeparti ikke kan gå ind for?

Listen er noget mere konkret, naturligvis, men det er måske også meget rimeligt, da det er en debat, vi har om et meget konkret emne, men den er jo ikke sådan definitivt en ordning, der gør, at højtuddannede udlændinge mere frit kan søge arbejde i Danmark. Det foreslås bl.a., at de danske ambassader får til opgave at bidrage til at skaffe bedre kvalificeret arbejdskraft til Dan-

mark, at der gives langt bedre mulighed for, at flere udenlandske studerende kommer til Danmark, altså nogle konkrete områder, hvor der skal sættes ind, uden at løsningen er givet på forhånd.

Men hvis man siger, at arbejdsmarkedets parter, når de blander sig i den her debat, bare er ude på at varetage deres egne interesser, men at man i øvrigt vil sætte integrationsministeren til at varetage arbejdsmarkedets parters interesser, så hænger tingene da ikke rigtig sammen.

Hvad er det for nogle konkrete ting, Det Konservative Folkeparti ikke kan gå ind for af dem, der ligger i forslaget fra fru Elsebeth Gerner Nielsen, hr. John Dyrby og hr. Steen Gade?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jamen jeg vil meget gerne være konkret, og jeg vil sige, at det at indføre en ordning, så højtuddannede udlændinge mere frit kan søge arbejde i Danmark på overenskomstmæssige vilkår over et vist lønniveau, er jeg ikke ubetinget enig i.

Jeg kan godt se, at der kan opstå nogle problemer, hvis man fuldstændig frit siger, at inden for en vis periode kan udlændinge bare komme hertil og søge job. Så det er jeg betænkelig ved.

Så har vi haft en omgang om de her udenlandske studerende, og jeg synes faktisk, at der er gode muligheder for at komme hertil som udenlandsk studerende, hvor man har de her 3 måneder efterfølgende til at søge job.

Endelig er der den sidste pind, som jeg på ingen måde kan støtte, at der skal iværksættes en undersøgelse af, hvilken betydning Danmarks omdømme i udlandet har for Danmarks muligheder for at tiltrække relevant højtuddannet udenlandsk arbejdskraft. Det synes jeg er det rene gøgl, som ikke kan bruges til noget som helst.

Så nu håber jeg, at jeg har været konkret nok.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Ja, jeg var jo spændt på at høre Det Konservative Folkepartis ordfører, for der er jo grøde i den her debat i Det Konservative Folkeparti. Fru Gitte Seeberg var nævnt tidligere af hr. Langballe, ikke i en så venlig tone, men dog nævnt. Derfor blev jeg jo lidt skuffet, da jeg hørte fru Henriette Kjær, da hun så bastant tog afstand fra at kigge på hele udlændingepolitikken. I vores forslag til vedtagelse er der jo lagt op til at lave en undersøgelse af det.

Gør det ikke indtryk, når man, som f.eks. Ritzau i dag har gjort – men vi har set det mange gange – spørger en række højtuddannede med indvandrer- og flygtningebaggrund her i landet, som er taget til andre lande, om grunden til, at de med deres store evner og muligheder for at bidrage konstruktivt og økonomisk til det danske samfund er udvandret til andre lande, at de så begrundes deres udvandring med, at den måde, vi debatterer på, og den udlændingepolitik, vi har i Danmark, er med til at jage dem ud?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jeg synes selvfølgelig, det er et problem, at nogle højtuddannede udlændinge ikke har lyst til at være i Danmark. Men jeg synes da, det ville være meget underligt, hvis jeg som medlem af et parti, der for ganske nylig, og kontinuerligt, siden den her regering trådte til, har været med til at forme udlændingepolitikken – det er jo noget, vi har gjort, fordi vi går ind for det, fordi vi synes, det var en nødvendighed at gøre det – så lige pludselig nu, på baggrund af, mener jeg, at der har været de her Muhammedtegninger, og at der er nogle imamer, der har rejst rundt og vist en billedmappe frem, skulle ændre hele vores udlændingepolitik, fordi vi nu lige pludselig mener, at det er et stort problem.

Kl. 18.15

Jeg mener faktisk, at den udlændingepolitik, der bliver ført af denne regering, er med til, at vi nu kan sætte fokus på en bedre integration. Jeg synes, at det er meget, meget ærgerligt, at SF ikke vil være med og netop har sagt nej til de forslag, der er blevet behandlet, efter at vi vedtog »En ny chance til alle«.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg mener jo heller ikke, at fru Henriette Kjær i dag skulle stå og sige, at alt, hvad hun har sagt i nogle år, skal ændres helt. Men det er jo eftertænkksomhedens time, jeg sådan set beder om må komme, og den er jo i hvert fald nået frem til andre Konservative og til store dele af erhvervslivet. Og et eller andet sted er det jo ikke sikkert, at man skal vende alt 180 grader, men man skulle måske gå lidt i tænkeboks og se, at det nok ikke går både at ville åbne for mange flere højtuddannede og samtidig være så stram og restriktiv, som man har været i de senere år.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jamen jeg mener simpelt hen ikke, at det hænger sammen. Jeg mener godt, at man kan åbne landet for højtuddannede, og jeg mener også, at det er attraktivt for højtuddannede at komme til Danmark.

Hr. Steen Gade har tidligere citeret fra en undersøgelse med det lange navn, som jeg ikke skal kunne sige hvorfra kom, men hvis man ser på et land som Kina, hvis styreform jeg virkelig tager afstand fra med deres etpartisystem – og i øvrigt deres etbarnspolitik og andet – vil jeg sige, at det jo ikke forhindrer udenlandske virksomheder i at nedsætte sig der i en lind strøm.

Det forhindrer heller ikke danske folketingsudvalg en masse at tage til Kina og studere – senest var det Energiudvalget, der åbenbart syntes, at de kunne få en masse gode ideer. Og på samme måde kan der sidde nogle og være uenige i den udlændingepolitik, vi fører i Danmark, men som selvfølgelig stadig væk synes, at vi har et attraktivt erhvervsklima.

Vi har i forvejen en veluddannet arbejdsstyrke, og derfor vil de mene, at det er attraktivt at nedsætte sig her, ligesom udlændinge med en akademisk baggrund stadig væk vil kunne se en fordel i at komme til Danmark.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Fru Henriette Kjær sagde, at hun og hendes parti vil tage Globaliseringsrådets råd alvorligt, og selvfølgelig gør man det, når regeringen nedsætter et råd af eksperter til at rådgive sig og Folketinget. Det, de siger, tager man selvfølgelig alvorligt.

Men er fru Henriette Kjær ikke enig med mig i, at det jo så ikke er sikkert, at det, de folkevalgte forhandler sig frem til, bliver lige akkurat, som eksperterne har foreslået? Hvis nu man spørger nogle fra Velfærdskommissionen, om de synes, at de er blevet taget alvorligt af statsministeren, kunne jeg da godt forestille mig, at så er det ikke sikkert, de alle sammen siger ja.

Jeg tror nu alligevel, at de faktisk er blevet taget alvorligt, men det er jo ikke ensbetydende med, at det lige bliver sådan som den køreplan, de har lagt – hvis det er en køreplan og ikke bare nogle beregninger til hjælp for politikerne.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jamen det er jeg meget enig i. Jeg opfatter jo de råd, der bliver nedsat, som nogle, der skal komme med inspiration til os politikere, fordi de sidder og arbejder med nogle ting til daglig, som vi kunne have gavn af at høre lidt nærmere om. Og så kommer de med nogle indstillinger til os, og så er det jo op til os at finde et politisk fodslag for, hvad det end måtte ende med, og det kræver en forhandling.

Jeg synes så også, at det, Globaliseringsrådet foreslår, sådan er malet med den brede pensel. De foreslår en greencardordning, og det er jeg også tilhænger af, men så skal man lige finde ud af, hvordan rammerne for den ordning skal være. Det er så det, jeg forventer at vi skal have drøftet, sådan at der kommer en fornuftig balance i tingene, og sådan at ordningen ikke kan udnyttes.

Så bare lige at tage det råd for usødet er jeg enig i at man ikke kan gøre.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg kan høre, at det spørgsmål kan vi ikke blive uenige om. Så vil jeg godt lige nævne et paralleleksempel, for nu er der jo altså både Velfærdskommissionen og Globaliseringsrådet at tage stilling til.

Velfærdskommissionen nævner undervejs i sin rapport, at problemet med udlændinge koster Danmark 50 mia. kr. Da der så var nogle politikere, der begyndte at sige, om ikke det egentlig skulle have nogle konsekvenser i de fremtidige forhandlinger, så sagde nogle i Velfærdskommissionen: Nej, det var slet ikke et forslag, det var bare et regnestykke.

Kl. 18.20

Jeg ved ikke, hvordan fru Henriette Kjær har det, men jeg må da indrømme, at jeg er sådan indstillet, at jeg i og for sig er mere interesseret i eksperternes regnestykker end i deres forslag. Jeg mener, at det, man har eksperter til, er at regne tingene ud, så vi andre har noget at arbejde med, og at forslagene og beslutningerne vel egentlig hører hjemme på Christiansborg. Er fru Henriette Kjær enig med mig i det?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Ja, jeg er meget enig. Vi er jo sat i dette Folketing for at træffe de politiske beslutninger, og hvis andre kunne træffe dem, havde vi jo ikke behø-

vet Folketinget. Men vi har valgt en demokratisk styreform i Danmark.

Og jeg mener også, at det er ganske udmærket, at man får en række råd og ikke bare nogle beregninger. Og så kan man jo følge de råd eller den inspiration, der nu bliver lagt for dagen af diverse råd og udvalg, alt efter om der kan skabes et politisk flertal for det, og alt efter om det vinder gehør, så jeg mener jo ikke, at vi er forpligtet på noget. Men det er jo ganske udmærket, at der er nogle mennesker, der kender til sagerne, og som arbejder med det til daglig, der så fortæller deres oplevelse af virkeligheden.

Og netop det at udlændinge i Danmark koster 50 mia. kr. synes jeg er interessant. For det første tror jeg, at det selvfølgelig koster nogle penge at hjælpe folk, der er i nød, og som er flygtet fra et andet land, men for det andet siger det jo også noget om, at vi har været for dårlige til at integrere folk og bringe dem i selvforsørgelse. Og derfor er jeg jo trist over, at der ikke var et bredere flertal for de lovforslag, vi lige har behandlet, der var en udløber af »En ny chance til alle«.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Jeg synes jo, det er lidt besynderligt, når fru Henriette Kjær siger, at det er attraktivt for højtuddannede udlændinge at komme til Danmark, og samtidig siger, at de erhvervsorganisationer, der siger, at de virkelig har behov for højtuddannet arbejdskraft, i virkeligheden overdriver det reelle behov. Så er det, jeg godt vil spørge: Hvordan skal vi egentlig forstå det?

Er Det Konservative Folkeparti så mere på linje med Dansk Folkeparti, der siger: Jamen nu skal vi lige passe på, og vi skal holde lidt igen? Eller er Det Konservative Folkeparti der, hvor det siger: Vi skal selvfølgelig hjælpe de virksomheder i Danmark, der har brug for den her højtuddannede arbejdskraft, og vi skal hellere gøre det i morgen end om en uge eller en måned? Hvor ligger Det Konservative Folkeparti egentlig henne?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jeg synes, jeg har gjort det meget klart, men hr. John Dyrby må jo også give mig ret i, at Dansk Arbejdsgiverforening har en interesse i, at der er stort udbud af arbejdskraft. Det gør, at der ikke er så stort et lønpres; det gør, at der er mange at væge imellem. Og det er da klart, at man arbej-

der for det, mens jeg faktisk synes, at det er en ganske god idé, som vi diskuterede før vedrørende de studerende, at de, der er inden for visse fag, hvor der mangel, har mulighed for i 3 måneder at søge job i Danmark. Men der er jo ikke nogen grund til at lave lange arbejdsløshedskøer for at tilgodese virksomhederne.

Jeg synes også, at der må være rimelighed i det, og det undrer mig da at få sådan et spørgsmål fra en socialdemokrat. Jeg synes så til gengæld, at det er interessant, hvis man synes, at man skal ud og overbyde markedet med arbejdskraft, så lønnen kan blive presset ned på den konto.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Nogle gange kan jeg undre mig over, hvorvidt vi i virkeligheden taler samme sprog, for jeg synes, at vi taler i øst og vest. Men jeg vil godt vende tilbage og sige, at vi da er glade for, at vi kan alliere os med nogle, der siger, at de ikke vil have løntrykkere i Danmark, at de ikke vil udsætte markedet for et pres, der gør, at overenskomstvilkårene og lønnen bliver presset. Det er vi helt enige i.

Men det, der er den konkrete sag vedrørende højtuddannede, er jo i virkeligheden, at mange virksomheder har været ude at sige: Vi mangler højtuddannet arbejdskraft, kunne vi da for søren ikke få nogen til at hjælpe os med det her, kunne vi da for søren ikke lave nogen ordninger? Og det, fagforeningerne har sagt, er jo: Jo, hvad angår højtuddannet arbejdskraft, vil vi godt være med til at lave nogle ordentlige ordninger.

Det, jeg hører nu fra Det Konservative Folkeparti, er, at man i virkeligheden toner det ned og siger: Nej, det er der nok ikke det store behov for, der er ikke behov for de store ændringer, vi har jo jobkortordningen og sådan noget. Den finder jeg egentlig ikke så relevant i den her sammenhæng. Den er god, og den er rigtig, men spørgsmålet er jo i virkeligheden, hvad vi kan gøre for at sikre, at vi har den højtuddannede arbejdskraft, der er behov for i Danmark; det gør vi ikke ved at skabe arbejdsløshedskøer, på ingen måde, men der er behov for at få vedligeholdt velfærdssamfundet, der er behov for at skabe nye arbejdspladser. Det er det, vi snakker om.

Og der hører jeg, at Det Konservative Folkeparti i virkeligheden renoncerer lidt og siger: Nej, så galt er det ikke, og skal vi nu ikke lige ...

Det er lidt bekymrende, når vi skal i gang med de her forhandlinger. Så kunne jeg ikke få et klart svar på, hvorvidt Det Konservative Folkeparti er enig i, at der er et behov, og at der er et stort behov for højtuddannet arbejdskraft i Danmark – også i fremtiden?

Kl. 18.25

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Det, jeg ikke forstår, er Det Radikale Venstres, SF's og Socialdemokratiets panik på det her område. Jeg mener, at vi skal være omhyggelige, og at vi skal kunne se ud i fremtiden med hensyn til den arbejdskraft, der vil mangle.

Men det jo ikke sådan, at der den dag i dag ikke er en eneste inder placeret på en dansk arbejdsplads. Der kommer jo masser uge efter uge og arbejder på danske arbejdspladser, og de arbejder netop via jobkortordningen.

Kan vi gøre det her system mere effektivt, som jeg siger i min ordførertale, og kan vi gøre det bedre, end det allerede er i dag, skal vi selvfølgelig gøre det. Jeg er enig i, at der er behov for, at vi i større omfang tiltrækker kvalificeret arbejdskraft.

Men samtidig er jeg også interesseret i, at der bliver sat nogle fornuftige rammer op om sådan en ordning. Og der virker det som om, at det er SF, De Radikale og Socialdemokraterne fuldstændig ligeglade med, og at de siger: Nu lukker vi bare op og siger værsgo til al arbejdskraft, der er interesseret i at komme til landet. Og det er jeg ikke enig i; det prøver jeg at gøre klart her.

(Kort bemærkning).

Bjørn Medom Nielsen (S):

Jeg synes nu ikke, der er noget panik i det forslag, som Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet og SF kommer med. Der er jo også andre, der har nedsat f.eks. et Globaliseringsråd og andet godt for at imødekomme den udfordring, vi står overfor.

Jeg vil gerne tage fat i det forslag til vedtagelse fra Venstre, Dansk Folkeparti og De Konservative. Når man bruger ordet nødvendige initiativer, formoder jeg, at så skal grundlaget for at tage initiativerne være rigtig godt.

Når vi nu gang på gang hører, at der bliver sat spørgsmålstegn ved Danmarks image i udlandet som en del af denne problemstilling, ville det så ikke være kvalificerende for de nødvendige initiativer, at man foretog en undersøgelse, så vi kunne komme ud over denne debat om, hvor-

vidt der nu er noget om det, eller hvorvidt der ikke er noget om det – ville det ikke være kvalificerende for de nødvendige initiativer, som man selv nævner i sit eget forslag til vedtagelse?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Det mener jeg simpelt hen ikke. Altså, som jeg sagde før, mener jeg, at det er gøgl, og jeg ved ikke, hvad vi skal bruge det til.

Det er åbenbart sådan, at Socialdemokraterne synes og går ud fra, at vi har et dårligt omdømme i udlandet. For at ændre det skal man åbenbart ændre den danske udlændingepolitik. Det siger jeg så at jeg ikke vil være med til. Det er faktisk en rimelig ny lovgivning, som jeg selv er gået ind for med åbent sind, og som jeg har stemt for og selv har været med til at forhandle dele af. Så det er jeg selvfølgelig ikke interesseret i.

Det, jeg er interesseret i, er naturligvis, at der bliver tegnet et retvisende billede af, hvordan udlændingesituationen er i Danmark. Jeg er også interesseret i, at de udlændinge, der er i Danmark, bliver behandlet ordentligt. Når vi politisk har sagt værsgo og velkommen og kom her, bryder jeg mig ikke om, at der er nogen, der taler nedladende, at der er virksomhedsejere, der har fordomme og ikke ansætter folk med et forkert navn.

Det er klart, sådanne ting kunne jeg godt ønske ændret. Det er svært at gøre via lovgivning. Det må man så mane til via frivillige aftaler og kampagner, og hvad ved jeg. Og det synes jeg er en vigtig opgave.

(Kort bemærkning).

Bjørn Medom Nielsen (S):

Jeg vil lige gøre fru Henriette Kjær opmærksom på, at det ikke er de indenlandske fordomme, som vi skal have undersøgt. Det er de udenlandske fordomme, vi skal have undersøgt, som når hr. Steen Gade kunne citere mennesker, der har forstået situationen og valgt Danmark fra. Hvorfor har de gjort det?

For at komme helt ned på jordniveauet kender jeg da ikke den danske provinsby, som ikke har været i gang med at foretage en imageundersøgelse af, hvorfor man nu ikke lige kunne tiltrække så mange af den ene eller den anden slags borgere, som man gerne ville.

Ville det ikke være kvalificerende, at vi fik afgjort det her spørgsmål?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jeg forstår simpelt hen ikke, hvad det så i givet fald skulle føre til. Altså, jeg mener, at vi har et godt erhvervsklima i Danmark, og at vi er kendt for at have en omstillingsparat arbejdsstyrke i øvrigt.

Der er blevet lavet en undersøgelse af LO, der viste, at medarbejdere på danske arbejdspladser var meget åbne overfor at få udenlandske medarbejdere som deres kolleger. Så jeg kan altså ikke se problemet.

Det, jeg ser som et problem, er, at der er nogen – og jeg mener i høj grad, at det er imamer – der har talt grimt om Danmark på deres rejse i Mellemøsten. Det har så bredt sig til medierne verden over, så man får indtryk af, at det her er et meget lukket samfund.

Det er jeg fuldstændig uenig i, så jeg kan ikke følge det. Og jeg mener, at det hænger sammen med Muhammedkrisen, som jeg da håber vil være overstået inden længe, så vi igen kan begynde at vise de resultater, vi opnår i Danmark, og vise, hvilket, mener jeg, åbent og fordomsfrit land, vi lever i.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Ja, jeg skal da starte med at ønske fru Henriette Kjær velkommen i den forholdsvis lille og eksklusive gruppe af danske politikere, der ikke hver gang, der er en arbejdsgiverorganisation, som begynder at råbe op om, at der er mangel på arbejdskraft, bliver grebet af panik. Det håber jeg selvfølgelig at De Konservative vil huske, når det er spørgsmålet om, hvordan de arbejdsløse skal behandles i Danmark, der er på dagsordenen. Det synes jeg faktisk er meget godt.

Kl. 18.30

Det vil jeg følge op med et spørgsmål til fru Henriette Kjær: Er Det Konservative Folkeparti ikke i virkeligheden enig i, at uanset om der nu er mangel på arbejdskraft eller der ikke er mangel på arbejdskraft, er det fantastisk godt, at danskere har mulighed for at studere og arbejde i udlandet, og at det faktisk også er rigtig godt for Danmark, at der kommer udlændinge til Danmark både for at studere og for at arbejde, også selv om vi ser bort fra den der diskussion om, hvorvidt der nu var mangel på arbejdskraft eller ej?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jo, det er jeg fuldstændig enig i. Jeg synes ikke, at vi kan eksistere uden at have den udveksling. Danskere har behov for at komme til udlandet og se, hvordan andre griber tingene an dér og prøve deres kvalifikationer af. Omvendt har vi stor gavn af at få udenlandske studerende til Danmark og i øvrigt også af at arbejde sammen med nogle af dem, når de er færdige med at læse. Så det vil jeg ikke være foruden.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Men så kan det i virkeligheden være et meget godt udgangspunkt for at diskutere, om vi ikke har brug for at forbedre mulighederne for, at udlændinge kan komme til Danmark og studere.

Nu har et meget stort flertal her i Folketinget lige indført – det er ikke så lang tid siden – at studerende uden for EØS-landene skal betale for det. Men man har også snakket om, at det er vigtigt at sikre, at der er fripladser, sådan at det ikke primært bliver de riges dumme børn, der kommer herop, men måske snarere er de fattiges kloge børn. Jeg har ikke sagt noget om, at den ene gruppes børn er klogere end den anden gruppe, men bare sagt, at sådan kan det gå, hvis det er for betaling.

Vil Det Konservative Folkeparti være indstillet på at se på sådan noget, altså at øge antallet af fripladser, give stipendier osv., som også er rettet imod unge fra tredjeverdenslandene? Og vil Det Konservative Folkeparti også have en tilgang til arbejdsmarkedet, der handler om, at vi skal lukke vores arbejdsmarked op? Det er jo en naturlig pris at betale, hvis vi selv gerne vil ud for at arbejde.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jeg mener jo, at vi skal lukke vores arbejdsmarked op, selv om jeg er blevet fejlfortolket, fordi jeg siger, at vi ikke lige skal gå i panik og bare smække dørene op og sige: Kom ind, kom ind. Jeg mener, at der skal sættes nogle rammer op, som jeg håber at vi kan forhandle bredt om her i Folketinget. Så naturligvis skal arbejdsmarkedet være åbent.

Med hensyn til de studerendes situation synes jeg, at det kunne være meget spændende og interessant at lave nogle fripladser eller legatordninger, så der netop var mulighed for at få nogle udenlandske studerende herop, hvis for-

ældre ikke har råd til at betale for selve uddannelsen. Det er jo noget, der skal findes penge til, og vi skal være sikre på, at universiteterne har stolene til rådighed, så jeg kan ikke love noget, men det er bestemt noget, som jeg synes er fornuftigt, og jeg tror også, at det er nødvendigt for i fremtiden at få en bredere tilstrømning til de danske højere læreanstalter.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg synes, at jeg igen kan høre nogen her i denne debat, nemlig De Radikale, som forsøger at dreje debatten og vende og misbruge nogle udtalelser til, at vi nu står i en situation, hvor vi igen kan lukke alle sluser op. Det, Jørn Neergaard Larsen gør, er, at han pointerer, at det er vigtigt at få gang i greencardordningen, og at man bruger nogle objektive kriterier til at sortere efter, så man får de rigtige mennesker ind, nemlig dem, der er brug for.

Jeg synes, det er hamretræls, at De Radikale hver eneste gang sådan vender og drejer det her, og jeg vil bare gerne have fru Henriette Kjær til at bekræfte, at det er i orden, at Dansk Arbejdsgiverforening går ud og siger, at de har brug for det her.

Regeringen er lige på baggrund af Globaliseringsrådets forslag kommet med nogle forslag, og dem støtter Dansk Arbejdsgiverforening så op om i et læserbrev i avisen. Det synes jeg da er fint, selvfølgelig skal de det. Så det er fuldstændig tåbeligt, at man fra radikal side forsøger at misbruge det, for der bliver faktisk sagt, at det er vigtigt, at det er de rigtige, vi får ind, og at det er ud fra objektive kriterier.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Det synes jeg selvfølgelig er meget interessant. Somme tider er det jo pudsigt, at en debat herinde kan dreje sig om et enkelt lille citat i en artikel, der nu har været i dagens avis, eller et læserbrev, som det er i det her tilfælde.

Jeg kan jo ikke være meget uenig med DA, hvis de mener det samme som mig, nemlig at man ud fra nogle objektive kriterier skal prøve at lave en greencardordning. Sådan som jeg får det fremstillet af De Radikale, er det jo panik, panik, det skal være her og nu, og nu skal alle være velkomne. Jeg har ikke læst pågældende artikel, og jeg mener i øvrigt heller ikke, at det kan passe, at vi skal have pløjet alle aviser igen

nem for at kunne deltage i en forespørgselsdebat, som er mere generel.

Kl. 18.35

Men jeg tager det nu også stille og roligt, og jeg tager den her debat stille og roligt, for jeg synes, at De Radikale prøver at så en splid mellem Folketingets partier, som dybest set ikke er her. Vi vil jo gerne have højt kvalificeret arbejdskraft til Danmark, men vi skal have fundet nogle fornuftige grænser at sætte op for en sådan ordning, og det er jeg sikker på vi får.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Så går vi videre i ordførerrækken. Tak til den konservative ordfører. Den næste ordfører er den radikale ordfører, hr. Morten Østergaard.

Morten Østergaard (RV):

Jeg skal prøve at se, om jeg kan undgå at skabe yderligere splid mellem Folketingets partier.

De seneste 3-4 år har vi kunnet iagttage en stigende fjendtlighed over for fremmede og indvandrere. Det kan i løbet af de kommende år forringe Danmarks evne til at tiltrække udenlandske virksomheder.

Der vil snart være mangel på arbejdskraft i Danmark, og hvis en stigende fremmedangst bremser integrationen på arbejdsmarkedet og forhindrer tilstrækkelig import af udenlandsk arbejdskraft, vil mange udenlandske virksomheder anse det for at være et minus, når de skal beslutte sig for, hvilket land de vil investere i.

Det vil normalt blive udlagt som endnu et bidrag til det politisk korrekte fra Det Radikale Venstre, men i virkeligheden er ordene ikke mine, men derimod Philip Whytes fra The Economist Intelligence Unit, som i dag i Politiken udtaler dem i forbindelse med en i øvrigt positiv vurdering af det danske erhvervsklima og Danmarks konkurrenceevne, som vurderes til at være verdens højeste.

Det er altså de udfordringer, som rides op af nogle mennesker, der objektivt har lavet en sammenligning og i øvrigt har fundet, at Danmark har et for nærværende godt erhvervsklima. De har spurgt: Hvad er udfordringerne? Hvori er det, at truslen består? Og de slår altså ned på det, de kalder de kulturelle faktorer, og vurderer i øvrigt, at Muhammedkrisen ud over en bekymring om, at den kan forøge fremmedangsten, også vil gøre Danmark mindre attraktivt for firmaer med aktiviteter i Mellemøsten. Det skal man jo ikke være raketvidenskabsmand for at regne ud hvordan hænger sammen.

Det er altså de udfordringer, vi står over for, og så hører vi i dag fra Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, at alt er i den skønneste orden og der ingen grund er til at skabe denne panik. Men det er sådan set ikke det, det handler om. Det her handler om rettidig omhu.

Så må jeg sige, at jeg er blevet dybt forvirret, efter at fru Henriette Kjær har været på talerstolen. Jeg kunne forstå, at fru Henriette Kjær var meget uenig med Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet og SF, som gerne vil have, at der står i forslaget til vedtagelse, at vi skal indføre en ordning, så højtuddannede udlændinge mere frit kan søge arbejde i Danmark på overenskomstsmæssige vilkår over et vist lønniveau.

Det er i øvrigt et forslag, som i en eller anden variant også udtrykker det, som fru Irene Simonsen var ude med i starten af året. Det er i øvrigt også næsten ordret det, der står i Globaliseringsrådets rapport, som samme ordfører fra Det Konservative Folkeparti så efterfølgende tilslutter sig og siger: Vi vil have en greencardordning, ligesom Globaliseringsrådet anbefaler. Men der skriver Globaliseringsrådet i resumeet:

»Der skal indføres en greencardordning, så flere udlændinge kan få opholdstilladelse i en periode for at søge arbejde, hvis de opfylder en række kriterier, som gør, at de let kan finde beskæftigelse.«

Det er da højst mærkværdigt og selvmodsigende.

Så sagde den konservative ordfører venligt, at der jo stadig væk er indiske softwareingeniører, kinesere og den slags fine folk her i landet. Jo, men hvad er det for et signal, vi sender til dem? Det er det signal, at vi gerne vil have ingeniører herop, men skulle de have lyst til at få deres venner på besøg i en kort periode og vise dem Den Lille Havfrue, kan de ikke få visum til det, for der er de nemlig sat på en liste, der gør, at man kun kan få visum, hvis man er nærmeste familie.

Det er jo et højst besynderligt signal at sende, og det er måske netop det, der gør, at de vælger noget andet. De vælger Sverige eller et andet land, hvor de synes, at tonen er i orden, hvor de synes, at der er respekt for faglige kvalifikationer.

Endelig fik vi i sidste uge en længe ventet rapport fra Rigsrevisionen om Udlændingestyrelsens sagsbehandling. Og her kan vi se, hvad det er, vi tilbyder den her udenlandske arbejdskraft, som der bliver talt så meget om. Det er en lemfældig sagsbehandling. Det er en sagsbehandling, hvor sagsbehandlingstiden går op.

Det er en sagsbehandling, som ikke opfylder de almindelige basale krav, som ligger i forvaltningsloven i Danmark, nemlig notatpligten. Det er en sagsbehandling, der er uensartet, der mangler ledelsesmæssig fokus, og det er under ansvar af et departement, som har været dybt passive i hele processen.

Det er mildest talt en skandaløs tilstand, der har hersket i Udlændingestyrelsen, og det kan måske forklare, hvorfor det ikke, som vi tidligere har hørt om i debatten i dag, går fint med jobkortordningen, hvor der ikke siden 2001 har været givet et tilsvarende antal opholdstilladelser til at komme til Danmark og arbejde under jobkortordningen.

Kl. 18.40

Det år gav vi 953 tilladelser, sidste år gav vi 941. Det har ikke siden 2001 været oppe på samme niveau. Det skyldes naturligvis, at der ikke er den samme interesse for det, at sagsbehandlingen er dårlig og i øvrigt uensartet, og at man i øvrigt der, hvor man behandler sagerne, dårlig nok har kendskab til den tilsynsforpligtelse, der i øvrigt følger med.

Vi mangler at komme op i et globalt gear i Danmark, vi mangler, som fru Irene Simonsen tidligere sagde, at komme ind i kampen om hjerne, og vi mangler præcis det, som Dansk Arbejdsgiverforening har sagt i dag: at vende debatten 180 grader, så det danske erhvervsliv kan få en aktiv, veluddannet udenlandsk arbejdskraft, som kan skabe arbejdspladser for andre danskere. Det ved vi giver en ratio 1:2. Det er det, vi skal i gang med, det er det, der er udfordringen, og her savner vi godt nok konkrete bud, ikke mindst med det forslag til vedtagelse, der er kommet fra regeringspartierne i dag.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Man sidder jo her og trækker på smilebåndet, for hr. Morten Østergaard brugte det meste af sin ordførertale på at kommentere mit indlæg, og det var egentlig ikke så meget, vi fik at vide om, hvad De Radikale egentlig vil.

Man siger så, at man er enig i den artikel af DA, der er i Politiken i dag, om, at politikken skal vendes 180 grader, og så kritiserer man lige Udlændingestyrelsen, hvor ministeren i øvrigt har meldt offensivt ud, at det nu bliver lavet om, at der kommer hurtigere og faste sagsbehandlingstider, så folk ved, hvad de kan forvente sig. Så jeg synes, at det var sådan et ret ukonstruktivt indlæg, hr. Morten Østergaard kom med.

Jeg vil godt sige, at den første pind i De Radikales, SF's og Socialdemokraternes forslag til vedtagelse om at indføre en ordning, så højtuddannede udlændinge mere frit kan søge arbejde i Danmark, i mine ører er en fuldstændig åbning, mens Globaliseringsrådet netop går ud og siger, at man efter et pointsystem kan fastsætte nogle regler. For mig at se er der en stor forskel der, og det vil jeg godt have at hr. Morten Østergaard anerkender. Det er bestemt ikke det samme forslag.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Nu er det jo sådan, at Det Radikale Venstre sammen med Socialdemokratiet og SF har fremsat et forslag til vedtagelse, hvor man kan læse de fem pinde, som jeg gentagne gange forsøgte at få fru Henriette Kjær til at forholde sig til, og der fremgår det ret klart, hvad vores konkrete forslag er.

Jeg kan i øvrigt sige, at vi derudover har en lang række forslag, bl.a. noget af det, vi har været inde på tidligere om de konkrete regler for, at udenlandske studerende, der har taget en uddannelse i Danmark, får bedre muligheder for at søge arbejde. Det er jo derfor, at der ikke er nogen grund til at gentage det.

Så synes jeg da, at det er højest mærkværdigt, at diskussionen om Udlændingestyrelsen bliver dømt irrelevant i den her sammenhæng. Integrationsministeren har stort set siden sin tiltrædelse lovet bod og bedring omkring Udlændingestyrelsen og hurtigere sagsbehandlingstider. Hvad er der sket? Ja, i hvert fald på visumområdet er sagsbehandlingstiden steget i 2005. Derfor må jeg sige, at tilliden kan ligge på et relativt lille sted i forhold til de ting. Det er i øvrigt også meget paradoksalt, at udspillet kom præcis samme dag, som Rigsrevisionen kom med sin rapport. Det virker mere som en presset strategi end som en politisk strategi, vil jeg sige.

Endelig om det her med ordlyden i Globaliseringsrådets rapport: Vi ønsker for at være imødekommende ikke at lægge os fast på, hvad det er for en løsning. Derfor siger vi, at det skal være en ordning, så udlændinge mere frit kan søge om arbejde i Danmark. Det, jeg påpeger, er, at ordlyden i det er snublende tæt på den ordlyd, der er i Globaliseringsrådets rapport om netop den ordning, som fru Henriette Kjær efter at have afvist vores forslag omfavned. Det er det, jeg siger er selvmodsigende og en smule paradoksalt.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Hvis hr. Morten Østergaard virkelig mener, at man kan ændre den danske politik 180 grader ved at foreslå de her fem pinde, så må jeg godt nok sige, at det er grænsende til det naive, så må jeg sige, at jeg er fuldstændig uenig med ham.

Det er også derfor, at jeg har forsøgt at spørge ind til, hvad man mener med den sidste pind. Hvad er formålet med, at man skulle iværksætte en undersøgelse af, hvilken betydning Danmarks omdømme i udlandet har i forhold til at tiltrække højt kvalificeret arbejdskraft? Hvad er dagsordenen bag det? Hvad er det, man vil frem til fra De Radikales side? Det har vi jo ikke fået noget at vide om. Man har bare sagt, at det kunne være interessant med sådan en undersøgelse, som om man bare tænkte, at der er for mange penge, og så vil man da lige bruge dem til at tjekke nogle ting. Hvad ligger der bag? Hvad er ideen med det? Hvad har man tænkt sig at gøre, når man får resultatet fra undersøgelsen, og det er både a) hvis det er et positivt omdømme, Danmark har, og b) hvis det er negativt?

Kl. 18.45

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg indledte min ordførertale med et citat fra en international analyseinstitution, som netop siger, at vi lige præcis på det her område med hensyn til fremmedangsten og det omdømme, vi har der, har den alvorligste udfordring i forbindelse med at tiltrække velkvalificeret arbejdskraft og bevare det gunstige erhvervsklima, vi har i Danmark. Det er rettidig omhu, og det er det, vi gerne vil tage fat på. Det virker meget klogt. Jeg skal ikke trætte med at gentage citatet, men det ville være klogt at gå ud og undersøge, hvad der er fup, og hvad der er fakta i den diskussion, så man ved, hvad man har at rette sig efter.

Lad mig så bare komme med en perlerække af de forslag, som Det Radikale Venstre har og har spillet ud med tidligere. Vi ønsker en green-cardordning; vi ønsker, at sagsbehandlingstiden for ansøgning om arbejdstilladelse højst må udgøre 3 uger; vi ønsker, at udenlandske specialister har ret til at tage deres ægtefælle og børn med til Danmark, fordi vi ved, at det er noget af det, der er vigtigst, når udenlandske specialister skal bestemme sig for, hvor de vil være.

Vi synes, at udenlandske studerende skal have ret til at arbejde under studierne, så de får

en arbejdsmarkedstilknytning, og udenlandske studerende skal have ret til at søge arbejde i Danmark efter endt uddannelse osv.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Og så blev perlerækken ikke længere. Tak til den radikale ordfører. Vi går videre i ordførerrækken.

Undskyld, der er en kort bemærkning. Så er der måske mulighed for at fortsætte.

Fru Irene Simonsen.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg vil bare konkludere, at det jo også havde undret mig meget, hvis hr. Morten Østergaard havde ændret retorik fuldstændig og været lidt imødekommende. Men det undrer mig også samtidig, at der er sådan en total tonedøvhed. Hvis hr. Morten Østergaard havde hørt efter både fru Henriette Kjærs og min ordførertale, så blev der lagt op til et pænt samarbejde; så blev der lagt op til, at vi ville være med til at finde modeller, som kan løse det arbejdskraftbehov, vi har, men at der kommer forestående forhandlinger, og at det jo bestemt ikke er normal kutyme, at man låser sig fast på nogle forslag i en forespørgselsdebat.

Hvis vi havde låst os fast på nogle bestemte ting i en forespørgselsdebat, så kunne jeg godt tænke mig at spørge hr. Morten Østergaard, hvordan han så ville have reageret. Så ville der jo være kommet denne reaktion, at vi er fuldstændig lukkede, og at regeringen ingenting vil, kun det, den selv vil.

For det er jo den retorik, vi også somme tider er blevet udsat for, selv om det ikke passer.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Det er jo sådan lidt et tveægget sværd, som fru Irene Simonsen svinger. På den ene side synes man fra forskellige af regeringspartierne side, at når Dansk Arbejdsgiverforening råber vagt i gevær, så er det en voldsom overdrivelse, og der er i øvrigt sket det, at jobkortordningen er ved at nærme sig 1.000 tilladelser om året, og så er alt jo på det rene. Omvendt siger man så, at man vil gøre en hel masse, man har bare ikke nogen konkrete forslag lige nu, ud over at vi jo selvfølgelig er glade for, at fru Irene Simonsen tidligere har turdet spille ud med et konkret forslag, bare ikke i dag.

Det, vi foreslår i den her vedtagelse, som er, må man sige, en anelse mere konkret end det, der ligger fra regeringspartierne og Dansk Folkeparti, er en ordning, så man mere frit kan søge om arbejde i Danmark. Det er jo ikke en konkret løsning. Det er sådan set bare et tema, vi slår an. At danske ambassader skal ind i spillet er også bare et tema; at der gives bedre mulighed for, at udenlandske studerende kommer til Danmark, igen et tema. Det er ikke noget, der har fremmet, at sagsbehandlingen bliver hurtigere og reglerne smidigere. Det er temaer, vi slår an.

Vi synes, det var dejligt, om vi kunne få kridtet banen op, og vi er kede af, at ikke engang det kan man formå regeringen til i dag.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Det undrer mig ikke, at hr. Morten Østergaard nu igen taler udenom. For det første er der i de her forslag, der står i vedtagelsen, jo flere konkrete ting, som man ikke kan lægge sig fast på i dag, men som man er nødt til at tage op i de forhandlinger, der forestår. Men vil hr. Morten Østergaard ikke bare for én gangs skyld, for at vi én gang kan få den ene positive oplevelse, være lidt imødekommende og positiv og sige: Jo, vi har hørt ordførerne fra regeringspartierne, de vil gerne forhandle.

Hvor ville jeg ønske, at hr. Morten Østergaard kunne sige det og sige, at vi har været imødekommende.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Lad det være sagt med det samme, at det her tema står om ikke øverst, så i hvert fald helt oppe i toppen af den radikale dagsorden, og derfor er vi meget glade for, at det trods alt ser ud, som om der, med den vedtagelse der ligger, skal ske noget på området, og vi er også glade for, at Globaliseringsrådet har taget det op, vi er glade for, at Velfærdscommissionen har peget på det, og vi vil møde op til enhver forhandling med iver og kæmpe for vores sag.

Men det er klart, at vi jo også er nødt til at sige, at vi kommer til at vente i spænding, kan man sige, for vi bliver jo ikke meget klogere af det, der er lagt frem. Og det er jo der, vi synes, at det måske var meget rimeligt, at man sagde: Skal vi spille håndbold eller fodbold, når vi mødes til forhandlinger? Men det kan det altså ikke blive til.

Så vil jeg også sige, at når vi så mødes, så synes jeg, at det ville være fint, om vi kunne være enige om ikke at manipulere med tallene.

Kl. 18.50

Vi spurgte gentagne gange fru Irene Simonsen, om fru Irene Simonsen kunne bekræfte, at det var rigtigt, at 2001 var det år, hvor der har været givet flest jobkorttilladelser, og at vi siden ikke har været oppe på det niveau. Fru Irene Simonsen undveg og snakkede udenom ved at tage udgangspunkt i 2002 og ville ikke bekræfte, at i det tal, som fru Irene Simonsen og ministeren brugte, talte man også lige adoptioner med i den her diskussion om højt kvalificeret arbejdskraft. Det ville fru Irene Simonsen ikke. Jeg føler mig ikke voldsomt ramt af det her med at snakke udenom.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den radikale ordfører. Den næste ordfører er hr. Steen Gade.

Steen Gade (SF):

Lad mig først sige, at vi foran os har en kæmpe opgave med at få indvandrere og flygtninge ind på arbejdsmarkedet. Jeg synes også, der kunne gøres meget mere på det her område. I det hele taget kunne der gøres en hel masse mere for at skabe job til korttidsuddannede. Men vi har også her og nu brug for højtuddannet arbejdskraft på en række områder, og vi har også brug for at satse mere strategisk på at udvikle nye områder, der kan skabe fremtidens arbejdspladser i den globale arbejdsdeling.

Så har vi brug for at ændre den tilstand, vi har i dag, hvor en række højtuddannede indvandrere og flygtninge faktisk har mest lyst, og nogle gør det, til at tage ud af landet. Vi har sådan set brug for at få et andet klima, som gør, at vi er et attraktivt sted at være. Og det fører så til det tredje, vi har brug for: at ændre signal over for fremmede. Det, vi sender nu, skader erhvervs-klimaet, og det forringer vores muligheder fremover foruden de mange andre dårlige egenskaber, vi bliver ramt af på grund af det.

Det er på den baggrund, vi går ind i den her diskussion. Jeg ville gerne, at vi kunne se arbejdskraftindvandringen i sammenhæng med, at en sådan arbejdskraftindvandring, også af højtuddannede, skal bruges til at være en del af, at vi ændrer den måde, vi håndterer de fremmede på. Det er selvfølgelig stik imod hr. Jesper Langballes tænkning, for han tror, at når folk i udlandet i dag tænker på Danmark mere tænker

på Pia Kjærsgaard, hvor de før tænkte på Michael Laudrup – det er et citat fra en af dem, der er taget ud af landet – så er det, fordi der er nogle danskere, der har gået og bagtalt Danmark ude i verden.

Det er det ikke, kan jeg sige til hr. Jesper Langballe. Det er faktisk, fordi Danmark har fået et dårligt ry og rygte. Og for os hænger det sammen at gå ind i den her debat og sige: Vi vil godt være med til at åbne for højtuddannede indvandrere, også fordi det skal være med til at påvirke hele den holdning, vi har til flygtninge/indvandrersområdet, 24-års-reglen, 28-års-reglen, og hvad har vi.

Der skal åbnes mere op end i dag. Det skal være lettere for højtuddannede udlændinge at arbejde. Vi mener, at det rent konkret skal ske ved at gøre jobkortordningen mere fleksibel eller lignende, idet vi mener, at man skal fastholde, at de nye indvandrere skal ind på områder, hvor der er flaskehalse, eller hvor vi af strategiske grunde ønsker at satse fremover. Hvis vi ønsker at satse på nogle strategiske områder inden for forskning og udvikling, ja, så kan vi selvfølgelig godt åbne op her. Men det er forskellige typer behov, der skal styre denne nye indvandring.

Så ønsker vi flere studerende, og vi ønsker, at vi får studerende, som også kommer fra udviklingslandene. Jeg vil gerne understrege, at for os skal det her ikke være brain drain fra de fattige lande til de rige lande. Det skal mere være en cirkulation af hjerner. Vi skal sende vores unge ud, der skal komme unge hertil, og vi skal på den måde få en cirkulation af viden og udbytte, som kan blive til fordel også for de fattigste lande.

Det er sådan, at Verdensbankens tal viser, at de fattige lande har en masse fordele af også at have deres folk i udviklede lande, der sender penge hjem og i øvrigt senere kommer hjem. Men de allerfattigste lande har et problem, og derfor skal vi specielt for landene syd for Sahara knytte det sammen med en udviklingspolitik, hvor vi også gør langt mere, end vi gør i dag, for at de kan fastholdes, og at der også er nogle fra den rige del af verden, som tager ophold og arbejder i dem, selv om de er højtuddannede. Det betyder, at vi skal have stipendier, og jeg støtter alt, hvad der er sagt omkring uddannede her i landet, at udlændinge, der bliver uddannet her i landet, skal have lov til at søge arbejde efter deres uddannelse.

Kl. 18.55

Så to ord omkring sagsbehandling. Vi ønsker faktisk, at behandling af de her sager skal væk fra Udlændingestyrelsen. Den skal over i Arbejdsministeriet. Det skulle østordningen også. Det hører ikke hjemme der, og når nu ministeren er i gang med en stor reform, så bør det rent faktisk flyttes. Jeg tror, at alle ville have godt af det, også apropos det, hr. Morten Østergaard fortalte om konkrete eksempler.

Må jeg så sige til allersidst: Der står faktisk »mere frit kan søge arbejde i Danmark på overenskomstmæssige vilkår og over et vist lønniveau«. Det er for at understrege, at det ikke skal være løntrykkere, og det er for at understrege, at der er flere forskellige modeller i spil i hvert fald fra vores side.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hvis danmarksbilledet for det store udland tidligere bestod af Michael Laudrup og Mogens Lykketoft og nu består af Michael Laudrup og Pia Kjærsgaard, så vil jeg simpelt hen sige, Danmark er blevet smukkere. Men jeg vil gerne stille et spørgsmål til repræsentanten for den politiske korrekthed. Jeg vil dog lige først fortælle, hvad politisk korrekthed er: Det er det, alle de fine mener, kunstnere, intellektuelle og visse erhvervsfolk.

Jeg vil gerne spørge: Hvad er det, der sker i Danmark i den her tid? Nu er SF blevet så fine. Vi er vistnok blevet stuerene, vi er ikke blevet fine, jeg tror aldrig, vi bliver det, men hr. Steen Gade er blevet så fin, at han nu er blevet erhvervslivets fremmeste forsvarer, i hvert fald en af dem. Må jeg ikke høre hr. Steen Gade, hvad det er, der sker i Danmark i den her tid? Der er nogle ting, der flytter sig, og hvordan bliver man så fin?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Tak for spørgsmålet fra repræsentanten for den politiske korrekthed for tiden. Det er jo nemlig sådan, det er. I alle gode selskaber har man jo i de sidste år skullet tale ondt om de fremmede for at få lov til at sige noget. Det er måske ikke det, som hr. Langballe tror, men det er sådan set hr. Langballes kæmpemæssige succes i det danske samfund. Det er beklageligt, og det er farligt. Men det er nu sådan, jeg har set det i de senere år.

Derfor er jeg da glad for, at der er kommet sprækker i det her. Jeg er glad for, at der er nogle

fra erhvervslivet, som har set, at den binding til Dansk Folkeparti på de områder her er farlig for Danmark. Den er nemlig farlig for os på mange måder som mennesker og i forbindelse med menneskesyn, men den er sådan set også farlig for os med hensyn til at skabe fremtidens arbejdspladser.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg ved ikke, om hr. Steen Gade – jo, det vil jeg næsten tro – kender George Orwells satiriske bog, »Kammerat Napoleon«, hvor grisene starter en dyrerevolution på gården under slagordet, at alle er lige, og at folk, der går på to ben, er noget skidt, det er klassefjenden, som man skal bekæmpe. Så ender det med, at grisene rejser sig på to ben, og så finder de ud af, at det er rigtigt nok, at alle er lige, men at der er nogle, der er mere lige end andre.

Se, det er den politiske korrekthed. Sådan går det, når de revolutionære bliver fine og skal til sådan at bukke for det politisk korrekte erhvervsliv. Synes hr. Steen Gade ikke, at det er mærkeligt at tænke på, at der var engang, da man var samfundsomstyrter?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Svaret ligger sikkert inden for emnet, så det går nok alt sammen. Jeg vil sige, at jeg altid har været enig i Orwells advarsel mod kommunistisk diktatur. Det har jeg bekæmpet, så det er sådan set svært for mig at føle mig ramt af den betragtning. Men til at jeg, fordi jeg i dag støtter nogle erhvervsfolk, der siger, at Dansk Folkeparti er med til at ødelægge det her samfund, så skulle have sagt, at jeg er enig i alt, hvad erhvervsfolk siger, må jeg sige, at det er jeg da ikke. Jeg ønsker da meget mere retfærdighed i samfundet både nationalt og globalt, end jeg tror måske en del af de erhvervsfolk ønsker, men det må jo komme an på en prøve. Jeg tror rent faktisk, at vi er i en tid i de her år, hvor det politiske system og partierne måske er i en mere turbulent tid, end vi egentlig endnu gør os klart.

Kl. 19.00

Det kunne faktisk godt være, at der var flere fælles linjer mellem den demokratiske venstrefløj og de progressive i erhvervslivet, end begge parter har gjort sig klart før.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Normalt blander en erhvervsordfører sig jo ikke i et helt andet udvalgsområde, men jeg kunne nu alligevel ikke lade være, da jeg havde hørt debatten. Hr. Steen Gade har nævnt et par gange, at de store virksomheder mangler arbejdskraft, og at det er svært at få den. De kan ikke få den fra udlandet, for arbejdskraften vil ikke til Danmark.

I samme moment siger hr. Steen Gade også, at han giver virksomhederne ret, når et par virksomheder udtaler, at Dansk Folkeparti ødelægger en stor del herhjemme, at tonen er blevet for skrap.

Nu ved jeg ikke, om det fuldstændig er forbigået hr. Steen Gades opmærksomhed, at Dansk Folkeparti faktisk er parlamentarisk grundlag for regeringen. Det vil sige, at de ting, der er stemt igennem i Erhvervsudvalget, er stemt igennem med Dansk Folkepartis stemmer.

Og så ved jeg ikke, om det også fuldstændig er forbigået hr. Steen Gades opmærksomhed, at Dansk Folkeparti udtaler sig utrolig meget om erhverv og faktisk er særdeles gode venner med hele erhvervslivet.

Vi har ingen problemer med dansk erhvervsliv. Der kan da være et par stykker, der piber, ligesom der er politikere herinde, der piber ustandseligt hele tiden, hvis de ikke lige får det, de gerne vil have.

Men jeg vil gerne spørge hr. Steen Gade: Kan hr. Steen Gade fortælle mig om nogen virksomheder her i landet – han behøver ikke nævne navne i dag, vi kan få dem bagefter – der mangler arbejdskraft fra udlandet, og som ikke kan få den, på grund af at Dansk Folkeparti har ødelagt tonen her i landet?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Der er i hvert fald en række erhvervsledere, som har advaret mod Dansk Folkepartis indflydelse på netop tonen over for fremmede, og som mener, at det også har betydning for deres fremtid. De har sådan set stået frem i aviserne i den senere tid, så jeg behøver vel ikke at nævne navne.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jeg spurgte hr. Steen Gade direkte, da hr. Steen Gade i dag har jongleret mange gange med, at der er virksomheder, der ikke kan få højtuddannet arbejdskraft her til landet på grund af Dansk

Folkeparti. Har hr. Steen Gade navnene på nogle af de virksomheder i hovedet? Det er ikke kun to, vi snakker om, der må være flere end dem. Og jeg tror ikke, at nogen af de to, der tænkes på fra hr. Steen Gades side, mangler arbejdskraft. Jeg tror, at jeg kan bevise, at de ikke gør det.

Noget andet er: Vil man virkelig fortælle, at det er Dansk Folkeparti, der ødelægger erhvervsklimaet i Danmark, vil hr. Steen Gade hænge på den?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg kan svare ja. Jeg har citeret fra Economist Intelligence Unit; det er jo faktisk dem, jeg har citeret. Der kan være andre ordførere, der har gjort noget andet, men dem har jeg citeret.

De siger, at der kun er en ting, der trækker ned for Danmarks erhvervsliv i de kommende år, nemlig danskernes forhold til indvandrere. De skriver:

»Den største risiko er knyttet til de kulturelle faktorer. De seneste 3-4 år har vi kunnet iagttage en stigende fjendtlighed over for fremmede og indvandrere. Det kan i løbet af de kommende år forringe Danmarks evne til at tiltrække udenlandske virksomheder.«

Det er det, jeg har sagt om muligheder for at få job. Jeg har citeret det tre gange nu, så det er muligt, at det også trænger ind.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg vil bare gøre SF opmærksom på, at der jo er mange, der har påpeget, at det rent faktisk er et problem med den xenofobiske udlændingepolitik, det er ikke kun Global Outlook, der har påpeget det.

Jeg kan sige, at der f.eks. er en meget berømt engelsksproget rejseguide, der hedder Time Out, hvori der står:

Vi skal understrege, at åbenlys racisme er sjældnen i Danmark, men selv for unge danskere, der betragter sig selv som hundrede procent politisk korrekte, er det helt normalt at bruge ord som andengenerationsindvandrere eller nydanskere om danskere, der ikke er helt, ja, i ved nok, ikke helt hvide.

Kl. 19.05

Det blev skrevet i 2003. Og siden da er der jo kommet en række reaktioner fra udlandet på den danske udlændingepolitik og på den tone, der er i debatten i Danmark. Så kan SF ikke bekræfte, at det selvfølgelig er et problem for vores

(631)

Tirsdag den 28. marts 2006 (F 32)

5041

muligheder for at redde vores velfærdssamfund, at vi fremstår som en nation, der ikke bryder os om udlændinge?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg er ikke i tvivl om, at hvad angår globaliserings udfordringer, er det et af de største problemer, vi står med. Men jeg har måske været lidt for uretfærdig over for Dansk Folkeparti, for problemet er jo, at store dele af det er dansk politik, og dermed kommer statsministeren og regeringen jo ind i den røde zone.

Og det er ikke for at få denne konfrontation, at jeg har sagt det i dag. Jeg har sagt det, fordi når vi mener, at vi skal åbne mere for højtuddannede, end vi har gjort før, så tror jeg ikke, at det kan lade sig gøre, uden at vi også går i gang med at kigge vores øvrige flygtninge/indvandrerpolitik igennem.

Det er jo også, fordi jeg, når det kommer til stykket, heller ikke selv går ind for en politik, hvor man siger: Nu støvsuger vi kun efter de gode hjerner i hele verden, og de flygtninge/-indvandrere, vi har indenbords, dem, der er her, behandler vi dårligt, og dem har vi skabt et dårligt klima for.

Jeg tror ikke, at det kan lade sig gøre. Jeg går heller ikke ind for det. Og når jeg går ind i den her sag, og når SF går ind i den her sag, er det, for at det også kan smitte af på vores generelle flygtninge/indvandrerpolitik.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Man kan jo altså undre sig over, at Dansk Folkeparti ikke er stolt af, at partiets politik er lykkedes.

Det er jo meget moderne at tale om følelser og om, hvordan ting føles. Derfor vil jeg gerne vide, hvordan hr. Steen Gade føler ved pludselig at være i den situation, at han som SF'er skal stå og forsvare erhvervslivets interesser, ja, Danmarks interesser over for en national-borgerlig-liberal regering. Derfor er mit spørgsmål til SF: Hvordan føles det, hr. Steen Gade?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nu har jeg ikke haft det så dårligt med at forsvare, at vi skal have arbejdspladser i det her land, og jeg har igennem årene haft et mægtig godt forhold til store dele af erhvervslivet, mest til

den del, som ser på fremtiden. Og hvis vi tænker på energi- og miljøområdet, har jeg jo besøgt utallige virksomheder, og jeg tror nok, at de godt ved, hvem der er den drivende kraft i forbindelse med at skabe fremtidens arbejdspladser.

Men jeg vil jo da give spørgeren ret i, at det er en debat, der er med til at illustrere, at det danske politiske system er i en helt ny situation, og at der opstår nye alliancer. Det tror jeg kan være vigtigt. Det betyder ikke, at fordi man er enig med erhvervslivets top i nogle af de her sager, er man enig hele vejen rundt, men jeg tror, at det vil være noget, som kan blive vigtigt også i de kommende år i Danmark, nemlig at der opstår nye alliancer.

Formanden:

Tak til hr. Steen Gade. Og så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Per Clausen (EL):

Det har jo været en meget interessant debat, særlig hvis man lytter til det, der bliver sagt, en anelse fordomsfrit. For på trods af at hr. Jesper Langballe og andre er blevet ved med at gentage, at vi her ser endnu et eksempel på Det Radikale Venstre som godhedspartiet, synes jeg, at man skal være opmærksom på, at lige præcis i denne debat har Det Radikale Venstre afsløret, at der på ingen måde er tale om noget godhedsparti.

Der er faktisk tale om et kræmmerparti. For hvad er udgangspunktet for godheden? Det er, at vi skal sørge for at trække talenterne til os og tjene penge. Og hvorfor er det sådan? Jo, det er sådan, fordi vi lever i en globaliseret tidsalder, hvor vi og vores regering og et flertal i det danske Folketing systematisk har arbejdet på at sikre en nyliberalistisk globalisering, hvor man afregulerer osv. og lader markeds kræfterne blive dominerende. I den situation vælger man så at sige meget offensivt: Jamen her skal vi så af de grunde trække de kloge i verden til os.

Hvad det betyder for udviklingen i de samfund, hvorfra talenterne bliver fjernet, kan man såmænd gå til fodboldverdenen og iagttagelse, hvor man kan se adskillige ligaer i østeuropæiske lande og andre steder, som kvalitetsmæssigt lider ganske meget under det.

Så al den snak om Det Radikale Venstre som godhedspartiet synes jeg falder fuldstændig til jorden.

Så har det selvfølgelig også været meget bemærkelsesværdigt at kunne iagttage, at den klarste analyse af erhvervsledere – Dansk Industris og Dansk Arbejdsgiverforenings politik og de interesser, de har – er kommet fra den konservative ordfører. Det er selvfølgelig ikke så overraskende, for den konservative ordfører kender jo disse mennesker og disse organisationer godt og ved, at de i hvert fald gør ting for at tjene penge.

Og i Det Konservative Folkeparti ved man sikkert også, at når arbejdsgiverorganisationer og andre med jævne mellemrum proklamerer mangel på arbejdskraft som det største problem, forventer man at få nogle resultater, sådan at udbuddet af arbejdskraft øges. Det øgede udbud skal bruges til at reducere lønomkostninger med.

Så et eller andet sted kunne den her debat jo godt have ført til, at Enhedslisten valgte at alliere sig med regeringen og Dansk Folkeparti.

Når det ikke er sket, skyldes det jo, at også regeringspartierne og Dansk Folkeparti har haft ordet. Og det skyldes jo også, at hvis man nu har den grundopfattelse, at det bør være sådan, at danskere har mulighed for at studere i udlandet, og at danskere har mulighed for at arbejde i udlandet; at udlændinge skal have mulighed for at studere i Danmark, og at udlændinge skal have mulighed for at arbejde i Danmark; så skal man nok på den korte bane alliere sig med dem, der vil arbejde bare en lille smule for det.

Og så må vi selvfølgelig i første omgang se igennem fingre med og glemme, at Socialdemokraterne og De Radikale også stemte for, da man indførte betaling for alle studerende, der ikke kom fra EØS-landene, og bare hilse med tilfredshed, at man nu er indstillet på at gribe efter flere pladser. For det er jo rigtigt, at det er afgørende for Danmarks udvikling som et kultursamfund og for verdensudviklingen, at vi sikrer, at der også i fremtiden er en udveksling mellem mennesker.

Det, jeg bare synes er så sørgeligt, er, at det ikke i sig selv er argument nok. Det skal være sådan, at man skal postulere mangel på arbejdskraft og postulere, at Danmark går økonomisk rabundus, hvis man ikke fører en anstændig politik.

Og det samme gælder jo i en vis udstrækning det med at få indført en undersøgelse. Jeg synes selvfølgelig, at det er meget inspirerende, fordi jeg er overbevist om, at det ikke skal være socio-

kandidater, der skal gennemføre den undersøgelse, og så er der jo beskæftigelse til nogen som mig.

Men skulle det virkelig være nødvendigt for at føre en anstændig politik over for fremmede i det her land, at man er nødt til at gennemføre en undersøgelse, der viser, at vi får et dårligt ry; at man for at få Socialdemokraterne til at holde op med at lave forlig med Dansk Folkeparti og regeringen, hvor man stiller de fremmede, som man kalder dem, dårligere økonomisk, har en undersøgelse, der viser, at det skaber et dårligt klima? Skulle det være nødvendigt for at føre politisk kamp mod de mennesker, som forsøger at dele danskere op i dem og os, at gennemføre en undersøgelse, der viser, at det er en dårlig forretning at have de synspunkter?

Jeg synes ikke, at det skulle være nødvendigt, men jeg vil i øvrigt sige, at Enhedslisten under alle omstændigheder vil stemme imod det forslag til vedtagelse, der kommer fra regeringen. Og skulle Socialdemokratiets, De Radikales og SF's forslag til vedtagelse komme til afstemning, vil vi sikkert stemme for, for på trods af at vi synes, at udgangspunktet har været meget underligt, indeholder det dog en række sympatiske, konkrete forslag. Vi lægger meget vægt på det konkrete indhold, og så må vi jo lade retorikken hvile.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg hørte ikke så meget om, hvad Enhedslisten og hr. Per Clausen mener vi skal gøre for at løse de udfordringer, vi står over for.

Man kan jo sige, at vi har tre muligheder. Den ene er, at vi kan skære ned på vores velfærdsgoder, og den anden er, at vi kan øge skatten, og den tredje er, at vi øger arbejdsudbuddet. Hvad er Enhedslistens bud? Skal vi skære ned på velfærdsgoderne, eller skal vi øge skatten, eller skal vi øge arbejdsudbuddet?

Det Radikale Venstre har, som Enhedslisten sikkert er opmærksom på, det udgangspunkt, at vi skal øge arbejdsudbuddet. Og grunden til, at det er så vigtigt i den sammenhæng at tiltrække veluddannet arbejdskraft, er jo, at alle analyser viser, at forudsætningen for, at vi kan få den million mennesker i arbejde, der ikke er i arbejde i øjeblikket i Danmark, og som skal i arbejde, er, at vi får noget veluddannet arbejdskraft for at kunne skabe de nødvendige arbejdspladser.

Hver eneste gang en veluddannet kommer i arbejde, er der som sagt to kortere uddannede,

der kommer i beskæftigelse. Hvad er Enhedslistens alternativ til den strategi, der her bliver lagt frem?

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Vores strategi er jo ikke nogen hemmelighed. Vores strategi er, at vi skal sørge for, at alle de mennesker, der i dag bliver holdt uden for arbejdsmarkedet, kommer i arbejde. Mange af de mennesker er velkvalificerede og kan også udfylde højtuddannede job. Det er jo realiteten.

Kl. 19.15

Derudover er det vores opfattelse, at vi skal sørge for at gøre Danmark til et åbent samfund for folk, der gerne vil arbejde i Danmark. Det skal være en betingelse, at det sker på de sædvanlige løn- og arbejdsvilkår, og så er jeg sikker på, at Danmark som et land med en høj social standard, hvor man har gjort op med fremmedhad og diskrimination, vil virke som en magnet på mange mennesker, der ønsker at leve i et sådant samfund, hvor man også har en begrænset ulighed. Jeg har ikke sagt, at der ikke også skal komme folk med en højere uddannelse her til landet og arbejde, jeg synes bare, vi skal starte et andet sted.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jamen mener Enhedslisten ikke, at grunden til, at de skal komme – altså ud over at de selvfølgelig har lyst til det – også er, at det trods alt drejer sig om at redde vores velfærd?

Jeg hørte ikke noget forslag til, hvordan vi kan få de kortuddannede i arbejde, medmindre vi gør det her. Alternativet kan selvfølgelig være, at vi giver en masse statsstøtte til at bringe folk i beskæftigelse. Men det vil kræve højere skatter, og er det en bæredygtig strategi i længden, at staten bare giver penge til at bringe folk i arbejde? Ville det ikke være langt bedre at sørge for, at der kommer nogle veluddannede til landet og skaber nogle arbejdspladser, så de kortuddannede også kommer i arbejde?

Det ville have en dynamisk virkning på økonomien. Der ville være færre udgifter til forsørgelse, og samtidig ville der komme flere skatteindtægter, så vi kunne forbedre vores velfærdsydelser og f.eks. give de ældre en god hjemmehjælp osv. Er der ikke en sammenhæng, som ikke behøver at være udtryk for en gemen kræmmermentalitet, men i virkeligheden bare

drejer sig om en vis ømhed for velfærdssamfundet?

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg er da glad for, at det i virkeligheden er ømhed for velfærdssamfundet, der driver Det Radikale Venstre, for det er jo et sympatisk træk. Men jeg vil advare imod opfattelsen af, at fordi der kommer højtuddannede i arbejde, kommer der pr. automatik også andre i arbejde.

Jeg er lidt overrasket over de tal, man har nævnt i dag. Man siger, at for hver højtuddannet, der kommer i arbejde, kommer der to ikke-højtuddannede i arbejde. Det er ikke længe siden, at Akademikernes Centralorganisation og ingeniørerne blev ramt. Der er nogle, der påstår, det var mellem 5 og 10 pct., men tallet er blevet lidt mere realistisk, og det er jeg glad for. Men jeg tror, at hvis man vil sikre, at der kommer folk i beskæftigelse i Danmark, handler det om at beslutte sig for en udviklingsretning, hvor vi f.eks. satser på, at Danmark skal blive et land, der går i spidsen med løsning af energiproblemer og bliver et af de bedste i verden på vedvarende energi-området. Det skal også handle om, at vi bliver nogle af de bedste i verden til at drive landbrug og industri, som er i overensstemmelse med naturen, og her skal der også bruges højtuddannede, men ikke kun højtuddannede.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg deler på mange måder hr. Per Clausens frustration over, at denne debat er startet med en diskussion om højtuddannede og ikke med, hvordan vi generelt får ændret klimaet over for fremmede, flygtninge og indvandrere.

Men når det er sagt, vil jeg spørge hr. Per Clausen, om hr. Per Clausen ikke ser nogle muligheder for at påvirke den generelle debat og holdningen til flygtninge/indvandrere ved at gå ind for, at der åbnes mere op for højtuddannede. På det område, hr. Per Clausen selv nævner, hvor der skal sættes bredere – hvad jeg er enig med hr. Per Clausen i – altså vedvarende energi, energibesparelser osv., ville det måske være en rigtig god idé at definere en sektor og sige: Her har vi altså også brug for at få nogle højtuddannede, der kan nogle ting på området, til Danmark, så vi bliver et eksperimentarium for hele verden. Det ville altså skabe virkelig mange job, også til ufaglærte.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg vil sige, at jeg egentlig er helt enig med hr. Steen Gade i, at lige præcis ved at definere nogle perspektiver for det danske samfund, som vil virke attraktive – både på det sociale plan, på det miljømæssige plan og i forbindelse med produktion osv. – kunne Danmark blive et tiltrækkende land, og derfor skal vi selvfølgelig være villige til at tage imod folk, som gerne vil bo og arbejde her. Men vi skal samtidig forstå, at det er fantastisk vigtigt, at vi også selv rejser ud, og det er også derfor, man skal være lidt forsigtig med, om der nu er plus eller minus på balancen mellem ind- og udrejse af højtuddannede.

Jeg er enig i, at om der det ene år står minus, og det næste år står plus, vel ikke er så afgørende. Det afgørende for både os og for de lande, hvorfra folk kommer rejsende hertil, er vel sådan set, at det faktisk er meget godt, at der vender nogle hjem efter at have gjort nogle erfaringer.

Kl. 19.20

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Tak for svaret. Jeg ved ikke, om jeg blev helt klar over, om Enhedslisten godt kan se et perspektiv i at gå forholdsvis positivt ind i diskussionen og sige: Vi skal gøre det lidt lettere for højtuddannede og prøve at se, om det kan bruges som en murbrækker for en anden holdning og en anden diskussion på andre områder, der har med fremmede at gøre. Det er jo ikke sikkert, at vi får succes med det, jeg ved godt, at sådan kan det godt gå, men kan Enhedslisten se et vist perspektiv i at gå den vej?

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg synes, det er meget positivt, hvis vi kan bruge en diskussion om, at vi har brug for mennesker fra andre dele af verden end Danmark, til at rykke ved den helt forkvaklede opfattelse, der er kommet her i Danmark, om, at det er os, dvs. os inden for civilisationen, og de andre uden for civilisationen. Jeg synes, man skal benytte enhver anledning til at gøre det.

Jeg synes også, man skal benytte sig af, at der er folk i erhvervslivet, som kan se, at Danmark er nødt til at have et rimelig godt ry, og at det har ført til et brud mellem dem og regeringspartierne og Dansk Folkeparti; det skal vi da udnytte politisk. Men jeg synes bare, vi skal holde fast

i, hvad der er udgangspunktet, og hvad der er målsætningen, og hvilke taktiske midler der kan bruges.

Så synes jeg i øvrigt, det på nogle måder måske har været en lidt uforudsigelig debat, og derfor synes jeg også, man godt kan vælge ikke at tage det helt forudsigelige udgangspunkt at starte med at rose dem, man plejer at rose, og skælde ud på dem, man plejer at skælde ud på. Jeg finder nok anledning til at skælde hr. Jesper Langballe ud en anden god gang.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Ja, det har da været en spændende debat, men det har også været en debat, der i høj grad giver mig anledning til lige at slå nogle ting fast.

Danmark er ikke noget lukket land. I 2005 kom der flere udlændinge til Danmark, end der gjorde i 2001, men sammensætningen af de udlændinge, der er kommet til Danmark, er meget anderledes. Den gruppe udlændinge, der kom til Danmark i 2001, var domineret af asylansøgere og familiesammenførte og i meget ringere grad af folk, der kom til Danmark for at studere og for at arbejde, men det billede er ændret totalt. I dag er indvandringen og tilstrømningen til Danmark domineret af folk, der kommer hertil for at arbejde og for at studere.

Hr. Morten Østergaard roder rundt i forskelle på 13 personer i nogle små tal, så selv om vi renser dem for f.eks. adopterede, er det altså ikke dem, der gør den store forskel. Men hvis vi renser tallene for adopterede, var tallet for 2000, som der blev henvist til, 9.068 på erhvervs- og studieområdet, men i 2005 var det 24.934. Det er altså en forskel på 16.000, uanset hvordan man vender og drejer det, og det er altså ikke 75 religiøse forkyndere, der gør forskellen. Der er kommet mange flere til Danmark fra udlandet for at arbejde og studere.

Det synes jeg faktisk er en god historie. Det er den gode historie, som De Radikale efterlyser, og jeg kunne sådan set sige: Jamen det er faktisk allerede sket, så skal vi ikke glæde os over det? Men regeringen er skam i arbejdstøjet, for vi vil mere. Vi er helt opmærksomme på, at der er behov for at tiltrække den arbejdskraft, som vi har brug for i Danmark, især højtuddannet, kvalificeret arbejdskraft.

Regeringen har sikret et godt forarbejde til overvejelserne ved at nedsætte en Velfærdskommission, der er kommet med en række anbefalinger, og ved at nedsætte et Globaliseringsråd, som har arbejdet i det seneste år. Med det som

udgangspunkt er regeringen klar til at komme med sit udspil, og det er noget af det, regeringen arbejder på i øjeblikket.

Som jeg sagde i min indledning, er regeringens mål at sikre, at Danmark bliver et af verdens mest idérige og højteknologiske samfund, og udgangspunktet er jo ikke så ringe endda. Vi har lige kunnet konstatere, at Danmark har verdens bedste erhvervs klima, altså endnu en god historie.

Kl. 19.25

Hr. Morten Østergaard og flere andre har været inde på omdømmet og har sagt, at nu må vi finde ud af, hvad der er fup og fakta. Det fup og fakta, jeg kæmper med, er altså en masse fupinformationer om, hvad Danmark egentlig indeholder, og hvordan reglerne og forholdene for udlændinge i Danmark er. Der bliver nemlig desværre spredt en masse fupoplysninger om forholdene i Danmark, og derfor må vi desværre bruge nogle kræfter på at forklare, at sådan forholder det sig ikke, i stedet for at oplyse om de reelle forhold.

Hr. Morten Østergaard efterspørger, at specialister kan få deres familier med, men allerede i dag kan specialister få deres familier med. Hr. Morten Østergaard efterspørger, at studerende kan få lov til at arbejde, mens de studerer i Danmark, men sådan er reglerne allerede i dag. Hr. Morten Østergaard efterspørger, at studerende skal have lov til at søge arbejde efter endt uddannelse, men allerede i dag er det faktisk sådan, at på de områder, hvor vi mangler arbejdskraft, får de studerende 3 måneders ekstra ophold i Danmark for at søge arbejde.

Det er nogle af de regler, som regeringen har været med til at indføre og sikre, så vi har sådan set et ikke så ringe udgangspunkt. Men regeringen er også enig i, at vi skal fortsætte i det spor. Vi skal være opmærksomme på at tiltrække højtuddannet kvalificeret arbejdskraft, vi skal gøre det på en fornuftig og intelligent måde, og derfor skal vi tænke os om, når vi indretter os. Vi skal se på de erfaringer, som andre lande har gjort, og det er også noget af det, der vil indgå i regeringens overvejelser.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Der er 13.107 udenlandske ph.d.-kandidater i Sverige og 637 i Danmark. Har integrationsministeren et bud på, hvordan det kan være?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg ved ikke, hvordan Sveriges regler for ph.d.-studerende er, men tidligere i dag har jeg fået tal – og nu håber jeg, jeg har fået den med herop – der viser, at hvad det samlede antal studerende i Sverige og Danmark angår, ligger vi faktisk lidt højere end svenskerne. Hvordan forholdene for ph.d.-studerende i Sverige er, ved jeg ikke, men det er jo ikke adgangsforholdene på mit område, som er en barriere.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Det, jeg taler om, er ph.d.-kandidater, ikke -studerende. I Sverige er der 13.107 udenlandske ph.d.-kandidater, og det tilsvarende tal i Danmark er 637. På tavlen over ministeren står der, at temaet for i dag er den internationale konkurrence om højt kvalificeret arbejdskraft, og vurderet ud fra en almindelig standard synes jeg, det er rimeligt at sige, at vi kan opfatte en ph.d. som højt kvalificeret arbejdskraft.

Er det ikke besynderligt, at forskellen er så monumental mellem to lande, som sådan set har meget tilsvarende skattesystemer, som det tit bliver nævnt i denne sammenhæng? Klimaet gør vel egentlig ikke den store forskel, der er lidt større vidder i Sverige, og de har nogle dyr, vi ikke har, men er det vel egentlig ikke her, vi må lede efter forskelle. Har ministeren ikke et eneste bud på, hvorfor det kan være, at Sverige lige nu – i hvert fald når vi snakker om ph.d.-kandidater – er milevidt foran Danmark i den internationale konkurrence om højt kvalificeret arbejdskraft, som vi diskuterer i dag?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg kender altså ikke forholdene i Sverige, men jeg kan bare konstatere, at der er sket en kæmpe udvikling i antallet af folk, der er kommet til Danmark for at arbejde – arbejdskraft, der på den ene eller den anden måde er behov for i Danmark.

Derudover har regeringen meddelt meget klart, at vi skal sikre, at vi får tiltrukket yderligere højtuddannet arbejdskraft, som vi har brug for. Det er strategien fra regeringens side, og det er den strategi, hr. Morten Østergaard efterspørger med forespørgslen i dag.

Kl. 19.30

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Ministeren sagde, at det allerede er sådan, at man har mulighed for at tage sin udenlandske ægtefælle med til Danmark, hvis man f.eks. kommer hertil som studerende eller på jobkortordningen, men det mener jeg ikke er korrekt. Det er sådan, at hvis man har en 3-årig kontrakt, kan man få sin udenlandske ægtefælle med til Danmark, men der er rigtig, rigtig mange eksempler på, at f.eks. forskere, der er kommet til Danmark, ikke har kunnet få deres ægtefælle med, fordi de ikke har 3-årige kontrakter.

Er regeringen parat til at bløde op på de regler, der udgør en reel forhindring for, at udenlandske studerende og veluddannet udenlandsk arbejdskraft kan komme til Danmark? Dansk Industri har nemlig lavet en undersøgelse, der viser, at noget af det allermost afgørende for en udlænding, der vil søge til f.eks. Danmark, er vedkommendes mulighed for at få familien med, og om familien kan være tryk i det pågældende land.

Mit spørgsmål er ganske kort: Vil ministeren bløde op på reglerne, så det bliver nemmere for veluddannet arbejdskraft og veluddannede studerende at få deres familier med til Danmark?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg kan altså ikke bekræfte det, som fru Elsebeth Gerner Nielsen siger. Det er ikke svært at få sin familie hertil, når man kommer hertil som forsker, specialist eller andet. Det er også noget, som jeg har drøftet med forskellige erhvervsfolk, hvor jeg desværre har måttet konstatere, at de har fået reglerne galt i halsen, men det har jeg heldigvis kunnet være med til at rette op på, så jeg kan ikke bekræfte det, fru Elsebeth Gerner Nielsen siger.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg har altså mine oplysninger fra Udlændingestyrelsen, og som jeg læser det, er det sådan, at man simpelt hen skal have en 3-årig kontrakt for at have ret til at få sin ægtefælle med til Danmark.

Der er nogle muligheder for at give dispensation – det er helt rigtigt – men for at det skal være en retting, skal man altså have en kontrakt på 3 år, og det er der rigtig mange udlændinge der ikke umiddelbart får, første gang de

søger til Danmark. Kan ministeren bekræfte, at det er en korrekt udlægning af reglerne?

Det andet er, at ministeren siger, at udenlandske studerende altid har ret til at søge arbejde i Danmark, når de er færdige med deres uddannelser. Når en udenlandsk studerende har færdiggjort sin kandidatuddannelse i Danmark, kan vedkommende altså søge arbejde her, men det mener jeg altså heller ikke er en korrekt udlægning. Det er sådan, at de studerende, der kan søge arbejde inden for jobkortordningen, har mulighed for at søge arbejde i Danmark indtil 3 måneder, eller er det 6 måneder, efter at de er blevet færdige som kandidater. Vil ministeren være med til at sikre, at det kommer til at gælde for alle studerende, for i fremtiden er det jo alle mulige former for arbejdskraft, vi reelt kommer til at mangle?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Man skal ikke have en kontrakt på 3 år for at kunne få sin familie med.

Til det andet spørgsmål: Jeg har sagt helt præcist, at de studerende, der kan få lov til at blive i 3 måneder, efter de har afsluttet deres uddannelse, og søge job, er dem, der er uddannet på de områder, hvor vi mangler arbejdskraft, og de områder er også defineret i vores jobkortordning. Det var præcis det, jeg sagde, og det har fru Elisabeth Gerner Nielsen jo også gentaget. Men nej, i dag vil jeg ikke give tilsagn om, at vi åbner for, at alle, der afslutter et studium i Danmark, kan blive og søge arbejde.

Jeg synes, vi skal have meget fokus på at målrette den indsats, vi gør, mod at tiltrække den arbejdskraft, som vi har behov for. Det er præcis de overvejelser, regeringen er inde i, og det er ikke forespørgslen i dag, der kommer til at bestemme, i hvilken rækkefølge regeringen skal komme med sine endelige udspil. Det bliver bestemt af de planer, regeringen selv har lagt.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Jeg vil godt kvittere for ministerens udmelding om, at vi nu skal tage fat i det her, og at målet i virkeligheden er at opfylde det behov, der er for højt kvalificeret uddannelse og højt kvalificeret arbejdskraft.

Jeg vil godt bede ministeren svare på spørgsmålet, om ministeren ikke er enig i, at tiltrækning af højt kvalificeret arbejdskraft naturligvis må ske på de vilkår, der er gældende på det dan-

ske arbejdsmarked. Det skal gælde overenskomstvilkår, det skal gælde arbejdsmiljø- og arbejdsvilkår, og det skal naturligvis også gælde lønvilkårene.

Kl. 19.35

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Ja, udgangspunktet vil være, at det skal ske inden for rammerne af de løn- og ansættelsesvilkår, som er gældende i Danmark.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Tak for det svar.

Med hensyn til den generelle udvikling her i landet er det jo rigtigt, at tallene viser, at der er sket en positiv udvikling, men jeg er nødt til at sige, at den sådan set er sket i de fleste vestlige lande, så det er ikke noget, vi kan bryste os specielt af her i Danmark. Men jeg bemærkede, at ministeren sagde, at nu skal vi være fornuftige, og nu skal vi tænke os godt om og overveje, hvad vi skal gøre. Jeg går ud fra, at ministeren ikke mener, det er i modsætning til det, regeringen ellers plejer at gøre, og det synes jeg sådan set er fornuftigt. Men kunne jeg få et svar fra ministeren på, hvornår ministeren forventer, at der kommer noget? Hvad er tidsplanen?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Den vil komme senere, men det bliver nok ikke i denne samling, vi når at lave den nødvendige lovgivning. Det er nok mere realistisk at regne med næste samling.

Formanden:

Tak til integrationsministeren, og så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører i anden runde.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg vil gerne takke for alle de bemærkninger, der er kommet i løbet af debatten. Jeg synes, det har været en god debat, fordi vi er kommet godt rundt om emnet, og jeg vil lige prøve at tage de enkelte punkter, som har været drøftet i løbet af dagen, op.

Først statistikken. Jeg synes, det er meget godt, at vi har fået slået fast, at når det drejer sig om vores mulighed for at tiltrække kvalificeret, veluddannet udenlandsk arbejdskraft, er der ikke sket de store ændringer fra 2000 og til nu.

Det vil sige, at vi hvert eneste år tiltrækker små 900 på grund af jobkortordningen eller andre ordninger, som kan bidrage til, at vi får højtuddannede specialister til Danmark.

Men det vil igen sige, at der ikke er sket en positiv udvikling på området, og derfor synes jeg ikke, det er helt på sin plads at trække nogle tal frem, som intet har med sagen at gøre. 90 religiøse forkyndere, 515 adopterede børn, 1.012 personer, der er kommet hertil for at udføre humanitært arbejde, 1.500 au pairer og 1.537 praktikanter, først og fremmest i landbruget, er altså ikke et udtryk for, at vi er på vej til at løse det problem, vi er samlet om at forsøge at finde nogle svar på i dag, nemlig hvad vi kan gøre for at tiltrække veluddannet arbejdskraft. De tal viser ikke noget om, hvordan vi kan løse problemerne med at udvikle en kreativ økonomi.

Ministerens har ved flere lejligheder sagt, at udviklingen er vendt, men spørgsmålet er, hvad regeringen egentlig ved om, hvordan det går med vores muligheder for at tiltrække veluddannet arbejdskraft. Hvis vi ser på sådan noget som familiesammenføringsområdet, er det jo rigtigt, at antallet af familiesammenføringer er gået dramatisk ned, men regeringen ved ikke noget om, hvilke uddannelser de familiesammenførte har i dag. Jeg har spurgt ministeren, hvad der kendetegner de mennesker, der rent faktisk får tilsagn om familiesammenføring, og hvilke uddannelser de har. Det ved ministeren ikke, og regeringen agter ikke at undersøge det.

Omvendt: Regeringen ved heller ikke, hvilken uddannelse de, der får afslag, har, og den agter heller ikke at undersøge det. Det kan jo ikke tages som udtryk for, at regeringen vil bruge uddannelse som det, der skal ligge til grund for, om man kan få familiesammenføring eller ej. Vi er uenige om politikken, men vi kunne vel trods alt være enige om, at man er nødt til at vide, hvad man gør.

Vil regeringen nå sit mål med den udlændingepolitik, der føres? Målet for regeringen er jo netop at vende udviklingen, som ministeren og Venstres ordfører siger, og sikre, at vi får veluddannet arbejdskraft til Danmark – at vi så at sige får de rigtige til Danmark. Men regeringen aner intet om, hvorvidt det vil lykkes, og jeg må endnu en gang opfordre til, at den undersøger, hvilken uddannelse de, der får afslag på familiesammenføring, har.

Jeg frygter, det kommer til at forholde sig på den måde, at de veluddannede, som har svært ved at få familiesammenføring, vælger den lette

løsning, nemlig at rejse ud i verden. De, som har de dårlige uddannelser, kan ikke gøre det sammen, og det vil sige, at de er nødt til at blive ved med at kæmpe for at få lov til at blive her. Det er præcis det modsatte, regeringen ønsker at opnå, og vi ved ikke noget om, hvad resultatet rent faktisk bliver.

Kl. 19.40

Der er blevet snakket meget om Danmarks ry, og Dansk Folkeparti sagde, at når danskere siger, at det står dårligt til med Danmarks ry i udlandet, er det en led affære. Det er et citat fra debatten. Jeg vil gerne gøre Dansk Folkeparti opmærksom på, at det med det dårlige ry ikke bare er noget, som nogle danskere har fundet på. Jeg har tidligere citeret »Time Out«, som er en rejseguide, man kan citere Global Outlook, som The Economist står bag, og som er et internationalt anerkendt tidsskrift, og både FN og den europæiske menneskerettighedskommissær i Europarådet har længe før, der var noget, der hed Muhammedkrise, påpeget, at Danmark har problemer med sit internationale ry.

Det drejer sig ikke bare om, at nogle imamer har rejst rundt i verden og fortalt dårlige ting om Danmark. Det dårlige ry opstod langt tidligere, fordi Danmark har en af de strammeste udlændingelovgivninger i verden. Lad så være, at det forholder sig på den måde, og at det går ud over nogle mennesker – det har jeg faktisk ikke lyst til at lade være – men jeg synes bare, det vil være vigtigt, at regeringen prøver at undersøge, hvilke konsekvenser det rent faktisk har for noget, som regeringen også må være optaget af, nemlig sikringen af Danmarks velfærd i fremtiden. Opnår regeringen det, den vil, med de stramme regler? Er udviklingen rent faktisk blevet vendt?

Dansk Industri har påvist, at forudsætningen for, at vi kan løse vores problemer, er, at vi rent faktisk øger vores udbud af arbejdskraft ganske dramatisk, for ellers vil vores vækst falde fra 2 pct. til 1 pct. I den sammenhæng kunne jeg godt tænke mig at vide: Hvad er egentlig Dansk Folkepartis udgangspunkt for at løse det problem? Hvad er det, Dansk Folkeparti synes, vi skal leve af?

Jeg er glad for, at ministeren og især Venstres ordfører har været positive over for en bred forhandling om velfærdsreformerne. I Det Radikale Venstre ser vi frem til at blive inviteret til de forhandlinger og håber meget, at vi kan bidrage til at holde ambitionerne oppe med det formål at være med til at sikre den fremtidige velfærd i Danmark.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det er jo helt tydeligt, at for fru Elsebeth Gerner Nielsen er det vigtigste af alt at få et godt omdømme ved at fedte og bukke for dem, der brænder ens flag af og brænder ens ambassader af. Man kan sagtens få et godt omdømme på den måde, hvis det gode omdømme på et eller andet tidspunkt ikke krakelerer i omverdenens øjne og bliver til foragt.

På givnen foranledning føler jeg trang til at sige her, at jeg faktisk er stolt af vores statsminister. Jeg er stolt af at have en statsminister i landet, som ikke vil være med på den galej, men som siger, at ytringsfriheden ikke er til salg, og som åbenbart mener, at forudsætningen for et omdømme, som overhovedet er noget værd, er, at man har lidt stolthed tilbage i kroppen.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Danmark får aldrig et godt renommé ved at fedte og bukke for mennesker, der brænder ambassader af eller brænder det danske flag af – selvfølgelig ikke – men Danmark får et godt renommé ved at holde fast i de danske og europæiske værdier, og det er tolerance, det er frisind, det er respekt for mindretal, og det er respekt for kulturer og religiøse følelser. Det er det. Det Radikale Venstre kæmper for, og jeg er fuldstændig overbevist om, at hvis et bredt flertal i Folketinget også kæmpede for det, ville Danmark igen få et godt renommé, og vi ville have mulighed for at tiltrække den arbejdskraft, vi har brug for, hvis vi skal sikre den fremtidige velfærd for os selv og vores børn.

Kl. 19.45

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Tolerance og frisind og respekt er for fru Elsebeth Gerner Nielsen indbegrebet af de europæiske værdier. Jeg kunne faktisk godt nævne nogle andre, f.eks. mod, sandhedskærlighed, stolthed af at være den, man er, uden at stoltheden bliver til hovmod.

Det, De Radikale har talt for, er jo i virkeligheden at fedte og bukke for dem, der brænder ambassader af. Derfor den hylende forargelse over, at statsministeren nægtede at holde møde med 11 ambassadører, som udtrykkeligt havde angivet den dagsorden, at statsministeren skulle gribe ind over for en fri avis.

Ja, jeg kunne godt have lyst til at slutte med at opfatte det som en bøn: Vorherre bevares.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg ved ikke, om der er nogen grund til at tage en Muhammeddebat lige nu, men jeg vil bare gøre ordføreren for Dansk Folkeparti opmærksom på, at det såmænd kræver utrolig meget mod i øjeblikket at forsvare mindretal.

Samtidig har vi det sådan i Det Radikale Venstre, at det ikke bare er et spørgsmål om mod, det er også et spørgsmål om nødvendighed. For hvis vi ikke virkelig sætter os for at komme tilbage til og holde fast i det, der traditionelt har været det danske udgangspunkt, nemlig at vi skal behandle hinanden ordentligt, og at vi skal have respekt for mindretal, så løser vi faktisk heller ikke vores økonomiske problemer.

Med andre ord: Det, der bare ser ud til at være noget, der kan gå ud over mindretallene i øjeblikket, ender jo med at være noget, der går ud over flertallet, for hvis vi ikke får genoprettet vores renommé, og hvis vi ikke får ændret tonen i den offentlige debat, så har vi simpelt hen ikke en jordisk chance for at løse de udfordringer, vi står over for. Jeg vil gerne minde om, at vores økonomiske vækst vil falde fra 2 til 1 pct., hvis vi bare lader stå til.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg kan ikke helt forstå noget af det, fru Elsebeth Gerner sagde her om familiesammenføring, hvorfor man ikke undersøger, hvilken uddannelse de, der får afslag på familiesammenføring, har. Altså, det er jo egentlig ikke det, der er relevant.

Det, der er relevant, er, at vi har en regering, der har styr på tallene og på, hvor behovet er for nogle, der har nogle bestemte uddannelser. Der er det faktisk sådan, at vi i 2005 fik 609 ingeniører, it-specialister, læger, sygeplejersker og specialister med naturvidenskabelige uddannelser her til landet. Vi ved også, at det ikke er nok. Derfor går regeringen nu aktivt ind og siger, at vi skal finde nogle flere løsninger, som kan hjælpe til at tiltrække flere.

Det her har altså ikke noget med familiesammenføringsreglerne at gøre, og hvem der giver afslag der. Det ville en undersøgelse jo ikke hjælpe på. Det vil hjælpe, når vi aktivt går ind og tiltrækker dem, vi har brug for.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg synes desværre ikke, at det er nok at have styr på tallene. Det handler også om at vide, hvad der er bag tallene. Det, vi ikke ved lige nu, er, hvem det er, vi går glip af ved at give afslag på familiesammenføring. Det kunne jeg godt tænke mig at vide.

Er det sådan, som jeg kunne gætte på, at de veluddannede, som får afslag på familiesammenføring, ikke gør sig særlig umage med at søge en gang mere, for de kan få arbejde overalt i verden, og desuden vil de ikke byde deres ægtefælle at blive ved? Med andre ord kan det være, at reglerne virker stik modsat det, regeringen gerne vil have dem til.

Derfor er det mig altså ubegribeligt, hvorfor ministeren ikke sætter en undersøgelse i gang for at finde ud af: Hvad sker der med dem, der får afslag på ægtefællesammenføring? Hvilken uddannelse har de, der får afslag? Hvilken uddannelse har de, der kommer ind i landet?

Det burde da også være interessant at vide, hvad det er, at de, der kommer ind i Danmark, kan, og hvordan de bidrager til dansk økonomi og til at løse det problem, vi står med. Det ved man intet om.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Vi ved jo godt, når vi kigger tilbage på de år, hvor fru Elsebeth Gerner var med i regeringen, hvad familiesammenføring har betydet. Det har betydet alle dem, der nu står og ikke er en del af vores fællesskab.

Der, hvor vi skal have fokus hen, er jo på det, jeg sagde før, nemlig lige præcis der, hvor der er efterspørgsel efter arbejdskraft.

Jeg tror, jeg vil forære fru Elsebeth Gerner en bog af Carsten Graff, der hedder »Samtaler med et træ«, hvis ikke hun har læst den. Den handler nemlig om folk, der lever i et informationsfund, og som skal have oplysning ind om dette og hint og alt, uden at det overhovedet er målrettede oplysninger, man kan bruge til noget konkret.

Det er en filosof, der har skrevet den, men den giver virkelig stof til eftertanke, og jeg har tænkt over den, hver gang jeg hører fru Elsebeth Gerner stå frem med alle de undersøgelser, der skal laves.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg vil gerne have et ekstra eksemplar af bogen, jeg har den, og den handler om, at i virkeligheden kan man nøjes med en blyant. Det er jeg sådan set meget optaget af at man kan nøjes med.

Derfor undrer det mig, at regeringen ikke bare bruger de enkle redskaber en gang imellem og sørger for, at vi ved, hvad det er, vi gør. Altså, i stedet for at bruge vores energi på at udvikle alle mulige fine metoder så simpelt hen undersøger fuldstændig stringent, hvordan vores politik virker, hvad resultatet er, hvem det er, der kommer ind i Danmark, hvem det er, der udvandreder fra Danmark, hvem det er, vi går glip af.

Vi har brug for at få en forklaring på, at der hvert eneste år er et nettotab for arbejdsstyrken på 2.000 mennesker. Der er hvert år 2.000 flere, der forlader den danske arbejdsstyrke til fordel for udlandet, end der er folk, der kommer ind.

Vi har et nettotab af arbejdskraft. Danmark lider af brain drain. Det håber jeg meget at Venstre vil tage alvorligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil finde sted på torsdag den 30. marts 2006.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 76:

Forslag til folketingsbeslutning om en undersøgelse af de sager, hvor der er givet afslag på familiesammenføring med henvisning til mistanke om tvangsægteskab.

Af Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og John Dyrby (S) m.fl.

(Fremsat 10/2 2006).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det danske samfund skal ikke tolerere, at unge i Danmark presses til at indgå ægteskaber, som

de ikke ønsker. Det er regeringens holdning, at det frie valg, beskyttelsen af den enkelte og ligestilling mellem kvinder og mænd skal respekteres. Det betyder, at alle unge uanset etnisk tilhørsforhold skal have mulighed for selv at vælge deres ægtefælle.

Reglerne er i dag således, at der gives afslag på ægtefællesammenføring, hvis det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter parternes eget ønske. Disse regler blev faktisk indført af den forrige regering. Formålet var netop at søge at undgå at iværksætte nærmere undersøgelser i disse sager. Erfaringerne havde nemlig vist, at de herboende unge ikke ville have, at det kom frem i sagerne, at ægteskabet var indgået mod den pågældendes eget ønske. Hvis styrelsen alligevel anvendte oplysningen, så ville den unge ikke stå ved den. Reglerne blev således indført med udgangspunkt i at beskytte de unge mod konflikter med familien, og regeringen er naturligvis helt enig i disse regler.

Forslagsstillerne, der i parentes bemærket repræsenterer de samme partier, der vedtog reglen, vil altså nu sende det signal til de unge, at de ikke kan stole på at få lov til at afgive oplysninger i fortrolighed til myndighederne, for vi kommer nemlig bagefter og undersøger, hvordan det er gået i de sager, hvor en ungs oplysning har ført til afslag på familiesammenføring. Ja, værre endnu, vi meddeler faktisk de unge med det her forslag, hvis man tilsluttede sig det, at vi pludselig bryder den fortrolighed, de unge har kunnet udtale sig i.

Forslaget om en undersøgelse er altså stik imod intentionerne om at beskytte de unge, og sådan et forslag kan jeg ikke støtte. Jeg vil derfor ikke være med til at iværksætte en særlig undersøgelse af de sager, hvor der er blevet meddelt afslag på familiesammenføring med henvisning til mistanke om tvangsægteskaber.

Tvangsægteskaber og generationskonflikter mere generelt mellem etniske minoritetsunge og deres forældre kan få katastrofale følger for begge parter, hvis ikke den unge og/eller familien får den rette hjælp til at løse konflikterne. Det er derfor et område, som har regeringens bevågenhed.

Kl. 19.55

Ud over lovgivningsmæssige tiltag har regeringen taget en række andre initiativer til bekæmpelse af tvangsægteskaber. I august 2003 fremlagde regeringen en handlingsplan for regeringens indsats i perioden 2003-2005 mod tvangsægteskaber, tvangslignende og arrangere-

de ægteskaber. Handlingsplanen indeholder 21 initiativer med fokus bl.a. på information og dialog, rådgivning, en forstærket kommunal indsats, pigeclubber, opfølgning, botilbud, forskning og dokumentation.

For så vidt angår indsatsen særligt målrettet de unge, vil jeg fremhæve den landsdækkende informationsindsats om 24-års-reglen i efteråret 2003; foredragsrækken ved Landsorganisationen af Kvindekrisecentre, LOKK; Manu Sareen om tvangsægteskabsproblematikken, som bestod af 194 foredrag for ca. 11.500 tilhørere; ungdomsuddannelser; folkeskoler; sprogskoler; pædagogseminarer og meget mere.

Der er også ydet støtte til etablering af flere telefonrådgivninger for de unge. Derudover er der ydet støtte til oprettelsen af to bosteder i hovedstadsområdet, Kastanjehuset for piger og unge kvinder mellem 14 og 18 år med etnisk minoritetsbaggrund, som har behov for hjælp som følge af konflikter med familien, og Rehabiliteringscentret for etniske kvinder i Danmark for kvinder mellem 18 og 25 år, der udsættes for tvangsægteskab. Begge tilbud kan modtage kvinder fra hele landet.

Endvidere er der iværksat en række initiativer, som skal sikre, at de kommunale sagsbehandlere er klædt på til at kunne håndtere sager om tvangsægteskaber og generationskonflikter. Der er bl.a. udgivet vejledningmateriale til kommunerne, ydet støtte til LOKK's landsdækkende og gratis etniske konsulentteam, som yder telefonisk rådgivning til fagfolk, men som også kan komme til kommunen, hvis det vurderes nødvendigt i forbindelse med en konkret sag.

Udmøntningen af initiativerne i handlingsplanen har nu været i gang i nogen tid, og resultaterne heraf bliver løbende evalueret. Senest har Integrationsministeriet i januar 2006 udsendt et orienteringsbrev til samtlige kommuner i Danmark med nyttige kontakter til brug i akutte sager om tvangsægteskaber og generationskonflikter blandt etniske minoritetsunge og deres forældre.

Jeg kan også oplyse, at Integrationsministeriet i juni 2006 planlægger at afholde et erfaringsseminar om tvangsægteskaber og generationskonflikter, om de opnåede erfaringer på området og om, hvor der er behov for at sætte ind med nye initiativer.

Der er således taget en række initiativer og etableret mange tilbud om rådgivning for unge, der er i fare for at blive presset ind i et ægteskab.

Det er regeringens vurdering, at den foreslåede undersøgelse ikke vil bibringe større viden, og at der i højere grad skal fokuseres på at igangsætte konkrete initiativer.

Regeringens konklusion er klar: Dette forslag vil skade dem, der har sat deres lid til, at de i fortrolighed har kunnet henvende sig til Udlændingestyrelsen.

Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg er bange for, at ministeren ikke helt har forstået forslaget. Forslaget går ud på, at man prøver at finde ud af, hvad der er sket med de mennesker, der har fået afslag på familiesammenføring med udgangspunkt i, at der var tale om tvangsægteskab. Der skal simpelt hen gives mulighed for, at man prøver at undersøge, hvad der er sket med dem. Det kan man jo gøre uden overhovedet at involvere forældre og onkler og tanter.

Man kan jo bare gøre det, at man simpelt hen undersøger, om de pågældende unge stadig befinder sig i Danmark. Det kan man gøre ved at gå ind og tjekke cpr-nummeret. Desuden er politiet uddannet til det her. Politiet er uddannet til at gå ind og undersøge ting på en måde, så et ungt menneskes sikkerhed ikke bringes i fare.

Den situation, vi er i nu, er jo, at vi simpelt hen ikke ved, om der findes unge i Danmark, der lever en meget, meget usikker tilværelse, samtidig med at der ligger viden i Udlændingestyrelsen om, at det kan være tilfældet. Er ministeren overhovedet ikke bekymret for, at det kan forholde sig på den måde?

Kl. 20.00

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det, som Det Radikale Venstre beder om i det her beslutningsforslag, vil kræve, at vi tager kontakt til de unge piger, og den kontakt vil være et signal til de unge piger om, at nu begynder vi altså at bruge den fortrolige oplysning, som de har givet til Udlændingestyrelsen i forventning om, at den var fortrolig og ikke ville blive brugt til andet, end at de kunne få det afslag på familiesammenføring, som de ønskede. Derfor mener jeg, at vi i høj grad bryder en fortrolighed, der er lovet de her piger.

Så skal sociale myndigheder og andre i øvrigt til gengæld være opmærksomme på, hvad det er, der sker. Det er derfor, at alle de initiativer,

som jeg har remset op, er de værktøjer, som vi i øvrigt bruger.

Men det, fru Elsebeth Gerner Nielsen beder om, er, at vi det ene sted, hvor vi har lovet de her piger fortrolighed, bryder den fortrolighed. Det er det, jeg ikke vil være med til.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Nej, vi skal ikke bryde en fortrolighed. Vi skal bare undersøge, om disse pigers sikkerhed er i orden. Det mener jeg vi har en forpligtelse til. Mener ministeren ikke, at det er en katastrofe, hvis en af de her piger f.eks. endte med at blive slået ihjel, fordi tvangsægteskabet blev realiseret?

Selv om der var blevet givet afslag på familiesammenføring, så er der stor sandsynlighed for, hvad Politiken f.eks. har dokumenteret i en artikel, at tvangsægteskabet realiseres alligevel, bare ikke på den måde, som det normalt vil foregå på i Danmark. Det kan foregå i Sverige, det kan foregå alle mulige andre steder, og det kan såmænd også realiseres i Danmark, ved at ægtefællen bare kommer hertil på et visum en gang imellem.

Mener ministeren ikke, at vi som samfund og den danske stat har et ansvar for disse pigers sikkerhed?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jo, vi har et ansvar for at sikre dem den. De har selv tidligere bedt om i nogle bestemmelser fra den tidligere regerings tid, at når det lige gjaldt det her spørgsmål om henvendelser til Udlændingestyrelsen om oplysninger i den konkrete familiesammenføringssag, så foregik det i fortrolighed.

Det er netop derfor, at vi i øvrigt skal bruge de mange andre redskaber for at sikre et netværk og nogle muligheder for de her unge piger, som de kan bruge, når de har behov for det. Men vi skal ikke gøre det ved at bryde den fortrolighed, der lige ligger præcis i Udlændingestyrelsens oplysninger. Det ville være et brud på den fortrolighed, som er konstateret i det lovarbejde, der ligger tilbage fra SR-regeringens tid.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Jeg er også noget forundret over ministerens indgangsvinkel til det her forslag, der er fremsat

af Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet. Der står jo i bemærkningerne til det:

Målet med undersøgelsen er at undersøge, om de unge er i live, og at undersøge, om de unge får både den relevante viden og de relevante tilbud stillet til rådighed.

Og så står der, at forslagsstillerne vil lade det være op til regeringen at tage stilling til, hvordan en sådan undersøgelse bedst tilrettelægges, således at der tages maksimalt hensyn til de unges sikkerhed.

Jeg forstår ikke, hvordan ministeren kan vende det og sige, at det forslag her kan man i virkeligheden ikke gennemføre, for det vil betyde, at sikkerheden for nogle unge vil bringes i fare. Det er jo slet, slet ikke det, der er indgangsvinkelen. Tværtimod er indgangsvinkelen at sige, at vi ikke har nok viden om det her område. Mere viden ville være bedre, så vi kan agere bedre. Jeg forstår ikke, hvordan ministeren kan vende det på hovedet.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det kan godt være, at det ikke er det, der er hensigten, men det vil være det, der er resultatet af det.

Vi bruger en masse ressourcer og megen opmærksomhed på den her problemstilling, og vi indsamler viden om det her område og erfaringsudveksling i et helt andet omfang end blot at rette det mod de her relativt få sager i det store billede, hvor vi konkret har fået en melding ind til styrelsen. De initiativer, der i øvrigt er foretaget, kontakter, hotline, det arbejde, der i øvrigt foregår med de her piger, mener jeg så er meget mere effektivt og bibringer en meget større viden, end hvis vi sætter det her i gang og bryder en fortrolighed, som vi har lovet de pågældende piger.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Jeg synes altså, det er et postulat at sige, at vi bryder den fortrolighed, for det skal vi selvfølgelig ikke. Men spørgsmålet er, om man ikke lige nøjagtig sender det forkerte signal til nogle bestemte familier, nogle bestemte mennesker i Danmark om, at det her gør vi altså ikke noget ved, det lader vi være.

Kl. 20.05

Jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at de tiltag, vi gør, er rigtige, og at vi skal fortsætte ad den linje, men hvorfor vil ministeren så lige

nøjagtig på det her område undlade at sende det meget kraftige signal, at det her accepterer vi altså ikke?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Fordi de piger – det kan faktisk også være drenge, men er oftest piger, tror jeg – er blevet lovet, at lige i det tilfælde, hvor de skulle henvende sig til styrelsen og give den her oplysning, vil det i øvrigt ikke blive brugt, for ellers vil de få problemer. Så kan de risikere slet ikke at stå ved det, og så vil det give endnu større problemer.

Jeg ved ikke, hvordan hr. John Dyrby vil have, at vi skal undersøge, om de unge får både den relevante viden og de relevante tilbud stillet til rådighed, uden at vi tager kontakt til dem og dermed fortæller dem, at nu begynder vi at undersøge deres forhold på baggrund af den oplysning. Det er et spørgsmål, som jeg synes kunne være interessant at stille hr. John Dyrby. Hvordan havde han forestillet sig, at vi skulle undersøge det, uden at vi begynder at tage kontakt?

Jeg siger bare: Vi har så mange initiativer i gang, hvor vi kan få den nødvendige viden og tage de nødvendige initiativer for at hjælpe de unge, der er i de her problemer, og forsøge at bekæmpe det mest muligt.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg synes, det er værd at gøre ministeren opmærksom på, at det her forslag jo ikke på nogen som helst måde handler om at bryde en fortrolighed. Der er ikke nogen, der snakker om at lægge alle mulige oplysninger om den enkelte person ud alle mulige steder, overhovedet ikke.

Så jeg synes, vi skal droppe den der debat, for det er jo ikke overhovedet en del af forslaget, og i stedet for prøve at få ministeren til at erkende, at lige præcis de mennesker, som har været i en meget svær situation, er der jo ikke nogen, der ved, hvor er henne i dag. Det, som jeg synes ville være respekt over for de mennesker, var, at man også fandt ud af, hvor de er, hvordan de har det, og om de rent faktisk f.eks. har undgået et tvangsægteskab. Bor de et andet sted end i Danmark?

Det ville da være meget relevant at få at vide, om den her lovgivning virker, om de her tiltag virker, om disse personer rent faktisk har undgået tvangsægteskab, og om de i øvrigt kan føre en nogenlunde fornuftig tilværelse. Det synes

jeg da er respekt over for de mennesker, vi snakker om.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg vil meget gerne være med til at hjælpe de her unge mennesker, og jeg vil også hjælpe dem med at give dem råd og vejledning om alle de muligheder, de har for at få hjælp til den situation, som de er i.

Jeg må blankt erkende, at jeg faktisk ikke ved, om de, når de henvender sig til styrelsen og giver den oplysning, så allerede der får vejledning om, hvor de i øvrigt kan henvende sig, så de kan bruge det frit. Det vil jeg faktisk undersøge, for jeg synes, det ville være relevant, at man i det øjeblik, de gav den oplysning til styrelsen, så sørgede for, at der gik oplysninger den anden vej om, at de i øvrigt kan søge råd og vejledning og hjælp osv. her. Det synes jeg ville være relevant.

Men det her drejer sig om nogle unge, der historisk set har givet nogle oplysninger i forventning om, at det var nogle, som vi i øvrigt ikke brugte til noget lige præcis på det her område, og dem vil vi nu begynde at bruge. Det er sådan set bare det, jeg advarer imod.

Jeg er helt enig i, at vi fortsat skal have meget stærk fokus på det her område. Vi skal hjælpe de unge så meget som muligt, og vi skal bekæmpe tvangsægteskaber så meget som muligt. Det her er bare ikke redskabet.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu er jeg glad, for nu er vi kommet et skridt videre. Nu er al den her snak om fortrolighed væk. Ministeren må jo erkende, at hvis man skal give nogle mennesker råd og vejledning, så er man altså nødt til at kontakte dem, og det synes jeg faktisk er meget godt. Jeg synes faktisk, at hvis vi på den måde kan komme bare et skridt videre, så det ikke handler om systemer for systemernes skyld, men at det handler om, hvordan de mennesker har det, og hvordan vi sørger for, at de får et fornuftigt liv, så er vi allerede der kommet en lille smule videre, end vi var, da vi startede.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jamen så kan jeg blot gentage, at regeringen er meget opsat på, at vi sikrer den rådgivning, den hjælp for de unge, der bliver presset ud i ægte-

skaber, som de ikke er interesseret i. Og jeg påpeger blot, at det her beslutningsforslag ikke er svaret, ikke er løsningen, tværtimod.

Kl. 20.10

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg kan godt forstå, at begrundelsen bliver bredt lidt ud her til sidst, for det startede jo sådan set, som hr. Jørgen Arbo-Bæhr også er inde på, med at være et spørgsmål om, at man ikke kunne gøre det her uden at kontakte de pågældende, og der ville man bryde tilliden hos dem. Og der må man bare sige, at den rådgivning og den vejledning, som ministeren nu lover at stille til rådighed, vel dårligt heller kan pågå, uden at man har en eller anden form for kontakt til de mennesker.

Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor mange af de 62 tilfælde der nu er nævnt, som har fået afslag på familiesammenføring med henvisning til tvangsægteskab – det fremgår jo altså af Udlændingestyrelsens hjemmeside – der er lovet fortrolighed i. Er det dem alle sammen?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Oplysningen bliver generelt betragtet som sådan, og når hr. Morten Østergaard siger, at den rådgivning og vejledning ikke kan ikke ske uden kontakt, så nej, men kontakten sker på den unges initiativ. Og det er det, der er forskellen. Kontakten til Udlændingestyrelsen sker på den unges initiativ.

Der er der, jeg siger, at der vil jeg egentlig godt prøve at tjekke, at man, når man får en henvendelse i Udlændingestyrelsen med den besked, at den familiesammenføringsansøgning, der er her, faktisk er et ægteskab, den ene part ikke selv frivilligt er gået ind i, så dér siger – de er jo nødt til at henvende sig for at kunne give den besked – at man så kan give rådgivning og vejledning tilbage.

Og så må den unge bruge den rådgivning og vejledning og selv vælge, hvad han eller hun kan bruge af de muligheder, som bliver stillet til rådighed for dem.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg forstår ganske simpelt hen ikke svaret. Det vil sige, at den der fortrolighed, som handler om, at folk selv har henvendt sig til Udlændingestyrelsen personligt og har sagt, om den ikke

vil afvise en familiesammenføringssag, fordi det er et tvangsægteskab, den fortrolighed, som var den, ministeren indledte med, nu er bredt ud over alle 62 sager, fordi man som udgangspunkt nu pr. definition betragter dem alle sammen som værende foregået på den måde.

Er der ingen af de 62 sager her, der er foregået ved, at Udlændingestyrelsen selv har vurderet uden en henvendelse fra den pågældende person, at der her overvejende har været mistanke om et tvangsægteskab, f.eks. fordi det er et fætter-kusine-ægteskab eller andet? Er det sådan, at i samtlige 62 tilfælde er afvisningen sket på initiativ af den part, som er en del af ansøgningen via de her udenomskanaler? Er det alle 62 tilfælde?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Når jeg taler om den råd og vejledning, er det selvfølgelig møntet på de unge, der selv måtte henvende sig. Jeg synes, der er endnu mindre grundlag for i øvrigt at sætte undersøgelser i gang der, hvor styrelsen har vurderet.

Vi har så mange andre gode redskaber, som jeg har remset op, til at hjælpe de her unge mennesker, og de er meget mere effektfulde, end at vi skal begynde at bruge tid på det her. Og igen: Det, jeg synes er det farligste ved det her, er bagudrettet at bryde en fortrolighed, hvor vi har lovet nogle unge mennesker, at vi ikke bruger de oplysninger til noget andet. Det er sådan set det, der er kernen i det her.

Formanden:

Tak til integrationsministeren. Så er det fru Britta Schall Holberg som ordfører.

Britta Schall Holberg (V):

Lad mig straks sige, at netop de bekymringer, som forslagsstilleren bag det beslutningsforslag her giver udtryk for, er jo, så vidt jeg kan se, baggrunden for regeringens indsats på udlændinge- og integrationsområdet.

Det afspejles jo i de stramninger i udlændingelovgivningen, som regeringen har vedtaget, og de økonomiske midler, som løbende er blevet bevilget til forskellige initiativer, som også ministeren har været inde på, samt den handlingsplan, som ministeren har været inde på regeringen har sat i værk, bl.a. imod tvangsægteskaber og de hjælpeforanstaltninger over for de mennesker, som kommer ud for det her.

Derfor mener vi i Venstre ikke, at en undersøgelse som den, forslagsstillerne efterspørger, vil have nogen som helst gavnlige effekt, tværtimod, som også ministeren var inde på.

Kl. 20.15

Som fastslået af ministeren er de gældende regler for familiesammenføring indført af den tidligere regering med det hovedformål netop at beskytte de unge, der måtte være udsat for fysisk og psykisk pres i denne anledning.

At de unge føler sig fortrolige med de relevante myndigheder er jo altafgørende, hvad enhver kan sige sig selv; det er altafgørende for, at vi overhovedet er i stand til at hjælpe dem, og hjælpes skal de jo. Og hvordan skulle man dog kunne undersøge det uden at spørge dem, det drejer sig om. Jeg kan simpelt hen ikke forstå den debat, der pludselig udvikler sig her.

Socialforskningsinstituttets rapport »Pardonelse blandt etniske minoriteter i Danmark« fra 2004 viser, at kun 4 pct. af de etniske minoriteter fra bl.a. Tyrkiet, Pakistan og Somalia ikke selv har valgt, hvem deres ægtefælle skulle være. Og selv om vi alle sammen kan være enige om, at 4 pct. er 4 pct. for meget, viser undersøgelsen, at lovgivningen har hjulpet, og at færre unge tvinges til at gifte sig med en partner, de ikke selv har valgt.

Samtidig viser denne og andre undersøgelser dog også, at alle statistikker og tal på området selvfølgelig er behæftet med en vis usikkerhed. Kun de færreste unge, der har været udsat for tvang i forbindelse med giftermål, ønsker jo, som også forslagsstillerne må vide, at stå frem.

For at få så mange sager og oplysninger frem i lyset som muligt er det derfor bydende nødvendigt, at de unge med sikkerhed ved, at de kan få den fornødne støtte og hjælp og beskyttelse hos og fortrolighed fra myndighederne, når de henvender sig; at de f.eks. har et sted at bo, hvis de flygter fra deres familie eller ægteskab.

Og netop på det punkt, nemlig opfølgningen, har regeringen gjort en stor indsats. Og det var præcis på det område, den tidligere SR-regering blev kritiseret for ikke at gøre nok, og det var derfor, man vedtog en stramning, som bl.a. skulle have det formål, at man så ikke behøvede at lave disse undersøgelser.

Vi kan ikke opnå den sikkerhed og fortrolighed, hvis vi ikke sender det klare signal, at de unge sikres fuld sikkerhed og anonymitet over for offentligheden og over for myndighederne. Derfor kan Venstre ikke, og jeg sætter streg un-

der det igen, *ikke* støtte et forslag, der ikke kan sikre de unge mennesker denne garanti, for så har vi ikke hjulpet dem, men gjort noget, der gør det meget værre.

Formanden:

Tak til fru Britta Schall Holberg. Der er åbenbart en kort bemærkning. Jeg vil bede om, at man markerer, idet jeg ikke kan se, når der bliver trykket på knappen, så der skal en markering til. Så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen for en kort bemærkning til ordføreren.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Undskyld, jeg troede, at formanden havde set, at jeg havde signaleret.

Mener fru Britta Schall Holberg virkelig, at vi ikke har noget som helst ansvar over for de 62 kvinder, der her er tale om; at vi ikke har noget som helst ansvar for at være med til at sikre, at de her kvinder ikke daglig udsættes for voldtægt, eller hvad der er endnu værre, bliver slået ihjel? Mener fru Britta Schall Holberg virkelig, at vi ikke har en forpligtelse til at undersøge, hvilke forhold de pågældende kvinder lever under lige nu?

Og er fru Britta Schall Holberg ikke enig i, at det kan man sagtens gøre uden at involvere de pågældende kvinder, fordi politiet har metoder, der gør, at man kan gå ind og undersøge den type ting på en måde, som ikke bringer hverken anonymiteten eller sikkerheden i fare?

(Kort bemærkning).

Britta Schall Holberg (V):

Jeg kan simpelt hen ikke forstå denne diskussion. Man taler om, at man vil hjælpe nogle mennesker, som er i nød. Det er vi enige om. Alligevel vil man sætte en undersøgelse i gang, som disse mennesker beder om ikke bliver foretaget, fordi de ønsker at være anonyme.

Som ministeren sagde, sker de henvendelser, der kommer, på de unges foranledning, og derefter kan vi træde ind og hjælpe dem. Og hvis der er nogle eksakte problemer med en eksakt sag, vil jeg henvise dem til politiet, for det er rigtigt, at så er det politiets ansvar at gå ind i sagen. Men at begynde at lave undersøgelser om en bred samling mennesker vil vi i Venstre ikke være med til, for dermed har vi ødelagt den fortrolighed, der skal være for at kunne hjælpe dem optimalt.

Kl. 20.20

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det vil sige, at Venstre mener, at det er nødvendigt, at staten får indseende i noget, der kan ligne organiseret voldtægt. Altså, et tvangsægteskab er en voldtægt. Staten får kendskab til en række voldtægter så at sige. Der mener Venstres ordfører ikke, at vi har en forpligtelse til at gå ind og stoppe det og undersøge, hvad der sker med de pågældende kvinder. Er det korrekt forstået?

(Kort bemærkning).

Britta Schall Holberg (V):

Det er en utrolig debat. Den radikale ordfører lægger mig synspunkter i munden, som jeg overhovedet ikke har. Jeg har tværtimod givet udtryk for, at jeg anser det her for et virkelig alvorligt problem. Og ministeren har gjort rede for, hvad regeringen har gjort for at være med til at afhjælpe disse problemer.

Og jeg gør opmærksom på, at den tidligere regering netop har lavet nogle stramninger på disse områder, for at de unge skulle have den mulighed for anonymitet, som de selv har bedt om. Så jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvad det er, vi står og diskuterer.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Jamen jeg kan prøve at forklare det lidt nærmere for ordføreren, så godt det er mig muligt.

Altså, hvis man nu forestiller sig, at der har været søgt om familiesammenføring i 2002, og at den familiesammenføring er nægtet, med henvisning til at der er mistanke om tvangsægteskab, hvorfor er det så så svært i dag at gå ind og undersøge, hvad der egentlig er sket med de pågældende mennesker? Det behøver man jo ikke at henvende sig til nogen for, det behøver man jo ikke at spørge nogen om, man kan da på almindelig politimæssig måde undersøge, hvad der siden er sket med de mennesker. Er de unge mennesker flyttet ud af landet? Er de måske i virkeligheden blevet tvunget til at flytte ud af landet for at gifte sig med pågældende et helt andet sted?

Og så forstår jeg ikke, at Venstres ordfører siger: Det kan man ikke, det bringer de unge i fare. Det kan jeg pinedød ikke se.

(Kort bemærkning).

Britta Schall Holberg (V):

Jeg synes lige, at ministeren på fantastisk glimrende måde har forklaret, at det godt kan være, at ordførerne for forslagsstillerne mener, at sådan en undersøgelse kan foretages, uden at man spørger dem, det vedkommer, men at det kan man altså ikke. Og det kan man overtyde sig om ved at spørge i ministeriet. Det kan ikke lade sig gøre. Og de unge mennesker vil gerne være fri for at få foretaget sådan en undersøgelse.

Jeg sad ikke i Folketinget på det tidspunkt, hvor den tidligere regering strammede op på det her område netop for at imødekomme de unge menneskers ønske om, at det skete i fortrolighed, når de henvendte sig til det offentlige, så for det første forstår jeg slet ikke, at man fremsætter det her forslag, og for det andet forstår jeg overhovedet ikke den debat, der udspiller sig, efter at ministeren har givet den redegørelse om, hvad regeringen rent faktisk gør for at hjælpe de her mennesker.

Og jeg vil i hvert fald ikke skydes i skoene, at vi ikke skulle have forståelse for det, for det synes jeg dog ministeren i den grad har givet udtryk for at vi har.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Jamen der er jo ikke nogen, der skyder hverken ministeren eller fru Britta Schall Holberg i skoene, at man ikke interesserer sig for det her område. Det, der bare forsøges sagt, er jo, at vi synes, indgangsvinklen virker lidt besynderlig.

Vi har meget svært ved at se, at man ikke skulle kunne gennemføre en undersøgelse på det her område med de sikkerhedsmæssige foranstaltninger, vi alle sammen er enige om skal tages. Men det kan godt være, man i virkeligheden skal gå så langt som til konkret at spørge ministeriet: Kan man gennemføre en undersøgelse om det og det og det? Og så må vi jo få et konkret svar på, hvorfor man ikke kan det. Men jeg synes ærlig talt, at argumenterne for, at vi ikke kan, halter.

Det er måske ikke så meget et spørgsmål, det er mere blot en kommentar. Jeg er mildest talt meget forundret.

(Kort bemærkning).

Britta Schall Holberg (V):

Det er muligt, at forslagsstilleren er forundret. Men så synes jeg, forslagsstilleren skal stille spørgsmålet til ministeriet og til ministeren om,

hvorfor det ikke kan lade sig gøre, sådan som man gerne vil have fra forslagsstillerens side. Jeg synes ærlig talt, ministeren har gjort rimeligt rede for, hvorfor det ikke kan lade sig gøre på den måde, forslagsstilleren regner med.

Det er forfærdelig vigtigt for os at bevare den anonymitet. Det er det jo også, når det handler om alle andre, om jeg så må sige, sociale sager i en socialforvaltning vedrørende ganske almindelige forhold eller alt muligt andet, nemlig at de mennesker, der henvender sig i fortrolighed, skal have mulighed for at bevare det, at vi oprettholder den fortrolighed. Det er det offentliges forpligtelse over for det enkelte menneske, der er i nød.

Kl. 20.25

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Man har altid godt af at blive klogere, og jeg mener faktisk, det er vigtigt at finde ud af, hvad der er sket med de personer, der har fået afslag. Det er hr. Eyvind Vesselbo fra Venstre, der siger det, men jeg er sådan set meget enig med hr. Eyvind Vesselbo. Derfor er det måske ikke så klokkeklart, og derfor er Venstres holdning måske ikke så klokkeklar, som fru Britta Schall Holberg giver udtryk for.

Jeg ved ikke, om fru Britta Schall Holberg bemærke i, at jeg i forbindelse med de her diskussioner om fortrolighed og anonymitet to gange forsøgte at få integrationsministeren til at fortælle, hvor mange af de 62 afslag på familiesammenføring med henvisning til tvangsægteskab eller mistanke om tvangsægteskab der var foranlediget af, at en person havde henvendt sig og bedt om at få et afslag.

Jeg fik ikke svaret, og det er jo, fordi sandheden er, at for en stor dels vedkommende er det jo ikke det, der er tilfældet. Der er det jo et spørgsmål om, at man i sagsbehandlingen er blevet enig med sig selv om, at der skal gives afslag med henvisning til det.

Med det indgående kendskab, som ordføreren har til den danske civile registrering, er spørgsmålet til fru Britta Schall Holberg: Er det mon ikke muligt uden at bryde nogen form for fortrolighed i det mindste at gå alle registre igennem og se, hvordan det går de mennesker? Er de blevet gift på ny? Er de stadig væk bosat i Danmark? Har de fået en uddannelse? Har de et arbejde? Er de velfungerende?

Kort bemærkning.

Britta Schall Holberg (V):

Jamen jeg har ikke flere svar, for det er jo det samme spørgsmål, der bliver stillet hele tiden. Ministeren har jo også svaret på det samme spørgsmål, og jeg synes også i betragtning af tidspunktet, at det ikke er anledningen til at stå og sådan udveksle de samme spørgsmål og de samme svar hele tiden. Jeg har ikke andre svar.

Kort bemærkning.

Morten Østergaard (RV):

Nej, og det må vi jo så ærgre os over på de pigers vegne, som det drejer sig om. For det, der er pointen her, er jo, at det, som fru Britta Schall Holberg og ministeren er inde på, er, at man ikke ønsker en undersøgelse af, hvad effekten er af den politik, man har gennemført. Det må være, fordi man er bange for, hvad sådan en undersøgelse kunne ske at vise, nemlig at politikken ikke er effektiv.

Det, det handler om her, er, hvorvidt man vil vende det blinde øje til, eller hvorvidt man vil tage fat i det. Og det er naturligvis muligt at designe en sådan undersøgelse, uden at man skal ud og ringe på og spørge forældrene, hvordan det går eller noget i den stil. Man kunne da starte med i det mindste bare at kigge i alle de mange offentlige registre, vi har, for at se, hvordan det går dem. Har de et arbejde? Betaler de skat? Har de fået en uddannelse? Alle de ting, der er registreret, og som Integrationsministeriet i mange sammenhænge og i forbindelse med rigtig mange mennesker ikke er bleg for at indsamle oplysninger om, kunne man da starte med. Det siger forslaget jo ikke noget om.

Det, der er det centrale her, er jo, at man ikke ønsker den undersøgelse – ikke fordi man ikke har interesse for pigerne, men fordi man er bange for resultatet.

Kort bemærkning.

Britta Schall Holberg (V):

Det var dog en fantastisk påstand at komme med. Der er ikke nogen, der er bange for en undersøgelse for et resultats skyld. Nej, det, vi er optaget af, er, at vi ikke laver en undersøgelse, som kommer til at genere nogen af dem, som vi gerne vil beskytte. Det er svaret på det. Og at lægge alt muligt andet i mine tanker er ikke rimeligt. Det er simpelt hen ikke en rimelig debatform.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Så skal jeg lade være med at lægge ordføreren noget i munden. Men jeg hørte jo i hvert fald ordføreren sige, og jeg tror nok, det er korrekt forstået, at ordføreren sådan berømmede ministerens initiativer med hensyn til at gøre noget godt for de her mennesker – det var ikke de præcise ord, men det drejede sig om at gøre noget godt. Det kan man have al mulig respekt for.

Men ved man noget om, hvorvidt det er gået de her mennesker godt? Ved man noget om de 62 unge? Ved man noget om, hvor de er henne, og om, hvorvidt de er blevet tvangsgift eller ikke er blevet tvangsgift og bare bor i et andet land?

Det synes jeg ville være meget rart at vide. Det er da altid rart at vide, om ens politik virker efter hensigten.

Kort bemærkning.

Britta Schall Holberg (V):

Jeg har ikke andet svar til den bemærkning, der kommer her, end at sige, at det, regeringen ønsker, og det, vi i Venstre ønsker, er at tage denne situation, som er meget alvorlig for de unge mennesker, det går ud over, alvorligt.

Og derfor er hele det apparat sat i gang med henblik på at hjælpe dem, når de henvender sig, og at respektere det, som forslagsstillerne også må være blevet stillet over for, da de foretog de stramninger under deres regeringsperiode, nemlig at sikre, at de unge bevarer den anonymitet, som de har lagt overmåde vægt på.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu har jeg læst det her forslag, og jeg vil godt garantere for, at den undersøgelse kan og skal finde sted under fuld, *fuld* anonymitet, uanset om man skal kontakte dem eller ej – fuld anonymitet, fuld fortrolighed.

Kl. 20.30

Men tilbage til spørgsmålet: Er det ikke meget rart at vide, om det faktisk er gået de her mennesker godt eller skidt eller et eller andet sted midt imellem, hvordan det er gået de mennesker? Jeg synes, at når man fører en politik og har en hensigt med den, så er det altid enormt fornuftigt at undersøge, om resultatet er, som man egentlig havde til hensigt med den politik, man fører.

(Kort bemærkning).

Britta Schall Holberg (V):

Jeg synes, at ordføreren skulle koncentrere sig om de indsatser, der rent faktisk bliver gjort her. Jeg synes, at det egentlig er utrolig tilbageskuende at prøve på at se, hvordan det så gik. Det kan man godt bruge meget tid på. Jeg synes, det var meget mere interessant at koncentrere sig om fremadrettethed, hvordan vi hjælper de unge, som henvender sig. Jeg vil i hvert fald ikke være med til at genere dem med at lave en bagudrettet undersøgelse, som de helst er fri for.

Formanden:

Tak til fru Britta Schall Holberg. Så er det hr. John Dyrby som ordfører.

John Dyrby (S):

Til alle, der er samlet her i dag, vil jeg godt have lov til at sige, at tvangsægteskaber er og bliver fuldstændig uacceptable i Danmark. Men ikke blot i Danmark. Unge mennesker, der er vokset op her hos os, og som vel i bund og grund er danske, skal ikke være bundet af gamle traditioner med tvang. Vi skylder at beskytte dem både mod tvangsægteskaber i Danmark og så sandelig også mod tvangsægteskaber uden for Danmarks grænser.

Et tvangsægteskab er selvfølgelig ét for meget, og den holdning deler vi formentlig alle i Folketinget. Vi er altså ikke uenige om holdningen, men faktum er, at der er nogle tvangsægteskaber, vi ikke ved særlig meget om.

I sagens natur er det svært at sige noget om, hvor mange tvangsægteskaber den danske lovgivning på udlændingeområdet har forhindret. Jeg er ikke i tvivl om, at vi via lovgivningen faktisk har forhindret tvangsægteskaber i Danmark. Men ret beset ved vi ikke, om nogle af de tvangsægteskaber, forældre har forsøgt at trække og presse ned over herboende unge mennesker, i stedet er gennemført i udlandet. Hvis det er tilfældet, strider det mod alt, hvad der er dansk.

De involverede skal vide, at det accepterer vi altså ikke, og at vi agter at gøre noget ved det. Men for at gøre noget ved det skal vi have en viden, vi ikke har i dag. Og det er i al stilfærdighed den, vi med B 76 beder regeringen om at skaffe. Jeg er helt overbevist om, at det kan gøres uden risiko for de unge mennesker, der har haft et meget presserende problem og har henvendt sig til det offentlige. Jeg er også helt overbevist om, at det kan gøres uden den store palaver.

Et godt sted at starte vil være de familiesammenføringer, der gennem de seneste år er nægtet netop med henvisning til mistanken om tvangsægteskaber. Hvad er der sket med de unge mennesker? Er de efterfølgende i stedet blevet gift i udlandet?

Man kan håbe, at en undersøgelse viser, at der ikke er noget at komme efter, men jeg tror desværre, at der også i denne sag er noget at komme efter. Det er på tide, at vi holder op med at se gennem fingre med, at tvangsægteskaber med herboende unge mennesker måske gennemføres i udlandet. Det er på tide, at vi starter med at indsamle den viden, vi ikke har i dag. Og det er måske først og fremmest på tide, at vi sender et klart signal om, at den fremgangsmåde accepterer vi ikke, og at vi ikke fortsat lukker øjnene.

Vi erkender fuldt og helt, at der er gjort meget for at forhindre tvangsægteskaber, det er rigtigt. Men det er jo ikke et argument for, at vi ikke skal gøre noget lige nøjagtig på det her område. Det her beslutningsforslag er ikke løsningen, men det er en del af en samlet kamp mod tvangsægteskaber på linje med mange andre tiltag.

Ministeren bad mig om at bistå med at lave en undersøgelse, og jeg vil da godt tilkendegive, at fra Socialdemokratiets side hjælper vi gerne regeringen, når det er noget, der er til gavn for Danmark og unge mennesker i Danmark. Så vi hjælper gerne, hvis regeringen ikke selv kan finde ud af at lave det her uden gene for de unge mennesker.

Formanden:

Tak til hr. John Dyrby. Så er det hr. Jesper Langballe som ordfører.

Jesper Langballe (DF):

Der er en gammel talemåde, der hedder, at man sluger kamelen og sier myggen fra. Den synes jeg nok man kan bruge om det her initiativ. De Radikale, som indædt rasende har gjort alt, hvad de kunne, for at gå imod regeringens og Dansk Folkepartis forsøg på at bremse tvangsægteskaber, har nu fundet lup og pincet frem og fundet et lillebitte projekt, som Det Radikale Venstre kan enes med Socialdemokraterne om inden for udlændingepolitikken, en dråbe i et ocean.

Kl. 20.35

Takket være 24-års-reglen var det sådan, at der i 2001 var 852 personer i Danmark under 24

år, der blev gift med en udlænding. I 2004 var det 317. Det er minus 535. Se, det er noget, der rykker. Efter at have modsat sig det med næb og klør vil man nu undersøge og retsforfølge 20 om året, hvor Udlændingestyrelsen har skønnet, at der var tale om et tvangsægteskab – efter at Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti har forhindret hen mod 500-600 arrangerede ægteskaber.

Jeg er enig med fru Elsebeth Gerner Nielsen i, at tvangsægteskab er voldtægt. Tvangsægteskab er afskyeligt, men det forekommer mig, at det, man vil gøre her i praksis, er at retsforfølge folk, fordi de er muslimer. Sagen er nemlig den, at arrangerede ægteskaber er normen for hele islam, uden undtagelse. Og så er der de tilfælde, hvor de unge mennesker ikke giver deres samtykke, der bliver det arrangerede ægteskab til et tvangsægteskab. Det kan man læse i hr. Naser Khaders fortræffelige erindringsbog. Det er ikke noget, som en eller anden vildt fremmedfjendsk har fundet på. Hvad skal det gøre godt for?

Så vil jeg lige sige til sidst, at det dog er topmålet af naivitet at tro, at man, med de meget stærke netværk, som muslimske familier lever i, skulle kunne gå ind og foranstalte undersøgelser, uden at forældrene til den pågældende pige fik noget at vide om det. Hvordan kan man overhovedet forestille sig det?

Jeg vil sige, at o.k., Socialdemokraterne er sprunget på vognen, men for De Radikales vedkommende vil jeg nok sige, at det her er karakteristisk. I godhedens navn vil man lave et helvede for de ofre, som man vil være gode imod.

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger til ordføreren, først fra hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det er ikke for at trække alting i langdrag, men jeg skal lige forstå rigtigt, hvad det var, hr. Jesper Langballe sagde, for jeg synes, jeg hørte hr. Jesper Langballe sige, at man havde forhindret 535 arrangerede ægteskaber, fordi man havde fået nedsat antallet af familiesammenføringer med de her 535 fra 2001 til 2004. Man kan diskutere, hvad arrangerede er, men mener man virkelig alvorligt, at de alle sammen skulle være arrangerede ægteskaber, fordi vi snakker om unge mennesker under 24 år?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det er sådan lidt sandsynlighedsberegning, og andet er det ikke. Når 24-års-reglen får til følge, og det kan der vist ikke være nogen tvivl om at den har fået, at der bliver 535 færre ægteskaber i Danmark for personer under 24 år med en udenlandsk partner, så er der vel god grund til at tro, at vi taler om arrangerede ægteskaber. Vi kan ikke sige med sikkerhed, at der er tale om tvangsægteskab, for hvis de unge mennesker selv går med til et arrangeret ægteskab, er det jo ikke et tvangsægteskab.

Det der med arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber er jo en gråzone, så derfor tillader jeg mig at sige, at en vis sandsynlighedsberegning taler for, at man har undgået sådan en 500-600 arrangerede ægteskaber og sørget for, at de unge mennesker bliver så gamle, at de kan trodse deres forældre og sige nej, og at de nok selv skal bestemme, hvem der skal være deres ægtefæller.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Med hr. Jesper Langballes form for sandsynlighedsberegning kan jeg egentlig godt forstå, at han ikke er tilhænger af, at vi prøver at undersøge det.

Kl. 20.40

Men jeg kunne godt tænke mig at høre hr. Jesper Langballe, om han ikke er bekendt med, at man faktisk godt kan gifte sig, fordi man er forlovet, i en eller anden grad i hvert fald, selv om man ikke er fyldt 24 år, om ikke hr. Jesper Langballe er bekendt med, at det kan lade sig gøre.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Goddag, mand – økseskaft! Altså, jeg prøver at forklare hr. Jørgen Arbo-Bæhr – og jeg kan da godt begynde helt ved Adam og Eva – at når en ung pige i en muslimsk familie, der bor i Danmark, får en mand op fra hjemlandet, så er det sandsynligvis ikke, fordi de to unge er ved at fortæres af længsel efter hinanden, men det er noget, som slægterne har arrangeret. Og tallet på det er gået kraftigt ned, og det synes jeg bare at hr. Arbo-Bæhr og alle mulige andre skulle tage at glæde sig over.

Men hvad det skulle føre til at tage de 20 ud, hvor Udlændingestyrelsen er gået ind individuelt og har sagt, at her var der nok tale om et tvangsægteskab – og det er fortræffeligt, at man

også der har et endnu mere fintmasket net – og så give sig til at undersøge og retsforfølge de 20 med risiko for, at det kommer til at koste de unge piger livet, er efter min mening ren galimatias.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg synes altså, at den der med myggen og karmelen er interessant. For Dansk Folkeparti er myggen i det her tilfælde 62 tvangsægteskaber. Det vil sige, at for Dansk Folkeparti er det fuldstændig ligegyldigt, at der er 62 kvinder, der muligvis i dag lever i et tvangsægteskab, der muligvis dagligt bliver voldtaget, der muligvis er i fare for at blive slået ihjel. Det er Dansk Folkeparti ligegladd med, i alt fald når man først står der på Folketingets talerstol, og der ikke er så mange, der lytter.

For da den her sag kom frem første gang, da var hr. Jesper Langballe ude at fortælle vidt og bredt, at nu skulle der søreme gøres noget ved det her, selvfølgelig skulle sagerne undersøges. Det blev sagt til Ritzau, det blev sagt til Politiken, men når hr. Jesper Langballe først står der, er Dansk Folkeparti ligegladd. Det er hyklerisk.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg har lige prøvet at forklare fru Elsebeth Gerner Nielsen, så det ved hun udmærket godt, at Information ringede mig op og stillede mig et spørgsmål, som jeg simpelt hen ikke forstod. Inden samtalen var forbi, havde jeg forstaaet spørgsmålet og sagt til journalisten: Undskyld, det her var en fejltagelse, slå en streg over det der pjat, det går vi ikke ind for. Det er jo meget karakteristisk for meget journalistik, at det så ikke bliver bragt.

Jeg blev præsenteret for De Radikales forslag for første gang og misforstod altså, hvad det drejede sig om. Men der er ingen undskyldning for det blad, der har viderebragt en udtalelse, som de vidste at der ikke var dækning for.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Jeg kan endnu undre mig lidt over, hvordan hr. Jesper Langballe kan sige, at der nu er afdækket en gruppe her, hvor der formentlig er forhindret nogle tvangsægteskaber, det er jeg sådan set ikke uenig med hr. Jesper Langballe i.

Hvordan i alverden kan man argumentere over for godt nok en mindre gruppe, som vi ikke

ved noget om i dag, og sige: Jeres sag er i virkeligheden lige gyldig, for vi har jo afdækket det andet? Det er da principløshed, hr. Jesper Langballe, er det ikke det?

Hvordan kan hr. Jesper Langballe pludselig gøre sig til ekspert i, hvordan man laver sådan en undersøgelse, og med klippefast sikkerhed vide, at det kan man ikke? Hvordan er det i virkeligheden muligt?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jamen jeg har prøvet at forklare, at det i min optik simpelt hen er topmålet af naivitet at tro, at man kan gå ind i de muslimske netværk. Man bliver jo nødt til at stille spørgsmål i miljøet, hvordan skulle man ellers kunne undersøge det?

Jeg synes, at det er det, der virkelig kan kaldes godhedens kynisme, altså når man kan pudse sin egen glorie, når man har gjort noget for de stakkels piger, så er det fuldstændig lige gyldigt, om de ender med at komme af med livet på grund af de gode gerninger, man har gjort.

Kl. 20.45

Må jeg gøre opmærksom på, at dengang den lovhjemmel blev til, efter hvilken Udlændingestyrelsen har udpeget de 62 ægteskaber, foregik det under den socialdemokratisk-radikale regering. Det er faktisk ikke noget, vi har lavet. Dengang var alle enige om, også SV-regeringen, at det, det først og fremmest drejede sig om, var diskretion, det var ikke at bringe nogen i fare. Men det er åbenbart fuldstændig lige gyldigt nu, for nu skal man vise sin godhed over for de der onde folk fra Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Undskyld, hvis jeg er lidt forvirret. Altså, argumentet for at fremsætte det her beslutningsforslag er jo ikke, at nu skal vi spille gode over for Dansk Folkeparti, som åbenbart er ondt. Det er jo noget besynderligt noget.

Jeg vil godt slå meget kraftigt fast, at det her jo først og fremmest handler om at sende et signal om, at tvangsægteskaber accepteres vi ikke, uanset om de så bliver gennemført i Danmark, eller om de bliver gennemført i udlandet med nogle i virkeligheden danske unge.

Kan hr. Jesper Langballe ikke se, at der er et problem i, at vi giver los, at vi i virkeligheden indikerer, at vi ikke accepterer tvangsægteskaber i Danmark, men hvis man kan tage den unge fra

Danmark og få vedkommende tvangsviet, må det vel hedde, i udlandet, så er det helt okay, det følger vi ikke, det undersøger vi ikke nærmere?

Må jeg forstå hr. Jesper Langballes kommentar sådan, at hvis man kan lave sådan en undersøgelse, uden at det kommer til at gå ud over specielt de unge mennesker, så er Dansk Folkeparti med på, at vi selvfølgelig også skal have afdækket den side af sagen?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg vil sige, at i det øjeblik, man kommer under vejs med, får en mistanke om, at der er sket en forbrydelse, og tvangsægteskab er en forbrydelse, så skal det jo undersøges i det enkelte tilfælde, og så skal de skyldige retsforfølges.

Men det, som man vil gøre her, er, at man først vil lave en undersøgelse af, hvorvidt der overhovedet er sket noget som helst, og så kan det være, siger man, at der kommer en forbrydelse for dagen.

Så siger jeg, at ud over at det der er umenneskeligt over for dem, som man har lovet diskretion, men som nu bliver bragt i den yderste livsfare, så er det altså noget underligt absurd noget, at man så at sige vil retsforfølge en hel kultur, en milliard muslimer, for de praktiserer alle sammen arrangerede ægteskaber, og tvangsægteskaber, hvis de unge ikke går med til arrangementet.

Hvad er det for en logik, der tilsiger en, at man nu tager de her 20 af en milliard og siger, at det skal undersøges til bunds? Vi ved godt nok ikke, om der er sket noget ulovligt, men det finder vi ud af, og hvis det viser sig, så skal vi retsforfølge dem. Jeg synes, det er fuldkommen virkelighedsfjernt.

Formanden:

Tak til hr. Jesper Langballe. Så er det fru Henriette Kjær som ordfører.

Henriette Kjær (KF):

Jeg tror, alle i salen her tager afstand fra tvangsægteskaber, og selv vil jeg da også sige, at jeg tager afstand fra arrangerede ægteskaber, fordi jeg synes, at det også er meget tæt på at være tvang. Det er bl.a. derfor, jeg synes, at 24-års-reglen er en god ting. Den bevirker, at pigerne, for det er jo især piger, der er udsat, når at blive det mere modne og måske også blive økonomisk uafhængige, så de har overskud til at kunne sige fra over for deres forældre.

Regeringen lancerede en kampagne i 2003 og iværksatte en række initiativer i den forbindelse. Bl.a. blev der delt informationsmateriale ud på uddannelsesinstitutionerne, så de unge var vidende om gældende lov og dermed med loven i hånden kunne sige fra over for deres forældre.

Der er også blevet opført to bosteder, et for unge under 18 år og et for kvinder over 18 år, hvor de kan bo, hvis ikke de føler sig trygge derhjemme og er bange for at blive tvangsgift. Jeg mener faktisk, at denne regering virkelig har fået sat fokus på det problem, der hedder tvangsægteskaber, og ikke mindst har handlet og søsat gode, gedigne initiativer, der kan hjælpe pigerne. Derfor er jeg mildest talt også forundret over dette beslutningsforslag.

Jeg kan forstå, at De Radikale og Socialdemokraterne vil have en undersøgelse af de borgere, der har fået afslag på ægtefællesammenføring, hvor myndighederne har vurderet, at der var tale om et tvangsægteskab, men jeg har virkelig svært ved at se, hvad det skulle nytte, og hvilken hjælp pigerne ville få af det.

Kl. 20.50

For det første synes jeg, at det er grænseoverskridende, at myndighederne skulle komme og banke på døren, for det mener jeg er nødvendigt med det formål, man har stillet op i beslutningsforslaget, og sige: Goddag, det er specialenheden til efterforskning af eventuelle tvangsægteskaber, har I nogen problemer her? Eller også skulle man sende et brev til de pågældende borgere, der så kunne lukke brevet op under overværelse af en eventuel ægtefælle, far eller bror, og vi ved jo også godt, hvordan det ville gå. Så jeg må sige, at jeg er meget betænkelig ved det her forslag.

For det andet er det helt afgørende, at disse borgere kender deres rettigheder, og hvis de føler sig undertrykte, så skal de vide, at der er hjælp at hente i form af krisecentre og andre understøttende ting.

Vi Konservative kan altså ikke støtte forslaget, og vi finder det meget passivt og direkte skadeligt, at man fra radikal og socialdemokratisk side vil lave en undersøgelse. Efter vores mening er det underligt, at man på den ene side er kraftigt imod 24-års-reglen og på den anden side bekymrer sig for disse borgere ved at ville lave en sådan undersøgelse, som jeg mener er mere skadelig end gavnlig.

Så det er altså helt uden tøven, at vi Konservative siger nej til beslutningsforslaget fra De Radikale og Socialdemokraterne.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det kan være, at fru Henriette Kjær ved noget, jeg ikke ved. Hvordan ved fru Henriette Kjær, at de 62 ægtepar, der har fået afslag på ægtefællesammenføring med det udgangspunkt, at der var tale om et tvangsægteskab, alligevel ikke er endt i ægteskabet? Hvordan ved fru Henriette Kjær, at tvangsægteskabet for de her 62 par vedkommende ikke er blevet realiseret?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Det ved jeg heller ikke, men jeg ved, vi har lavet et system, hvor det er muligt at henvende sig og få hjælp. Hvis man er i en situation, hvor man simpelt hen ikke kan med den her ægtefælle, så kan man gå til politiet. Politiet er oplyst og informeret om de muligheder, der er i forbindelse med de to nye bosteder. Der er også kvindekrisecentre, hvis man lige skal have et i nærheden, inden man kan komme videre til et af de andre bosteder.

Der ligger information der, hvor vi regner med, at de piger, der er i risikogruppen, færdes, og jeg mener, at det er de ting, der understøtter det. Det er muligheder for pigerne, så de kan komme ud af et ægteskab, de ikke ønsker at være i.

Man kan ikke lave en sådan undersøgelse uden at konfrontere pigerne og deres eventuelle ægtefælle og familie med, at den bliver lavet.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Vil Det Konservative Folkeparti være med til, at vi beder justitsministeren om at spørge kriminalpolitiet, hvordan man kan iværksætte sådan en undersøgelse, uden at man involverer forældrene og de involverede direkte? Altså, hvordan kunne man undersøge det her, så vi ikke involverer forældrene, og vi heller ikke involverer de mennesker, der eventuelt lever i et tvangsægteskab?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jeg kan igen ikke se, hvad vi skulle bruge undersøgelsen til. Så skulle vi eller et udvalg sidde som smagsdommere og beslutte, om de har et godt liv eller ikke har et godt liv. Det kan godt være, at man konstaterer uden at kontakte de pågældende piger, at det ser fornuftigt ud, for de er i uddannelse, eller de er i job, de betaler

skat, og alle de ting, man kan få ud af de offentlige registre, men det betyder da ikke, at de er lykkelige.

Hvordan finder vi så ud af, om det er sådan noget med, at den her uddannelse foregår ved, at hun bliver fulgt derhen af sin mand, når hun er derhene, holder hendes brødre og andre øje med hende, og at hun skal gå direkte hjem fra uddannelsesstedet igen? Hvordan finder vi ud af det uden at tale med hende? Skal der detektiver på? Jeg tror simpelt hen, at det er en dødfødt idé.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg må forstå det sidste svar sådan, at for Det Konservative Folkeparti er det sådan set ikke fortroligheden, der er det afgørende, for selv hvis man kunne lave en undersøgelse, som ikke indebar en direkte kontakt, så ville det heller ikke være noget, Det Konservative Folkeparti ville være interesseret i, fordi man sådan set ikke er interesseret i, hvordan det er gået de 62 piger – eller unge mennesker i det tilfælde, at der skulle være drenge med. Det er man ganske simpelt hen ikke interesseret i.

Det ville være relativt nemt at starte med at konstatere: Er de her i landet, eller er de ikke her i landet? Er de alligevel gift med den person, eller er de ikke gift med den person? Det kunne man starte med. Så er spørgsmålet, der stadig væk hænger og blaffer i luften, hvor mange af dem der under fortrolighed selv har henvendt sig, og hvor mange af dem der ikke har. Drejer det sig ikke om det, så må man tage de andre.

Kl. 20.55

Men uanset hvordan det tilrettelægges, så er Det Konservative Folkeparti ikke interesseret i at vide, hvordan det er gået med de 62 skæbner, som vi i hvert fald har en begrundet mistanke om har været meget tæt på at havne i et tvangsægteskab.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jeg synes simpelt hen, at den der retorik er så barnagtig. Det er på gymnasieniveau det der med, at hvis ikke lige vi vil godtage beslutningsforslaget, så er vi ligeglade, så er vi bare ligeglade med pigerne. Altså, den holder ikke.

Jeg har stået og remset op, og det gjorde ministeren også, at den her regering faktisk er den regering, der har taget hul på det her problem og har sat en masse initiativer i værk.

Nu har man lige pludselig fundet på fra radikal og socialdemokratisk side, at man nu vil koncentrere sig om 62 udvalgte, højst sandsynligt alle sammen piger. Der er jo også mange andre, der ikke har taget mod til sig til at gå ned anonymt – eller i hvert fald ikke at ville registreres – og sige, at de er bange for, hvad der skal ske her, at de tror, det er tvangsægteskab. Eller Udlændingestyrelsen har ikke opfanget, at der kunne være problemer i det. Hvad så med dem? Bekymrer De Radikale sig ikke om dem, kunne jeg så spørge modsat, for så skal vi jo ind og undersøge alle udenlandske ægteskaber.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Hvis en undersøgelse kunne tilrettelægges uden direkte kontakt til de pågældende eller deres slægtninge, ville Det Konservative Folkeparti så være interesseret i at kende til resultatet af den undersøgelse?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Jamen igen, hvad skulle vi bruge de oplysninger til? Jeg mener, at de kunne så blive kvantitative, men ikke kvalitative, og hvad kan vi så få ud af den konklusion? Vi kunne finde ud af, om de var i landet eller ikke var i landet, vi kunne finde ud af, om de var i uddannelse eller ikke i uddannelse, om de var skatteydere eller ikke skatteydere.

Jeg må bare stå tilbage og spørge, hvad jeg lige skal bruge de oplysninger til. Jeg synes måske, det er en undersøgelse for undersøgelsens skyld, for den gode samvittigheds skyld, og der synes jeg, at det her beslutningsforslag bærer præg af, at man egentlig dybest set godt kan se, at 24-års-reglen er en god idé. Jeg mener faktisk, det er det mest effektive, vi kan gøre for at forhindre det her. Den er De Radikale så imod, og så skal man lige pudse glorien og lave sådan et forslag her. Det synes jeg er for nemt.

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Så har jeg jo som socialdemokrat, der i virkeligheden er for 24-års-reglen, lidt mere carte blanche hos fru Henriette Kjær, end De Radikale åbenbart har, til at kunne stille kritiske spørgsmål på det her område.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at stille det samme spørgsmål: Var det i virkeligheden ikke interessant at få de her oplysninger frem og så

finde nogle eksperter, nogle gode mennesker, der ved noget om det her, og finde ud af, hvor langt vi i virkeligheden kan komme. Det, vi har hørt indtil videre, er, at fru Henriette Kjær har stået og sagt, at hun ikke tror, vi kan få noget ud af det; at hun ikke tror, man kan lave den undersøgelse; og at hun ikke kan komme i tanke om nogen oplysninger, der er relevante.

Er det, fordi fru Henriette Kjær er fuldstændig ekspert på området, at fru Henriette Kjær har sådan en viden, eller er det i virkeligheden, fordi fru Henriette Kjær ikke bryder sig om, at der blev lavet en undersøgelse, ikke bryder sig om, at man i virkeligheden må indrømme, man har taget fejl, at man har misforstået, hvad der egentlig ligger i det her beslutningsforslag?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Men vi har jo ikke misforstået det. Det er igen den der diskussionsteknik, at så har vi enten ikke forstået det, eller har vi overhovedet læst forslaget, og bekymrer vi os overhovedet for de her piger? Det er jo det, vi gør. Vi har så valgt en række indsatsområder, som gør, at der er et sikkerhedsnet. Hvis man vil bryde ud af et tvangsægteskab eller er i risiko for at komme ind i et, jamen så er der mulighed for at undgå det, fordi der er en hånd til at gribe vedkommende, og det er nogle foranstaltninger, den her regering har sat i værk.

Jeg bliver nødt til ligesom fru Britta Schall Holberg at sige, at vi jo kan blive stående heroppe, fordi der jo bliver stillet de samme spørgsmål med lidt variation om, hvorfor man ikke vil have den her undersøgelse. Men jeg har jo svaret: Hvad betyder det, at vi får noget statistik, når vi ikke ved kvalitativt, hvordan de her piger og kvinder har det?

(Kort bemærkning).

John Dyrby (S):

Det er jo nogle gange sådan, at man nærmest opgiver. Men lad mig gøre det helt klart, at der ikke er nogen, der tror, at hverken Det Konservative Folkeparti, Venstre eller Dansk Folkeparti ikke bekymrer sig om de her piger. Vi er alle sammen bekymrede for de her piger, og vi vil gerne gøre noget for dem. Er det så ikke besynderligt, at man går ind og siger, at det kan vi ikke, at det ved man på forhånd uden i virkeligheden at vide noget om det?

Er det ikke besynderligt, at man ikke vil være med til at sende det signal, at vi accepterer altså

heller ikke på det her område, at vi har tvangsægteskaber, at der er nogen, der går og tænker de tanker? Var det ikke et forrygende godt signal at sende bare det, at man lavede sådan en undersøgelse, bare det, at man forsøgte at få de her informationer?

Kl. 21.00

Det har altså ikke noget at gøre med, at vi beskylder hverken De Konservative eller Venstre eller andre for ikke at bekymre sig for de piger, og det har heller ikke noget at gøre med, at vi sætter spørgsmålstegn ved, om man har læst lovforslaget eller noget lignende. Men vi undrer os meget over, at der kan være en sådan modstand imod det.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Man kører hele tiden med: Ved De Konservative noget, vi ikke ved? Jamen jeg ved da, at man ikke kan få ret meget ud af de oplysninger, man kan trække ud af statistikken, for de siger jo ikke noget om, hvordan personen har det, om personen er lykkelig, om det er i overensstemmelse med, hvad personen selv vil, eller om det er et tvangsforhold, personen er i. Det kan man kun finde ud af ved at spørge personen, og det kan jo gøre meget mere skade end gavn. Jeg synes, det er et problem, at forslagsstillerne ikke vil indse det.

Formanden:

Tak til fru Henriette Kjær. Så er det hr. Steen Gade som ordfører.

Steen Gade (SF):

Vi vil jo alle gøre, hvad vi kan, for at forhindre tvangsægteskaber.

Forslaget her handler jo ikke om tvangsægteskaber som sådan. Det handler om en lille del af diskussionen, altså om der skal laves en undersøgelse af de 62 tilfælde, hvor der er givet afslag på ægtefællesammenføring. Som udgangspunkt har vi læst det med interesse, fordi vi synes, det vil være vigtigt at finde ud af noget om de 62 tilfælde. De er jo ikke hele historien om tvangsægteskaber, men som udgangspunkt vil det være interessant og vigtigt at finde ud af noget om dem.

Hvad kan man så finde ud af? Forslagsstillerne, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, har jo selv skrevet, hvad meningen er, og jeg synes, at nogle af ordførerne har udtalt sig, som om de ikke rigtig har forstået, hvad meningen

er: at få større viden om tvangsægteskaber; undersøge, om de unge er i live eller forsvundet, og om der er stillet relevante tilbud og relevant viden til rådighed.

Det er meget svært at forstå, at man synes, at hvis man ikke kan få noget ud af en undersøgelse, vil man ikke benytte lejligheden. Det er virkelig svært at forstå, at man netop i en sag, som er så vigtig, ikke vil prøve at se, hvad man kan finde ud af. Det kunne jo være interessant at vide, om nogen af dem, der er afvist, faktisk er tvangsgift et andet sted i verden, og det behøver man vist ikke nødvendigvis ringe til nogen for at prøve at finde ud af.

Det, der har forundret mig helt vildt, når jeg har hørt både ministeren og regeringspartierne ordførere, er sådan set uviljen til at komme ned i materien og argumenterne for, hvorfor man ikke vil det. Man siger, at det vil bryde en fortrolighed, og det må vi jo nødvendigvis – selv om der er boret meget i det i dag – bore meget mere i under udvalgsarbejdet.

Jeg synes ikke, de svar, der er kommet heroppefra, er krystalklare. Hvornår har man brudt fortroligheden, og hvornår har man ikke brudt fortroligheden? Gælder det kun de sager, hvor pigen eller drengen selv har henvendt sig? Eller gælder det alle sager osv.? Hvor er det man har brudt fortroligheden? Det står ikke krystalklart efter det, der er sagt her, og derfor kan man jo godt få den mistanke, at der er nogle, der bare ikke synes, det er relevant.

Jeg vil lægge vægt på, at man ikke må bryde fortrolighed, hvis man har lovet ikke at gøre det. Men vi må have klarhed over det, og der kan bestemt laves undersøgelser uden at gå dertil.

Det sidste, jeg vil sige, er, at forslagsstillerne har været så venlige over for regeringen – vel fordi forslagsstillerne har set, at det er et svært område – at de har skrevet, at det er op til regeringen at finde ud af, hvordan undersøgelsen skal tilrettelægges bedst muligt af hensyn til de unges sikkerhed. Jeg vil gerne understrege, at ingen unge skal komme i klemme ved en sådan undersøgelse; det skal være helt klart. Men jeg er også utrolig skeptisk over for, om der kan gøres noget, for problemet med regeringens afvisning er vel, at man siger, at man ikke vil gøre noget som helst for at undersøge sagen. Det er det, der egentlig er kommet ud af debatten, og jeg tvivler meget på, at det er fortrolighedsbestemmelserne, der har lukket fuldstændig af. Men det må vi jo kigge nærmere på i udvalget.

Kl. 21.05

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hr. Steen Gade siger – sådan hører jeg det – lidt bagatelliserende, at man har brudt en fortrolighed. Moralsk er det jo altid en betænkelig sag at bryde fortrolighed, men i dette tilfælde er der jo tale om at bryde fortrolighed med den følge, at der måske i allerværste fald bliver begået æresdrab på den pige, der har givet myndighederne sin fortrolighed.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Steen Gade: Hvis vi nu med et tankeeksperiment siger, at hr. Steen Gades uhyre veltalenhed får Folketingssalen overbevist om, at forslaget skal vi have gennemført, og det medfører det drab, jeg taler om, hvad vil hr. Steen Gade så sige? Ville han så ligesom hr. John Dyrby sige: Jamen det gør ikke noget, for vi vil bare sende et signal?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg sagde jo lige før, at vi ikke skal bryde fortrolighed, så derfor må vi undersøge: Hvor er der givet fortrolighed? Hvor er der ikke givet fortrolighed? Vi skal jo ikke bryde fortrolighed, og vi skal ikke nærme os kanten, så vi kommer i den situation, som hr. Langballe beskriver. Det er en fuldstændig klar melding.

Derimod er der ikke givet klare svar fra ministeren og regeringspartierne på, hvordan realiteterne i sagen er. Derfor siger jeg, at det må vi kigge meget grundigt på i udvalget, og jeg mener også, man kan lave undersøgelser, der ikke er så dybtgående, men som man godt kan få noget ud af, også uden at komme dertil, hvor man risikerer noget med hensyn til fortrolighed. F.eks. må det være vigtigt at vide, om nogle af dem, der rent faktisk bor sammen andetsteds i verden, måske oven i købet er blevet tvangsgift. Det resulterer jo ikke i æresdrab, hvis man finder ud af det, og det kommer jo frem som anonyme oplysninger, hvis undersøgelsen laves rigtigt.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jamen jeg forstår godt, at det bl.a. handler om, hvorvidt nogle bor som tvangsgifte et andet sted i landet eller i et helt andet land. Men det, jeg ikke forstår, er, at hr. Steen Gade siger, at nu skal vi ned i realiteten i sagen, for det er jo sådan, at vi ikke kender realiteten. Det er jo derfor, hr. Steen Gade vil have den undersøgt, og lad os sige, at vi i 20 tilfælde om året – en dråbe i havet – finder

ud af, hvad realiteten er, og de pågældende dør på grund af det, ja, så kan vi sandelig stå bagefter og sige: Operationen var vellykket, men patienten døde.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Hr. Jesper Langballe har vist ikke hørt, hvad jeg har sagt. Jeg har jo sagt, at jeg ikke vil gå til den kant, hvor den risiko opstår.

Formanden:

Tak til hr. Steen Gade. Så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr som ordfører.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Der er tit nogle, der siger til mig: Hvorfor spørger I egentlig så meget derinde i Folketinget? Er I dumme, eller hvad? Jeg skal ikke udtale mig heroppefra om, hvorvidt vi skulle være specielt dumme, men lige præcis dette spørgsmål om tvangsægteskaber er jo et meget godt eksempel på, at problemet er, at vi mangler svar. Uanset hvor meget vi har spurgt i samråd, i skriftlige spørgsmål og i spørgsmål her i salen, har vi endnu ikke kunnet få at vide, hvad effekterne af regeringens politik på området egentlig har været for de mennesker, det handler om.

Kl. 21.10

Hvad ved vi om tvangsægteskaber? Hvad ved vi om de mennesker, der har fået afslag på ægtefællesammenføring? Desværre meget lidt. Det er egentlig det værste, og selv om regeringen henviser til 24-års-reglen og til tilknytningskrav osv., kender vi egentlig ikke effekterne, når det gælder tvangsægteskaber. Det eneste, vi ved, er egentlig, at de tiltag har forhindret, at en række mennesker kan gifte sig og bo sammen med deres ægtefælle her i landet, og det er egentlig mere ærligt, som Dansk Folkeparti har fremhævet gang på gang, at det i virkeligheden ikke handler om tvangsægteskaber, men om at forhindre så mange som muligt i at komme her til landet og bosætte sig her.

I de sager, hvor mennesker får afslag på ægtefællesammenføring, fordi myndighederne har mistanke om et tvangsægteskab, ved vi ikke, hvad der sker med de mennesker. Hvor er de henne? Er ægteskabet måske blevet gennemført, blot i et andet land? Var der overhovedet tale om et tvangsægteskab? Hvad er der sket med de mennesker, som det handler om?

Spørgsmålet er, om den gennemførte politik i virkeligheden er ren symbolpolitik. Det er ikke

til at vide, men hvis vi virkelig vil gøre noget for at forhindre den udnyttelse og den tvang, som heldigvis få – men én er én for mange – bliver udsat for, skal vi droppe bare at gennemføre en politik, lukke øjnene og håbe det bedste og i øvrigt ikke vide, hvad de konkrete virkninger af den førte politik er, altså hvad den betyder for de mennesker, der berøres konkret af den.

I debatten har spørgsmålet om fortrolighed været fremhævet. For dem, der har læst forslaget, er det jo fuldstændig åbenlyst – ikke fordi jeg tror, at alle ikke har læst det – at der må foreligge en misforståelse, hvis der er nogle, der mener, at det skulle fordre noget som helst brud på den fortrolighed, der i disse sager vil være mellem myndighederne og de berørte mennesker. Man skal snakke med dem i den udstrækning, der er nødvendig for at hjælpe dem, hvis de har behov for hjælp, og den fortrolighed må ikke brydes og skal ikke brydes.

Forslaget her er faktisk et fornuftigt skridt på vejen mod, at vi virkelig skal vide noget om, hvad de politiske tiltag fører til. Viden er ikke det værste, specielt ikke hvis vi også i fremtiden vil gøre det så godt som muligt for at undgå, at nogle mennesker bliver udsat for tvangsægteskaber, og et sådant forslag støtter Enhedslisten selvfølgelig.

Formanden:

Tak til hr. Jørgen Arbo-Bæhr. Så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører for forslagsstillerne.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det, vi har ønsket med forslaget her, er at finde ud af, hvad der egentlig sker med unge mennesker, der får afslag på ægtefællesammenføring med udgangspunkt i, at der er tale om et tvangsægteskab. Bliver tvangsægteskabet alligevel realiseret? Det kan man altså godt frygte, for netop fordi der er tale om et tvangsmæssigt forhold, er der nogle, der vil gå gennem ild og vand for at sikre, at de unge mennesker kommer til at leve deres liv sammen, selv om de ikke ønsker det.

Det, vi ønsker at gøre opmærksom på, er for det første, at det ikke er sikkert, at man forebygger et tvangsægteskab ved at give afslag på familiesammenføring. Vi ønsker undersøgt, om det er sådan, det forholder sig.

For det andet vil vi finde ud af, om de unge, der har fået afslag på familiesammenføring, rent faktisk er i fare. Man må jo sige, at udlændingemyndighederne ligger inde med en meget alvor-

lig viden. De ligger inde med en viden om, at 62 par sandsynligvis lever under omstændigheder, der må betragtes som kriminelle, og når vi lever i et retssamfund, har vi en forpligtelse til at undersøge, om det virkelig er sådan, det forholder sig.

For det tredje ønsker vi at finde ud af, om de par, der får afslag på ægtefællesammenføring, ender med at leve deres liv et helt andet sted og måske i meget mindre trygge rammer, end den herboende har været vant til. Hvis der er tale om en dansk statsborger, har vi jo som samfund en forpligtelse til at være med til at beskytte den pågældende, og vi vil altså finde ud af, om de mennesker ender med at leve deres liv i eksempelvis Malmø eller Pakistan eller et helt tredje sted i verden.

Kl. 21.15

Jeg håber, at ministeren vil ulejlige sig med at svare på to spørgsmål. Det ene er: Hvor mange af de par har rent faktisk krævet fortrolighed eller anonymitet? I sin tid var det sådan, at i det øjeblik, der kom et ungt menneske og sagde: Jeg ønsker ikke familiesammenføring, fordi der er tale om et tvangsægteskab – ja, så var aftalen, at der ikke blev skrevet i afslaget, at der var tale om et tvangsægteskab, og at det var derfor, man fik afslag. Man fik bare afslag, og så kunne man give papiret til sine forældre derhjemme. Det var det, fortroligheden indebar, men det kan godt være, den nuværende regering har ændret det.

Jeg vil gerne vide, hvor mange der har fået afslag, hvor man som udgangspunkt simpelt hen har sagt til den unge: Vi vil aldrig kontakte dig. Med andre ord: Hvad indebærer den fortrolighed, regeringen har lovet de pågældende unge? Og hvor mange af de 62 par er blevet lovet fortrolighed? Som jeg forstår det, er der faktisk en meget stor del af de ægtepar, der har fået afslag, fordi udlændingemyndighederne har vurderet, at der var tale om et tvangsægteskab, og bl.a. når det drejer sig om fætter-kusine-ægteskaberne, gives der jo automatisk afslag.

Endelig vil jeg gerne vide, om ministeren er klar til at spørge kriminalpolitiet, om kriminalpolitiet vil komme med et forslag til, hvordan man kan undersøge de 62 pars skæbne uden at bryde den eventuelle fortrolighed og uden på nogen måde at gå på kompromis med de unges sikkerhed. Vi forslagsstillere ønsker ingen af delene, vores ønske er alene at være med til at sikre, at der ikke sker de unge noget, og samtidig ønsker vi mere viden om, hvordan udlændinge-

reglerne virker. Selv om vi ikke har det samme udgangspunkt for udlændingepolitikken, må vi trods alt alle sammen have en fælles interesse i at vide, hvordan den virker.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Første behandling af lovforslag nr. L 172: Forslag til lov om ændring af lov om Vækstfonden. (Lovmæssige rammer for en ny kapitalstærk venturefond).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 15/3 2006).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tina Nedergaard (V):

Da Venstres ordfører ikke kan være til stede her i salen i aften, skal jeg hermed læse hans tale:

Mange siger, at der er penge nok på det danske lånemarked, og det er givetvis sandt. Men hvor megen risikovillig kapital er der? Hvad skal der til, for at de private investorer kommer på banen? Hvor er de fyrtårne, der med en betydelig kapitalmæssig kraft kan vise vejen for de private aktører?

Det danske lånemarked er vokset betydeligt siden starten af 1990'erne, men der var også meget at give af. Danmark har haft et af de mindste markeder for risikovillig kapital. I dag ligger vi i en mellemlig position, når vi sammenligner os med resten af Europa, men i de lande, som har Europas største lånemarkeder – Sverige, England og

Holland – bliver der investeret to til tre gange så meget som i Danmark.

Danmark ligger lavt i forhold til de bedste europæiske lande. Fyrtårnene er sjældne, og derfor er initiativet til at gøre Vækstfonden til en stærk aktør, som kan vise vejen for de private investorer, en rigtig god idé. Det er et stort stykke arbejde, som ligger bag dette forslag, og der skal rettes en stor tak til de private aktører, som er gået ind i arbejdet med så mange penge.

Det skal jo ikke altid være de store danske etablerede virksomheder, vi investerer i; de skal nok klare sig. Vi skal støtte de iværksættere og entreprenører, som nok har et projekt, som er forbundet med risici, men frem for alt har visioner og projekter med et stort potentiale.

Jeg håber, at Vækstfonden også vil bruge sin kapital til at investere i private venturefonde, der beskæftiger sig med specialiserede områder som bio- og nanoteknologi. Her kræves en specialviden, som ikke er til rådighed i en almindelig bank, og der er brug for en større specialisering på investormarkedet.

Venstre støtter dette lovforslag, som vil medvirke til, at Danmark kan få et af de mest velfungerende markeder for risikovillig kapital i Europa.

Kl. 21.20

Niels Sindal (S):

Sidste gang, Folketinget moderniserede Vækstfonden, var i 2001 på baggrund af et udvalgsarbejde, som var søsat af den daværende regering, og som resulterede i den Vækstfond, vi kender i dag.

I et lidt historisk tilbageblik har jeg set, hvad man drøftede dengang, og jeg har noteret mig, at hr. Svend Erik Hovmand havde visse bekymringer over denne modernisering. Nuvel, lovforslaget blev vedtaget og en succes var hjemme. Vækstfonden har siden 2001 investeret i mere end 120 virksomheder og 13 udviklingselskaber.

Socialdemokratiet vil gerne medvirke til at modernisere fonden nok en gang. Med lovforslag nr. L 172 er man på vej med endnu et sæt værktøj, der skal gavne vækst og beskæftigelse og dermed den velfærd, vi alle taler om. Ved at medinddrage og udvikle samarbejdet med bl.a. pensionsinstitutter og private investorer skabes et samlet kapitalgrundlag på op til 4 mia. kr.

De administrative ændringer, der lægges op til, betyder, at Vækstfonden kan spille en mere

offensiv rolle i forbindelse med innovation, iværksætteri og regionale indsatser. Den nære kontakt med det private investormiljø og de nye sigtelinjer i lovforslaget sikrer samtidig, at fonden er i stand til at håndtere store kapitalkrævende opgaver.

Med de få bemærkninger, der er givet til lovforslaget, forventer jeg, at udvalgsarbejdet forløber problemløst, og vi støtter forslaget.

Colette L. Brix (DF):

Dansk Folkeparti støtter lovforslaget, der muliggør en privatisering af Vækstfonden. Vi støtter det med udgangspunkt i, at fonden i dag ligesom de private ventureselskaber agerer på markedsvilkår og derfor også bør have de samme muligheder.

Det er en forudsætning for et stærkt samfund med en robust økonomi, at vi skaber gode rammer for danske virksomheder, så vel de etablerede som de nystartede. På områder, der kræver meget risikovillig kapital, er Danmark imidlertid ikke helt i front i dag, men det er vi ved at lave om på nu.

Med dette lovforslag forsøger man at give det danske innovationsmiljø bedre betingelser, end det har i dag. Med udskillelsen af investeringsenheder inden for sektorerne Life Science og Tech i et privat forvaltningsselskab skaber man grundlaget for den nye venturefond, der således vil blive ejet af de investeringsansvarlige.

Som lovforslaget indikerer, er dets formål at få flere private aktører på banen. Samtidig sker der en klar opsplitting af Vækstfondens rent kommercielle aktiviteter i form af kapitalforvaltning og Vækstfondens erhvervsfremmeindsats, som medfører, at Vækstfonden får mulighed for fremadrettet at fokusere endnu mere på etablering og udvikling af meget tidlige vækstvirksomheder.

I bemærkningerne til forslaget står der, at Vækstfonden skal arbejde med en række konkrete forslag til, hvordan fonden fremover kan spille en endnu mere offensiv rolle i de meget tidlige faser for de vækstorienterede iværksættervirksomheder samt styrke innovationen i eksisterende virksomheder. Dansk Folkeparti ser frem til de resultater, Vækstfondens bestyrelse måtte komme frem til, da vi også skal holde øje med innovationen i allerede etablerede virksomheder. Danmark skal kunne klare at fremme nye og bestående virksomheder på samme tid.

Vi støtter lovforslaget.

Per Ørum Jørgensen (KF):

Den gode idé lider ofte skibbrud, ikke mindst på grund af likviditetsproblemer i de små og mellemstore virksomheder. I arbejdet på at imødegå denne problemstilling og sikre innovation og vækst i Danmark spiller Vækstfonden en særdeles vigtig rolle.

Dette lovforslag er med til at forny Vækstfonden, så den i højere grad kan tiltrække risikovillig kapital fra pensionsinstitutter og private investorer. Dette tiltag hilser vi i Det Konservative Folkeparti velkommen, og det er også et lovforslag, som ligger helt i tråd med regeringens strategi i den globale økonomi.

Den gode idé kan ofte have et risikobetonet tilsnit, og etableringsfasen kan ofte være både hård og omkostningskrævende. Men det er bl.a. disse iværksættere, vi skal støtte og sikre de bedst mulige vækstvilkår, og her vil venturefonden under Vækstfonden spille en central rolle.

I en globaliseret verden er vilkårene for vækstvirksomhederne alfa og omega, hvis man vil kunne begå sig i den internationale konkurrence. Vi er godt på vej, men vi kan blive endnu bedre. Iværksætteri og innovation er det, vi skal leve af i fremtiden, ikke mindst for at sikre vores børn og børnebørn en tryk og perspektivrig fremtid.

Kl. 21.25

I Det Konservative Folkeparti ser vi endvidere med tilfredshed på, at lovforslaget ikke får konsekvenser for Vækstfondens formål eller aktiviteter i øvrigt. Den nye struktur har oven i købet den sidegevinst, at Vækstfonden får muligheder for at fokusere endnu mere på at udvikle flere vækstorienterede iværksættervirksomheder og styrke innovationen i de eksisterende virksomheder. Samtidig er der også et kæmpeperspektiv i samarbejdet med de regionale vækstfora og de væksthuse, som vi fra konservativ side gerne ser som en vigtig medspiller på regionalt niveau.

Som de fleste sikkert har gennemskuet, støtter vi Konservative lovforslaget. Vi ser det som en understregning af, at regeringen mener det alvorligt med ambitionen om at være helt i front i den internationale konkurrence.

Morten Østergaard (RV):

Vækstfonden har siden sin etablering investeret i mange danske projekter, så kapitalen på 2 mia. kr. arbejder positivt for at skabe grundlag for udvikling og produktion af danske ideer. Fondens kapitalgrundlag er imidlertid ofte for lille

til at kunne følge projekterne frem til realisering eller salg til bedst mulige pris. Ofte må projekterne slippes for tidligt, hvorfor man går glip af muligheden for at få det rigtige udbytte at have været risikovillig og fødselshjælper til projekterne, og alt for mange gode projekter forsvinder derfor alt for tidligt ud af fondens indflydelse med tab af fortjeneste til følge.

Det Radikale Venstres ønske for Vækstfondens aktiviteter er, at der i Danmark enten direkte eller indirekte skabes innovative arbejdspladser. Med det lovforslag, der nu er fremsat, sættes der på et dansk statsejet ventureselskab, hvilket jo for så vidt er ganske interessant set fra et borgerlig-liberalt synspunkt, men det synes at være den rigtige vej at gå.

Der har fra nogle sider været kritik af, at Vækstfonden ikke investerer, hvor andre tøver, som det egentlig var fondens oprindelige rolle. Derfor synes det at være fornuftigt at foretage en opsplitning, for så kan der komme fornyet fokus på rollen som den, der tager over, hvor innovationsmiljøerne og andre ikke længere kan være med deres seedkapital.

Vi støtter lovforslaget, men vi er enige med Dansk Industri i, at rollen må være forskellig fra rollen for de private venturefonde, som i forvejen agerer på området, så der også i de aktiviteter, som nu finansieres i de udskilte selskaber, fortsat bliver fokus på at investere, hvor andre tøver. Samtidig vil vi i udvalgsarbejdet mere snævert forfølge det, som fremgår af hørings svaret på side 3, nemlig at der skal investeres mere end dobbelt så meget og – måske endnu vigtigere – med færre enkeltbeløb, altså i flere projekter end i dag, i de investeringer, der foretages lige dér, hvor innovationsmiljøerne stopper efter seedkapitalen. Det er den rolle som brobygger, som ingen andre tager, og det er det dødens gab, som det skal undgås vil komme til at forhindre, at innovationen blomster i Danmark. Det vil vi forfølge nærmere i udvalget, men som udgangspunkt er vi positive.

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard. Der er vist ingen SF-ordfører, og så er det hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Det er jo rigtigt, at Innovationsfonden blev udsat for en grundig behandling tilbage i 2001, og ved at studere papirerne fra dengang har jeg kunnet konstatere, at Enhedslisten endte med at være måske mere positiv end de borgerlige par-

tier. Det kan man selvfølgelig filosofere over, men sådan var det, og det skyldtes selvfølgelig, at vi jo godt er klar over og også støtter, at det offentlige skal hjælpe til med den helt tidlige finansiering af virksomheder, som endnu ikke har vist deres levedygtighed. Det er jo bare endnu et eksempel på, at markedet ikke altid løser alle problemer.

Det, som er afgørende for os ved behandlingen af dette forslag – og som vi derfor vil gå nærmere ind på i udvalgsarbejdet – er spørgsmålet om, hvorvidt vi kan være sikre på, at Vækstfonden og innovationsmiljøet vil være aktivt i de tidlige investeringsfaser. I hvert fald kan jeg se af nogle af høringssvarene, at nogle har givet udtryk for en bekymring for, om den ændring, der sker her, vil føre til, at der vil blive mindre fokus på den tidlige finansiering af nye innovative virksomheder.

Kl. 21.30

Jeg har godt bemærket i de svar, der er kommet, i høringssvarene og fra ministeren, at det ifølge ministeren nærmest forholder sig omvendt. Det vil vi få anledning til at bore mere i under det videre arbejde. Det er i hvert fald for os afgørende, at man sikrer, at der er fokus på de tidlige investeringer, at der er fokus på de tidspunkter i virksomhedens tilblivelsesproces og innovationsforløbet, hvor det ikke er muligt at skaffe penge fra det private område.

I den sammenhæng er det jo så også vigtigt at understrege, at når en del af Innovationsfonden, Vækstfonden, mere nærmer sig de almindelige vilkår, så er det i hvert fald vigtigt at sikre, at der stadig væk er midler til den tidlige fase af virksomhedens liv. Det vil vi så gå ind og kigge seriøst på, og så må vi jo se, om de svar, vi får, og den udvikling, der bliver i processen omkring det her lovforslag, bliver af en sådan karakter, at det ender med, at vi kan stemme for det.

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil sige tak til ordførerne for god opbakning til det foreliggende lovforslag. Jeg tror, vi kan sige, at vi i dag nok er med til at lægge grundstenen til etableringen af en ny stor og også en kapitalstærk venturefond i Danmark.

Den skal jo så etableres i samspil med både Vækstfonden og private institutionelle investo-

rer. Vi håber på at kunne få et kapitalgrundlag i en størrelsesorden godt 3 mia. kr. og dermed blive en af de største venturefonde i Norden.

Forslaget er jo af samme grund også blevet hilst velkommen af en lang række høringsparter, der ser lovforslaget som et positivt bidrag til udviklingen af både et stærkt og også et fleksibelt kapitalmarked i de tidlige faser, som kan understøtte virksomhederne til gavn for vækst, til gavn for beskæftigelse. Nogle bekymrede, som hr. Per Clausen nævnte, er der jo også, men sådan er livet.

Jeg mener faktisk, at vi med det her skaber mulighederne for, at Vækstfonden kan udvikle sig, at man får mulighed for at kunne holde fast og ikke skal ud i en exit, når mulighederne opstår for, at en virksomhed også begynder at give afkast. Men som sagt er det os, der lægger rammerne, og vi vil jo selvfølgelig under det efterfølgende udvalgsarbejde prøve på at afdække de spørgsmål, der er.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil blot bede ministeren om at bekræfte, at det er ideen, at det nye selskab, som kommer til at fungere på markedsvilkår, også skal investere, hvor andre tøver. Det er altså en særlig grund til, at det nu er staten, som investerer i netop det her.

Og som det andet: Jeg læser med interesse side 3 i høringsnotatet – jeg er faldet over en enkelt formulering, som gør mig en smule bekymret, og det vil jeg ligesom bare have taget luften ud af med det samme – at der skrives, at det er Vækstfondens klare målsætning at medvirke til at skabe større fokus på samarbejdet i de tidlige stadier ved at medfinansiere en række opstarts-virksomheder i disse faser, eventuelt i samarbejde med innovationsmiljøer og business angels og TTO'er, altså teknologioverførselskontorer.

Med »eventuelt i samarbejde med« går jeg ud fra, at det, der står i høringsnotatet, ikke skal forstås sådan, at venturefonden ikke vil gå ind og overtage arbejdet for innovationsmiljøerne, men at det netop skal foregå i et samarbejde, hvor man naturligt kommer til at ligge i forlængelse og bliver brobyggeren.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det er jo netop nævnt, som om vi i et samarbejde med fokus på de tidlige stadier etablerer den her

fond. Når vi ser på, i hvilket tempo Vækstfonden har investeret i de senere år, så er der jo også en indikation af: Skal det forsætte? Og det skal det. Vi skal gerne investere mere. Så er det klart, at så er den her delvise privatisering af Vækstfonden med til at skabe mere kapital, så vi kan investere endnu mere i de tidlige faser.

Så er der nogle, der tidligere har spurgt: Er Vækstfonden overhovedet nødvendig? Ja, det er den, for hvis der ikke var behov for Vækstfonden, så var der ikke behov for venturekapital i de tidlige faser, og det er der. Så det er i et samarbejde med alle parter på området for at få investeringer i de tidlige faser.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

21) Første behandling af lovforslag nr. L 170: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Præcisering af folkeskolens formål, ekstra timer i dansk og historie, elevplaner, offentliggørelse af landsresultater af test, præcisering af det kommunale ansvar samt etablering af nyt råd for evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 1/3 2006).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kl. 21.35

Tina Nedergaard (V):

Lovforslaget, vi nu skal behandle, er en udbygning af lovforslag nr. L 101, som vi netop andenbehandlede tidligere på dagen.

Samlet udgør de to lovforslag en pakke af forbedringer til folkeskolen, forbedringer, der skal medvirke til, at den danske folkeskole kan møde fremtidens udfordringer, som allerede i dag har vist sig meget tydelige.

Vi oplever i dag vel den bredeste elevsammensætning, som vi har oplevet i den danske folkeskole i nyere tid. Langt de fleste børn klarer sig godt, og også rigtig mange børn klarer sig rigtig godt.

Desværre har vi også en gruppe børn og unge, som efter grundskolen ikke føler sig tilstrækkeligt rustede til at starte på eller gennemføre en ungdomsuddannelse. Der er givetvis mange årsager, men det er vores mål i Venstre at eliminere eller i hvert fald reducere de barrierer, der er for, at barnet gennem sit skoleforløb erhverver de færdigheder og kundskaber og sociale kompetencer, som er afgørende for at klare sig i videreuddannelse og i livet som helhed.

Som behandlet tidligere i dag øger vi derfor fokus på det enkelte barn. Obligatoriske prøver efter 9. klasse og nationale test og øgede evalueringer og flere redskaber hertil indgår i vores samlede initiativer, mens dette lovforslag fornyer folkeskolens formålsparagraf med henblik på at præcisere skolens flersidige opgave, nemlig at forberede eleverne på deltagelse i et frit demokratisk folkestyre, at give dem kundskaber og færdigheder, der gør dem i stand til at videreudanne sig og giver dem lyst til at lære mere, samt udvikle arbejdsmetoder og rammer for en god udvikling af barnet.

Tiden forhindrer en detaljeret gennemgang af formålsparagraffen. Hovedpointen er imidlertid, at vi holder en god og solid balance mellem den brede udvikling af barnets kompetencer på den ene side og dets faglige kompetence på den anden. Samtidig afsætter vi med forslagens vedtagelse ekstra timer i dansk og historie. Vi har allerede siden VK-regeringens tiltrædelse indført flere matematiktimer og styrker nu yderligere undervisningen.

Vi indfører ligeledes individuelle elevplaner for at fremme barnets læring og udvikling. Elevplanerne skal indeholde oplysninger om resultater af den løbende evaluering, der allerede pågår, og opfølgningen herpå. Elevplanerne skal være støtte i den daglige undervisning, men skal også udgøre et styrket fundament for skolehjem-samarbejdet. Intet er vel vigtigere end en konstruktiv dialog hjemmet og skolen imellem.

Desuden indeholder forslaget bestemmelser om offentliggørelse af landsresultater af de nationale test, mens der udarbejdes en landsprofil.

Vores opfattelse i Venstre er, at vi ikke behøver at opfinde den dybe tallerken i folkeskolen gang på gang, hvorfor kommunerne med fordel kan lære af hinandens eksempler.

Ligeledes præciseres kommunalbestyrelsens ansvar over for folkeskolen, i og med at den årligt skal udarbejde en kvalitetsrapport og tage aktiv stilling til folkeskolen i dens kommune. Det gøres for at sikre kvaliteten i folkeskolen for børnenes skyld. Dermed fastslår vi en gang for alle, at skolen er kommunens ansvar, ikke statens – det enkelte barns læring er kommunens ansvar, ikke statens.

Vores samlede initiativer vil uundgåeligt sikre, at der bliver sat mere fokus på børnenes læring og udvikling, lærere, forældre og kommunalbestyrelser, som har ansvaret for barnets læring på forskellig vis, får bedre redskaber til at leve op til deres ansvar. Vores målsætning er entydig: Bedre uddannelse og undervisning til vore unge i en lokalt forankret dynamisk folkeskole, hvor udveksling af ideer, erfaringer og gode samarbejdsrelationer blomstrer skolerne og kommunerne imellem.

Vi kan med det lovforslag, vi netop har behandlet i eftermiddag, og det foreliggende klart sige, at vi er på vej med en styrkelse af den lokale folkeskole, og vi tror på, at dette vil være med til at løfte også den gruppe børn, som man i alt for mange år har svigtet og dermed undladt at sikre en ungdomsuddannelse.

Formanden:

Der er foreløbig tre korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra fru Margrethe Vestager.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Vi har jo efterhånden hørt en del om, hvordan, ja, jeg tror, at alle regeringsordførerne jo nærmest slog syv kors for sig, da vi andenbehandlede L 101 om muligheden for at rangordne skoler med testene som udgangspunkt.

Når der nu i det her lovforslag står, at det er vigtigt, at kommunernes kvalitetsrapporter har et ensartet præg, således at man kan sammenligne inden for kommuner og mellem kommuner, hvordan synes Venstres ordfører så det lyder, det her med, at næ, næ, næ, næ, man skal ikke kunne sammenligne noget som helst, og det er kun til pædagogiske formål, når der helt åben-

lyst står, at man skal bruge kvalitetsrapporterne til at kunne sammenligne inden for kommunen og på tværs mellem kommunerne?

Kl. 21.40

Det er meget svært at frigøre sig fra en fornemmelse af, at det er en rangordning, og at kerne i den rangordning er statens test. Det står også i bemærkningerne til lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det, der er tale om her, er, at vi nu får nogle instrumenter til at se, hvor vi har nogle gode eksempler, hvor der er noget, vi kan lære af i den samlede folkeskole. Målsætningen er entydig og fuldstændig klar: Vi ønsker ikke at rangordne skolerne med det negativt ladede udtryk, som fru Margrethe Vestager vælger at anvende. Vi ønsker faktisk at afdække styrkerne i vores folkeskole, men da også at være med til at styrke kommunens ansvar over for den skole, hvor kvaliteten ikke er i orden.

Vi finder faktisk ikke i Venstre, at det er i orden at tabe en stor andel af vores unge på gulvet på en sådan måde, at de ikke får en ungdomsuddannelse. Det er vores entydige mål at lære af de gode erfaringer i de skoler, som har gjort sig umage inden for forskellige indsatsområder, og at brede dem ud inden for den enkelte kommunegrænse, men naturligvis også uden for.

Alle de gode eksempler er der, vi ser dem jo igen og igen. Vi mangler redskaber til at få dem bredt ud, og der er ikke tale om en rangordning.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Hvordan kan man i en kvalitetsrapport, der skal følge en ensartet skabelon, hvor testene er det centrale udgangspunkt, vide noget om, hvordan undervisningen faktisk fungerer, hvad det er, der er godt? Og hvorfor er det sådan, at det er nødvendigt at belaste samtlige kommuner med en årlig kvalitetsrapport efter en fast skabelon med en kvalitetshandlingsplansopfølgning, som endda må sætte en række skolebestyrelser stort set uden for indflydelse på, hvad der foregår, da man jo bare får at vide, at de skal rette ind efter det, der er kommunalbestyrelsens vilje og vel i det her forhold?

Jeg synes, det er meget interessant, at Venstre som et tidligere egentlig lokalt demokratiparti synes, at det her er fantastisk, at man bureaukratiserer og lægger rammer ned over kommunalbestyrelsens arbejde, som er ensretning, og gør

det stadig sværere for kommunens borgere faktisk at have et egentligt demokrati andet end det og i den skabelon, som staten har foreskrevet.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Hvis jeg skal svare på spørgsmålet, så kræver det jo ligesom, at jeg er enig i opfattelsen af, at kommunalbestyrelserne vil opfatte det som en belastning, at de skal udarbejde en kvalitetsrapport for deres måske vigtigste område overhovedet, nemlig folkeskolen.

Det, vi i lovforslaget tager udgangspunkt i, er, at vi præciserer, at det er kommunalbestyrelsens ansvar. Vi vil sikre os, at de tager det ansvar fuldt og helt på sig, for står vi i en valgsituation imellem at belaste en kommunalbestyrelse ved, at de en gang årligt skal forholde sig til, hvordan deres folkeskole udvikler sig, på den ene side og på den anden side, at vi mister muligheden for at sikre, at alle unge får en ungdomsuddannelse, så er Venstres valg fuldstændig klart. Så belaster vi gerne kommunalbestyrelsen med en årlig kvalitetsrapport, samtidig med at vi sikrer, at langt flere børn i den danske folkeskole får den faglighed med sig og de sociale kompetencer, som er en forudsætning for, at man får en ungdomsuddannelse og derfor senere kan klare sig dels på arbejdsmarkedet, dels i hverdagslivet.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

I et af høringssvarene underskrevet af fru Tina Nedergaards partifælle Ejgil W. Rasmussen kan man bl.a. læse, at KL tager afstand fra de standardiseringer, som forliget kan indebære. Forliget er præget af regelstyring og bureaukrati, som indsnævrer det kommunale selvstyre. Det er KL's formand, som jo i øvrigt er Venstremand, som skriver det i et høringssvar.

Personlig synes jeg jo så, at det er et ret væsentligt indlæg, og at det betyder mere i forhold til, hvordan kommunerne oplever det, end hvad Venstres ordfører mener, at det betyder af belastninger ude i kommunerne.

Så vil jeg godt tilbage til det spørgsmål, som også var tidligere: Er det ikke et problem, at man på den måde laver noget, der er bureaukratisk og standardiseret, når Venstres ordfører samtidig står og snakker om, at man skal lære af de gode erfaringer? Kræver det ikke en forskellighed, som man fjerner med det her forslag?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det er muligt, at hr. Ejgil W. Rasmussen har haft den opfattelse. Det er jo helt i orden at være uenig i regeringens politik. Det er vi imidlertid ikke i Venstres folketingsgruppe, og det er nu engang Venstres folketingsgruppe, der tegner landspolitikken i Venstre. Det, der er relevant, er, at hr. Erik Fabrin, der nu er ny formand, faktisk bakker op om det forslag, der ligger. Det har vi jo noteret os.

Det, der er relevant i forhold til kvalitetsrapporterne og den standardisering, som hr. Thomas Krog finder er en bureaukratisering, er, at den faktisk har den egenskab i sig, at man ikke alene har mulighed for at gå ind og lære af de gode eksempler på tværs af kommunerne, man kan også over tid – en kommunalbestyrelse eventuelt efter et kommunalvalg – sige, at vi har en række skoler i vores kommune, der på et tidspunkt opnåede de og de resultater. Vi kunne tegne et billede af, at vores skoler så sådan og sådan ud. Hvordan har det udviklet sig? Har den indsats, vi gjorde med en antimobningskampagne på den pågældende skole, hvor der forekom den slags problemer, hjulpet? Er der mere, der skal til? Man kan følge det over tid.

Kl. 21.45

En af problemstillingerne er jo netop, at man ikke nødvendigvis kan sikre konsensus omkring den udvikling af folkeskolen, som er nødvendig i det moderne samfund. Derfor er kvalitetsrapporterne og en vis standardisering for, hvad de skal indeholde, en nødvendighed.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg opfatter det ikke sådan, at Kommunernes Landsforenings formand var for eller imod forslaget. Det her er jo bare et spørgsmål om, hvad forslaget betyder rent praktisk ude omkring i kommunerne, og der er det altså standardisering, regelstyring og bureaukrati, som er ordene, der bliver nævnt. Det her er da også, hører man jo, et skridt på vejen mod en egentlig statsskole. Vi har jo hørt undervisningsministeren sige, at kommer det her ikke til at fungere, så er næste skridt en statsskole.

Jeg vil godt høre Venstres ordfører: Er det også en vision, Venstre har, sådan at man slipper lidt væk fra, at man stadig væk skal stå og forsvare det? Kan man ikke lige så godt tone rent flag og sige, at det er det her, man vil, så kan man virkelig klare det hele, og så kan man sørge

for at få de resultater ud af folkeskolen, som man ønsker?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil faktisk vove den påstand, at det er nøjagtigt det modsatte, vi gør. Vi præciserer lige nøjagtigt, at folkeskolen er kommunalbestyrelsens ansvar – punkt 1.

Punkt 2: Det ansvar skal man tage så tungt på sig, at man faktisk en gang årligt i kommunalbestyrelsen skal beskæftige sig aktivt med folkeskolen.

Det er ikke kun for kommunalbestyrelsens skyld, det er ikke kun for skolens skyld, det er ikke kun for elevernes skyld, hvor vigtigt det end måtte være, men det er også for forældrenes skyld, som også skal kunne placere et ansvar for, at deres barn får nøjagtig den læring og de udfordringer, som det barn har krav på og med rette kan forvente i det gratis tilbud, som folkeskolen udgør til alle børn i vort samfund, uanset etnisk baggrund, social baggrund, forældreindkomst, forældreuddannelse m.v.

Vi har et stort ansvar for, at folkeskolerne i kommunerne sikres at være regulært forankrede der og ikke er små, lukkede systemer, som ikke forholder sig til det øvrige samfund i kommunen.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Nu hører vi fru Tina Nedergaard sige, at det ikke gør indtryk, at den tidligere formand for KL retter en kritik af det skoleforlig, der ligger her. Det er selvfølgelig altid op til Venstres egen folketingsgruppe at afgøre Venstres politik, det skal jeg overhovedet ikke bestride, Enhedslisten afgør ligeledes jævnlige vores egen politik.

Men det, jeg synes er det interessante i det her spil, er jo, at dansk skolepolitik ikke er noget, hvor kun Venstres folketingsgruppe har noget at skulle have sagt. Der er jo en lang række eksperter på det her område, bl.a. lærerne. Vi har jo været udsat for massiv spamning af høringsvar og protester og mails og opringninger og appeller fra lærerne ud over det ganske land, som ønsker at intervenere i den her debat.

Der falder det mig meget for brystet, at fru Tina Nedergaard i Politiken den 24. marts fuldstændig stiller sig undrende over, at lærerne demonstrerer, og over, at de gider bruge deres energi på at kritisere folkeskoleforliget.

Er det ikke sådan, at når vi behandler noget så væsentligt som dansk uddannelsespolitik, så er det altså en idé at lytte til eksperterne, nemlig lærerne?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Vi vil meget gerne indgå i en dialog med lærerne, og Danmarks Lærerforening ved også udmærket, at det gør vi gerne. Vi ved da også, at ministeren på egen foranledning har haft adskillige møder med Danmarks Lærerforening. Det, der egentlig er interessant, er, hvordan vi laver politikudvikling i Venstre, for det er det, fru Majbrit Berlau ligesom koncentrerer sit spørgsmål om.

Vi har formuleret vores folkeskolepolitik i nyere tid på den måde, at min ganske glimrende forgænger på feltet som uddannelsespolitisk ordfører for Venstre, fru Gitte Lillelund Bech, stod i spidsen for et folkeskoleoplæg, der blev vedtaget i Venstres folketingsgruppe i sommeren 2004. Forud for det oplæg gik mange lange, seje og spændende drøftelser med store dele af Venstres politiske bagland, med mange eksperter og videnspersoner fra uddannelsesmiljøerne og også uden for vidensmiljøerne.

På baggrund af det oplæg gik vi til valgkamp i februar 2005. På baggrund af den valgkamp, vi førte, fremlagde regeringen sit regeringsgrundlag, som til fulde fulgte op på vores ønsker til en ny folkeskole. Det vil sige, at siden sommeren 2004 har alle lærere været meget velkomne til at kontakte Venstres ordfører, både den daværende og den nuværende, med henblik på at indgå i en dialog. Men det har ikke været dialogen, der har præget de mails, jeg har modtaget på det seneste, det har i høj grad været standardiserede, kopierede mails.

Kl. 21.50

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

At det nu er mailenes udformning, der afgør, om medlemmer af det danske Folketing ønsker dialog med borgere og i det her tilfælde rent faktisk eksperter på området, synes jeg er en meget mærkelig måde at opfatte sin rolle som medlem af Folketinget på.

Det, som jeg i virkeligheden kritiserer, er, uagtet den i øvrigt meget flotte opremsning af, hvordan man forud har lavet sin skolepolitik, at vi står i en situation i dag, hvor man ønsker at indføre – godt nok med et flertal, selvfølgelig,

sådan hænger det sammen – et skoleforlig i den danske skole, som møder modstand, og som møder protester bl.a. fra nogle af de mennesker, der skal undervise i det.

Det gør det jo på baggrund af, at der foregår en centralisering, det gør det på baggrund af, at der foregår en bureaukratisering og en administration, der har at gøre med elevplanerne, med udformningen af testene, med behandlingen af dem, og at der går tid fra den klassesid, hvor lærere og elever skal stå sammen og højne undervisningen, hvilket vi alle sammen stræber efter.

Det, jeg problematiserer, er, at man på den måde fra regeringens side og i høj grad fra Venstres side bare fuldstændig affærdiger det uden nogen form for dialog.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Faktisk er vi af den opfattelse, og nu tager jeg elevplanerne som et eksempel, som fru Majbrit Berlau fremhæver som bureaukratisk, at det også er en styrkelse af den enkelte lærers arbejde. Forudsætningen for den enkelte lærers arbejde er jo også, at der er et godt og aktivt samarbejde mellem skole og hjem, også hvor der eventuelt skal være vikardækning under en lærers barselorlov eller fravær af anden grund, sådan at man som forældre har et godt grundlag at tage med sig, for så vidt man er nødt til at flytte sit barn til en anden skole, f.eks. fordi man som familie flytter eller af andre årsager ønsker en forandring for sit barn.

Den elevplan, som skal udarbejdes, indeholder jo ikke nye oplysninger eller nye ting, som lærerne skal referere. Det er alt sammen ting, som de i dag forventes at samle op.

Med hensyn til den nationale test er der også opstået den misforståelse, at det er et stort problem, hvis lærerne begynder at undervise bare en lille smule efter de test, som nu afholdes 45 minutter om året i de enkelte fag. Men situationen er jo den, at de tester faktisk er det trinmål, som underviseren i forvejen skal undervise efter. Derfor vil jeg sige, at skaden ikke er så stor. Vi er ikke bange for bureaukratiet.

Det, der er målsætningen her, er bedre skoler for vores børn til fælles glæde for børn, forældre, lærere, skoler, kommunalbestyrelser og vort samfund.

Formanden:

Tak til fru Tina Nedergaard. Så er det hr. Kim Mortensen som ordfører.

Kim Mortensen (S):

Danmark har en god folkeskole. Vi har engagerede lærere, pædagoger og andet personale. Vi har selvsikre og glade elever, der får god støtte, vi har i mange tilfælde tilfredsstillende lokaler og udstyr, og vi har rigelige medarbejderressourcer. Det er i hvert fald nogle af de positive træk, som eksempelvis OECD fremhæver, og som vi, der er forældre til børn i den danske folkeskole, kan nikke genkendende til.

Men vi er ikke verdens bedste, og vi kan på en række områder gøre det bedre, end vi gør det i dag. Vi kan ikke leve med, at op mod hver fjerde elev i dag forlader folkeskolen uden efterfølgende at gennemføre en uddannelse, og at størsteparten af disse børn i øvrigt i forvejen har sociale problemer. Det betyder, at hvis ikke vi gør noget, så overleveres den negative sociale arv fortsat fra generation til generation.

Vi kan heller ikke leve med, at mellem 15 og 20 pct. forlader folkeskolen uden tilstrækkelige færdigheder i eksempelvis dansk, matematik og naturfag, når alle parametre peger på, at netop disse basale færdigheder er nødvendige for at få uddannelser og job på fremtidens arbejdsmarked.

Derfor er der brug for en mere målrettet indsats over for den enkelte elev. Der er brug for lidt større fokus på fagligheden og en mere klar og synlig ansvarsplacering, og ikke mindst at vi bliver bedre til at evaluere den indsats, der ydes. Det gælder den enkelte elev, lærerne og skolens ledelse, og det gælder det politiske system og de undervisningsmaterialer og evalueringsværktøjer, der anvendes.

Lovforslaget her imødekommer disse krav i form af en mere præcis formulering af skolens formål, en mere klar præcisering af kommunernes ansvar samt skriftlighed i den løbende evaluering i form af elevplaner.

Med ændringerne i folkeskolens formålsparagraf er det lykkedes at bevare balancen imellem kundskaber og færdigheder på den ene side og udviklingen af elevens alsidige personlige udvikling på den anden side.

Som nyt element i formålsparagraffen er tillige tilføjet vigtigheden af at forberede eleverne til videre uddannelse, livslang læring, ligesom hele skolens virke, herunder skolefritidsordningen, nu er omfattet af formålsparagraffen.

Kl. 21.55

De fleste, der har deltaget i debatten om den danske folkeskole, er enige i, at vi skal have en bedre evalueringskultur. De fleste har også væ-

ret enige i, at skriftligheden og dokumentationen skal være bedre. Elevplanerne, som de er beskrevet i dette lovforslag, er en måde at indføre skriftlighed i evalueringen på de steder, hvor den ikke eksisterer allerede i dag.

Mange, også partier i dette Folketing, har ønsket en mere centralstyret skole. Det ønsker Socialdemokratiet ikke. Den udvikling er vi imod, og det er derfor, at Socialdemokratiet fortsat er en del af forligskredsen bag folkeskolen.

Vi er i stedet bevidste om, at udviklingen af folkeskolen ud over politiske initiativer fra kommuner og Folketing sker igennem det store engagement, der er blandt lærere og ledere på den enkelte skole. Det har vi stor respekt for, og vi er derfor tilfredse med, at lovforslaget netop præciserer kommunernes ansvar og giver kommunalbestyrelserne ansvaret for at udarbejde og drøfte den årlige kvalitetsrapport.

Vi har lyttet meget til debatten om den danske folkeskole, og vi har løbende deltaget i en række møder med både forældre, lærere, skoleledere og kommunalpolitikere. Debatten tager vi som udtryk for et sundt og ærligt engagement i folkeskolens udvikling, og vi har stor respekt for det engagement, der har været lagt i debatten om fremtidens folkeskole.

Mange har givet deres mening til kende gennem de mange høringssvar, og heldigvis er langt de fleste overvejende positive over for de ændringer, som lovforslaget er udtryk for, hvilket fremgår af høringsnotaterne på baggrund af så vel dette lovforslag som lovforslag nr. L 101, der blev andenbehandlet tidligere i dag.

Naturligvis kan vi vælge at lukke øjnene og holde fast ved, at blot børnene er glade og tilfredse, blot lærerne er dygtige og engagerede, så er alting godt. Det ønsker Socialdemokratiet ikke. Vi ønsker fortsat at udvikle og forbedre den danske folkeskole, og vi ønsker, at folkeskolen fortsat skal være en skole for alle børn, en skole, der sikrer sammenhængskraften i samfundet, og en skole, der er med til at give alle børn en god start på livet.

Er bedre evaluering så hele svaret på folkeskolens udfordringer? Nej, det er den ikke, og derfor vil regeringen igen allerede i de kommende velfærdsforhandlinger blive mødt med ønsker til forbedringer af folkeskolen, ikke mindst flere ressourcer til efteruddannelse af lærere og skoleledere.

På den baggrund kan Socialdemokraterne støtte forslaget.

Formanden:

Der er foreløbig tre korte bemærkninger til ordføreren, først fra hr. Thomas Krog.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg har gentagne gange advaret imod den nationale præstationsprofil, hvorefter man kan komme til at rangordne skolerne på baggrund af bl.a. de her nationale test. Det har Socialdemokraterne, bl.a. den socialdemokratiske ordfører her, blankt afvist og har nærmest sagt, at baggrunden for, at Socialdemokraterne er med i forliget, er at forhindre, at det skulle ske.

Men der er dog nogle ting, der skal offentliggøres. Altså, kigger man i lovforslaget, så står der bl.a.:

»Kommunalbestyrelsen skal offentliggøre kvalitetsrapporter og handlingsplaner samt skolebestyrelser udtalelser herom på internettet.«

Hvis man så læser KL's høringssvar lige præcis om de ting, så står der, at sker offentliggørelse af handlingsplaner f.eks. på internettet, herunder offentliggørelse af navne og andre forhold omkring lavt præsterende eller nødlidende skoler, er offentliggørelse om sådanne forhold demotiverende for alle skolens parter og fremmer tillige fraflytning af ressourcestærke familier – altså præcis det, jeg gentagne gange har advaret imod.

En ting er ikke at ville lytte til SF. Lytter Socialdemokraterne overhovedet heller ikke til KL's advarsler på det her område?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jo, det gør vi. Det er også vigtigt at sige, at vi har lyttet meget til både de høringssvar, der har været, og den debat, der har været om folkeskolen og det folkeskoleforlig, der er her, men selv om SF's ordfører både i eftermiddags og her igen prøver at fremstille et scenarie, hvor de her oplysninger om de nationale test offentliggøres, ændrer det ikke ved – og det ved SF's ordførers – at de oplysninger, der er omfattet af fortrolighed, herunder de nationale test, selvfølgelig ikke offentliggøres, ej heller på skolernes hjemmesider.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Altså, så skal jeg lige prøve at stille spørgsmålet en lille smule klarere. I KL's høringssvar – det er altså ikke SF's mening – står, at hvis der sker of-

fentliggørelse af handlingsplanen, som jeg jo læste op af lovforslaget lige før skal offentliggøres på internettet, så kan sådanne forhold demotivere alle skolens parter og tillige fremme fraflytning af ressourcestærke familier.

Kl. 22.00

Er der nogen skoler, hvor de her handlingsplaner bliver offentliggjort, og hvor det ser ikke godt ud, så siger KL, at det kan fremme fraflytningen af ressourcestærke familier. Vi har altså en rangordning af skoler, hvor de stærke familier flytter hen til de gode skoler, og så kan de andre gå på de andre skoler.

Det er præcis det, jeg advarer imod. Det er også det, KL advarer imod på baggrund af det, der står i lovforslaget, det er altså ikke noget scenario, der bliver fremmanet. Er det ikke noget, der giver grund til eftertanke hos Socialdemokraterne?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jo, som jeg også tror at jeg sagde i eftermiddags, er det jo en udvikling, der foregår nu uanset det her lovforslag, at ressourcestærke forældre flytter børnene fra de skoler, hvor der er sociale problemer – dem, der ligger i problemområderne – og til skoler, der er kendetegnet ved at have ressourcestærke forældre. Det har ikke noget med det her lovforslag at gøre. Det har noget at gøre med den boligstruktur, vi har, og den struktur, der er i mange skoler.

Det, vi kan gøre for at gå imod den udvikling, er at bruge flere ressourcer og gøre de skoler bedre, som ligger i de områder, hvor der er sociale problemer, og hvor der brug for at gøre en ekstra indsats. Det er sådan set der, og her kunne jeg jo så appellere til SF, at vi skal prøve at lægge kræfterne, det er der, vi skal gøre en indsats, og det er der, SF også kan være med.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg er meget forundret over at høre, at man fuldstændig afviser den kritik, der kommer udefra. Jeg synes, at hr. Thomas Krog gjorde det meget klart, hvad der præcist står i lovforslaget, og hvad den præcise konsekvens kan blive af det.

Man forsøger så i Socialdemokratiet at fralægge sig ansvaret ved at sige, at det er en udvikling, der er i forvejen, som vi ikke kan gøre noget ved. Selvfølgelig kan man gøre noget ved den. En udvikling i samfundet er altid noget, man kan forsøge at styre politisk. Det handler jo

f.eks. om at sige: Vi ser, at der er nogle problemer ude i samfundet, og så tager vi fat om dem. Men hvad er det, man har gjort i Socialdemokratiet? Man er gået ind i et skoleforlig, som forstærker den udvikling i stedet for at afvikle problemerne.

Man kunne have valgt at sige: Vi kræver flere penge til den danske folkeskole, vi kræver bedre efteruddannelse. Alt det, som hr. Kim Mortensen sagde må komme med tiden. Men er der givet nogen garantier til Socialdemokraterne om, at hvis man deponerer sin stemme i det her skoleforlig, har regeringen lovet at sørge for, at efteruddannelse, bedre skolerammer, bedre undervisningsmateriale bliver sikret til den danske folkeskole?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Ligesom Enhedslisten ikke får garantier ved at stå uden for og være frit stillet til her i Folketingssalen at opremse, hvad der er af problemer i den danske folkeskolen, findes der ikke nogen garantier på det her område.

Men jeg vil have lov til at sige til Enhedslistens ordfører, at vi jo netop har påtaget os et ansvar ved at være med til at prøve at lave en udvikling i folkeskolerne ved at lægge stemmer til et folkeskoleforlig, hvor vi har været med til at gøre en indsats for specielt den gruppe, der i dag forlader folkeskolen uden at få det udbytte, som gør, at de efterfølgende kan få en uddannelse. Det er sådan set den udvikling, vi skal have.

Så er der en masse andre problemer i folkeskolen. Det kan vi sådan set være enige med Enhedslistens ordfører om, men det er jo ikke problemer, der forstærkes af det her forlig og den lovttekst, der ligger foran os i dag.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Virkeligheden er, at et af de problemer, der er i den danske folkeskole, er, at for mange forlader den uden at have de kundskaber, som vi gerne vil have at de har. Det kan vi godt være enige om.

Der er også rigtig mange, der ikke formår at bryde den negative sociale arv i den danske folkeskole, og jeg vil spise min gamle hat – jeg vil gerne deponere et løfte om, at den gamle hat bliver spist – hvis vi står om 5 år, og det viser sig, at test og elevplaner er det, der har gjort, at vi har fået verdens bedste folkeskole. Det kommer simpelt hen ikke til at ske, for ved at teste eleverne

bliver de ikke klogere, ved at lærerne får taget tid fra undervisningslokalet til et administrativt rum, hvor de skal sidde og lave elevplaner, bliver eleverne ikke klogere.

Nej, det er nogle helt andre steder, vi skal sætte ind, og det er lige præcis det, som lærerne gang på gang har præciseret i deres hørings svar og i de protester, som de er kommet med igennem de sidste par måneder. Det sidder Socialdemokraterne fuldstændig overhørig. Jeg forstår det simpelt hen ikke.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Som jeg tror at jeg fik sagt før, ellers vil jeg godt sige det igen: Vi sidder ikke nogen protester overhørig, vi sidder ikke nogen debat overhørig. Vi synes faktisk, at det er en lille smule alvorligt med folkeskolen og de udfordringer, folkeskolen står over for.

Kl. 22.05

Appetitten til at spise enten en hat eller andet skal jeg ikke blande mig i, men jeg vil sige, som jeg sagde i min ordførertale, at det her ikke gør det alene, men vi tror, at det kan være et bidrag på vejen til at fokusere noget af den indsats, der skal være i folkeskolen. Det kunne måske være med til at give kommunerne det incitament til at fokusere på at få løst nogle af de problemer, vi har i folkeskolen. Det skal så kombineres med at løse en lang række af de andre udfordringer, som folkeskolen står over for.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er sådan et tankevækkende perspektiv, som den socialdemokratiske ordfører ridser op, at enten er der mulighed for at lukke øjnene og læne sig tilbage og gøre ingenting, eller også er der mulighed for at støtte regeringens politik. Det synes jeg er to meget utiltrækkende alternativer, når man tager det scenarie i betragtning, der ridses op af det, der må betegnes som et af Danmarks meget store partier.

Jeg synes selvfølgelig, det er meget sympatisk, at der lyttes meget. Det, der kan bekymre en, er, at det har så lidt effekt, for ministeren har jo meget klart meldt ud, at de ændringer, som er kommet igennem i høringsfasen, ikke er reelle ændringer, men ren kosmetik.

Jeg forstår ikke helt, hvordan ordføreren på den måde kan affærdige spørgsmålet om sammenligning og rangordning, når det står meget klart i bemærkningerne til lovforslaget, at kvali-

tetsrapporterne skal udarbejdes på en sådan måde, at sammenligning på tværs af kommuner og sammenligninger hen over landet netop bliver mulig på baggrund af kvalitetsrapporterne.

Hvis ikke det at sammenligne betyder, at man kan sætte nogle op, som er bedre end andre, så ved jeg ikke, hvad sammenligning er. Derfor bliver ordføreren nødt til at anerkende, at det, Socialdemokratiet bidrager til, er, at der kan gennemføres en rangordning af skolerne, og det, der er det centrale element, er de test, vi har diskuteret det meste af dagen.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg er ikke enig i den sidste pointe. Der, hvor jeg har sagt, at der er forbud mod offentliggørelse, er der, hvor det handler om test. Det, vi har lagt vægt på både i forhandlingerne og i forhold til udmøntningen af lovforslaget, er sådan set, at den kvalitetsplan, som kommunerne laver, den bedømmelse, man laver af skolerne, omfatter mere end bare en test. Det er sådan set det redskab og den forpligtelse, vi gerne vil have kommunerne tager til sig.

I forhold til, hvad man ellers sådan kunne lave af scenarier for, hvad Socialdemokratiet har forhandlinger med regeringen om, er det mig bekendt sådan, som det politiske spil er på Christiansborg. Det har Det Radikale Venstre jo også i andre tilfælde deltaget i og netop haft forhandlinger med og lavet aftaler med en borgerlig regering. Så lige præcis på det område behøver man vel ikke at skyde Socialdemokratiet noget i skoene.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Er ordføreren enig med mig i, at der står i bemærkningerne, at reglerne om udformning af rapporter skal give mulighed for sammenligning på tværs af kommuner samt sammenligning hen over landet? Det står ordret i bemærkningerne, at det er udgangspunktet for kvalitetsrapporterne. Der står i bemærkningerne:

»Centralt vil være, om elevernes præstationer lever op til de faglige mål, som er opstillet for undervisningen på de forskellige klassetrin.«

Og det er som målt ved de statslige test. Jeg er ikke interesseret i flere henvisninger til paragraffer om, at selve testen er hemmelig. Er ordføreren enig med mig i, at det, der står i bemærkningerne, er, at rapporter skal gøre det muligt at

sammenligne på tværs af kommuner og sammenligne hen over landet?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Selvfølgelig er der mulighed for at sammenligne på tværs af kommunegrænserne og mulighed for at sammenligne internt i kommunerne. Det står også præciseret i lovforslaget, at det er kommunerne, der for en meget stor dels vedkommende selv er med til at beslutte, hvad der skal være indholdet i kvalitetsrapporterne. Der er remset nogle ting op i lovforslaget, og der kommer en vejledning fra ministeriet om, hvad man kan have med i de her kvalitetsrapporter.

Men jeg er nødt til at sige til fru Margrethe Vestager, at der jo står i det samme lovforslag, at kommunerne har mulighed for for en stor dels vedkommende selv at være med til at bestemme, hvad der skal stå i de her kvalitetsrapporter. Derfor er der ikke tale om, selv om man vil prøve at fremstille det på den måde, et eller andet skema, som kan tages ind i et regneark, så fru Margrethe Vestager kan få lov til at sammenligne det skole for skole og kommune for kommune. Det er ikke det, der er meningen med de her kvalitetsrapporter, og det er ikke det, der bliver udmøntningen af dem.

Kl. 22.10

Formanden:

Tak til hr. Kim Mortensen. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører.

Martin Henriksen (DF):

Der har været et behov for at præcisere formålet med folkeskolen. Folkeskolen har været forvirret. Den har troet, at det vigtigste formål har været at skabe hele mennesker og sociale kompetencer. Det har været en folkeskole, der har sat den enkelte elevs alsidige personlige udvikling over faglighed. Det er slut, og det hilser Dansk Folkeparti velkommen. Det skal så også til beroligelse siges, at udvikling og sociale kompetencer naturligvis ikke udelukker et højt fagligt niveau og omvendt. Det skulle man ellers tro, når man hører kritikken.

Den alsidige udvikling er stadig med i formålsparagraffen, men færdigheder og kundskaber vægtes tungere end den alsidige udvikling. Faktisk er der i formålsparagraffen én klar prioritering, og det er færdigheder og kundskaber. Det er jo det, folkeskolen skal give eleverne. Det

er en central sætning, og hvordan man kan være imod det, forstår vi ikke i Dansk Folkeparti.

Der er blevet lyttet til kritikken, der er blevet diskuteret, og der er efterfølgende blevet truffet beslutninger. Den kritik, som Danmarks Lærereforening har været ude med, er Dansk Folkeparti ikke enig i. Den kritik, som har været fremme, er Dansk Folkeparti ikke enig i.

Dansk Folkeparti og forligspartierne beskyldes for at ignorere og nedgøre lærernes professionalisme og engagement. Den påstand er jeg heller ikke enig i. Jeg vil derfor understrege, at Dansk Folkeparti har været utilfreds med skolepolitikken, men ikke med lærerstanden. Der er gode lærere, og der er dårlige lærere. Sådan er det. Men det vigtigste budskab er nu, at lærerne må forholde sig til den politiske virkelighed og indrette sig efter realiteterne.

Det er også interessant at se, at jo længere tid, debatten kører, jo flere lærere kommer frem og indser det åbenlyse, nemlig at forliget er et udmærket forlig. Mange af argumenterne imod forliget tager udgangspunkt i misforståelser.

Elevplanerne skal styrke skole-hjem-samarbejdet, formålsparagraffen skal understrege det indlysende, som er færdigheder og kundskaber. Der er tale om en bevidst prioritering fra Dansk Folkepartis side.

Vi tilføjer flere timer til historie og dansk, fordi dansk er et afgørende og vigtigt fag. Historietimerne skal give forståelse for andre lande og kulturer, men vigtigst er det, at eleverne bliver fortrolige med dansk kultur, og det gælder selvfølgelig alle elever i folkeskolen.

Vi er ligeledes tilfredse med, at afgangsprøverne i forbindelse med folkeskoleforliget blev obligatoriske, og at historie og kristendom kan trækkes til afgangsprøven. Det er tiltrængt og helt på sin plads, at historie og kristendom bliver løftet i det nye folkeskoleforlig, og det er vi glade for i Dansk Folkeparti.

Lad mig afslutningsvis sige det klart, så det ikke kan misforstås: Hvis test, obligatoriske afgangsprøver og elevplaner, styrket skole-hjem-samarbejde, flere timer til dansk og historie, kommunalt ansvar og ministeransvar og faglighed er en sort skole så lad os få en sort skole. Men for min skyld gerne en sort skole med glade børn, tilfredse børn, kloge børn og velfungerende børn. Det ene udelukker ikke det andet.

Alle de elementer, som visse personer og partier har som deres mål, er jo stadig væk en del af folkeskolen. Nu bliver faglighed, færdigheder

og kundskaber det vigtigste, men det bliver jo ikke det eneste.

Der er alt i alt grund til at være tilfreds i dag, og derfor kan Dansk Folkeparti da også støtte lovforslaget helhjertet og uden forbehold. Jeg vil opfordre lærerne til at forberede sig på en ny skolepolitik og så selvfølgelig sige, at der ikke bliver foretaget ændringer i forliget.

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger til ordføreren. Først er det hr. Thomas Krog.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg vil godt sige tak til Dansk Folkepartis ordfører for hans meget klare formulering af, hvad ændringerne i formålsparagraffen i virkeligheden betyder. Det har der været en vis diskussion om.

Nu kan jeg forstå på Dansk Folkeparti, at det her handler om, at vi skal have en folkeskole, hvor eleverne, uanset om de vil eller ej, skal sidde der og få fyldt noget i hovedet. Så vil jeg godt spørge Dansk Folkeparti, hvad man så siger til, at en forligspartner siger, at det ikke er det, der er det primære; tingene står sideordnede, så det er faktisk noget helt andet. Er det ikke et problem at indgå et forlig, hvor Dansk Folkeparti udmelding er så klar, som den er her, men hvor en forligspartner så siger, at det simpelt hen ikke er tilfældet?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Hvis jeg skal diskutere med forligspartnerne, vil jeg foretrække at gøre det med forligspartnerne og ikke med SF.

Jeg vil da gerne sige, at hvis man læser folkeskolens formålsparagraf, sådan som den kommer til at se ud, og hvis man læser bemærkningerne til folkeskolens formålsparagraf, er der en klar prioritering, og det er færdigheder og kundskaber. Så det kan jeg bekræfte.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jamen tak for det.

Så er mit næste spørgsmål: Hvordan er det så, at de her børn får de kundskaber, som vi jo er enige om at de skal have? Kan man godt sætte børn ned, binde dem til stolen og sige, nu fylder vi det her i jer? Eller handler det faktisk om, at børnene skal have lyst til at lære? Handler det

om, at man skal give børnene noget, så de higer efter at blive klogere?

Kl. 22.15

Jeg kan tale om min egen erfaring. Jeg har en dreng på 4 år derhjemme. Han kan godt lide at se på tal, han kan godt lide bogstaver, han kan gode lide at stave. Det skal han også lære, når han kommer i folkeskolen. Men altså, han skal lære det, når han har lyst. Sådan er det også, når han bliver 6 år, og sådan er det også, når han bliver 10 år.

Er det ikke det allerallervigtigste, at børn har lyst til at lære og så kan fortsætte med at lære hele livet i stedet for bare at få fyldt på, indtil de bliver trætte af det?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes da, det er meget relevant, at det selvfølgelig handler om, at børn skal have lyst til at lære. Det synes jeg er meget positivt. Men altså, et eller andet sted synes jeg ikke, man kan forvente, at børn i første klasse eksempelvis sådan aktivt går ud og tilegner sig viden. Der synes jeg, at det som udgangspunkt – og det synes jeg bliver præciseret meget godt med den nye formålsparagraf – må være lærerens opgave at give eleven færdigheder og kundskaber, men det udelukker jo ikke kreativitet, innovation og alle de andre ting, der har været fremme i debatten, og som man næsten skulle tro bliver forbudt med det her. De bliver jo ikke forbudt, ikke så vidt jeg er bekendt.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes også, det er velgørende, at Dansk Folkepartis ordfører på den måde melder meget klart ud om den prioritering, der er i formålsparagraffen. Jeg tror, at ordføreren udtalte sig sådan, at der er én klar prioritering: kundskaber og færdigheder.

Nu siger ordføreren sådan en masse ord uden om med festtalekarakter. Vil ordføreren ikke prøve at uddybe, på hvilken måde den her meget klare prioritering af kundskaber og færdigheder skal gøres til virkelighed i skolen, hvis ordføreren mener, at det forholder sig modsat i øjeblikket. Jeg tror, ordføreren sagde, at folkeskolen har været forvirret og sat den personlige alsidige udvikling over kundskaber og færdigheder.

Hvordan skal man vende det om efter ordførerens mening?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det, der har været problemet i dag, sådan som nogle har tolket den nuværende folkeskoles formålsparagraf, har jo været, at man har sagt, at målet har været den alsidige personlige udvikling, hvor jeg synes, at man nu siger, at målet sådan set er, at børnene lærer noget. Og så giver vi jo i det her folkeskoleforlig bl.a. nogle redskaber til, at børn netop lærer noget.

Men derudover, som jeg også har sagt tidligere i dag, har vi altså en tro på, at lærerne faktisk også vil tage den her nye formulering til sig og dermed også gøre sig nogle overvejelser om det, og så tror jeg selvfølgelig, at det vil have en effekt.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Ryster eller forstyrrer det ikke ordførerens opfattelse af, hvordan skolen vil tage formålsformuleringen, statens test, kontrollen, kommunens kvalitetsrapporter, og hvad vi har, til sig, at der har været en lang række argumenterede indsigelser imod det her lovforslag?

Det, at det meget store flertal af lærere i Danmark tilsyneladende har en noget anderledes oplevelse af det her lovforslag end ordføreren, giver det ikke anledning til nogen overvejelser over, om man har grebet rigtigt ned i posen? Eller er det her bare den gode skole, Dansk Folkeparti nu får gennemført, og derfor kun et spørgsmål om tid, før det vil gå op for de 60.000 lærere, der har misforstået det, at Dansk Folkeparti er ude i den gode skoles tjeneste?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg tror ikke, at alle 60.000 folkeskolelærere i Danmark er uenige i intentionerne i folkeskoleforliget, og jeg tror heller ikke, de er uenige i indholdet i folkeskoleforliget. Jeg kender faktisk selv nogle af dem, som er glade for, at der kommer denne opprioritering af fagligheden; som er glade for det indhold, der er i folkeskoleforliget.

Jeg tror selvfølgelig, at de med tiden vil tage det til sig, og jeg tror også, at de, som har sagt og synes, at det er positivt, vil hæve deres røster i debatten, efterhånden som tiden går.

Jeg tror faktisk, at mange, når forskrækkelsen har lagt sig, vil indse, at det her har været ganske fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det er jo nærmest tragikomisk at høre ordføreren stå og sige, at lærerne nok med tiden er nødt til at vænne sig til det; så finder de nok ud af, at Dansk Folkeparti har ret.

Det er jo en fuldstændig arrogant holdning til, at de mennesker, der i dag protesterer, og som fru Margrethe Vestager præciserede er flertallet af de danske lærere – ikke samtlige 60.000, men flertallet af dem – ikke skulle have en professionel baggrund, der gjorde, at de var i stand til at vurdere, om det her folkeskoleforlig rent faktisk var den fornuftige måde at udvikle folkeskolen på. De har blot konkluderet, at det er det ikke, og derfor protesterer de med den professionalisme, som nu engang ligger i lærerhvervet.

Kl. 22.20

Men nu til det, der egentlig er min sag. Det gør tydeligvis ikke indtryk på Dansk Folkeparti, at størstedelen af lærerne afviser det her skoleforlig. Så jeg kunne godt tænke mig at høre – ordføreren taler meget om, at folkeskolen skal være god, og at det er den gode sags tjeneste, man er ude i – om det så slet ikke gør indtryk, at de her testsystemer, man er i gang med at udvikle, har været afprøvet i udlandet, og at man i dag går væk fra dem, fordi de faktisk slet ikke fungerer.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det er jo ikke de samme test, man har set andre steder, som man vil se i Danmark. Jeg har faktisk forstået det sådan, at man i Norge, hvor man er gået væk fra den testform, de havde der, faktisk er ved at kigge lidt mod Danmark, fordi man har erkendt, at den model, man havde i Norge, ikke rigtig fungerede. Så man er begyndt at kigge mod Danmark og se på, hvordan vi gør det her. Det er jo egentlig meget, kan man sige, betryggende. Det må da også være betryggende for dem, som har været meget kritiske over for det.

Jeg opremsede også tidligere i dag en lang række eksempler fra OECD, fra Danmarks Evalueringsinstitut, fra PISA, som jo viser, at der er problemer, og som viser, at der er ting, vi godt kan gøre bedre. Der nytter det jo ikke noget, at man hele tiden bliver ved med at tale om, at vi angriber lærernes engagement og professionalisme, for det er jo retorik, og det løser ikke problemerne.

Jeg ved godt, at det klinger godt hos mange lærere, og det kan jeg også godt forstå. Jeg bliver også glad, når folk siger, at jeg er professionel og engageret. Men det er jo retorik, det løser ikke de problemer, som vi bliver nødt til at løse. Og der mangler vi stadig væk fra oppositionens side nogle klare meldinger om, hvad den mener løsningen er.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg ved ikke, om det bare er retorik, når Dansk Folkepartis ordfører snakker om andre faggrupper i samfundet. Men jeg kan garantere hr. Martin Henriksen for, at når jeg, ordfører for Enhedslisten, snakker om, at jeg mener, at den danske lærerstand er professionel, så er det rent faktisk, fordi jeg mener det. Og det har intet med retorik at gøre.

Så henviser ordføreren til, at de her internationale undersøgelser viser, at vi er nødt til at gøre noget. Det, de internationale undersøgelser rent faktisk også viser, er, at test ikke er svaret. Test er ikke svaret på at løse de opgaver, den danske folkeskole står over for. Tværtimod så hyldes dens kreativitet, dens mangfoldighed og dens innovation for at bruge et buzzword – må man sige buzzword, det må man gerne. Det er faktisk det, den hyldes for, og som vi siger vi skal udvikle, og jeg kan garantere for, at standardiserede test og centrale elevplaner langtfra hylder det princip.

Så derfor mener jeg ikke, at Dansk Folkeparti er ude i den gode sags tjeneste, medmindre det er sådan, at man ønsker, at det danske skolesystem skal tilbage til 1950'erne. Men det ville jo så ikke være første gang, at Dansk Folkeparti ønskede den udvikling.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det er jo meget interessant, for når oppositionen fremhæver nogle forslag til forbedringer, som de her internationale undersøgelser kommer med, må det vel et eller andet sted også betyde, at oppositionen anerkender nogle af de konklusioner, som de her undersøgelser også kommer med. De siger netop, at der er problemer med folkeskolen, og at vi sammenlignet med andre lande ikke gør det godt nok. Det må man vel konkludere ud fra det, og det synes jeg da er interessant.

Nu har vi så valgt at gribe det an på den her måde i Danmark, og vi tror på, at det lykkes. En anden ting, jeg godt vil sige, og det var sådan set også det, jeg var inde på før, er, at når oppositionen og Enhedslisten bliver ved med tale om lærernes professionalisme og lærernes engagement, er det jo ikke en løsning at blive ved med at gentage det. Det er ikke en løsning, det er det jo ikke.

Vi kan da godt blive enige om, at der er masser af folkeskolelærere, som er engagerede, som er professionelle, som går op i deres arbejde, og som vil noget godt for deres børn, men det er jo ikke en løsning at sige det. Det er jo bare retorik, og det er det, der er pointen. Vi mangler stadig væk fra oppositionens side, fra Enhedslistens side et bud på, hvad der er af løsning. Vi har et bud, og vi tror på, at det er løsningen.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Jeg har bare et enkelt spørgsmål til ordføreren i forlængelse af den diskussion, der var om folkeskolens formålsparagraf. Jeg vil høre, om ordføreren kan bekræfte, at der både i høringsnotatets sammenfatning, i svar givet af ministeren og i lovforslaget står følgende om folkeskolens formålsparagraf, og at det er tydeliggjort, at der ikke er indeholdt en prioritering af de fem delformål, der:

»... forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.«

Det fremgår ligeledes klart af lovudkastet, at faglighedsbegrebet ikke ændres, således at eleverne kun skal opnå kundskaber og færdigheder, der kan måles og testes.

Jeg vil høre, om ordføreren kan bekræfte, at det er det, der står i lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg kan bekræfte, at det, der kommer lige under den første sætning, hvor der står, at »Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne færdigheder og kundskaber«, er sidestillet, men den første sætning er prioriteret.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Så bliver jeg nok nødt til at spørge ordføreren en gang til, og jeg vil så forsætte: Det, der står først, er blevet ændret fra »at fremme... tilegnelse« til »skal... give«. Der står i lovforslaget, at det skal tjene til at præcisere, at det er skolen og dermed også kommunen, der har ansvaret, og at det ikke er et udtryk for en særskilt prioritering af faglighed som nummer et og de andre delmål som nummer to, men netop at præcisere, hvem der har ansvaret.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Der står i bemærkningerne til folkeskolens formålsparagraf, at man præcisere, at man ønsker at tydeliggøre, men der står også, hvordan færdigheder og kundskaber vægtes i forhold til den alsidige udvikling set i forhold til den eksisterende formålsparagraf. Det er måske ikke lige helt ordret citeret, men det er meningen med det, kan man sige, hvis man læser det.

Der er udtrykt en prioritering i folkeskolens formålsparagraf, og det er færdigheder og kundskaber. Det andet er sidestillet, og det fremgår også af bemærkningerne.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er fru Carina Christensen.

Carina Christensen (KF):

Det her lovforslag bygger på en bred politisk aftale indgået mellem regeringspartierne, Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne. I Det Konservative Folkeparti glæder vi os over, at det igen er lykkedes at indgå et bredt politisk forlig om forbedringer af folkeskolen.

Vi hilser det velkommen, at vi med folkeskolens nye formålsparagraf præcisere, at det er en central opgave for skolen at give eleverne kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere. For os er det afgørende, at hver enkelt elev bringes så langt som overhovedet muligt, når det gælder tilegnelsen af kundskaber og færdigheder.

Den nye formålsparagraf sætter også en moderne ramme for skolens virke i en stadig mere international verden, og vi mener, at der her er fundet en god balance mellem det nationale og det udadvendte.

Flere timer i dansk og historie var et konservativt valgløfte, som nu bliver indfriet. Vi ser frem til, at vi nu styrker fagligheden i skolen ved at tilføje ekstra timer i fagene dansk og historie. Det vigtigste er selvfølgelig, at de flere timer også bliver *bedre* timer, og derfor er vi også tilfredse med, at der med udgangspunkt i den nye nationale handlingsplan for læsning vil blive iværksat konkrete initiativer til at styrke læsningen, ligesom vi også ser frem til resultatet af arbejdet i det nye læseplansudvalg for historie.

For os har det afgørende betydning, at alle børn får muligheder for at udnytte deres fulde potentiale. Det kan bl.a. sikres ved, at undervisningen tilrettelægges på en sådan måde, at den rummer udfordringer for alle elever. Desværre peger flere undersøgelser, bl.a. fra Danmarks Evalueringsinstitut, på, at det langtfra altid sker i dag, og vi er derfor meget optagede af at styrke undervisningsdifferentieringen. Det kræver, at vi har nogle dygtige lærere, og det har vi heldigvis i høj grad også. Det kræver, at vi har en undervisning af høj faglig kvalitet. Det kræver løbende tilbagemeldinger om den enkelte elevs præstation i forhold til målene inden for det enkelte fag. Og derudover kræver det også, at der er klarhed om målene, og at der er klarhed i kommunikationen mellem skolen, eleven og forældrene om de opnåede resultater.

Netop derfor glæder vi os over, at alle elever fremover får en elevplan, som bl.a. indeholder resultaterne af og den besluttede opfølgning på den løbende evaluering. Hermed får vi altså et redskab, der kan bidrage til at sikre, at der er fokus på hver enkelt elev, og dermed, at alle børn forhåbentlig får relevante udfordringer, således at alle når så langt som overhovedet muligt. De svage bliver ikke glemt, og de dygtige får ekstra udfordringer.

Vi forventer også, at elevplanerne vil bidrage konstruktivt til et bedre skole-hjem-samarbejde, hvor forældrene får nemmere ved selv at tage ansvaret for deres børns udbytte af undervisningen.

Vi er meget tilfredse med, at det nu bliver præciseret, at det er kommunalbestyrelsen, der har det overordnede ansvar for, at alle børn lærer det, de skal i folkeskolen; og at kommunerne nu i højere grad forpligtes til at sikre kvalitetsudvikling og til at føre tilsyn med folkeskolerne.

Vi hilser det også velkommen, at vi nu får et helt nyt råd for evaluering og kvalitetsudvikling, som skal følge udviklingen i bl.a. det fagli-

ge niveau i skolerne og bidrage til en øget forskning og kvalitetsudvikling.

Det Konservative Folkeparti kan alt i alt støtte forslaget.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Margrethe Vestager.

Kl. 22.30

Margrethe Vestager (RV):

Der har allerede været en del debat om det forslag, som vi behandler nu. Det har der været i eftermiddags, men i særdeleshed også i den meget korte høringsperiode har mange, mange mennesker diskuteret forslaget og sendt hørings svar ind, og mange af dem siger: Drop forliget, styrk dialogen.

Det er i dialogens alvor, at der ændres ved skolen, og det, som er paradokset ved aftenens diskussion om lovforslaget, er den ulidelige letthed, hvormed det herskende flertals ordførere behandler de her forandringer: Det er næsten ingenting, det er kun for det gode, det er mod verdens bedste folkeskole.

Men netop mangelen på dialog er kernen i forslaget tilblivelse og i grundforståelsen af, hvad skole er for noget. Der er ingen dialog i processen og ingen dialog i forståelsen af skolen. Vi har allerede hørt det herskende flertals ordførertaler, og det er paradoksalt nok, som om flere af politikerne synes, at ordene ikke betyder noget.

Det, som er kernen, er jo, at ordene følges op af endog særdeles håndfast og central handling, der viser, at det herskende flertal mener det. Det herskende flertal lader ordene følge af test, statens test og kontrollen.

L 101 om statens test, som vi andenbehandlede i eftermiddags, og L 170 er en pakke af forslag, der må ses som et hele sammen med de statslige bindende mål for folkeskolens klasser. Og det er med stor ærgrelse, at jeg kan konstatere, at det scenarie, som Det Radikale Venstre trak op, dengang forliget blev indgået om de bindende mål i folkeskolens forløb, er blevet en realitet.

Debatten, som vi har her i aften, er svær, fordi den skal presses ned i de 5 minutters taletids snævre ramme. Men det er faktisk første gang, vi diskuterer regeringens skole, for det er en anden skole end folkeskolen, som vi kender den. Den skole, der tegnes i lovforslagene, er regeringens skole.

Jeg vil alligevel prøve at trække en kontur af regeringens skole op, sådan som den tegnes af regeringen i lovforslaget.

Med hensyn til formålet var det velgørende at få Dansk Folkepartis ordfører på talerstolen.

Uanset de besværgelser, som Socialdemokraterne har forsøgt i forløbet, så siger Dansk Folkepartis ordfører jo tydeligt, at der er én klar prioritering: kundskaber og færdigheder. At der så er en anden prioritet, har de sådan set ikke noget imod, må jeg forstå, men der er en klar prioritering: kundskaber og færdigheder først.

Det andet er, at uanset besværgelserne så er forslaget også meget klart: at kundskaber er noget, man giver.

At skolen skal være en kundskabsskole, fremmes af, at eleverne ikke længere skal forberedes til medbestemmelse, i fremtiden nøjes man med deltagelse. Er medbestemmelse blevet umoderne hos det herskende flertal? Er det for forpligtende i forhold til vores demokrati, at folkeskolen skal forberede til medbestemmelse? Den løser og mere ansvarsfrie deltagelse er det herskende flertals favorit.

Den måde, det følges op på, er jo selvfølgelig interessant, fordi det er den måde, man kan se på, om der er en tvang i realiseringen af det.

Jeg skal springe elevplanerne over af hensyn til tiden og koncentrere mig om den styring, der ligger i både offentliggørelse af landsresultatet af test og styringen via kommunerne.

Den såkaldt verbale tilbagemelding om resultatet af statens test kan elever, forældre og andre forsøge at holde op imod den nationale præstationsprofil, men den nationale præstationsprofil kan i sagens natur ikke rumme de verbale tolkninger, som skal gives til alle de børn, der har fået gennemført test. Den nationale præstationsprofil må i sagens natur arbejde i kategorier, som snart kan kendes i tilbagemeldingen til den enkelte elev. Er det A, B, C eller D, regeringen forestiller sig, eller er det smileys, eleverne skal have i forhold til deres målopfyldelse?

Hvis det skulle gøre en forskel, skulle der gives mere tid til, at lærerne kunne tale med hver enkelt elev og med forældrene. Vi har jo et meget dårligt eksempel på, hvad der sker, hvis ikke der er tid, og hvis det kun handler om at udfylde et skema.

Kl. 22.35

F.eks. kunne vi se på uddannelsesbogen, som vi har lavet som et forhåbentlig relevant og godt redskab for elevernes valg af ungdomsuddannelse. Her ved vi, hvad der sker, når der ikke bli-

ver brugt tid til at tale om, hvad der er elevens faglige styrker, motivation, lyst og ambition. Det duer ikke, når ikke der følger en samtale med, når det bare bliver til et it-format, som skal udfyldes, en skriftlighed, som skal opfyldes, ikke en samtale, ikke en dialog.

Statens styring, sådan som vi ser den, har vi tidligere været inde på. Der er en lang række perspektiver, som jeg vil henvise til i vores bemærkninger under L 101. Jeg vil blot sige det, som måske er noget af det mest tankevækkende: at den her Venstremetode med at pålægge kommunerne en bestemt metode ser vi ikke kun her. Den ser vi faktisk der, hvor alle Venstreministre er i sving. Den lægger bånd på kommunen og udtønder det lokale demokrati.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg er i hvert fald nødt til at præcisere, at lovforslaget ikke lægger op til en prioritering mellem de forskellige og flerartede hensyn, der er i formålsparagraffen. Det vil jeg gerne slå fast. Det ændrer ikke på, at vi i Venstre også tillægger fagligheden stor betydning. Ligesom vi gjorde det før ændringerne i formålsparagraffen, så gør vi det fortsat efter ændringerne i formålsparagraffen. Men der er altså ingen prioritering i formålsparagraffen.

Fru Margrethe Vestager efterspørger, hvad der er blevet af medbestemmelsen. Elevernes medbestemmelse er bare blevet en deltagelse. Der vil jeg bare lige præcisere, at man ikke kan have et medansvar, sådan som det er præciseret i formålsparagraffen, uden at have medbestemmelse. Det er jo ligesom ikke meningen at have et ansvar uden at have medbestemmelse. Så derfor har vi simpelt hen bare forenklet det og forfattet det i forhold til den gældende formålsparagraf på det område.

Men det, der virkelig får mig op af stolen, er min meget store interesse for, hvordan fru Margrethe Vestager overhovedet kan vide noget om, hvilken dialog forligspartierne har haft med andre aktører, og i så fald, fra hvem hun har disse informationer om, hvordan det her forlig er blevet til, for det gør fru Margrethe Vestager en hel del ud af i sin ordførertale.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Man kan i hvert fald sige, at det virker meget interessant, hvad det er for en dialog, der er mellem forligspartierne. Nu siger fru Tina Neder-

gaard, at der ikke er nogen prioritering, og vi har lige hørt Dansk Folkepartis ordfører sige her fra Folketingets talerstol, at der er en klar prioritering. Det må man vel dog tillægge en vis værdi.

Jeg så også, at der var et møde i forligskredsen her nede bag rækkerne. Den konservative ordfører kunne ikke deltage, for hun var nemlig på talerstolen. Det tyder jo på, at dialogen i forligskredsen ikke har det for godt.

Det andet er det her med, at det ikke rigtig betyder noget med ordene. Altså, medbestemmelse er bare blevet til deltagelse. Det er ligesom underforstået: I må bare finde jer i, at I ikke kan regne med, at det betyder noget, det er ligesom bare det samme.

Det synes jeg godt nok er politikens ulidelige lethed, når det bliver på den måde. Og hvis man mener, at man har haft en dialog, så synes jeg, det er betegnende, at en af folkeskolens væsentlige parter, som har fået stor ros for kvaliteten af det indspil, man har givet til debatten, end ikke har oplevet at få en tilbagemelding om de redskaber, man har forsøgt at komme i kontakt med forligspartierne om. Det er da et eller andet sted tankevækkende, at man ikke vil diskutere de forslag.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg er fortsat interesseret i at høre, hvilken dialog fru Margrethe Vestager så kraftigt efterspørger, og som skulle have været mellem forligspartierne og andre aktører. Dialogen mellem forligspartierne behøver fru Margrethe Vestager slet ikke bekymre sig om, den skal vi nok tage os af både her i salen og andetsteds.

Det, jeg gerne præcisere yderligere, er, at jeg ikke sagde, at medbestemmelse er ligegyldigt, at ord er ligegyldige, og at det nu bare er blevet en deltagelse. Nej, jeg sagde, at medbestemmelse forudsættes som en del af medansvar. Vi har skrevet medansvar, netop fordi det er bredere, det kræver mere. Det er ikke bare det, at man har en medbestemmelse, nej, man har også et ansvar. Det kræver faktisk, at andre er nødt til at lytte til en, for når man tager et ansvar, er der også en forpligtelse fra anden side til at lytte til en.

Men jeg interesserer mig fortsat meget for den her manglende dialog, som fru Margrethe Vestager med så stor sikkerhed kan sige fra Folketingets talerstol ikke har fundet sted, og at det

helt åbenlyst er forligskredsens ansvar, at den her dialog ikke har fundet sted.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu er det jo sådan, at vi har et herskende flertal, og borgerne i Danmark følger selvfølgelig med stor interesse, hvad det er, man skal rette sig efter. Og med den slingrekurs, der er i forligskredsen om, hvilken betydning man kan tillægge ordene, er det faktisk af betydning for os alle sammen, hvordan dialogen er i forligskredsen.

Det her er et meget vigtigt eksempel. Så kan man tage forestillingen om folkeskolens afgangsprøver i biologi og naturfag. Der kan man tale om slingrekurs. Hvis det er kendetegnende for dialogen internt i forligskredsen, at man de facto ikke ved, hvad man gerne vil, og derfor sætter noget i værk for derefter at ændre holdning til det, så må man sige, at ikke nok med at vi får tegnet et helt andet skolebillede, der er heller ikke enighed om det.

Kl. 22.40

Det andet er, at medansvar i forvejen står i folkeskolens formålsparagraf, og hele pointen i, at der står medansvar, er netop, at man har medbestemmelse, for det er spejlet af medansvar. Men man vil ikke give spejlet, man vil ikke give medbestemmelsen, man vil kun give deltagelsen, og det tager en stor del af alvoren ud af vores demokrati ...

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ja tak, tiden er gået. Vi må gå videre til den næste korte bemærkning fra fru Christine Antorini.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Nu har jeg haft stor fornøjelse af i en række sammenhænge at samarbejde med fru Margrethe Vestager, og når vi som lovgivere skal prøve at lave en bedre lovgivning, f.eks. på skoleområdet, så er noget af det, som vi begge i høj grad har haft nytte af, at bede om information om, hvordan det ser ud i den konkrete sektor, som vi gerne vil lave lovgivning om, sådan at vi på baggrund af de informationer meget mere præcist kan komme med en lovgivning, der løser nogle af de problemer, der er.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Margrethe Vestager: Hvis ordføreren nu var kommunalpolitiker, og jeg ved, at ordføreren har et stort hjerte, der banker for folkeskolen, er det så ikke et nyttigt værktøj som kommunalpolitiker også at

kunne få informationer om, hvordan det rent faktisk ser ud i de lokale folkeskoler, der ville være i den pågældende kommune – hvis nu ordføreren var kommunalpolitiker – sådan at man bedre er i stand til at kunne træffe beslutninger om, hvordan man skal sætte ind der, hvor der eventuelt er brug for at der skal ske et løft af den ene eller anden slags?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu er det jo sådan, at man kan få informationer om og indsigt i, hvad der foregår, på rigtig mange forskellige måder. Jeg har stor respekt for, at de kommunalpolitikere, der er rundtomkring, specielt de, der beskæftiger sig med det, altså de, der sådan set burde være det sted, hvor kvalitetsrapporterne diskuteres, hvilket nu forbydes med den her lovgivning, får informationerne bl.a. ved at besøge skolerne, ved at diskutere med skolebestyrelser og skoleledere, hvad der er rammen for skolens arbejde, hvad der er skolens konkrete handlingsplan, hvordan lærerne vurderer elevernes fremskridt i forhold til de mål, der er sat. Der er masser af måder.

Det, jeg gerne ville have mig frabedt som lokalpolitiker, var, at den ledelsesopgave, jeg som kommunalpolitiker havde i forhold til folkeskolen, i enhver forstand var reguleret af en statslig skabelon, som skulle sikre, at der kunne ske en sammenligning af skoler inden for kommunen og på tværs af kommunegrænser, og at jeg hele tiden havde ministerens vægne blik over skulderen for at se, om jeg nu gjorde det på den rette statsautoriserede måde.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Der er jo ingen tvivl om, at det ville være supergodt, hvis det fungerede sådan, som fru Margrethe Vestager siger, ude i kommunerne, men desværre så kom der en meget hård kritik fra Evalueringsinstituttet netop af kommunernes tilsynsforpligtelse her før sommer. Dens konklusion var:

Evalueringsgruppens overordnede vurdering er, at kommunerne ikke håndterer deres tilsynsforpligtelse tilfredsstillende. Dette skal ses i sammenhæng med, at lovgrundlaget ikke præciserer kravet til tilsynets indhold og form, og samtidig er samspillet mellem de kommunale aktører på skoleområdet præget af en række forhold, der gør det vanskeligt for den enkelte

kommune at gennemføre et systematisk og vel-dokumenteret tilsyn som en intern opgave.

Det fik bl.a. Kommunernes Landsforening til virkelig at påtage sig den opgave at anbefale en række tiltag, herunder en årlig drøftelse på baggrund af en kvalitetsrapport. Kan fru Margrethe Vestager på baggrund af Evalueringsinstituttets rapport alligevel se, at det måske kan være en idé med en årlig kvalitetsrapport, der faktisk ikke bygger på et eksternt tilsyn, selv om det var det, EVA anbefalede?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nej, jeg kan på ingen måde støtte, at det er staten, der lægger rammerne ned over, hvordan man skal udføre sit tilsyn. Det gør nemlig, at den kommunale demokratiske forpligtelse bliver tom, at det kommunale ansvar bliver fuldstændig tomt. Det er karakteristisk, synes jeg, for den måde, det herskende flertal driver politik på i øjeblikket: at hvis der er et problem, så griber man straks til statslig styring.

Den evalueringsrapport, der kom, og som sagde noget om tilsynet, kunne have været diskuteret på mange måder. Men jeg tror, at man fuldstændig overser, at den måde, som hele folkeskoledebatten er iscenesat på, kræver, at de, som vil være aktører i debatten, i meget, meget vid udstrækning byder ind på regeringens dagsorden og ikke på en dagsorden, der er loyal over for det, der er fundamentet for vores folkeskole i Danmark, nemlig at der er et kommunalt ansvar, og at det faktisk er i orden, at der er kommunale forskelle, fordi det er et demokratisk forankret ansvar.

Det, som må vække undren, er, at Socialdemokratiet fuldstændig overser det og straks springer til en statslig styring, en statslig skabelon og en statslig ramme, der udtynder det lokale ansvar.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er hr. Thomas Krog.

Kl. 22.45

Thomas Krog (SF):

Lovforslaget her drejer desværre folkeskolen i en retning, hvor der er alvorlig risiko for, at væsentlige værdier i den danske folkeskole bliver smidt over bord. Den enkelte elevs alsidige udvikling står på spil, som vi så tydeligt har fået illustreret af Dansk Folkepartis ordfører.

Den indsnævring af faglighedsbegrebet, der er lagt op til med den nye formulering af formålsparagraffen, retter uden tvivl fokus mod det, der kan måles i nationale obligatoriske test. Vægtningen i undervisningen vil gå i retning af indlæring af paratviden og udenadslære, og det betyder selvfølgelig en kraftig nedtoning af andre, men mindst lige så vigtige kompetencer såsom evnen til at samarbejde i tværfaglige forløb, evnen til at forstå andres behov, evnen til at finde på nye ting, evnen til at tilpasse sig og evnen til at se større sammenhænge – væsentlige, for ikke at sige uundværlige kompetencer i den globaliserede verden, vi lever i.

Det, vi står midt i, er et stort slag i værdikampen. Lovforslaget fokuserer ensidigt på fagene dansk, historie og kulturarv, der styrkes på bekostning af alt andet. Folkeskolen bliver alene set som et forstadium til mere undervisning. Det handler om at fylde på eleverne og ikke længere om at give eleverne mulighed for at tilegne sig viden.

Blandt mange andre har Lars Kolind, tidligere direktør for Oticon, og en række andre erhvervsledere peget på, at faglighed ikke gør det alene. Det er netop evnen til innovation og samarbejde, der har været grunden til de danske elevers konkurrenceevne på verdensmarkedet.

Det forlig, der er indgået, bygger på en stigende ensretning i skolesystemet. På sigt gør det Danmark mindre konkurrencedygtigt på det globale videnmarked, og samtidig er det en væsentlig bekymring for SF, at flertallets topstyring simpelt hen giver mindre glade børn. Vores påstand er, at børn ikke kan tvinges til at lære; børn skal have lyst til at lære, før vi kommer nogen vegne.

Betyder det slet ikke noget for flertallet, at lærerne, som skal føre forslaget ud i livet, meget massivt har gjort opmærksom på, at de frygter, at deres ansvar for undervisningen fratages dem med den stadig stigende topstyring med obligatoriske test og kontrol, der er lagt op til, og som bestemt ikke er til gavn for folkeskolen?

Jeg vil også godt udtrykke min undren over den manglende evne eller vilje, kan man måske sige, til at lytte til de eksperter, der har udtalt sig, så vel de indenlandske som de udenlandske. Jeg vil godt tage fat i OECD, som jo er blevet brugt som en slags murbrækker til overhovedet at komme i gang med det her. I sin rapport om den danske folkeskole er en af de ting, som OECD fremhæver, at reelle forbedringer er afhængige af den ildhu og energi, lærerne lægger i

at inspirere eleverne. Der er ifølge OECD ikke behov for centralistisk kontrol, men for en forstærket evalueringskultur, der netop bygger på den arbejds glæde, det engagement, den demokratiske tradition og den kvalitet, som OECD konstaterer at der faktisk findes hos de danske lærere. Jeg synes, det burde give stof til eftertanke, for det, man er i gang med her, er sådan set ikke for børn.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Thomas Krog, hvilke instrumenter hr. Thomas Krog mener vi skal anvende i den danske folkeskole for at sikre, at danske børn bliver bedre til at læse, bedre til at regne og bedre til at skrive, altså at de simpelt hen får nogle bedre faglige færdigheder med sig videre til ungdomsuddannelserne og videre med i livet.

Vi ved jo, at hr. Thomas Krog og hans parti f.eks. er meget optaget af, at mange voksne har et uddannelsesefterslæb, fordi de ikke kan læse, regne og skrive tilstrækkelig godt. Det er et efterslæb, som vi ikke ønsker for fremtiden. Det er sådan set vores målsætning, at alle skal have nogle gode kvalifikationer med sig, så de kan klare sig i uddannelsessystemet, og jeg vil gerne høre, hvad hr. Thomas Krog kan anbefale.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes, det er et rigtig dejligt spørgsmål, og jeg ville faktisk gerne have haft rigtig, rigtig lang tid til at fortælle det, men nu skal jeg gøre, hvad jeg kan på 1 minut.

Kl. 22.50

Et af eksemplerne, jeg vil nævne, angår nogle af de bogligt svage elever, som findes rundt omkring. Jeg har set og læst om massevis af forsøg, hvor man har givet dem motorisk træning. Man har simpelt hen taget dem ud af klasserne i nogle timer, taget dem ind i et gymnastiklokale og trænet deres motoriske evner – altså færre dansktimer og mere motorik. Det har betydet, at de elever er blevet langt, langt bedre til at læse og regne, selvfølgelig ikke lige i de timer, de ikke er i klasserne, men efterfølgende har det haft stor betydning for dem.

Vi går ind for madordninger i SF, for alting tilsiger, at børn, der ikke får noget ordentlig mad i løbet af dagen, simpelt hen ikke kan lære at læse og skrive i skolen, og derfor er det også me-

get, meget centralt, at vi sætter ind her. Nu lyser knappen, men jeg kunne blive ved.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil gerne kvittere for, at SF i modsætning til andre, som mener, at vi bare skal lave nogle handlingsplaner, faktisk kommer med nogle konkrete forslag til, hvordan vi kan forbedre folkeskolen for de børn, der møder særlig store udfordringer. Jeg mener, det vil være interessant at arbejde videre med SF's tanker, også om, hvordan vi kan inddrage skolefritidsordningerne, og så vidt jeg har nogen medindflydelse, skal SF i hvert fald være meget velkommen til at gå ind i en dialog.

Jeg vil gerne spørge om en ting: Hvad mener hr. Thomas Krog kan være årsagen til, at der i et land som f.eks. Polen er elever, som læser deres eget sprog bedre, end danske børn læser dansk? Hvad er det for nogle faktorer, som gør, at vi halter lidt bagefter? Jeg anerkender, at vi har nogle styrker på andre felter, men hvad det for nogle faktorer? Hvad er det, man kan i Polen, som vi ikke kan i Danmark, men som vi måske kunne lære af?

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Her bliver jeg desværre fru Tina Nedergaard svar skyldig. Jeg kender overhovedet ikke det polske skolesystem tilstrækkelig godt til at kunne svare på, hvad det er, de kan, som vi ikke kan i Danmark. Sådan er det desværre, men det må jeg læse på, inden vi mødes næste gang.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Majbrit Berlau.

Majbrit Berlau (EL):

Jeg vil starte mit indlæg med at kvittere over for fru Tina Nedergaard, der var meget begejstret for SF's forslag om f.eks. ordentlige madordninger i skolerne. Det går jeg egentlig ud fra betyder, at Venstre har tænkt sig at stemme for det forslag. Enhedslisten har fremsat om at afsætte en stor økonomisk pulje til at etablere gratis madordninger i folkeskolen.

Hele denne debat handler jo om: Hvordan gør vi den danske folkeskole bedre? Hvad er det, som generelt skal ligge til grund for de næste 10 eller 20 års skolepolitik i Danmark?

Jeg må sige, at det indgåede skoleforlig, vi har liggende foran os, altså bygger på et forældet skolesystem og et forældet skolesyn. Det bygger sammen med afskaffelse af gruppeeksamen og nedlægningen af Statens Pædagogiske Forsøgscenter på den opfattelse, at vi skal vende tilbage til den sorte skole, som vi de sidste 30 år har forsøgt at vende os væk fra. Kontrol, centralstyring, ensretning og et meget snævert indlæringsfokus skal fremover være det, der er karakteristisk for den danske folkeskole, og det er vi i Enhedslisten meget kede af.

Vi er også rigtig ærgerlige over, at det, som forligspartierne egentlig hylder som deres mål, nemlig en bedre folkeskole, altså ikke opnås med de tiltag, som gøres i lovforslag nr. L 170, og det opnås heller ikke med det lovforslag, vi behandlede tidligere i dag om nationale test. Det, der opnås, er, at nogle børn bliver rigtig gode til at bestå test og huske f.eks. den danske kongerække og den lille tabel, hvorimod andre børn får en forstærket skolelede, fordi det ikke er særlig sjovt konstant at være dem, der er dårlige til testene. Man risikerer såmænd også at afvikle lærernes arbejdsglæde, for det, der bl.a. sker med lovforslaget om at indføre test, er jo, at den metodefrihed, som lærerne har i dag, og som gør, at vi rent faktisk har en god folkeskole allerede i dag, bliver afviklet.

Enhedslisten advarer imod, at man afvikler de kvaliteter, der allerede ligger i folkeskolen. I stedet skulle man tage de positive elementer, der findes i folkeskolen, og styrke dem, men det er altså ikke det, man har gjort med folkeskoleforliget.

Kl. 22.55

Det har været sagt flere gange i debatten, at oppositionen ikke kommer med gode initiativer til, hvordan vi skal gøre folkeskolen bedre. Det mener jeg er en helt forkert opfattelse, og det betyder sådan set bare, at man ikke har lyttet til debatten. Jeg mener, at både oppositionen – her er det altså Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og en lang række grupper ude i samfundet gentagne gange er kommet med gode initiativer til, hvordan vi skal gøre folkeskolen bedre. Jeg kan bare nævne, at Danmarks Lærerforening har tilbudt at reducere antallet af dårlige læsere i løbet af 5 år, men man har slet ikke taget Danmarks Lærerforenings forslag med i betragtning. De har fremlagt debatoplægget »Gør en god skole bedre«, men det oplæg ser man overhovedet ikke aftegnet i folkeskoleforliget.

I Enhedslisten kunne vi godt tænke os at skabe nogle gode vilkår for de gode og kreative elementer, der er i folkeskolen i dag, men det kræver altså penge, det kræver vilje, og det kræver tillid til den lærerstab, vi har. Det kræver også, at eleverne har nogle rettigheder, og vi vil derfor fremsætte et lovforslag om at sikre eleverne de rettigheder. Det skal være minimumsrettigheder, som skal sikre, at de har et ordentligt arbejdsmiljø; at de lærere, der underviser dem, har haft adgang til efteruddannelse; at der følger en ordentlig økonomi med til den enkelte elev, og at de rammer, skolen er underlagt, og de undervisningsmaterialer, eleverne skal beskæftige sig med, er moderne. Det, vi kan se i dag, er jo, at rammerne for den danske folkeskole er nedslidte, og jeg kunne godt tænke mig at høre, om man kan sidde fuldstændig overhørig – det opfatter jeg at forligspartierne gør – at nogle af de problemer, folkeskolen slås med, faktisk skyldes, at der ikke kan etableres ordentlige rammer til den enkelte elev.

Jeg kunne godt tænke mig, at der blev udviklet en kreativitet og en metodefrihed. Jeg så i nyhederne her i dag, at en lærer lod eleverne lære gennem børnestavning, som han kaldte det. De stavede, som det passede dem, men det viste sig rent faktisk, at de hurtigt lærte at stave rigtigt på den måde. Den metodefrihed, den kreativitet udelukkes totalt, hvis man stemmer for dette folkeskoleforslag, for det går i retning mod den sorte skole, må jeg sige.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil bare sige ganske kort, at jeg godt kan forstå, hr. Thomas Krog ikke kunne svare på, hvordan det lige nøjagtig ser ud Polen, men det må vi så tage en anden gang. Det var egentlig min pointe, at i Polen bruger man rent faktisk langt færre ressourcer pr. elev, og alligevel får man nogle gode resultater i et fag som f.eks. polsk. Derfor bør vi også være åbne over for, at vi med de økonomiske ressourcer, der er til rådighed i dag, kan finde nogle løsninger, som kan bringe vores folkeskole videre frem. Det er noget af det, vi har arbejdet med i forbindelse med det folkeskoleforlig, vi har indgået, og det er noget, vi fortsat skal arbejde frem imod.

Noget af det glædelige, der blev nævnt i ordførerens tale, var, at oppositionen nu er reduceret til Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten. Det er noget, vi kan lide at høre i Venstre.

Jeg har blot et enkelt spørgsmål: Ordføreren var inde på, at elever og lærere egentlig vil blive rigtig gode til at gå op til test og klare sig i test, og jeg skal bare lige spørge fru Majbrit Berlau, om hun ikke er klar over, at testen skal bygges op om fagenes trinmål og dermed om de faglige sammensætninger og elementer, der i forvejen skal indgå i undervisningen.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jo, jeg er udmærket klar over, hvordan man har tænkt sig at bygge testen op, og det, jeg har taget mig tid til i denne debat, er rent faktisk at lytte til dem, der skal udfærdige testen, nemlig lærerne. Det er dem, der helt konkret kommer til at stå med dem, og de siger, at når de er udformet sådan, som der er lagt op til, vil der ske det, at lærerne kommer til at undervise i retning af, hvordan testen er udformet, og ikke nødvendigvis på den måde, de tror vil være den bedste. Det er lige præcis det angreb på metodefriheden, lærerne problematiserer meget kraftigt, og det er det angreb, vi tager alvorligt i Enhedslisten, og som jeg synes forligspartierne har siddet fuldstændig overhørig.

Jeg kunne godt lige tænke mig at knytte en kommentar til spørgsmålet om Polen. Skal jeg opfatte det sådan, at det, at polakkerne har reduceret de økonomiske rammer for den enkelte elev, også er målsætningen for Venstre, og at det er derfor, man siden 2001 har reduceret ressourcerne til hver enkelt elev i den danske folkeskole, fordi man tror, det vil fremme, at eleven kommer til at læse og stave bedre?

Kl. 23.00

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det er lige før, jeg også tør stille i udsigt, at jeg kan æde en gammel hat, hvis jeg ikke har ret i, at der, siden VK-regeringen tiltrådte, er kommet flere lærere i den danske folkeskole. Men jeg tør nu ikke helt love det, som fru Majbrit Berlau så modigt gjorde tidligere på aftenen.

Nej, vores målsætning er naturligvis ikke, at der ikke skal være tilstrækkeligt med ressourcer i den danske folkeskole. Vi konstaterer blot, at der åbenbart kan være forskellige metoder til at give netop den faglighed, som vi finder er nødvendig for at komme videre i ungdomsuddannelserne, og det er derfor, vi også har lagt vægt på, at man netop får en høj grad af faglighed med sig.

Jeg vil gerne høre, om fru Majbrit Berlau vil anerkende, at vi bl.a. afsætter midler til mere undervisning. Det må dog være noget positivt i folkeskoleforliget, at der kommer flere timer i dansk og historie.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg vil sige, at min kommentar om, at man har reduceret for den enkelte elev, har baggrund i Kommunernes Landsforenings rapport om budgetoverslaget, hvor det fremgår meget tydeligt, at fra 2002 til 2004 er der reduceret for den enkelte elev. Det er sådan set meget klare tal, som også er tilgængelige for Venstres ordfører.

Med hensyn til at anerkende at der afsættes flere timer til dansk, står det jo i forliget, så det er sådan set ikke noget problem. Det, jeg synes er problemet, er alt det, man ikke retter op på. At man afsætter flere timer til dansk kan være fint nok, men hvorfor afsættes der ikke flere timer til matematik, historie og samfundsfag?

Det, vi i virkeligheden synes i Enhedslisten, er, at eleverne burde have en minimumsret til at modtage undervisning x antal timer fra hver lærer. Vores anke er, at når man propper så meget ind med elevplaner, som man gør i folkeskoleforliget, skal den enkelte lærer bruge tid på at lave administrativt arbejde i stedet for undervisningsarbejde, og det er lige præcis problemet med forliget, at det ikke kan leve op til vores intention.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det undervisningsministeren.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan i et og alt tilslutte mig, hvad ordførerne for forligspartierne har sagt. Jeg synes, de har holdt nogle gode taler, de er godt inde i stoffet, men vi har mildest talt også været igennem mange møder og mange debatter.

Det, der står tilbage, er fru Margrethe Vestagers påstand om, at vi lægger en hel masse i ordet »giver« i formålsparagraffen. Vi har svaret, og vi har skrevet, at det er altså os, der skal udlægge det, vi selv har sagt. Det betyder, at vi understreger kommunernes og skolernes ansvar for, at eleverne får de kundskaber og færdigheder, der er nævnt, med de begrundelser, der er nævnt. I dag er det mere svævende formuleret, men nu bliver det mere præcist formuleret.

Så står der »deltagelse« i stedet for »medbestemmelse«. Det er ganske enkelt en bredere betegnelse, og jeg kan huske, at der var en, som sagde: Deltagelse er jo f.eks. også deltagelse på arbejdsmarkedet, hvorimod man ikke kan lægge samme betydning i medbestemmelse.

Derfor vil jeg starte med at henstille og bede om, at der ikke lægges alt muligt i ændringerne af formålsformuleringen. Det, der skal lægges i det, er understregningen af, at skolen og kommunen har ansvaret for, at børnene får de kundskaber og færdigheder, som kan give dem ... og så kommer der fem formål. Det første er nyt, og det handler om at ruste eleverne til videre uddannelse.

Der er bred enighed i samfundet, blandt organisationerne og også mellem forligspartierne om, at målet er, at 95 pct. af de unge gerne skal have en uddannelse efter folkeskolen, og dette er noget nyt. Den gældende formulering har rødder tilbage i en tid, hvor folkeskolen blev betragtet som noget afsluttende, fordi de fleste elever ikke fik anden uddannelse end folkeskolen. I dag er det altafgørende for eleverne og for samfundet, at næsten alle får en uddannelse efter folkeskolen, og det synes vi skal afspejles i formålsparagraffen; derfor dette nye mål. Og så er der sådan set ikke mere at sige om den nye formålsparagraf.

Kl. 23.05

Der har været stor diskussion om disse nationale obligatoriske test. Jeg tror, at langt de fleste lærere er tilhængere af test, men der er altså nogle, måske mange, som endnu er bekymrede over, at det er nationale test, og at man kan sammenligne resultaterne med et nationalt niveau. Det er en bekymring, som jeg tror lærerne står meget alene med. Jeg er helt sikker på, at forældrene ikke deler den, det kan man jo spore på foreningen Skole og Samfunds syn på sagen, og skolen er altså til for børnenes skyld.

Jeg synes, det er i orden, at man for en sikkerheds skyld lufter bekymringer, og jeg synes i det hele taget, det er i orden, at lærerforeningen fører kampagne for sine synspunkter. Men på et eller andet tidspunkt synes jeg, lærerforeningen bør acceptere og på et tidspunkt også glæde sig over, at der nu er meget bred enighed om at tage dette skridt ind i skolens fremtid – en fremtid, hvor der absolut ikke er trukket noget fra, når det gælder kreativitet, når det gælder elevernes evne til at samarbejde, når det gælder elevernes uimponerede holdning til deres lærere, og heller ikke når det gælder elevernes utrolige selvtillid.

Danske børn er de mest selvsikre i Europa, og det er fint. Nu skal vi bare have en skole, som giver dem lidt mere baggrund for selvtilliden; der skal ikke trækkes noget fra selvtilliden.

Disse nye test er ikke noget, der stempler eleverne og gør dem i dårligt humør, fordi de ikke er adaptive. Der er udfordringer til både stærke og svage elever: Hvis den første opgave kan løses, går man videre til en sværere, og hvis den er for svær, så går man videre til en lettere. Alle børn får udfordringer, og det vil de synes er sjovt.

Så er der elevplanerne. Jeg står her med elevplanerne fra Vester Mariendal Skole, og de er jo et godt eksempel. Det er en skole, der af egen drift har rationaliseret det skriftlige arbejde med elevplaner. Jeg forstår, at man hvert halve år udfylder disse elevplaner fag for fag. I nogle fag står der en del, 10-15 linjer, i andre fag står der kun en enkelt linje. Hvert halve år har man forældresamtaler, og det er antagelig i forbindelse med disse forældresamtaler, at man reviderer den skriftlige elevplan. Når først det system er kørt ind, er jeg overbevist om, at det bliver en lettelse, og det er jo også det, vi får at vide. Men i starten kan det selvfølgelig være lidt bøvellet at få det op at stå.

Så vidt jeg kan se, er planerne utrolig edb-baserede på Vester Mariendal Skole, og det er uden tvivl fremtiden, at disse elevplaner bliver edb-baserede. Jeg har også læst om en kommune, hvor man er online med forældrene. Det kan jo give lidt mange forældrehenvendelser til lærerne, men vi vil jo gerne have et samarbejde mellem skole og hjem, så det synes jeg også der kan være et spændende perspektiv i.

Kort sagt: Skolen tager nu et skridt ind i fremtiden. Det er virkelig en forandring, der sker, men der er ikke en eneste af de notoriske værdier, som den danske skole indeholder, der slås af på, og som bliver nedvurderet eller mistet – ingen som helst!

Kl. 23.10

Man siger, at nu bliver der for meget fokus på testresultater. Fire af de ti test, som alt i alt beslaglægger en promille af elevernes arbejdstid, er dansktest, læsetest, og så er det, jeg spørger: Hvad er ulykken ved, at lidt mere af undervisningen bliver rettet ind på, at eleverne lærer at læse?

Jeg kan ikke forstå, at vi skal tale om test i teoretiske begreber. Lad os dog i stedet tale om læsetest. Gør det noget som helst, hvis flere af de børn, som ikke kan læse i dag, takket være øget

fokusering på læsetest får lært at læse? Jeg kan ikke se det. Og der er jo ikke stor forskel til engelsktesten, som går ud på, at børnene skal blive bedre til engelsk.

Jeg har svært ved at se problemet, for som hr. Martin Henriksen sagde i middags, skal man altså også have lidt tillid til lærerne. Hvorfor skulle de ikke kunne administrere disse test, så testene ikke kommer til at fortrænge de andre vigtige værdier, der findes i skolen? Selvfølgelig kan de det.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Ministeren startede sit indlæg med at sige, at han erklærede sig enig med alle de ordførere for forligspartierne, der har været på talerstolen, og roste dem for at have sat sig godt ind i stoffet. Men jeg synes alligevel, der var uenighed blandt ordførerne for forligspartierne om formålsparagraffen.

Jeg synes, vi hørte ordføreren for Dansk Folkeparti slå meget konkret fast, at det var en prioriteret rækkefølge, så spørgsmålet om at give eleverne kundskab og færdigheder havde første prioritet i formålsparagraffen, hvorimod Socialdemokraterne indvendte, at det var en ligestillet række, altså at der ikke var nogen prioritering. Det er da uenighed, og jeg synes, det ville være rigtig dejligt, hvis ministeren kunne klargøre for os: Hvem af de to ordførere har ret?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Den første linje siger, at i samarbejde med forældrene er det skolens opgave at give eleverne kundskaber og færdigheder, der – kolon – og så kommer de ligestillede formål.

Første linje handler altså om det, skolen skal, og de fem formål angiver, at det både er den alsidige udvikling og fortroligheden med egen kultur osv. osv., der er årsagen til det. Det første punkt hedder videre uddannelse, men videre uddannelse er sidestillet med alsidig udvikling, fortrolighed med egen kultur og forståelse for andres kultur osv. De fem mål er sidestillede, men den øverste linje er jo ikke tilfældig. Den er starten, fordi vi sætter en streg under kundskaber og færdigheder, og det gør vi, fordi kundskaber og færdigheder er vejen til de fem formål, vi nævner, inklusive alsidig udvikling, som er lige så vigtig som det andet.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det opfatter jeg sådan, at Dansk Folkepartis fortolkning af formålsparagraffen er den rigtige fortolkning.

Jeg kunne godt tænke mig at høre noget andet, og det er om elevplaner. Ministeren havde et eksempel fra en skole, og jeg ved, at der er to eksempler fra den skole: et for de børn, som får specialundervisning, og et for de børn, der følger den normale undervisning. Jeg kunne godt tænke mig at vide: Hvilken af de to elevplaner var det, ministeren fremhævede? Jeg synes nemlig, det rigtig interessante i hele debatten er, at ministeren kan udfærdige, hvordan det hele på området skal se ud, og jeg synes ikke, det er rigtig godt beskrevet.

Jeg kunne godt tænke mig at vide: Hvad handler det mere om? Hvordan kommer de elevplaner til at se ud? Og jeg kunne i høj grad også godt tænke mig at vide: Hvad er det, ministeren synes, lærerne skal nedprioritere i deres daglige arbejde for at udfærdige de elevplaner? Hvis man skal tage dem alvorligt, er man jo nødt til at bruge om ikke andet bare en smule tid på at lave dem, og dermed fragår vel noget af den tid, som lærerne i dag bruger på at skabe en god skole.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er lige blevet orienteret om, at den første elevplan fra Vester Mariendal Skole, som stod på ministeriets hjemmeside, var en ikke udfyldt elevplan. Den er nu erstattet af to udfyldte elevplaner, så man kan se i praksis, selvfølgelig i anonymiseret form, hvordan en sådan elevplan kan se ud.

Kl. 23.15

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil godt vende tilbage til det, som fru Majbrit Berlau tog fat i, nemlig hvad det egentlig er, forligskredsen gerne vil. Ministeren forvirrede mig lidt med hensyn til det, som også står i bemærkningerne til lovforslaget. Ministeren siger, givetvis i et forsøg på at forene Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti, at de fem mål er ligestillede, og at kundskaber er midlet til at nå dem. I bemærkningerne står der, at formålsparagraffen præciseres for at tydeliggøre, at formålet er at give eleverne kundskaber og færdigheder.

Kan ministeren præcisere, hvad det er, der er midlet, hvad det er, der er målet, og om målet, som det står beskrevet i bemærkningerne, kundskaber og færdigheder, står over eller ved siden af de fem ligestillede mål, som følger efter kolonet i formålsparagraffen?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder): Formålet er, det står der jo, at give kundskaber og færdigheder, men det er jo ikke for kundskabernes og færdighedernes egen skyld. Det er for at opnå det, som kommer i de følgende fem punkter.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Thomas Krog for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes, det er spændende med den her formålsparagraf. Ministeren sagde, at ændringerne i formålsparagraffen handler om, at skolen og kommunerne har ansvaret. Det var sådan ligesom ministerens konklusion på den del af det. Så synes jeg jo, det er interessant at se, at KL faktisk siger, at de tager afstand fra de standardiseringer, som forliget indebærer, fordi forliget er præget af regelstyring og bureaukrati, som indsnævrer det kommunale selvstyre. Altså det, som ministeren siger er årsagen til at man ændrer formålsparagraffen, tolker KL stik modsat. Det synes jeg faktisk er lidt spændende.

Jeg vil også godt vende tilbage til Skole og Samfund, som ministeren fremhævede som dem, der virkelig er positive over for det her. Netop om formålsparagraffen skriver Skole og Samfund jo, at det kan frygtes, at omformuleringen, hvor det handler om at give, i stedet for at eleverne skal tilegne sig viden, vil fremme en udvikling hen imod øget brug af tankpasserpædagogik med eleverne i en mere passiv rolle. Det er Skole og Samfunds formulering til den del. Hvad siger ministeren til det?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Til det sidste vil jeg sige, at det i mine ører mere lyder poppet med denne snak om tankpasserpædagogik. Det er poppet og slagordspræget. Det er sådan noget, man kan stå og råbe ude på Rådhuspladsen, det hører ikke hjemme i en seriøs skoledebat, for der er jo ikke baggrund i lov-

forslaget for at tale om tankpasserpædagogik. Så kunne vi ikke drøfte det uden slagord?

Der er ikke noget mærkeligt i, at Kommunerne Landsforening synes, at kommunerne selv kunne have fundet på nogle af de ting, vi nu siger kommunerne skal. Det er der jo ikke noget mærkeligt i. Det tror jeg også at jeg ville sige, hvis jeg var formand for Kommunernes Landsforening. Men sagen er jo, hvad kommunerne også har erkendt, at der er for mange kommuner, der ikke har gjort det, som ikke har gjort tilstrækkeligt for at sikre, at eleverne får lært, hvad de skal, også de svage elever, også de 20 pct., som står i fare for at falde af. Og derfor vil vi nu være sikre på, at alle kommuner tager hånd i hanke med situationen, får lavet handleplaner for fag, hvor der viser sig behov for det.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Nu var tankpasserpædagogik jo ikke mit ord, det var Skole og Samfunds ord. Jeg tog det frem, fordi ministeren netop fremhævede Skole og Samfund som dem, der var positive over for det her. Jeg er nødt til at henvise til, at når ministeren snakker formålsparagraffer og Skole og Samfund, så er det lige præcis det ord, Skole og Samfund sætter på formålsparagraffen i deres hørings svar.

I forhold til den anden del med, hvad Kommunernes Landsforening mener og gør, synes jeg dog også, det er interessant, at netop det, ministeren siger er formålet med at ændre formålsparagraffen, at skolen og kommunerne skal præcisere, at de har ansvaret, bliver tolket stik modsat af kommunerne selv, der siger, at det her indsnævrer det kommunale selvstyre. Er det ikke en bekymring, ministeren har? Er der ikke også på det område noget, som måske skulle diskuteres i forligskredsen og også med nogle eksterne parter?

Kl. 23.20

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det sidste skal ikke skille os ad. Man kan godt sige, at når vi pålægger kommunerne at foretage denne analyse, at have denne drøftelse og at skrive handleplaner, når det er nødvendigt, beslutter vi så derved noget, som kommunerne gerne selv ville have taget beslutning om. Men vi gør det jo med god grund, og der er jo adskillige kommuner, som i forvejen gør det. Jeg har været på besøg i en stor kommune og fik kon-

trakten mellem en skole og den pågældende kommunes skoleforvaltning at se. Jeg skal love for, det var en detaljeret kontrakt.

Nu skriver vi altså her så at sige en standard-model for, hvordan kommunen kan tage fat i disse ting. Jeg er sikker på, at masser af kommuner vil gøre meget mere, end vi skriver. Vi har noteret et minimum, og så skal det ikke skille os ad, hvad Skole og Samfund har sagt. De har forsvaret elevplanerne, det er det, der er afgørende. Jeg står ikke med deres skrivelse her.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ministeren. Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører i anden runde.

Margrethe Vestager (RV):

Når jeg tager ordet i anden runde, så er der flere grunde til det. En grund er, at den taletid, som gives til et almindeligt lovforslag af den her type, slet ikke kan rumme det, som det er værd at sige i en situation som den, vi i dag står i.

Jeg forstår sådan set godt det lethedens tonfald, som har præget ordførerne og ministeren, hvad angår det forlig, der er bag den lovgivning, som vi behandler i dag. Sådan tror jeg også at jeg ville gøre.

Jeg forstår så ikke helt den arrogance, som man forholder sig til lærernes bekymringer med. Som ministeren sagde, skal man se lærernes bekymringer som noget, der for en sikkerheds skyld bliver givet udtryk for, hvorimod det er nogle andre, der skal bekymre sig for børnene.

Jeg må indrømme, at jeg synes, det er en ganske særlig måde at forholde sig til at have en diskussion og en dialog om så væsentlige forandringer i folkeskolen på, at man henviser det til noget, som skal siges for en sikkerheds skyld, hvorimod nogle andre tager hensynet til børnene. Det synes jeg på en eller anden måde er ret respektløst over for de mennesker, som skal være hverdagens virkeliggørere af det, som er forligets indhold, at man henviser det til noget, som skal siges for en sikkerheds skyld, men at man snart vil indse, hvad det er, der er det givende.

Når man må se med meget større alvor på det her end det, som ordførerne giver udtryk for, så er det, fordi tingene hænger sammen. Der er en klar linje i de ændringer, som er lavet i folkeskolerelevplanerne fra 2001 og til i dag. Det er ændringer, som i enhver forstand indebærer, at statens styring af skolen bliver kraftigere.

Det her med, at man jo har tillid til det, er så tomt, at det runger næsten lige så meget, som det gør i denne sal, hvor der stort set ikke er nogen tilbage, og hvor vi nærmer os kl. 23.30. Det hænger jo sammen med, at den måde, man har konstrueret det på, gør, at testene kommer til at stå helt centralt i lærerens arbejde, fordi testene bliver helt centrale i vurderingen af, om skolen lykkes, fordi testene bliver helt centrale i kommunens vurdering af, om skolen lykkes, og fordi kommunens vurderinger skal kunne sammenlignes på tværs hen over kommuner.

Det kan være, det er en detalje i det store billede, og det er det, men den er måske meget illustrativ. Regeringen og det herskende flertal nedlægger Grundskolerådet. I stedet vil man lade sig rådgive af et ministerudpeget trekløver. Alle andre kan udtale sig i bilag til trekløverets råd. Så meget for dialogen, så meget for en folkeskole, der er bundet op i en konsensus og i en forståelse af, hvad det kræver at have en folkeskole og ikke bare en regeringsskole.

Derfor må man nok sige som udgang på den her debat, at uanset besværgelserne, uanset beroligelserne, uanset fortællelserne og uenigheden blandt regeringspartierne så får vi en regeringsskole, der er præget af, at læreren skal give kundskaber og bruge statens test til at tjekke, om færdighederne er indlært, og om testene kan gennemføres, og at tiden bruges på papir.

Kl. 23.25

Egentlig tror jeg ikke, at PISA-resultater eller OECD-undersøgelser er den egentlige grund til, at de her lovforslag er fremsat. PISA og OECD er brugt i iscenesættelsen af et billede af en skole, der kræver en stærk hånd, statslige test og kontrol, og grunden er, at det herskende flertal vil have en anden skole, og det er så det, det får.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Majbrit Berlau som ordfører i anden runde.

Majbrit Berlau (EL):

Jeg tager ordet her i anden runde, fordi jeg synes, at denne debat efterlader en række spørgsmål, som jeg egentlig ikke synes vi kan være tjent med, når vi snakker om den danske folkeskoles fremtid.

Jeg synes, at denne debat bærer præg af, at der efterlades spørgsmål om, hvordan den formålsparagraf, der lægges op til, i virkeligheden skal fortolkes. Er det Dansk Folkepartis fortolkning, er det Socialdemokratiets fortolkning,

hvem er det egentlig, der har magten til at fortolke formålsparagraffen? Og er det rimeligt, at vi vedtager en formålsparagraf, der i den grad allerede på nuværende tidspunkt giver anledning til meget brede fortolkninger?

Jeg tager også ordet, fordi jeg synes, at man i debatten gang på gang har fremført og hyldet test som nyt redskab. Nu har test, lokale test, jo været brugt i den danske folkeskole igennem lang tid. Og det, som jeg synes er problemet, er, at de centrale nationale test, man ønsker at indføre, mangler man fuldstændig evidens for at indføre. Der mangler en dokumentation for, at de er med til at løse de problemer, som forligspartierne mener at testene skal løse. Man indfører dermed sagt en forsøgsordning via det her folkeskoleforlig, som vi mangler at se den endelige eller dokumenterede evidens af.

Så synes jeg også, at jeg er nødt til endnu en gang at rejse spørgsmålet om offentliggørelsen af test gennem de handleplaner, som skolerne skal udfærdige, og konsekvensen af en eventuel rangorden af de enkelte skoler. Jeg synes, at forligspartierne sidder den bekymring meget overhørig og med en ret stor arrogance fuldstændig afviser virkeligheden.

Jeg synes, at, og det var i øvrigt også derfor, at jeg rejste det i en kommentar til ministeren, der er uklarhed om, hvordan elevplanerne kommer til at se ud. Der er også uklarhed om, hvad det er, lærerne ikke skal lave, når de nu skal til at udforme elevplaner.

Jeg synes, at man som arbejdsgivere – og det må forligspartierne jo se sig som, når de indfører en detaljeret styring af lærernes arbejde og dermed et angreb på deres metodefrihed og indfører kravet om elevtest for alle elever – også må påpege, hvad der ikke skal laves af arbejde, for der er stadig væk kun 37 timer til at udføre den lærergerning, som de har.

Jeg synes altså, at vi står tilbage med en række uklarheder, og det kan man måske være tilfreds med fra forligspartiernes side, men det må jeg sige at vi ikke er fra Enhedslistens side. Jeg synes, det her er en alt, alt for alvorlig sag til at have så mange uklarheder. Jeg synes, det er en meget alvorlig sag, når vi diskuterer den danske folkeskole, at man gang på gang sidder de problemer, som rejses, overhørig, ikke kun fra de partier, der ikke er enige i Folketinget her, men også ude omkring i den virkelige verden.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 29. marts 2006, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 23.29